

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

Loci Communes Rerum Verborum Memorabilium, Ex Universo Juris Canonici Corpore Collecti, Ordine Alphabetico Per Genera Causarum Eleganti methodo digesti, prioribus omnibus antehac editis multò ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Loci Communes

RERVM ET VERBORVM
MEMORABILIVM, EX UNIVERSO JURIS
CANONICI CORPORE COLLECTI, ORDINE

ALPHABETICO PER GENERA CAVSARVM ELEGANTI
methodo digesti, prioribus omnibus antehac editis multo
auctiores, locupletiores, accuratiores.

LECTORI TYPOGRAPHVS S.

Quem tibi, benigne Lector, priori hujus operis editione promissimus, JURIS CANONICI thesaurum exactissimum, eum hac posteriori exhibemus & prestamus amplissimum, accuratissimum, ita ut qua in priori compendio haecenus desiderata sunt, abunde hic labore & industria nostra resarciantur, totumque jus Canonicum longè latèq; diffusum, exiguis charis arctatum & contractum videre, ipsiusq; brevem, perfectam & exquisitam summam habere liceat. Opus, omnibus haecenus editis indicibus, repertoriis etiam summariis longè locupletissimum, perfectissimum, magno futuram cum discipulorum tum docentium commodo. Nec enim omnium meminisse, vel tenacissime memoria datum. Quantum verò [ne ad pompam & speciem à me hac dici videantur] thesaurus hic priori indice locupletior sit & auctior, ex utriusque collatione constabit. Vale, fruere, & nobis de liberata fide gratulare, simulq; studium publicè inserviendi boni consule.

A

Aron; Summum Pontificem representat. *diff. 21. c. 1. §. 1.*
Aaronis exemplum proponitur Episcopis & clericis, ad se invicem honorandum. *95. diff. c. Est.*
¶ Aaronis virga, devorat virgas magorum. *26. q. 5. c. nec mirum. ante med.*

Quis Abbas ordinari vel eligi possit.

Abbas Alterius monasterii monachus non est ordinandus, nisi in monasterio vacante idoneus non existat, vel consuetudo loci in contrarium extet. *de relig. domib. c. non nimia.*
¶ Clerici in abbates non ordinandi. *18. q. 2. c. perennis. cum c. seg.* Denique qualis abbas ordinari debet, traditur. *18. q. 2. c. abbatem. in fin.* ¶ Abbas quis esse potest in necessitate, licet non possit esse presbyter. *c. tuam. de arat. & qual.* ¶ Abbas esse non potest non professus. *c. cum in magistrum. de elect.* ¶ In abbatem eligi potest eremita. *c. cum monasterium. de elect.* ¶ Abbas fieri potest quis de apostasia rediens. *c. intelleximus. de arat. & qual.*

A quibus eligi vel confirmari debeat.

A Conventu est eligendus, non ab aliis. *18. q. 2. c. abbas. c. abbatem. c. quam sit. §. de funto. Vers. quem sibi propria. c. abbas. Vers. tamen eligant. item 16. q. 7. c. nlt.* Contradicit *d. q. 2. c. 1.* Cui objectioni respondet Gratianus. *d. c. abbas. §.*

ecce. Sed & alii quàm monachi abbatem eligere possunt, si monachi sint indomitæ cervicis, & effrenatæ superbæ. *d. §. ecce. & d. q. 2. c. nullam.* Vel religiosi foeminis abbas sit praeficiendus. *d. q. 2. c. qui religiosi.* ¶ Abbatem potest capitulum confirmare. *c. cum dilectus. de consuetud.*

De Potestate, Auctoritate & officio
Abbatum.

Abbas admittere non debet alienum monachum. *18. q. 2. c. abbates. §. monachi. Vers. Vel qui monachum. item 19. q. 3. c. statumimus. Vers. discedentem. Verò. 20. q. 4. ult. in prin.* ¶ Ut abbates quolibet anno conveniant. *c. abbates. in princ. Vers. qui semel in anno. 18. q. 2.* ¶ Abbas diversas cellulas, diversave monasteria ne habeat. *20. q. 4. c. ult. §. abbatis.* ¶ Locum suum deserere potest cum licentia Episcopi. *can. 8. 18. q. 2.* ¶ Cum fratribus in conventu manere debet, atque in officio suo sollicitus esse. *c. cum ad. 6. §. abbas. Verò. de statu monach.* ¶ Abbati à monachis obedientia debetur. *18. q. 2. c. abbates. §. monach.* ¶ *c. cum ad. 6. §. abbas. Verò. de statu monach.* ¶ In potestate Episcopi est. *18. q. 2. c. abbates. in princ. c. monasteria. c. abbatib.* ¶ Ne monachos vagari permittat. *18. q. 2. c. abbates. §. monachi. Vers. aut per loca aliqua.* ¶ Abbas absolvere potest monachum ab excommunicatione in seculo contracta, nisi mutilatio membri, vel effusio san-

FFF

guinis sit secuta, vel in Episcopum aut Abbatem manus injecerit violentas. *c. cum illorum. de sentent. excommunic.* ¶ Cum talibus possunt etiam dispensare abbates in susceptis ordinibus in excommunicatione, si memoriam facti non habeant, vel peritiam juris: nisi factum sit grave & notabile. *Ibidem.* ¶ Abbas potest excommunicare monachos suos vel canonicos. Idem potest Prior. *cap. cum in Ecclesiis. de major. & obedien.* ¶ Abbas non benedictus ab Episcopo, super hoc à tertio requisitus, potest exercere ea que sunt officii sui, Episcopo irrequisito: ita tamen, quòd sit primò confirmatus. *cap. statutuimus. de suppl. negligen. pralat.* ¶ Abbates Cistercienses obedientiam faciunt Episcopo suo, secundum formam qua habetur *c. ne Dei Ecclesiam. de Simon.*

De Remotione Abbatis.

Causæ ex quibus abbas est removendus, notantur 18. *quæst. 2. c. si quis abbas.* & si infamatus, vel convictus sit appellatione remota, nolit sponte cedere, compellatur. *de Appellat. cap. quia nos.* & non à monachis, sed ab Episcopo & vicinis abbatibus est loco removendus. *d. c. si quis Abbas. Vers. ab Episcopo, in cuius territorio. & d. c. nullam.*

De Penis Abbatum.

De puniendis seu corrigendis abbatibus. *c. ult. §. si vero Abbates. eod. tit.*

Abbatissa moniales Benedicere, confessiones audire, & publicè prædicare non potest. *cap. nota quadam. 10. de pœnitentiis.* ¶ Potest etiam suspendere clericos delinquentes ab officio, licet non possit excommunicare. *de major. & obedien. c. dilecti.* & de electione abbatissæ vide *c. indemnitas. 43. de electione. in 6.* ¶ Abbatissa nec prædicare, nec confessiones audire potest. *cap. nota. de pœn. & remiss.*

Abigeis accusatio cum inscriptione & sine ea proponi potest. *q. 9. 4. c. nullus. §. abatti. l. unica. C. de abigeis.*

Ablata violenter restituantur ante litem contestatam. *can. 3. 3. 9. 2.*

Abolitio penam remittit, sed infamiam non tollit. *can. 8. 2. 9. 3.*

Abortus causam dans, si conceptum erat vivificatum & animal rationale, homicida est. *c. 20. de homic. volunt.*

Absens Accusare vel Accusari per alium non potest. *can. 18. 3. 9. 9.* neque judicari. *can. 13. & 14. 3. 9. 9.* nisi contumax fuerit. *can. 1. 3. 9. 8.* ¶ Appellare potest ex quo scit, si indefensus fuit. *can. 29. §. si adversus. 2. 9. 6.* ¶ Fructus Beneficiorum percipit, si studiorum causa absit. *ca. 22. de præben.* ¶ Investiri potest per alium. *cap. 24. de præben.* ¶ Absens in servitio Papæ vel Episcopi sui non debet privari beneficio suo. *cap. cum dilectus. de cleric. non resi.*

Idem est, si causam suam vel suorum agat. ¶ Contra absentes non servatur sententia definitiva lite non contest. & maxime si sint ablates causa studii & peregrinationis. *cap. inter quatuor. de major. & obedien. item cap. consuetudinibus. de offic. jud. deleg.* ¶ Absens in causa in loco minus competentis fructus beneficii non recipiat. *cap. tua. de cler. non resi.* ¶ Absens diu vocatus, si venire nolit, privetur beneficio sive dignitate. *cap. ex parte. de cleric. non resi.* Et maxime si sine justa & necessaria causa, præsertim sine licentia Episcopi moratus fuerit, & congruo tempore expectatus non redierit. *cap. inter quatuor. eod. titul.* Item, si Ecclesia pariter defectum magnum de absentia ministrorum, possunt absentes revocari. *c. cum ad hoc. eod. titul.* ¶ Absens quis potest esse de licentia sui prelati vel causa studii, sive alia causa honesta. *cap. restitutum. eod. tit. §. Absente uno iudicum.* Licentia alterius non valet. *cap. causam. de offic. deleg.* ¶ Absens ad electionem vocari debet, si tamen commode potest. *cap. coram. de elect.* Alias electio cassari potest, nisi postea consentiat. ¶ Absens contumax lit. contest. condemnari potest. *cap. de dol. & contum.*

Absolutio dividitur in publicam & privatam. *26. 9. 6. cap. nonnulla. de re. §. sed notandum.* ¶ Absolutio pecunie relictæ non debet. *cap. ad aures. de Simon.* ¶ Absolutio occultato crimine non valet. *c. cum pro causa. & c. officii. de sent. excom.*

Quis absolvere possit?

Absolvere potest capitulum, vide *infra. eod. tit.* Episcopus. ¶ Concilium absolvere potest capitulum resin excommunicatum, & hic non nisi à Concilio potest absolvi. *cap. his. de re. §. fin. cum c. seq. de sentent. excommunic. dist. 30. 2. quæst. 7. cap. si quis Episcopus. iure novo aliud est. cap. ad attendam. 9. §. præsent. Vers. ad attendam. dist. 30. 2. quæst. 7. cap. de hereticis.* ¶ Delegates ab eo, qui ius absolvendi habet absolvere potest. *cap. ult. de offic. ordin. & Episcopo non alius absolventi competit. 17. 9. 4. c. omnes. 26. quæst. 6. cap. 1. fecus est si privata sit absolutio, non publica: tunc enim alius absolvere potest. d. quæst. 6. c. ministrare. §. ecce quod. c. presbyteri. item si Episcopus sit absens, & periculum sit in mora. d. quæst. 6. c. Aurelius. §. si aliquis. §. ecce quod. quatenus hoc procedat vide d. c. Aurelius. Vers. debet presbyter utique consultare. §. d. quæst. 6. cap. si quis de corpore. in fin. d. quæst. 6. c. si aliquis. §. sed sine sacramento. Cap. per. §. fin. cum c. seq. item si ecclesia vacet. Capitulo jus absolvendi competit. *c. un. de major. & obedien. in 6.* ¶ Qui excommunicavit vel damnavit absolvere potest, non alius, secundum distinctionem *cap. cum ab ecclesiis. in fin. cap. ab primendam. §. in prim. & §. tu. Sed si excommunicatus pastoralis. 11. §. præerea. de offic. ordin. cap. venerabilis. 7. in princip. de sentent. excom. in 6. 26. quæst. 6. cap. 1.* ¶ Excommunicatus absolvere non potest. *vide infra. in eod. tit. de hereticis. & Hæretici. c. 1.**

ti & Excommunicati, neque ligandi neque solvendi jus habent. 24. *quæst. 1. cap. audi & simus. §. fin. cum d. nob. cc. sequenti. 11. item de penitent. dist. 1. c. Verbum. §. Legatus de latere absolvere potest eum, qui clericum percussit. c. ad eminentiam. 20. §. quod de his. 26. in prin. d. tit. Plura in fr. in legatus à Latere. §. Papa ab alio excommunicatos vel damnatos absolvere potest. 9. *quæst. 3. c. fuit semper. ca. c. ult. a. §. sed nec illa. c. cuncta. c. fratres. & clericus, qui quod excommunicato communicaverit, fuit excommunicatus, non nisi à Papa potest absolvi. cap. significavit. 18. de sentent. excomm. neq; is qui ob incendium fuerit excommunicatus. cap. tua nos. 19. d. tit. neque is qui ob id quod ecclesiam effregit & expoliavit, fuit excommunicatus, nisi à Papa est absolvendus. c. conque. 22. d. tit. item qui contra interdictionem vel excommunicationem fecerit, non nisi à Papa potest absolvi. c. quicumque. 11. §. fin. §. c. u. qui in ecclesia. 18. §. à verò. Versa quo nequit. de sentent. excomm. in 6. & qui ob id quod iustitiam vel gratiam pecunia redemit, fuerit excommunicatus, non nisi à Papa potest absolvi. c. 1. §. decernimus. de sentent. excomm. in extr. au. com. item si quis clericum percusserit, & propterea excommunicatus, non nisi à Papa potest absolvi. 17. §. 4. c. si quis suadente. in prin. item. c. 1. §. fin. §. c. non dubium. §. in fin. c. ed. mensur. 13. §. alior. autem. de sentent. excomm. 11. §. 3. c. ad mensam. §. juxta. igitur. hanc distinctione. in fin. Fallit, si sine periculo Papam adire non possit. c. de carero. 11. §. c. quamvis. 58. Vers. nisi imminente. d. tit. §. Sacerdos simplex absolvere potest laicum, si ob id, quod excommunicato communicaverit, fuerit excommunicatus: si modo extracrimen illi communicaverit. cap. nuper. 29. d. tit. §. Absolvitur de injectione manus violenta ostiarius à suo Episcopo, nisi sit casus enormis. c. si verò. de sent. excomm. §. Absolviuntur monachi & canonici regulares à suis abbatibus. c. monachi. cod. tit. §. Absolviuntur à solo Papa laici literis falsis scienter utens. cap. dura. de crimine fals. §. Mulieres & personæ quæ sui juris non sunt, ab Episcopo suo absolviuntur. cap. mulieres. de sent. excomm. Item potentes & delicati, quique modicam lationem intulerunt. cap. mulieres. cod. tit. Item cum ex justa causa excommunicator quæri non potest, vel difficulter inveniri, tunc absolvi potest ab Episcopo vel proprio sacerdote. c. nuper. de sent. excomm. §. Legatus non missus à latere, tantum de provincia sibi commissâ absolvere potest. Sed legatus sub prætextu suarum Ecclesiarum, nec de sua, nec de alia provincia absolvere potest. cap. excommunicatus. de offic. leg. §. Absolvi possunt hospitalarii à prioribus suis. cap. canonica. de sentent. excomm. §. Absolviuntur quis in necessitate, non obstant contradictione, vel etiam appellatione partis adversæ. cap. qua fronte. de appellat. §. Absolutus à delegato ad excommunicatorem remittitur. cap. prudentiam. de offic. deleg. §. Absolvi potest quis post mortem. Item legatus apud Deum absolviuntur ab ecclesia. cap. it. a nobis. de sentent. excomm. §. Ab-**

solvitur à solo Papa laicus jussu abbatis monachum vel conversum percuriens etiam ex justa causa; & similiter jubens: nisi disciplinæ causa faciat per seipsum solum, vel clericum & non laicum. cap. un. versitatis. de sentent. excomm. §. Non absolutus scienter ordinatus, si sit secularis, perpetuo deponitur: ignorans factum vel ignarus juris à solo Papa absolviuntur. Si autem talis sit religiosus, à suo abbate absolviuntur, nisi factum sit grave & notabile. cap. cum illorum. eodem titul. §. Absolviuntur servus de injectione manus violenta ab Episcopo suo, in fraudem faciens, ut servitio domini sui se subtrahat, aut dominus sine culpa sua grave damnum incurrat ex ejus absentia. cap. relatum. eodem titul. §. Absolviunt se mutuo à minori excommunicatione contracta aliqui, potestate utriusque collata. cap. duobus. de sentent. excomm. §. Absolutus non est quis ex sola satisfactione Papæ sibi scripta. cap. si aliquando. eodem titul. Item nec qui pluribus excommunicationibus innodatus, ab una tantum est absolutus. cap. officis. eodem tit. §. Absolviere quis non potest alienum parochianum, nisi de licentia sui proprii sacerdotis. cap. omnis. de penis & remiss. §. Absolviendi namque potestas aliis potest committi in necessitate. cap. ex literis. de officio delegatorum.

Ex quibus causis Absolutio concedenda.

Sine causa Poena remittenda non est. cap. cum ab. 3. de offic. ordin. §. Si damnatus Poenitentiam egerit. 11. *quæst. 3. cap. plerumque. §. causa ergo. cap. cum aliquis. in prin. 27. quæst. 1. cap. de votam. §. et si desinent. item distinct. 50. cap. domino. §. fin. si tamen poenitens vel satisfaciens ab errore seu peccato non recedat, non erit absolvendus. 11. quæst. 3. cap. tunc verò. 24. quæst. 2. cap. damnatio. in prin. cap. legatur. 27. quæst. 1. cap. de votam. in princip. §. Si Satisfactum sit pro crimine. cap. 3. Vers. scilicet usque ad dignam satisfactionem. de offic. ordin. cap. ex literis. 11. de constitutionibus. sed hoc si ex pluribus causis damnatus, pro omnibus satisfecerit. cap. cum pro causa. 27. §. cap. officii. 42. de sent. excomm. secus si pro delicto nondum satisfecerit, nec ablata restituerit. cap. peccatum. 4. de regul. juris, in 6. & Exemplum habetur. cap. quicumque. 2. in princip. Vers. nec absolutionis de hereticis. in 6. nam Peccati venia non datur, nisi correcto. cap. peccati. 5. dist. tit. Quod si verò delictum, ob quod excommunicatus est, non fuerit manifestum, deq; jure excommunicationis dubitetur, tunc enim cautione præstita, etiã ante satisfactionem absolviuntur. cap. ex parte. 23. de Verbor. significat. cap. qua fronte. 25. §. fin. de appellationibus. c. 1. §. ideoq; mandamus. de his qua vimeris & causa. cap. venerabilibus. 7. §. porrò. §. §. potest. de sentent. excomm. in 6. item si periculum mortis instet: tunc enim præstita cautione de satisfaciendo, absolvendus est. d. c. qua*

fronte. 25. *Et d. cap. Generabilibus. 7. S. sane si cer-
rum. Vers. nisi periculum. ¶ Si sententia sit in-
iusta, absolutio danda. c. cum ad quorundam. 7. de
exceſſib. pralatorum.*

Forma & modus Absolvendi.

Causa cognita absolutio indulgenda. *c. Romana. 3. S. sententias de appellacionib. in 6. 11. 9. 3. c. ple-
rurum. contingit. Secus si causa excommunicatio-
nis dubia, non manifesta sit: tunc enim excommu-
nicatus causa etiam nondum cognita, ad cautelam
potest absolvi. cap. ex parte. 23. de Verb. signifi. c.
cum olim. 24. eod. tit. c. per tuas. 40. S. Verum ex
Verb. *Et S. quod si absolutio. c. Generabili. 52.
de sent. excom. c. Generabilibus. 7. S. porro. Vers. si
miser si suffraganeos. eod. tit. in 6. item c. 1. S.
ideoq. mandamus. de iis que Si metus & causa.
cap. prudentiam. 21. S. 6. Vers. caterum si vel. *Et
cap. cum contingat. 36. de offic. delegati. Secus et-
iam si post appellationem interpositam quis sit
excommunicatus: nam & hic causa nondum cog-
nita ad cautelam potest absolvi. d. S. porro. in pr.
Et d. c. Generabilib. 7. S. sed si ex causa. S. fin. item
d. c. per tuas. 40. S. nos igitur. Vers. quaquam apo-
stolica. item c. cum contingit. 36. S. ad quod sal-
ter. de offi. delegati. Nisi causa talis sit, in qua ap-
pellare non licet. d. S. porro. in prin. Vers. exceptis
caſibus. in quibus. Fallit tertio, si sententia excom-
municationis intolerabilem continet errorem.
d. c. Generabilib. 7. S. potest quoque. item d. S. ad
quod salter. *Et d. S. nos igitur. Vers. quaquam
apostolica. ¶ Cautione interposita & de cautio-
ne eorum qui ob haeresin excommunicati absol-
vuntur, & ad Ecclesiam redeunt. Vide 1. 9. 7. c. con-
venientibus. S. item Basilias. c. si qui voluerint. c.
quoties cordis. c. saluberrimum. cap. si quis epi-
scopus. item 26. 9. 6. c. his qui in tempore. S. fin. &
absolvendus cavet de parendo mandato ecclesiae.
c. qua fronte. 25. S. sane si quis. Vers. ab ipso tamen.
de appellacionib. Gratiae nihil tribuat iudex in ab-
solvendo. 11. 9. 3. c. plerurum. Contra interdictum ec-
clesiae generale absolutio quando valeat. c. presen-
ti. 10. de sentent. excom. in 6. ¶ Impositione ma-
nus ante atrium Ecclesiae. 26. 9. 6. c. ult. in fin. cap.
ministrare. S. publica. quod tamen fallit absolven-
do clerico. distinct. 50. c. confirmandam. *Et c. illud
quoque. in prin. distinct. 82. c. presbyter. S. fin. in
tribus. item si in periculo mortis constitutus ab-
solvatur. 26. quast. 6. c. qui recedunt. in prin. ¶ Ju-
ramento praestito ab eo, qui absolvitur, de parendo
ecclesiae vel excommunicatoris mandato, &
de non committendo tale quid in posterum. c. ex
tenore. 10. c. ad haec. 12. c. nuper. 29. S. fin. c. Gene-
rabilib. 52. de sentent. excom. in 6. quast. 3. c. cum
aliquis. Vers. *Et d. futurus. si tamen absolvendus
ob id, quod excommunicato extra crimen com-
municaverat, fuerit excommunicatus, hic etiam
sine juramento absolvitur. d. c. nuper. 29. S. is au-
tem qui. item si sine scandalo juramentum praes-
tari non possit: tunc enim sufficit manualis pro-
missio. c. super eo. 51. d. 111. item juramentum praes-
tatur ab eo qui impeditus, quod minus a Papa ut
ordinatio iudice absolutioem petat, ab alio ab-******

solvitur: & jurare debet, cessante impedimento
se Papam accessurum, & mandatum Apostolicum
suscepturum. c. de cetero. 11. S. fin. *Et c. ea noscitur.
13. S. fin. de sentent. excom. Dereliqua forma
& solemnitate absolutiois, vide 11. quast. 3. c.
cum aliquis. ¶ Absolutio quis non habetur, nisi
probet per literas, vel alias legitime. c. si quis
de sent. excom. ¶ Absolutio pro offensa vel
contumacia quomodo fieri debeat. c. ea parte. de
Verb. sign.*

Quando absolvendus.

Quinta Feria: ante Pascha absolutio facienda
peccata remittenda. c. de panis. de conse. dist. 3.
¶ Non nisi peracta poenitentia, est absolutio in-
dulgentia. distinct. 50. c. abs. c. si quis propiter.
c. domino. item 11. 9. 3. c. tunc vera. c. plerurum
contingit. S. causa ergo. item de poenitenti. dist.
tion. 1. cap. nonnulli. Non nisi laeso satisfactum,
& ablatum restitutum sit, absolutio est indul-
gentia. c. ea noscitur. 13. Vers. factus est iuxta fac-
tes. de sentent. excom.
de Absolutione retractanda agitur. c. ex parte.
Et significat. 11. 6. de officio ordinarii.
Infamia per restitutionem vel Absolutionem
non aboletur. 2. 9. 3. c. Euphemium. S. hinc ad-
itur. c. ult. S. absolutio enim. *Et S. unde Imperator.
Absolutus in terra, erit etiam in caelo absolu-
tus. 24. q. 1. c. quodcumque.
Absolutus pristinum statum recipit. Nisi ex
pluribus causis excommunicatus, ex una tantum
non omnibus fuerit absolutus. c. cum pro causa. 27.
de sentent. excom. item: Nisi per iam absolutio
sit extorta. c. 1. de his que Si metus & causa. in 6.
tertio fallit si iniusta sit absolutio. Quarta ex-
ceptio reprobat. c. Generabilibus. 7. S. ultra
de sentent. excom. in 6. Quarto: Nisi ab alio
quam a quo debuit propter impedimentum ab-
quod absolutus, cessante impedimento ei, a quo
absolvi debuit, se non presentavit. c. cap. 22. de
sentent. excom. in 6. Clement. 3. S. fin. de poenit.
qui Absolutus est in periculo mortis poeniten-
tia tempore nondum peracto, si convalescit, illud
implere tenetur. 26. 9. 6. cap. si quis de corpore.
c. qui recedunt. S. quod si superaverit. c. in qui in.
S. si superaverit. *Et S. fin. item. c. de his que S.
quod si desperatus.**

De hereditibus Absoluti.

De hereditibus eius qui post mortem absolutus est
ad satisfactionem cogendis, videatur c. a nobis. 21.
S. fin. de sentent. excom.

Accessorium naturam sequitur congruam
principalis. c. accessi-
rium. 42. d. 111. adeo ut commisso principali & il-
lud committatur. de offic. delegati. c. praeterita. *Et
cap. prudentiam. junct. capit. cum ex injuncto
de oper. no. nunc.*

DE ACCUSATIONIBUS.

An Accusatio sit iusta seu Christiano ho-
mini licita. 23. 9. 4. De quo
vide inf. in littera P. in Poena. ¶ Accusatio contra
inopera

inopem & spoliatum & contra usurarium pauperem est inanis. c. olim. de restit. spol. ¶ Ab accusatione potest desisti ante inscriptionem. c. licet. de accusat.

Accusare qui possint, vel non.

Primum sine legitimo Accusatore nemo inter reos est recipiendus. cap. 1. de accusationib. 2. q. 1. ea. nihil. c. in primis. §. sed & de personis accusantium 3. quest. 9. cap. dignum. in fin. 6. q. 1. cap. nos sequentes. ¶ Accusatus prior a reo accusare non potest, nisi prior accusatio sit finita. 3. quest. 11. in princ. cum cap. sequent. c. non est in prin. c. neganda. 4. q. 1. c. ult. §. fin. 6. q. 1. qui erimen. fallit si accusator de majori crimine accusetur. d. c. non est. §. hoc autem. item si reo contra accusatorem priorem inscriptiones tantum pendente accusatione deponat: hoc enim facere non prohibetur. d. c. neganda. in fin. §. d. c. neganda. in prin. ¶ Actor inimicorum episcopum accusare non potest. 3. q. 4. c. detractores. item 6. q. 1. c. deteriores. ¶ Affinis Accusati accusare non potest, ut nec cognatus, familiaris, vel domesticus. 3. q. 5. c. similis. Vers. Vel ad fines. c. accusatores. Vers. nec familiares. item 3. q. 11. c. ult. §. si quis enim. ¶ Alius pro alio accusare non potest. 2. q. 6. c. si quando. Vide inf. in accusator. ¶ Anathematizatus. Vide inf. eod. in Excommunicatus. ¶ Apostata. Vide inf. eod. in Hæreticus. ¶ qui Calumniatus antea fuerit, vel prævaricatus, hic accusare non potest. 2. q. 1. c. prohibentur. §. alij propter suspicionem. item 2. q. 3. c. ult. §. accusator. ¶ Cognatus accusati. Vide sup. eod. in Affinis. ¶ Cohabitans. Vide inf. eod. in Domesticus. ¶ Conspirator accusare non potest. d. q. 4. c. conspiratores. ¶ qui Consuluit fortilegos & Magos, non potest accusare. 2. q. 3. c. quisquis. §. fin. item 3. q. 5. c. constitutus. Vers. seu qui ad. ¶ Contentiosus homo accusare non debet. 3. q. 5. c. suspectos. §. d. cap. similiter. §. d. q. 5. c. nullus. Vers. nullus frequenter litigans. ¶ An Clericus clericum accusare possit. 3. q. 5. c. de accusationibus. c. accusationes. c. accusatores. in pr. cap. nullus. in fine. & Laicus, qui clericus non est, nec esse potest, clericum non accuset. 2. q. 7. c. beatus. §. finali. cum cap. sequente. c. restes. in pr. §. §. sic & illud. cap. sacerdotes. item 6. q. 1. c. omnes. Vers. indignum est enim. cap. infames. §. hi mirum omnes. item 15. q. 3. in pr. Vers. generaliter enim. ¶ Item Clericus laicum non accuset. 2. q. 7. c. sicut. §. de decretum. ¶ Culpabilis ipse, & in crimine constitutus accusare non potest. 6. q. 1. in princ. cum c. sequente. §. c. beatus. in pr. item c. qui erimen. item 3. q. 5. c. suspectos. c. canonica. c. similiter. c. nullus. hujus exemplum habetur. c. cum ecclesiastica. 3. de exceptionibus. ¶ qui Desistit semel ab instituta accusatione, iterum accusare prohibetur. c. licet. 14. de accusationib. ¶ Detractor accusare non potest. 2. q. 4. c. detractores. ¶ Domesticus inimici accusati, vel ei cohabitans, non potest accusare. c. repellantur. 7. de accusationibus. item 3. q. 5. c. accusatoribus. in princ. ¶ Item Domesticus vel familiaris iudicis non accuset. 3. q. 5. c. similiter. in Verbo Gratiosi. §. 4. q. 4. c. pen. §. fin. cum c. seq. ¶ Ecclesiastica persona non accusat. Vide supra in

Clericus. ¶ Excommunicatus vel anathematizatus accusare non potest. 4. q. 1. c. 1. in princ. cap. quod reus. 2. q. 7. c. in sancta. 6. q. 1. c. illi qui. §. similiter. c. omnes. 3. q. 4. c. conspiratores. c. nullus. c. omnes. Nisi reus accusatori excommunicato communicaverit. Sed hoc reprobatur. c. 2. de exceptionibus. quæ exceptio fallit in casu. c. 2. de exceptionibus. ¶ Exertus & ignotus non accusat. 3. quest. 5. c. canonica. Vers. Et eos, qui non sunt eorum generis. item c. accusatores. Vers. nullus alienigenæ. ¶ Familiaris accusati accusare non potest. Vide supra eodem in Affinis. quod fallit, si reus accusatorem propter erimen, quod illi objicit, à sua familiaritate antea non repulerit: hoc enim casu accusare poterit. cap. nullus. 5. de accusationibus. 3. q. 5. c. nullus. in princ. ¶ Familiaris iudicis. Vide supra in Domesticus. ¶ Filius parentes. Vide infra eodem in Liberi. ¶ Hæreticus, apostata, vel aliàs vilis homo accusare non potest. 2. q. 7. c. querendum. e. alieni. c. pagani. item 3. q. 4. c. 1. c. beatus. c. si quis. item 3. q. 5. c. suspectos. canonica. c. nullus. item 4. q. 1. cap. 1. §. omnes etiam. c. quod autem. fallit, si hæreticus hæreticum velit accusare. d. c. pagani. §. in hoc. §. d. quest. 7. c. si hæreticus. in pr. ¶ Infamis accusare non potest. d. cap. prohibentur. §. alij propter delictum. 3. q. 4. in pr. cum c. seq. 3. q. 5. c. canonica. c. accusatores. in fin. c. constitutus. c. similiter. c. nullus. item 4. q. 1. c. 1. §. omnes etiam. 6. q. 1. in pr. cum c. seq. c. beatus. 6. q. 1. c. omnes. c. illi qui. c. summa. §. finali. cum c. seq. fallit si ex lege Julia de anno infamis acuefct. 2. quest. 1. c. prohibentur. §. mulierem. Vers. famosi quoque. item si de hæresi vel symonia infamis accusare velit. 6. q. 1. c. nos sequentes. §. sed licet. Contradicere videtur d. q. 1. c. quæro ergo. Vbi Gratianus subijcit solutionem vers. utrum hoc Augustinus. ¶ Inferior superiorem, vel minor majorem accusare non potest. 2. q. 7. c. qualis. §. fin. cum c. seq. item c. majorum. c. querendum. c. in sancta. Vers. Et sicut major. item 6. q. 1. c. beatus. in pr. Vers. Et qui eis coequales. §. §. finali. c. omnes. Vers. in fin. item 3. q. 5. c. accusationes. in fine. fallit si major sit hæreticus, & minor catholicus. d. q. 1. c. cum majores. item si major exemplo suo ad interitum trahat juniores. 2. q. 7. cap. Paulus dicit. vel si major vita & moribus minore sit deterior. d. q. 7. cap. qui nos. §. finali. cum c. sequente. c. quamquam. c. puro. c. quaritur. sed tamen si maior sit irreprehensibilis, accusare potest. d. q. 7. c. criminationes. in princ. Inimicus accusati ab accusatione repellitur. 3. q. 5. c. suspectos. §. c. canonica. §. d. c. nullus. Vers. nullus, qui inimicis studet. §. d. c. omnes. in fine. item 3. q. 5. c. accusatores. c. accusatoribus. c. nulli. §. quod vero. c. ultimo. §. finali. item 23. q. 4. c. ea vindicta. §. sed huc vindicta. §. c. ultimo. item de accusationibus. c. c. P. 10. §. c. meminimus. 13. q. 5. in pr. cum c. seq. c. non omnis. c. non osculatur. licet obster. d. c. non osculatur. §. fin. sed ei responderetur d. q. 5. c. ult. §. sed aliud. ¶ Inobediens Papæ non potest accusare. 3. quest. 4. c. 1. §. c. si quis. ¶ si accusatoris nihil Interfit, accusare non potest. c. illa prepositor. 3. de accusationibus. ¶ Laicus clericum non accusat. 2. q. 7. in princ. cum c. sequente. c. nullus. c. laico. c. in

sancta. c. lascos. c. sicut. c. lascos. item 6. qu. 1. c. beatus. c. sacerdotes. c. sunt plurimi. c. quiescite. item 11. qu. 1. c. clericum. in fin. item c. cum p. 10. de accusat. c. de cetero. 14. de retribus. Vide sup. eod. in Clericus. ¶ Liberi parentes non accusent. 2. qu. 1. ca. prohibentur. nisi in crimine læsæ majestatis. 3. qu. 11. ca. episcop. §. Et in criminali. Verf. crimen Verò. ¶ Libertus episcopum non accuset. 5. qu. 5. c. accusatores. §. finali. Et c. nullus. ¶ nec Libertus patronum accuset. 3. qu. 11. c. ult. §. fi. 12. qu. 2. c. episcopus. §. hujusmodi autem. Et §. in criminali. d. §. alii per conditionem. fallit si ex lege Julia majestatis accuset. d. §. in criminali. Verf. crimen Verò. item si civiliter, non criminaliter agatur. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. liberi. ¶ qui in Magistratu positus est, accusare non potest. 2. qu. 1. c. prohibentur. in pr. ¶ in illegitimo Matrimonio constitutus, vel ei consentiens, accusare prohibetur. 3. qu. 4. c. consanguineorum. ¶ Miles accusare non potest. 2. qu. 1. ca. prohibentur. Nisi miles ex lege Julia de annona accuset. dicto cap. prohibentur. §. mulierem. Verf. milites quoq;. Monachus clericum non accuset. 2. qu. 7. cap. placuit. cap. nullus. in prin. 3. qu. 4. c. cap. hi qui. §. finali. 3. qu. 5. c. canonica. §. finali. Contradicit dicta quæstio septima. cap. ultim. §. item Ioannes. respondetur per distinctionem dicti cap. nullus. §. sed aliud. Et dicta quæst. 7. cap. negligere. cap. sancta. item. De accusationibus. cap. ex parte. 11. ¶ Mulier ab accusando repellitur. 2. qu. 1. ca. prohibentur. 15. qu. 3. in prin. Et cap. de crimine. Nisi mulier suam suorumve injuriam persequatur. d. qu. 3. in prin. Verf. nisi forte suis. Et ca. ex eo quod. §. finali. cap. certis de causis. in prin. Et §. uxor tua. si tamen mulier maritum vel adulteram adulterii velit accusare, hanc injuriam non potest persequi. 32. qu. 1. ca. apud misericordem. §. publico. Hujus ratio est 32. qu. 5. cap. penultimo. §. sed queritur. cum cap. seq. item ut crimen læsæ majestatis mulier deferat. 15. qu. 3. cap. certis de causis. §. in quæstionibus. cap. sane. §. unde aut. item ex lege Julia de annona mulier accuset. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. mulierem. ¶ Par parem, vel Superior inferiorem accusare potest. 2. qu. 7. cap. pagani. ¶ Pauper accusare prohibetur. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. nonnulli. Et c. in primis. §. sed Et de personis. ¶ qui Pecuniam antea ob accusandum, vel non accusandum acceperit, ab accusatione repellitur. 2. qu. 1. c. prohibentur. ¶ Plures reos habens, accusare prohibetur. 2. qu. 1. ca. prohibentur. ¶ Plures eundem de eodem crimine accusare non possunt. cap. illi. 3. de accusationibus. Nisi priore accusatore desistente alius eundem reum repetat. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. ab alio. ¶ qui in Probatione defecit adversus eundem, vel alium, accusatione instituta iterum accusare non potest. 3. qu. 10. in prin. cum cap. sequente. Et cap. ultimo. item 4. qu. 6. cap. 1. ca. si accusatorum. Et cap. ultimo. Nisi accusator propriam causam, non tamen criminalem vel ecclesiasticam persequatur. dicta quæst. 6. cap. ultimo. Verf. nisi proprias. Prohibitus accusare potest suam suorumve injuriam persequi; hoc enim casu accusa-

tio ei non deneganda. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. hi tamen omnes. 4. qu. 6. cap. omnibus. Et cap. illud Verò. Verf. nisi proprias. item cap. si accusatorum. Verf. nisi proprias. Et cap. ultimum. Verf. nisi proprias. item si hereticus accusatum. 4. qu. 7. cap. præsument. §. subcoppoitioni. Verf. ceterum si a fide. item 6. qu. 1. ca. me sequeres. §. sed licet. Et cap. cum majores. cap. querit. quod fallit, si hereticus de alio crimine, quam de hæresi accusetur ab eo, qui est inferior in confectione vite. dicta quæst. 7. c. si hereticus. §. si queritur. item accusare prohibitus potest. si sitis in reum produci possit. dicta quæst. 7. cap. ultimum. §. nunc demonstrandum. Verf. si queritur. ¶ Pupillus accusare non potest. 2. qu. 1. ca. prohibentur. in prin. Nisi pupillus patris vel auctoritatem persequatur. 15. qu. 3. c. certis de causis. pupillus. ¶ qui Quæstus causa accusat, prohibetur significante. §. qui matrimonium accusare potest. ¶ Raptor accusare non potest. cap. consanguineorum. Verf. similiter. de raptoribus. ¶ qui acciati accusationi, antea præstito iuramento ab accusatione repellitur. cap. veniens. 15. de accusationibus. ¶ Sacerilegus non accusat. 3. qu. 4. c. nulli. ¶ Seryus dominum accusare non potest. 2. qu. 1. ca. ultimo. §. si quis enim. Et 2. qu. 1. ca. ultimo. §. causa Verò. 2. qu. 1. ca. in prima. §. quod autem dicitur. item non potest omnino seryus accusare. 3. qu. 5. c. canonica. Verf. aut libertas. cap. accusatores. §. finali. cap. nullus. dicta lege Julia de annona velit accusare. 2. qu. 1. ca. prohibentur. §. mulierem. item nisi seryus mulierem, que cum propriis seryis rem habuit, deferat. 2. qu. 2. c. episcopus. §. in criminali. Verf. quæstio cum seq. ¶ Subditus prelatum vel magistratum suum accusare prohibetur. 2. qu. 7. ca. 1. c. sacerdotum. c. qualis. c. sententia. c. oves. c. sunt nonnulli. §. hereticus. §. item quod dicitur. 3. qu. 4. c. 1. c. oves. c. doctores. 8. qu. 2. c. ultim. in fin. Contradicit 2. qu. 7. c. plerumque. c. restit. c. accipit. sum. cum sequentibus, usq; ad ceteros. c. restit. c. oves. Item contradicit d. qu. 7. c. criminales. §. vel legitur. Et c. admonendi. fallit si prædicta decet. si prelatus à fide exorbitaverit. non enim à subditis suis accusari potest. 2. qu. 7. cap. sacerdotum. in fin. c. oves. Verf. nisi à fide. Et cap. præsument. item si prelatus nomine tantum sit, non vitæ. d. qu. 7. non omnes. c. non omnis. c. secuti. c. qui nec c. p. l. r. o. p. e. §. fin. c. Paulus. item 8. qu. 1. c. Verter. Tertio fallit si clericus subditus prelatum accuset. verum hæc replicatio reprobat. 2. qu. 7. c. sacerdotum. c. oves. §. his auctoritatibus. c. plerumque. §. item probatur. et 3. qu. 4. c. clericus. deniq; fallit si accusator vir sit probus, minime criminofus. d. §. hi auctoritates. cum c. sequente. Et d. qu. 7. c. accusatio. in prin. §. nonnulli. §. fin. cum c. sequente. item c. si hereticus. §. item quod dicitur. ¶ Superior inferiorem accusare potest. Vide supra eodem pari. ¶ Suspectus accusare prohibetur. 3. qu. 5. c. suspectus. c. canonice. c. accusatores. §. fin. c. similiter. c. accusatores. c. omnes. in fin. item 3. qu. 3. cap. 1. in prin. ¶ Vilis persona in dignitate constitutum accusare non potest. Vide supra eodem Hæreticus item in Inferior. ¶ Accu-

curare in eo potest, qui contra me testimonium tulit. c. meminit. de accus.

Quos accusare liceat, vel non.

§ Alium quam qui crimen commisit, accusare ac punire non licet. 1. quæst. 4. in princ. cum sequentibus. usq. ad c. qui a præsulatus. c. crimen. c. iudai. ca. jam ut ag. ca. non imputantur. item 24. quæst. 3. in pr. s. unde per. Ezechielem. § s. quia vero. item ca. 1. ca. certum. §. illicita. item ca. 2. §. finali. de his qua sunt a maiore parte. §. de consecratione, distinct. 4. cap. quærit. in prin. §. cum qui cogit ad crimen faciendum: nam & hic tenetur. 22. quæst. 5. in princ. cum cap. seq. §. consentientem in crimen: nam & hic propter suum consensum tenetur. 11. quæst. 3. c. qui consentit. 17. quæ. 4. cap. omnes. 22. quæ. 5. in princ. 27. quæ. 1. cap. Siduas. §. finali. item distinct. 86. cap. facientis. §. cum cuius Consilio crimen sit commissum. hoc enim casu uterque potest accusari. de penitentiis. distinct. 1. cap. si quis iratus. cum cap. sequente. §. Defendentem crimen alterius: nam & hic ob suam defensionem tenetur. dicto cap. qui consentit. Versi. §. descendit alium. item Versi. si quis peccantem defendat. Exemplum habetur dicta quæst. 3. cap. in corporis. §. 14. quæ. 6. cap. 1. §. illud vero fidentissime. §. Mandantem. distinct. 1. cap. si quis iratus. cum cap. sequente. §. Posteros, si poena non solum crimen committenti, sed etiam eius Posteris lege specialiter imposita sit: hoc enim casu posteri quoque puniuntur, exemplo criminis lesæ maiestatis, nisi posteri per sceminam, non masculinam lineam descendant. cap. ubicunque. 4. de penis. in 6. §. non Propulsantem injuriam cum possit. nam & hic tenetur. distinct. 83. in pr. cum cc. sequentibus. item cap. consentire. item distinct. 86. cap. facientis. item 23. quæst. 3. cap. non in inferenda. cap. qui potest. c. ab Imperatoribus. §. cap. ultimo. item 23. quæ. 5. cap. non pures. cap. non est. cap. qui dicitur. item 23. quæst. 8. cap. pratorea. item de sententia excommunicationis. in 6. cap. dilecto. 6. §. Et quidem. §. Accusari non debet de eodem crimine absolutus. cap. de his de accusationibus. §. Accusari non potest inimicus vel ejusdem amicus. cap. repellantur. de accusat. §. Accusari potest matrimonium post ternam denuntiationem, si ante non constabat impedimentum. ca. cum in tua. qui matr. accusat. post. §. Accusari quis potest de diversis criminibus in eodem libello. c. licet. de accus.

Ubi accusare liceat.

in Loco, in quo crimen commissum est, regulariter reus accusandus ac puniendus est. cap. 1. de raptoribus. 6. quæst. 3. cap. Paulum. §. re vera. 3. q. 6. in pr. cum cap. sequente. §. cap. ultimo. 3. quæst. 9. cap. nec extra. 6. quæst. 3. cap. placuit. cap. ultimo. Nisi Papa permiserit alibi accusari. dicto cap. nec extra. Versi. salva tamen. vel cum alibi de crimine constare possit, vel si per appellationem, vel recusationem iudicis causa alio devolvatur. dicta q. 6. c. pulsatus. §. hoc autem. item si Episcopus accusetur. dicta quæst. 6. cap. si quis. in prin. 3. quæst. 5.

cap. accusatores. §. nullus. denique si reus alibi deprehendatur. c. 1. §. contrahentes. de foro competenti. §. in Templis, Coemeteriis & aliis locis Ecclesie, cause sanguinis agi non debent. c. cum ecclesia. §. de immunit. eccles.

Apud quem Accusare liceat.

Apud eum cuius Interest, accusatio institui potest. cap. illa. 3. de accusat. §. apud Magistratum Ecclesiasticum accusatio publica non competit. c. in archiepiscopatu. 4. de raptorib. §. Apud Stationarios accusatio non competit. 4. q. 4. c. nullus. §. si quis se. de accusat.

Forma, & quemadmodum Accusatio instituetur.

Admonitio præmittenda accusationi prælatorum. 2. q. 7. c. accusatio. §. sed si quis. c. si quis erga. §. cum Cause cognitione circa personam: nam accusatoris, & accusandi causa præmittenda. d. q. 7. c. si quis sunt. c. querendum. c. accusatio. c. clericos. c. criminationes. in prin. item 3. q. 4. c. si quis d. vero. in fin. 3. q. 9. c. habetur. §. c. dignum. §. per Epistolam accusatio non potest institui. Vide inf. in accusator. §. Inscriptio accusantis interponenda. Vide inf. in accusat. §. Accusatio in Scriptis producenda est, ac legenda. 2. quæst. 8. in prin. cum c. seq. Contradicit d. q. 8. cap. ult. in prin. Cui responderi Gratianus ibid. §. sed Calixtus. §. Subscriptio accusatoris interveniente. 2. quæst. 8. c. ult. §. item subscribere. §. In accusatione, denunciatione & inquisitione qualiter sit procedendum, habetur in c. licet. de simon. §. Accusandum non est per scriptum, sed viva voce, contra matrimonium. cap. a nobis. qui matr. accus. poss.

Accusator unde dicatur. c. forum. 10. §. accusator. de verb. sign. §. Accusare per alium non potest, neque per epistolam. 2. q. 6. c. si quando. 2. q. 7. c. criminationes. 2. q. 8. c. per scripta. in prin. 3. q. 9. c. absente. c. non oportet. c. habetur. c. qui accusare. c. dignum. c. absens. c. ult. item 5. q. 2. c. relatum. 5. q. 3. c. in criminalibus. fallit si absentia causa per procuratorem reddatur. 5. q. 3. in pr. cum c. seq. item de accusat. c. veniens. 15. §. idem vero ad suum. item si accusator in illustri dignitate sit constitutus. 3. q. 9. c. absens. item si civiliter ex crimine agatur: puta si maritus uxorem de adulterio accuset, ut ab ea separatur. cap. tua fraternitati. §. de procurat. fallit denique si per modum exceptionis crimen objiciatur. c. super his. 16. §. fin. de accusat. §. Accusator custodie similitudinem parietur. 2. q. 8. cap. quisquis. §. Libelli inscriptio ab accusatore facienda. 2. quæ. 8. cap. quisquis ille. 3. q. 9. c. qui accusare. Versi. inscriptio ne videlicet. 4. q. 4. ca. nullus. §. inscriptio semper. §. in aliis. §. §. inscriptio vero. quod fallit, si maritus uxorem de adulterio accuset: hic enim inscribere in crimen non tenetur. d. c. nullus. §. si maritus. item si de abigatu accusatio instituat. d. cap. nullus. §. abati. item si per officiales crimen Præfidi nunciatur. d. cap. nullus. §. uti quando. vel si non per accusationem, sed per

denuntiationem crimen deferatur. *c. super his. 16. in princ. de accusat. dist. 24. cap. 1.* ¶ Ac-
 colythus uxoratus non sum portare non tenetur.
c. Ioann. de cleric. conjug. ¶ Acolythus unu-
eratus beneficium amittit Ecclesiasticum. ca. 1. de
demittulo.

Accusatus contumax coërcetur per ex-
 communicationem. *4. q. 5. in*
princ. cum c. sequen. ¶ Accusatus apprehensus
Custodiendus, nisi reus iudicio sit, vel de paren-
do iuri satisfacere sit paratus. c. si clericos. 15. §. fin.
de sentent. excomm. in 6. ¶ Accusatus non
Recipiendus, nec occultandus. d. c. 6. p. 3. nisi recipi-
entes sint privilegiati ad recipiendum: sed repro-
batur. c. unico. de privileg. in extra. de ag. Ioan. xxij.
 ¶ Accusatus Defendere se per alium in crimina-
 libus non potest, nec per epistolam. *3. quast. 9. c.*
ultim. §. 9. c. in criminalibus. in fin. ¶ c. ultim.
¶ Vers. expro publico. quod fallit, si absens sit da-
 mnandus ad poenam: hoc enim casu quilibet po-
 tius pro eo verba faciens admittendus est, quam
 absens damnandus. *d. quast. 3. c. 1. §. agrotans. §.*
reos. item de accus. c. Seniens. 15. §. idem. ¶ Vers. item
 si illustis persona de injuriis acusetur: hæc enim
 per procuratorem se defendere potest. *3. quast. 9.*
c. absens. denique absentie causa per procurato-
 rem reddi potest. *de hac re dictum supra in Ac-*
 cusatore. ¶ Accusatus suspendendus est inter-
 rim ab officio suo. *2. quast. 4. ca. accusat. ¶ Ac-*
 cusato interdicitur alienatio rerum Ecclesiasti-
 carum. *ca. pralatorum. de accusation. ¶ Ac-*
 cusatus de crimine & convictus deponitur, per
 modum verò inquisitionis convictus remove-
 tur, si est subditus, simpliciter: prælatus verò,
 removetur ab administratione. *ca. dilectus. co-*
demittulo.

Accusatoribus, Calumniatoribus, Prævari-
 catoribus, & Tergiversatoribus. *Vide inf. unum.*
quodque verbum in sua littera.

Accusatus contumax coërcetur per ex-
 communicationem. *4. q. 5. in*
princ. cum c. sequen. ¶ Accusatus apprehensus
Custodiendus, nisi reus iudicio sit, vel de paren-
do iuri satisfacere sit paratus. c. si clericos. 15. §. fin.
de sentent. excomm. in 6. ¶ Accusatus non
Recipiendus, nec occultandus. d. c. 6. p. 3. nisi recipi-
entes sint privilegiati ad recipiendum: sed repro-
batur. c. unico. de privileg. in extra. de ag. Ioan. xxij.
 ¶ Accusatus Defendere se per alium in crimina-
 libus non potest, nec per epistolam. *3. quast. 9. c.*
ultim. §. 9. c. in criminalibus. in fin. ¶ c. ultim.
¶ Vers. expro publico. quod fallit, si absens sit da-
 mnandus ad poenam: hoc enim casu quilibet po-
 tius pro eo verba faciens admittendus est, quam
 absens damnandus. *d. quast. 3. c. 1. §. agrotans. §.*
reos. item de accus. c. Seniens. 15. §. idem. ¶ Vers. item
 si illustis persona de injuriis acusetur: hæc enim
 per procuratorem se defendere potest. *3. quast. 9.*
c. absens. denique absentie causa per procurato-
 rem reddi potest. *de hac re dictum supra in Ac-*
 cusatore. ¶ Accusatus suspendendus est inter-
 rim ab officio suo. *2. quast. 4. ca. accusat. ¶ Ac-*
 cusato interdicitur alienatio rerum Ecclesiasti-
 carum. *ca. pralatorum. de accusation. ¶ Ac-*
 cusatus de crimine & convictus deponitur, per
 modum verò inquisitionis convictus remove-
 tur, si est subditus, simpliciter: prælatus verò,
 removetur ab administratione. *ca. dilectus. co-*
demittulo.

Acolythis unde dicantur. *dist. 21. c. clericos.*
§. acolythi. & de officio. dist. 25.
¶ 1. §. ad acolythum. dist. 33. c. 1. §. deservientes.
 ¶ De modo ordinandi, acolythum ceterur. *dist.*

23. cap. acolythus. ¶ Acolythus rem à Presbytero
consecratam alii ne porrigat. dist. 24. cap. 1. ¶ Ac-
colythus uxoratus non sum portare non tenetur.
c. Ioann. de cleric. conjug. ¶ Acolythus unu-
eratus beneficium amittit Ecclesiasticum. ca. 1. de
demittulo.

Acquisita ab Ecclesiastico post promo-
 tionem cedunt ecclesie post
 mortem. *de success. ab intest. c. sed hoc.*

Acta Iudicis non valent, nisi testibus iure-
 tur. *ca. cum a nobis. de testib. ¶ Acta*
 iudicii temerè violans non potest impugnare
coram. de off. c. potest. jud. deleg.

An Actio iure divino sit permittitur. *14. q. 1. in*
pr. c. 23. q. 4. ubi vindicta probi-
 betur: contrarium tamen concluditur. *d. q. 1. c. 1.*
§. fin. cum duobus c. sequen. ¶ Actio linguæ
 cedi ac emi prohibetur. *c. ult. §. cum igitur. de*
lienat. judic. mutandis causa facta. ¶ Actio
 Clericis & Monachis videtur deneganda. *14. q. 1. in*
princ. cum c. seq. in princ. fallit si de damno rati-
 do, non de lucro captando agant. *d. q. 1. c. 1. §. h.*
ita. item si non suo, sed alterius et ecclesie
 mine agant. *d. c. 1. §. aliud est. usq. ad §. fin.*

Actors non debet licere, quod reo non permi-
 titur. *c. non licet. 32. de reg. jur. in 6. nam favorabi-*
 liores sunt rei conventi, quam actores. *cap. cum*
sunt. 11. c. c. impari. 65. de reg. jur. in 6.

Actore non probante reus absolvitur. *de causis*
 possess. *¶ c. propr. c. cum ecclesia. ¶ Actor post*
 juramento probare intentionem, scilicet in causa
super eo. de us. qua. vimer. caus. §. 1. ¶ Actor quon-
 do possit reum sub quo vult iudice convenire, scilicet
in c. 8. 10. c. 11. de for. compet. ¶ Actore abste-
 te per contumaciam, lite non contest. parus ab-
 verse testes recipiuntur. *c. causam. de delib. c. 1.*
rum. ¶ Actor, nisi testibus & instrumentis de-
 ficientibus, non tenetur jurare. *c. sicut confite-*
 do. de probat. ¶ Actor ab actione cessat, si iura-
 mentum calumnie præstare nolit. *c. ult. de iura-*
 cationum. ¶ Actor ab accusatione non repellitur,
 quandiu opposita excommunicatio sibi non pro-
 batur. *c. exceptionem. de excep.*

Actus legitimi conditionem non recipiunt,
 neq; diem. *c. ad 50. de reg. jur. in 6.*

Adamus natus est immortalis. *de consec.*
dist. 4. c. placuit igitur.

Adscripticius agrum, cui adscriptus
 est, deserere non de-
 bet. *cap. indicatum. 3. de immuni. eccles.*

Advena Probare debet ordinem ante
 quam admittatur in ordinem in-
 scriptione, vel ulterius promovatur. *de cler. in*
reg. non ord. can. inter quatuor.

Adversarius injuste fatigans condi-
 mnatur in expensis. *c. 1. de re iudic.*
 non cadit ob hoc à iure suo. *c. sane. de re iudic.*
 ¶ Adversarius per viginti dies est expectandus
 causa appellationis. *c. 1. de appellat. in lib. 6.*

DE ADULTERIIIS ET STUPRO.

De Adulteris & Adulterinis.

¶ Adulterans vir uxorem adulteram dimittere non potest. c. significasti. de divor. ¶ Adulteræ occulte non est deneganda penitentia. c. officii. de pen. & remiss. ¶ Adulter cum adultera post mortem viri contrahere potest, nisi fidem dederit de contrahendo, vel adu eam duxerit: & antè vel post, uxore ejus supervivente, ipsam cognoverit. c. veniens. c. si quis. de eo qui dux. in matr. quam per adult. poll. ¶ Adultera separata sine spe conjugii manet. c. si quis. de presump. ¶ Adultera vitum repetere non potest, nisi & ipse sit adulter. c. constitutus. de convers. conjug. ¶ Adultera penitens reconcilianda est viro secundum concilium. c. quædam. cum ibi not. de convers. conjug. ¶ Cum adulterinis filii non facilliter dispensatur. c. per venerabil. qui fil. sint legit. ¶ Adulterini filii non sunt, qui ex muliere superducta in facie Ecclesie, ignoranter vivente prima, gignuntur. c. ex amore. eod. tit.

Adulterii vel stupri qui Accusare possunt.

¶ Marito adulteræ imprimis accusatio competit. c. maritus. 4. de adul. Nisi maritus ipse sit adulter. c. intelleximus. 6. de adul. ¶ Vxori adulteri accusatio adulterii non competit. 32. q. 1. c. apud misericordem. S. hoc in mulieribus. cum seq. item q. 5. c. ult.

Quos Adulterii Accusare licet, & non.

¶ Qui Adulterium commisit. 27. q. 1. c. nubendi. S. fin. item dist. 88. c. fornicari. definitio & differentia fornicationis, stupri, & adulterii traditur. 36. q. 1. c. lex illa. S. sed non omnis. cum seq. Sanè omnis illicitus coitus definitur adulterium esse. 32. q. 4. c. nemo. c. 32. q. 5. c. illa autem. S. cum ergo. Vers. ut enim ait. si quis tamen liberorum procreandorum non libidinis causa adulterium vel stuprum commiserit, accusari non poterat. 32. q. 4. in princ. c. dixit. in princ. c. obijciuntur. sed exceptio reprobatur. d. q. 4. c. sicut factum. in princ. c. recurrit. S. si. Vers. nec illorum. c. dicat aliquis. c. sic non sunt. ¶ Coitus omnis extra legitimum matrimonium puniatur. d. c. nemo. S. quidquid. c. d. S. cum ergo. ¶ Concupiscentia sola quoque puniatur de penit. dist. 1. c. si quis etiam. 32. q. 7. c. non solum. & si ob defectum vel Sterilitatem uxoris cum alia concubuerit, accusari potest. 32. q. 4. c. sicut factum. in princ. si eum Deformi vel Paupere fornicatio sit commissa. 4. q. 6. cap. ult. S. quomodo. ¶ Si Deprehensum in adulterio conjugem conjunxerit, c. si vir. 3. in princ. de adulter. 32. q. 1. in princ. c. sicut. c. dixit. Vers. item cum illa. c. si quis uxorem. cap. apud misericordem. S. quod si in adulterio. c. 8. unde in nota. ¶ Qui dimisit uxorem suam sine causa, accusari de adulterio non potest. 27. q. 2. cap. matrimonium. c. omnes res. ¶ Qui dimissum dimissamve

ob adulterium adulterii accusatum Reduxerit. 34. q. 1. c. non satis. S. rem novum. Vers. cumq. egressa. quod fallit, si repudiat repudiatave penitentiam egerit. c. si vir sciens. 3. S. fin. de adulterio. 32. q. 1. c. de benedicto. c. quod autem. c. non erit. item fallit, si ob aliam, quam adulterii causam quis uxorem dimiserit: hanc enim recipere non prohibetur. 28. q. 1. c. si quis gentilis. ¶ Si quis Duas uxores simul habeat, vel unà duobus nupta sit, accusari potest, nisi per errorem & ignorantiam quis eam, quæ alium habet maritum, duxerit, vel contra: is enim eave ignorantie exceptione defenditur. 34. q. 1. cap. cum per bellicam. Vers. nec tamen culpabilis. item c. si quis necessitate. S. fin. cum c. sequ. Alia exceptio est: Nisi prior conjunx propter fornicationem dimissus dimissave sit. 32. q. 7. c. quem admodum. ¶ Qui per errorem putans suam esse uxore, cum aliena rem habuerit, adulterii accusari non potest. 34. q. 1. S. si virgo. S. si c. c. seq. ¶ Si Incestus crimen sit commissum, accusare licet. 36. q. 1. c. lex illa. S. incestus est. ¶ Si Liberorum causa adulterium commissum sit, puniatur. ut sup. eod. in princ. in adulterium. ¶ Si quis contra naturam Luxurietur, vel mares cum maribus coierint. 32. q. 7. c. adulterii. c. offerbat. c. flagitia. c. usus. ¶ Si cum Meretrice, aut aliàs ignominiosa muliere stuprum sit commissum, puniatur. d. e. 4. c. meretrices esse. c. in eo. ¶ Si quis ab alio Repudiatam uxorem duxerit, vel si qua repudiato nupserit. 31. q. 1. c. denique. S. prima auctoritas. 32. q. 1. c. dixit. q. 7. c. licite. in princ. dominus in sine. c. omnes. S. qui dimiserit. Vers. c. qui dimissam. item 34. q. 1. c. non satis. S. rem novam. Vers. cumq. egressa. ¶ Si cum Soluta sit commissum, puniatur. 32. q. 4. c. si non sunt. S. simili. cum c. seq. q. 7. cap. fieri potest. ¶ Si cum Serva commissum sit adulterium vel stuprum, puniatur. 14. q. 6. c. ult. Vers. ancilla. ¶ Si per Vim aliqua stuprum vel adulterium sit passa, accusari non potest: nisi vim passa non exclamaverit. 34. q. 1. c. non satis. S. legat liberos. ¶ Amor Vxoris Immodicus & libidinofus puniatur. 32. q. 4. c. orgo. c. recurvat. S. fin. c. in eo. S. fin. c. liberorum. in princ.

Forma Accusandi de Adulterio, & quemadmodum accusatio fiat.

¶ Iuramento accusatoris interveniente. 35. q. 6. c. si duo. S. fin. cum c. seq. ¶ Confessio alterutrius non probat contra alterum, quoad poenam, sed quoad purgationem indicendam sufficit. c. significasti. 5. de adulterio. 2. quest. 5. interrogatum. ¶ Probatio incestus requiritur. 35. q. 6. c. si duo. in princip. ¶ Poena. Vide in loco de Penis, in littera P.

De Advocatis & Possulantibus.

¶ Advocati confessio non revocata prejudicat domino suo. c. cura causam. de appell. c. olim. de censibus. ¶ Advocatum potest dare iudex requisitus. c. ex literis. de off. iud. ¶ & advocatus a iudice sic datus non potest recusari per partem, quia iudicis sit domesticus. ¶ Possulare quid. 3. q. 7. infames. S. est autem.

Advocati qui esse possint, & postulare.

¶ Advocatus adversus eum, pro quo antea postulavit, in eadem causa postulare quis prohibetur: nisi cum antea contra patrem pupilli postulasset, postea tutor filii factus ratione sui officii pro pupillo postulet. 3. q. 7. c. infames. §. si contra. ¶ Advocatus filii contra filicum postulare non prohibetur, excepta causa, in qua filici advocatus fuit. d. c. infames. §. quamvis illi. ¶ Qui cum Bestiis pugnavit, vel operas suas, ut cum bestiis pugnaret, locavit, prohibetur. d. c. infames. §. similiter. Vers. Vel qui operas. ¶ Clerici & monachi postulare prohibentur. 5. q. 3. cap. ult. item De postulando. c. 1. c. ex parte. 2. §. c. ult. Nisi propriam causam persequantur. d. c. 1. Vers. nisi propriam causam. d. c. ult. Vers. nisi pro se ipso. item nisi ecclesie causam defendat. d. c. 1. Vers. Vel ecclesia sua. §. d. cap. ult. Vers. Vel ecclesia sua. item nisi causam conjuncti defendat. d. c. ult. Vers. pro personis conjunctis. item nisi miserabilium causam defendat. d. c. ult. Vers. aut miserabilibus. item distinct. 87. c. 1. cum cap. seq. denique nisi in iudicio publico. 5. q. 3. cap. ult. Vers. excepto publico. ¶ Cæcus advocatus esse nequit. 4. q. 7. c. infames. §. nam ut praximus. Vers. vel propter casum. ¶ Exceptione postulans, a postulatione submoventur. d. §. qui adversus ea. ¶ Excommunicati postulare non possunt. c. intelleximus. 7. de iudiciis. c. decernimus. 8. de sententia excommunicationis. in 6. ¶ Fœmina postulare non potest. d. cap. infames. §. alii prohibentur. c. 2. de iudiciis. in 6. Nisi fœmina pro se velit postulare, que exceptio non habet locum, si monastria pro se velit postulare. d. c. 2. §. ceterum fœmina. c. unicum. §. pro ne moniales. de statu regularium. in 6. ¶ Hæretici postulare non possunt. de penitentis. dist. 1. c. nemo vel in foro. ¶ Honoratis urbis Romæ postulare permittitur. 3. q. 7. c. infames. §. apud urbem. ¶ Infamibus postulare prohibetur. disto. cap. infames. in prin. §. §. alii prohibentur. Vers. Vel propter notam. Nisi infamis pro se non pro alijs velit postulare. d. c. infames. §. alii enim omnes. item nisi pro parente, patrono, liberis, fratre & alijs hujusmodi personis conjunctis postulare velit. d. §. alii enim omnes. Vers. §. pro certis personis. §. d. cap. infames. §. permittitur. denique nisi infamis in integrum sit restitutus. d. §. alii enim omnes. Vers. nisi in integrum restitutionem. ¶ Minoribus septemdecim annorum postulare interdicitur. d. c. infames. §. nam ut praximus. Quod extenditur ad minores viginti quinque annis. c. qui generaliter. §. §. finali. de procuratoribus. in 6. sed fallit in causis beneficialibus & ceteris spiritualibus, in quibus majori quatuordecim annis postulare permittitur. cap. ultimo. de iudiciis. in 6. ¶ Monachus advocatus esse non potest. Vide supra eodem in Clerici. ¶ Monastria ne pro se quidem postulare potest. Vide supra eodem. Fœmina. ¶ Qui Procuratorem dedit ob id postulare, & cause sue adesse non prohibetur. c. 2. in fine. de procuratoribus. in 6. ¶ Prohibitus postulare, advocatus esse potest pro se, non pro alijs. d. c. infames. §. his personis. item si non sponte, sed necessario fun-

gantur officio. d. cap. infames. §. his personis. nisi forte. §. §. omnes. item pro parente, patrono, alijsque similibus personis postulare potest. d. c. infames. §. permittitur. §. §. nunc. Fallit tamen, si ad fines, pro quibus postulare permittitur, esse desierint. d. c. infames. §. ad fines. alii prohibitus postulare contra fecerit, pena postulanti statuta est. de panit. dist. 1. c. quicunque. ¶ Surdo postulare prohibetur. d. §. nam ut praximus.

Officia Advocatorum & Jura.

Advocati ne cui patrocinium Denegent, cavetur. 3. q. 7. d. cap. infames. §. si quis sero committitur. ¶ Honoraria exigere & accipere advocati non prohibentur. quod fallit clericis advocatis. 15. q. 2. in prin. cum cap. sequente. ¶ Pacisci cum cliente non debent advocati. d. c. infames. d. cap. proterea. Ne de quota litis paciscantur. d. cap. infames. §. arcentur etiam. ¶ Ratione, non proferant, cavetur. d. cap. infames. §. si quis advocati & procuratores jurant, quod in causa causam non suscipient, nec fovebunt, & in causa quacunque non plus accipient, quam 20. libras. Turon. c. procurator. 20. de postul. Gregor. in h. Bell. cap. 1. Pena facientis contrarium est. Receptor punitur restitutione & officii privatione advocati pro triennium, procuratores punitur in perpetuum. Gregor.

Advocatus non habentibus dandus. c. de officio iudicis. 3. quasi. 7. c. infames. §. si verum est. §. si quis autem.

Æquitas Mater iustitiae. 23. questio. 1. c. 1. §. 1. 16.

Ætas si quem senior em faciat non rita, graviter increpandus est. 2. q. 7. c. 1.

Affectus non sufficit, nisi si quare effectus, ubi ex accidentibus est facto. c. 1. de eo qui mittitur in post. §. Affectus malus culpatur, licet non sequatur effectus. c. adolescens. de spor.

Affinitas contrahitur per coitum fornicarium. cap. per rana. de probat. ¶ Affinitas nulla est inter consanguineos viri & uxoris. cap. quod super bis. de consang. & affinitate. ¶ Affinitas superveniens sponsalia futura solvit. cap. super eo. de consang. & affinitate. ¶ Affinitas causata ex copula illicita, rumpit sponsalia precedentia, & privat facultate contrahendi matrimonium. cap. ex literis. de eo qui cognovit. consang. uxor. ¶ Affinitas iniqua non nocet ignorantanti. cap. 2. §. 11. eod. ¶ Affinitas prohibet retinere a consanguineis uxoris, sicut a propinquitate. cap. 1. de consanguin. & affinitate. ¶ Affinitatis genus hodie sublatum est. cap. non desinitum. ¶ Affinitate non obstante, permittitur consanguinitate, ut sit cum relictis fratrum suorum, sed non permittitur postea de novo contrahere cum illis. cap. Deus qui. de divor. Affinitas

Afflicto non est addenda afflictio. c. ex parte. 5. de clerico agrotante. Nec flagellatis. 7. q. 1. c. 2.

Agere non potest, qui exceptione vel replicatione impeditur. c. 3. de except.

Alex & taxillorum ludis non ludant, & nec interfint clerici. c. clerici officia. de ser. & honest. cleri.

De alienatione Rerum ecclesiasticarum.

Alienationis verbum continet concessionem, donationem, & permutationem. c. nulli liceat. de reb. Eccles. alien. Sel non.

Alienatio rerum ecclesiasticarum regulariter prohibetur. cap. nulli liceat. 5. c. si quis. 6. de rebus ecclesie alienandis. extr. ad ag. com. unica. eodem tr. c. fraternitatem. 2. de donationibus. c. ut commutationes. 2. de rerum permutat. c. 1. c. cum nos. 3. & c. tua nuper. 8. de his qua fiunt a pralato. cap. hoc consulti sumo. 2. de rebus ecclesie non alienandis. in 6. 10. q. 2. in prin. cum c. sequente. 12. qu. 2. in prin. cap. apostolici. cap. quis quis. c. non liceat. c. indigne. c. vultetana. cap. statutus. c. episcopus. Versi. si quid de ecclesia. c. diaconi. c. quidquid. c. alienationes. c. abbatibus. c. si qua de c. precaria. c. scilicet. s. his omnibus. c. placuit. c. sine exceptione. in prin. & s. episcopus. 16. quest. 1. c. quia iuxta. c. possessiones. 17. quest. 4. c. 1. c. ratio. 18. q. 2. c. quum sit. in prin. 10. que. 2. c. ca. enim. ¶ Sed tamen cum aliquando alienari possint quaritur.

Qui res Ecclesiasticas alienare possint.

¶ Laicus alienare quandoque potest, ut si laicus decimas, quas ab una ecclesia habet, alii ecclesie donaverit. cap. cum apostolica. 7. eodem titulo. item si laicus jus suum patronatus, quod in ecclesia habet, eidem vel alii ecclesie contulerit. cap. 1. in prin. de iure patronat. in 6. ¶ Ne Papa quidem alienare potest. 12. quest. 2. c. non liceat Papa. Pralatus alienare potest, si alienans de suis rebus tantum det ecclesie, quantum est in re alienata. 12. q. 2. c. si quis quilibet. & 12. q. 5. c. si episcopus.

Alienatio ecclesiasticarum rerum permittitur. & quarum.

¶ Si Aedes Ruinosa, aut Destruata alienentur. Quod probatur certo modo. 10. quest. 2. cap. hoc ius. s. si quis sero. ¶ Feudum quoque ecclesiasticum concedi potest, de quo antea quis investitus est. cap. per tuas. 5. de donationibus. item si feudum apertum alii rursus in feudum concedatur. cap. ex parte. 2. de feudis. ¶ Inutile alienari potest, ut si res alienata inutilis sit, & multis Praestationibus onerata. d. cap. ut super. 8. s. fin. 10. questione 2. c. hoc ius. s. pradium. c. huiusmodi. s. fin. 12. questione 2. c. non liceat Papa. Versi. nisi tantummodo. c. sine exceptione. s. fin. c. terrulas. cum

cap. sequente. c. iniustum. Versi. cum canonica. ¶ Res ad mensam pralati vel capituli pertinens, alienare non potest. c. ut super. 8. & c. possessiones. 10. in prin. de rebus ecclesie alienandis. Nisi, cum quis iuramentum praestitisset de non alienandis rebus ad mensam suam pertinentibus, nonnullas res mobiles ad mensam pertinentes, vel de quibus dubitatur an ad mensam pertineant, alienaverit. cap. ut super. 8. de rebus ecclesie alienandis. ¶ Mobilia aliquando alienari possunt, sed haec sententia patitur multas exceptiones. nam alienari prohibentur mancipia, vel coloni adscripti: certo tamen modo. c. mancipia. 3. & cap. iniustum. 4. de rerum permutat. 10. q. 2. c. 1. 12. q. 2. c. iniustum. item vasa sacra, vestes, aut alia donaria ad religionem necessaria. dicto cap. 1. Versi. Sel. vasa. item 12. qu. 2. c. Augustino. c. Apostolicos. ite extr. ad ag. com. unica. in prin. Versi. & preciosa mobilia. de rebus ecclesie non alienandis. ¶ Modica res alienari potest. c. ceterum. 3. de donationibus. ¶ Monasterium quomodo alienari possit. 16. quest. 7. c. nemini. ¶ Pignori obligarum alienari non potest. d. extr. ad ag. unica in pr. Versi. c. hypothecam. Nisi sacra vasa, vestes aut alia donaria ad religionem necessaria pignori data sint. c. 1. de pignoribus. quae exceptio vera est, si necessitas urferit. d. c. 1. Versi. nisi iustissima necessitate. aliis si pro alieno debito res ecclesiastica pignori sit obligata, non potest alienari. cap. si quorundam. 2. de solutionibus. ¶ Remotam rem alienare licet. d. ca. terrulas. Versi. aut longe positus. ¶ Vfusfructus tantum rei ecclesiasticae alienari potest. 10. q. 2. c. si economus. cum c. sequente. quod fallit Clement. 1. de rebus ecclesie non alienandis.

In quos Alienatio permittatur. Sel non.

¶ Si Dispensatoribus ecclesiarum Liberisve eorum, Cognatis vel Affinibus alienatio sit facta, non valet. cap. cum clerici. 11. de censibus. 10. que. 2. c. huiusmodi. s. quibuscumque. 16. que. 1. c. in canonibus. s. generaliter. ¶ Si Peregrinis Necessitate exigente largitio sit facta, valet. 16. quest. 1. cap. possessiones. & cap. ult. in prin. ¶ Servo ecclesie si quid episcopus a se manumisso Donaverit, valet. Quod probatur & distinguitur d. quest. 2. s. quos de servis.

Ob quas causas permittatur.

¶ Ob Aes alienum urgens res ecclesiastica potest alienari. Quod probatur certo modo. 10. q. 2. c. hoc ius. in prin. 17. qu. 4. cap. nullus res. ¶ In Alimoniam pauperum alienatio valet. 12. quest. 2. c. gloria. c. aurum. ¶ In Fabricam ecclesie donatio facta, valet. Quod probatur & distinguitur. 17. q. 4. cap. questi sunt. ¶ Si Misericordiae intuitu servi ecclesie manumittantur, valet manumissio. 12. quest. 2. cap. cum redemptor. ¶ Propter Redemptionem captivorum res ecclesie alienari valet. 10. questione 2. cap. 1. in fine. 12. questione 2. cap. apostolicos. in prin. Versi. excepta causa. cap. & sacrorum. c. sacrorum. c. sicut omnino. c. aurum. in de

propter redemptionem terræ sanctæ. c. ult. §. fin. de voto. ¶ Item si Religionis intuitus res ecclesiastica monasterio alienetur, valet. 12. q. 2. c. si episcopus. c. ult. §. qu. 5. capitul. quia Ioannes. 16. q. 1. c. possessiones. Vers. aut monasterium. quod fallit si id quod religionis intuitu alienatur, quinquagesimam vel centesimam partem rerum ecclesiæ excederit. 12. q. 2. c. pen. ¶ Si pro Remuneratione obsequii datum sit, valet. d. q. 2. c. quicumque. c. ecclesiasticus. 16. q. 1. c. possessiones. Vers. nisi forte. Nisi in perpetuum pro remuneratione res immobilis data sit. d. c. possessiones. Vers. sic tamen ut hæc. & d. q. 1. c. predicator. §. illud autem.

Quibus modis permittatur, vel non.

¶ Donacione, vide supra ead. in loco com. in quor. ¶ In Emphyteusim dando res ecclesiastica alienari potest certo modo. 10. q. 2. cap. hoc ius. §. perpetua. Contradicit. c. nulli liceat. §. alienationis. Vers. ¶ Emphyteusim perpetuum. c. ad audientiam. 9. de reb. ecclesia alienandis. c. hoc consulti §. 2. §. non concedendo. co. tit. in 6. extra de ag. com. unica, in prin. Vers. nec non infundationem. eod. tit. Contradicit item 10. q. 2. c. de precariis. admittitur tamen in terra non fertili & de sylvis extirpata. c. ad aures. 7. d. 11. Item admittitur in rebus solitis in emphyteusim concedi. d. Vers. nec non infundationem. si tamen emphyteuta biennio continuo non solverit canonem: hoc casu emphyteusis potest revocari. d. §. perpetua. Vers. qui rem. item si emphyteuta rem fecerit deteriorem: nam & tunc revocari potest. d. §. perpetua. Vers. qui rem fecerit. ¶ Locari potest res ecclesiastica ad tempus. c. Gestra. 2. de locato & conducto. Quod coarctatur in triennium & conductorem. de rebus ecclesia non alienandis. item ecclesiæ laicis locari non possunt. ca. secundum. 6. in fin. ne clericis vel monachi secularibus negociis. ¶ Permutatione quoque res ecclesiastica alienari potest. c. 1. de reb. ecclesia alienandis. c. ad q. 6. de rerum permut. 10. q. 2. c. hoc ius. §. sibi in vicem. quod etiam verum est si Imperio vel Imperatori res ecclesiastica sit Permutata. cap. 1. de rerum permut. 10. q. 2. c. hoc ius. §. sed & permutare. non tamen spirituale cum temporali Permutari potest. cap. ult. de rerum permut. ¶ Si longi temporis Prescriptione alienatio sit firmata, non valet. d. §. contractus autem. Vers. nec prescribendis etiam. ¶ Restitutione rei oblata ei, quem professionis poenituit, seu aliâs beneficio privatur, res alienari potest. 17. q. 4. c. hæc ergo. §. sed notandum. & c. quod ad re. 3. §. fin. de clericis conjugatis. quod etiam verum est si oblata ei, qui postea filios est sortitus, restituantur. 17. q. 4. c. ult. §. quam laudabile. ¶ Si clericis in Stipendium datum sit valet. 12. q. 2. c. sepè sit. ¶ Per Transactionem res ecclesiastica alienari potest. c. statumus. 2. c. contingit. 3. de transactionib. Nisi sine consensu prelati vel superioris facta sit transactio. d. c. 2. Vers. de assensu episcopi. c. veniens. 8. co. 11. ipse tamen transigens dum vivit, nihilominus obligetur. d. c. 8. Vers. ne palam inter alios. c. de catero. §. eod. 11. item clerici de beneficio inter se transigere non possunt. c. con-

stitutus. 4. d. 11. c. cum pridem. 4. de pactis. c. non sine. 2. de arbitris. mediator tamen transactio non nocet. c. ex lictis. §. de transactionib. item gratia nullo dato vel promisso, transactio de beneficio facta valet. c. super eo. 7. eod. 11. de iure patronatus aliquo accepto non valet transactio. c. prater eo. d. 11. item non valet si de subiectione spirituali sit transactum. c. prater eo. 10. d. 11.

Forma Alienationis & quemadmodum ea fieri debeat.

¶ Si ecclesiæ Condicio per alienationem facta sit facta, valet alienatio. 12. q. 2. cap. sicut ecclesiæ. §. fin. c. sine exceptione. ¶ Item si cum Consensu capituli & solenni Decreto interveniente facta sit alienatio. cap. pastoralis. 7. §. fin. de donat. monachis. 10. q. 2. c. huiusmodi. §. quod si necessitas. 17. q. 4. nullus res. item si capitulum sciens alienationem non contradixerit. cap. continebatur. 2. de iure patris. §. sunt a Prælatu. alias si sine Consensu capituli & solenni decreto non interveniente facta sit alienatio, non valet. c. hoc consulti §. 2. in prin. Vers. quibus a iure permisit. 2. §. contractus autem. c. rebus ecclesiæ non alien. in 6. uti quoque si sine Consensu prælati alienatio sit facta. c. prater eo. §. c. cum clerici. 11. de censib. 17. q. 4. c. in venditionibus. in prin. quod tamen fallit. in c. 1. in prin. de iure patronatus. in 6. denique si sede vacante nullo defensor constituto alienatio facta sit, non valet. c. 1. de reb. ecclesiæ non alienandis. in 6. ¶ Si Episcopus solus alienationi Consenserit, non valet. 17. q. 4. c. venditionibus. §. etiam si. ¶ Si Consuetudo vel Statutum loci alienationem permittat, valet. Quod probatur certo modo. d. c. 3. Vers. & illius terre consuetudo. Nisi constitutum loci laicorum sit. cap. ult. de reb. ecclesia alienandis. Contradicit. c. sine exceptione. 12. q. 2. ¶ Etiam si alienatio iuramento sit firmata, non valet tamen. c. hoc consulti §. 2. §. contractus autem. de reb. ecclesiæ non alienandis. in 6. ¶ Neque iussu quidem Imperatoris alienatio potest. 23. q. 8. c. consuetudo. Nisi res alienata ab Imperatore ad ecclesiam fuerit profecta. 10. q. 2. de hoc ius. in prin. videtur tamen rei ecclesiastica alienatio valere, si Princeps aliquis secularis res ecclesiæ alienaverit. c. qui res. 2. de reb. ecclesiæ alienandis. 12. q. 2. de reb. ¶ Si Papa Permiserit & Confirmaverit alienationem. 12. q. 5. c. quia Ioannes. ¶ Si capitulum alienationem postea Ratam habuerit. c. cum nos. 3. in fin. ¶ Si res ecclesiastica licite alienata est, si cui ea est alienata, eam ultra debitum & naturam contractus Vsurpare non debet. c. hoc consulti §. 2. §. ex contractibus. de reb. ecclesiæ non alienandis. in 6. De Restitutione præstanda ei, cui res alienata fuit evicta cavetur. c. ad audientiam. 9. §. fin. de reb. ecclesiæ alienandis. 10. q. 2. c. hoc ius. §. qui vero. Vers. sed ad evictum. 12. q. 2. c. Puleterana. §. si emptoribus. De restituta vindicanda seu Restituenda. 10. q. 2. c. 2. c. monemus. in si. c. quisquis. §. fin. Quilibet clerico rem repetere potest. d. c. si quis presbyterum. 6. §. fin. Alienatio rei ecclesiæ licet non valcat tamen alienans eam retractare non potest. c. inter dilectos. §. de donat. monachis.

Alius potest pro me, quod per me non possum; tamen melius per me facerem. c. quia propter. de elect. & Inter alios res acta aliis non prejudicat. c. inter dilectos. de fid. instrum.

Altare non magnam habens fracturam, nec tabula mota, non debet reconsecrari. cap. ligno. de consec. Eccles. & Altare non reconsecratur, si aliquid addatur non consecratum: quia sacrum trahit ad se non sacrum. c. quod in dubio. de consec. Eccles. & Altare, ad cuius honorem Ecclesia est consecrata, si mota est mensa superior, cum Ecclesia reconsecratur. c. proposuisti. de consec. Eccles. & Altaris reconsecratio non cogit Ecclesiam reconsecrari. c. quod in dubio. eod. tit. & Altaria plura potest Episcopus simul una die consecrare. c. cum sit. eod. tit. & Altaria sine permisso Episcopi non sunt erigenda. de consec. dist. 1. c. nullus presbyter. Superflua sunt destruenda. d. dist. 1. cap. eccles. in fin. Ut & ea quae sine sanctorum reliquiis sunt instituta. d. dist. 1. c. placuit.

Amisissis. Quibus modis adquirimus, iisdem in contrarium actis amittimus. c. 1. de reg. jur.

Ancilla si nescitur, post contractum matrimonium repudiari potest, nisi ipsam cognoverit postquam scivit. cap. proposuit. de conjug. sero.

de Anima. Clement. 1. s. porro doctrinam. de summa trinitate. 32. q. 2. ca. quod sero. s. hic de anima. c. Moyses. de panis. dist. 1. c. resuscitatus. dist. 2. c. illa anima.

Animus. Diversitate corporum diversitas sequitur animorum. c. quia diversitatem. in prin. de conceptione prabendae.

Annulis non utantur clerici, nisi quibus competit ex officio. c. clericis. de vita & honest. cleric. & Per anulum potest Episcopus clericum investire. cap. cum olim. de sentent. & re jud. & Annulus delatus signum est matrimonii contracti. c. illud quoque. de presump.

Antequam dictio non semper implicat. c. quod dicitur. 4. de verb. significacionibus.

de Antinomia concilianda ex causa, tempore & loco, habetur dist. 29. in prin. cum tribus. c. sequentibus. dist. 30. in prin. dist. 31. c. si laicus. s. quod autem. cum c. seq. dist. 31. in prin. cum c. sequente. c. e. penal. s. sequitur. & Antinomiae canonum ita conciliantur, quod eius concilii sententia tenenda est, cuius antiquior & major est auctoritas. dist. 50. c. domino. s. in fine autem. 33. q. 2. c. hoc ipsum. s. in fine autem. ceteras leges videto. dist. 19. c. in canonicis. dist. 20. c. cum c. sequente. 11. q. 3. c. qui resistit.

Antistes. distinction. 21. cap. ul. clericos. s. antistes.

de Apostatis coecondis. cap. a nobis. s. de apostatis.

DE APPELLATIONIBUS. Appellationis usus. 2. q. 6. in prin. cum c. seq.

c. cum speciali de Appell. & Appellatio non excusat aliquem a perjurio. cap. brevis. de iurejur. & Appellatio non tuerit aliquem in notorio delicto. c. qua nos. de appell. & Appellatio admittitur in parvis, sicut in magnis. Ibid. & Appellatio fraudulenter facta non valet. c. suggestum. eod. tit. & Appellatio neminem excusat, quin comparere debeat vocatus a legato. c. cum parati. eod. tit. & Appellatione eximitur quis a potestate sui ordinarii. c. directe. eod. tit. & Appellatio generalis non admittitur. c. 2. eod. tit. & Appellatio ante litem ingressum dicitur provocatio, non appellatio. c. cum sit Romana. c. c. constitutus. eod. tit. & Appellationi in dubio deferendum est. c. sacro approbante. de sent. excom. & Appellationi alterius qui non defert, nec suae deferendum est. c. an sit. de appell. & Appellatione partis adversae non obstante, absolvitur quis, cautione praestita de iustitia obtemperando. cap. qua fronte. de appellat. & Appellatio unius valet omnibus, cum plures gravantur. c. una sententia. de appell. & Appellatio non tenet in his quae dilationem non capiunt. c. qua fronte. eod. tit. Appellatio in omnibus articulis commissionis interdicta intelligitur, si in uno interdicatur articulo. c. secundo requiris. eod. tit. & Appellationis articulo praetermisso, potest coram iudice a quo litigari, non obstante appellatione. c. cum teneamur. eod. tit. & Post appellationem delinquens, puniatur ab ordinario, non obstante appellatione. c. 22. de appell. Neminem enim tuerit in sua nequitia appellatio. c. ad nostram. eod. tit. & Appellatio licet sit remota de principali, appellatur tamen super questione incidente. c. cum teneamur. eod. tit.

Qui appellare possint?

& Alius quam qui condemnatus est vel qui egit, appellare non potest. cap. cum inter. 16. de elect. 2. q. 6. c. non solent. in prin. Nisi alterius interfit: hic enim ratione sui interesse agere vel appellare non prohibetur. c. ult. s. fin. ut lite pendente nihil innovetur. in 6. c. cum super. 17. de re jud. & Absens per contumaciam si condemnatus est, non potest appellare. 2. q. 6. c. sunt etiam. 24. q. 3. c. de illicita. s. de conventione. Fallit si ideo non adfuit, quod aut definitivam sententiam appellaverit. probatur & distinguitur Clem. 1. de dolo & contumacia. Item si ideo non adfuit, quod dicat se libellum Principi de disse, & eius expectare responsum: sed reprobarur hoc. 2. q. 6. c. non solent. & Adiens de attentatis post appellationem interpositam, alium iudicem, quam appellatum, non potest appellare. cap. sollicitudinem. 54. de appellat. & Qui admittere nolunt antea appellationem sui adversarii, in eadem causa appellare ipse non potest. d. c. an sit. 42. vers. quod cum in eo qui. c. c. constituit. 23. eod. tit. c. bona memoria. 23. s. de inquireret. de electione. & Aperiens acta cause sigilla violando appellare non potest. cap. cum olim. 33. d. 11. & Si appellans post appellationem nonnulla contra appellationem attentaverit, ad appellationem non admittitur. c. an sit. 42. de appell. & Ne clericus laicum iudicem appeller. 21. q. 5. in prin. cum seq. & Confessus appellare non potest, vel si

causa sit manifesta. *cap. cum special.* 61. *S. porrò. de appell. cap. Romana.* 3. *S. si autem post. eod. tit. in 6. c. 2. q. 6. cap. quicumque.* ¶ Qui Deferuit antea appellationem ab alio gravamine factam, nihilominus appellare potest. *cap. directe.* 39. *de appell.* ¶ Qui iuravit quod sententiæ velit stare, appellare non potest. *cap. quasi.* 21. *de appellat.* Nisi sententia excedat limites iuramenti & licitæ promissionis. *cap. ad hoc.* 20. ¶ Laicus ecclesiasticum iudicem appellare potest. *2. quest. 6. c. omnis.* ¶ Nisi Officialis à suo iudice ob malè gestum officium fuerit condemnatus, non potest appellare. *3. q. 6. c. ei qui appellat. S. nulli quog.* ¶ Qui Renunciavit appellationi, vel litem coram iudice, à quo appellaverat, postea profectus est, non potest appellare. *cap. gratum.* 20. *S. fin. de offic. delegat.* ¶ Appellare quis potest pro parochianis. *c. ad audientiam. de appellat.* ¶ Appellare non potest de crimine notorio accusatus. *c. licet. de offic. jud. ord. in.* Ut nec is cui indicitur purgatio super infamia, nisi modus excedatur. *c. quod ad consultationem. de sent. & re jud.*

A quibus, ad quos appellare liceat, & non.

¶ Ab Arbitris delegatorum à Papa iudicium Papa appellatur. *c. ab arbitris.* 11. *de offic. delegat. in 6.* Nisi ex compromisso Arbitri sumptus pronunciarit. Quod probatur, & distinguitur *2. q. 6. c. a iudicib. cum c. seq. c. si quis episcop. S. arbitrari tantum.* Potest tamen à compromissario appellari, si in ordinarium, vel delegatum iudicem sit compromissum. *d. c. a iudicib. S. si ab his est iur. arbitrari.* item si non omnes, in quos est compromissum, iudicaverint. *d. q. 6. c. sanè si ex consensu partium.* denique si non sponte, sed iure cogente in arbitros sit compromissum. *c. ab arbitris.* 11. *de offic. deleg. in 6.* ¶ Ab Auditore seu Subdelegato an provocetur, vide *c. super.* 27. *S. verum cum rotam.* ¶ *S. c. us ergo. de offic. deleg.* ¶ A Capitulo ad Episcopum appellatur, sed distinguitur. *c. a colat.* 11. *de appell. in 6.* ¶ A Civili iudice Papa non appellatur, nisi sit de temporali iurisdictione ecclesiæ. *c. si duob. 7. S. fin. de appellat.* ¶ A Compromissariis appellare licet. Vide *supr. eod. ab Arbitris.* ¶ A Concilio provinciali appellatur Primas. *2. q. 6. c. placuit. 6. q. 4. c. si inter. 11. q. 3. c. presbyteri.* ¶ Non tamen ad transmarina concilia appellatur. *d. c. presbyteri. S. de transmarina. & d. c. placuit. S. de transmarina.* ubi additur exceptio hæc: Nisi Papa appelletur. ¶ A Delegato iudice appellatur Delegans. *c. super questionum.* 27. *S. fin. de offic. deleg.* ¶ Etiam si datus sit remota appellatione: nimirum si fuerit à dante alii delegata. *c. pastoralis.* 28. *S. proterea. de offic. delegati.* Vel cum duobus causa Delegata esset, ne ab iis appelletur, unus alteri ex iis vices suas commiserit. *c. super.* 27. *S. si vero. d. tit.* ¶ An ab Episcopo liceat appellare. *11. q. 1. c. omnes itaque. in prin.* Et ordinariè ab Episcopo Archiepiscopus appellatur. *cap. Romana.* 3. *S. debet autem. de appellat. in sex.* Nisi communi consensu comprovincialium episcopo-

rum sententia sit lata. *6. q. 4. c. si interpellatus. cum c. seq.* ¶ Ab Executore appellare non licet, nisi modum excedat. *c. novus ill. 43. de appellat. quod ad consultationem.* 15. *S. fin. de re jud. 2. c. 6. c. ult.* ¶ Ad Hæreticum appellare non licet, vel ad eum qui non est Fidei catholicæ. *2. q. 6. c. carolus. 7. A iudice ita dato, ne ab eo appelletur, appellare non licet. c. pastorale.* 53. *in prin. de appellat. cap. 1. de re scriptis.* Nisi specialis aliquis casus iure fuerit exceptus. *d. cap. 53. S. si. qua e iure non indulgetur expresse.* Et quamvis appellatio executionem sententiæ hoc casu non impediatur, tamen nihilominus gravamen appellantis per potestatem appellantis poterit emendari. *d. cap. 53. S. si. sed si appellans fuerit.* Item à tali iudice appellatur, si appellans Privilegium habeat appellandi. Sed reprobatum *d. cap. 1. de re scriptis.* Item si alius, quam cui iudex datus est, ob summum esse appellet: nam potest. *capit. super. 15. de officio. delegati.* Item à tali iudice appellari potest, si sententia manifestam contineat iniquitatem. *capit. inter. cetera.* 9. *de re scriptis.* Præterea si cum plura essent negotia, quibus iudex datus est, alia eorum præcedant clausula appellatione remota, alia eam sequantur, hoc enim casu clausula illa ad sequentia non videtur pertinere. *capit. inquisitioni.* 7. *de appellat.* Nisi si negotia sint connexa. *dicto cap. 7. S. si inter plura negotia se minime contingentia.* ¶ *C. si cum. 41. in prin. eod. tit.* Vel si clausula hæc appellatione remota, in fine literarum fuerit inserta: tunc enim à nullo appellare licet. *d. cap. 7. S. si. nisi forte in fine.* Item adversus iudicem datum, appellatione remota recusatio potest obijci. *capit. postrem.* 36. *dict. tit. ut & exceptio loci non ruti, si appellans ad locum non satis remum in ius vocetur. cap. ex parte.* 47. *ad tit. de legatus Papæ omisso medio adire vel appellari potest. cap. 1. de officio legati. & a Metropolitano ad Synodum provocatur. 6. quest. 4. c. si in concilio. litan.* ¶ Ab Officiali generali Episcopi non appellatur Episcopus, sed Archiepiscopus. *cap. non putamus. de consuetudine. in c. Romana. 15. in prin. de appellat. in 6.* ¶ Ad Papam omisso medio appellatur. *2. quest. 6. cap. si qui vestrum. c. omnes. cap. ad Roman. c. si qui paraverit. c. ad Roman. cap. ideo huic. c. decreto. c. qui se sit. c. arguta. c. si quis putaverit. c. ideo huic. cap. quæstus. 3. quest. 6. c. accusatus. & de appellat. in duobus. c. si duobus. in prin. Nisi consuetudine aliter observetur. c. Romana. 3. S. ab archidiacono. S. si nisi aliquid de appellat. in 6. ¶ A Primatè regionis non appellatur. *2. quest. 6. cap. antiorum. S. illa sub. cap. si inter. S. fin.* ¶ A Pari par iudex non appellatur. *2. quest. 6. cap. antiorum. S. illa sub. licet.* ¶ A Subdelegato ad priorem delegatum appellatur, si delegatus alii non ad subdelegatum causam subdelegaverit, quod probatur sub conditione. *d. c. super questionum 27. S. porrò. & si vero. in fine. de offic. deleg.* Nisi subdelegatus de quibus sibi de iurisdictione recitaverit: hoc enim casu subdelegans est appellandus. *d. S. porrò. & c. 27. in prin. S. si se namq. respondit. & S. c. in ter. c. 27. in prin. S. c. cum se consensente. 18. eod. tit. sic c. si dele. gati.**

gatus. 7. §. fin. eod. tit. in 6. item & alio casu à subdelegato ad delegantem appellatur, si ex tribus delegatis duo vices suas non in totum subdelegaverint: hoc enim casu tertio delegato cum duobus subdelegatis cognoscere non ad subdelegantem, sed ad delegantem provocatur. c. si duo. 3. d. tit. de officio delegati. in 6. Item si subdelegans excommunicatus vel mortuus sit. cap. si in casu. 10. d. tit. vel si subdelegans negetur habere jurisdictionem: his enim casibus omisso subdelegante ad delegantem appellatur. cap. si a subdelegato. 14. eodem tit.

A quibus Actibus appellare licet, & non.

¶ Si Apertura testamenti concessa sit, non appellatur à tali sententia: c. ult. §. si quis etiam ausus. de appellat. ¶ Ab Appellatione non admissa provocare licet: ut si metropolitanus à provinciali Episcopo appellatus, appellationem suscipere non licet: ab synodum provocare licet. 6. q. 4. c. si metropolitanus. ¶ A Citatione ad locum non tutum licet appellare: etiam contra judicem datum cum clausula, appellatione remota. cap. ex parte. 47. de appell. ¶ A Correctione regulari non appellandum, nisi modus excedatur. c. reprehensibilis. §. c. 22. de appellat. ¶ A criminali sententia appellatur. Vide infra eodem in sententia. ¶ A Decreto perpetuo non appellatur. c. 29. de appellat. ¶ Ab Exigua rei sententia appellatur. Vide in sententia, infra eodem. ¶ Ab Exceptione rejecta appellare licet, ut si cui exceptio, ne ultra duas diuitas in jus vocetur, auferatur. c. alim. 7. de exceptionibus. item si Exceptio non sufficientis mandati vel litis pendentiæ per interlocutoriam sit rejecta: ab hac enim interlocutoria licet appellare. c. significavit. 48. de appellat. item si exceptio rei petite in libello non designata per interlocutoriam fuerit rejecta. c. significavit. 49. d. 111. variatum fuit hic à Pontificibus: nam talis exceptio reprobat. c. cum sit. 5. §. si vero. c. super eo. 12. in pr. de appellat. 2. q. 6. c. qui fecit. §. fin. c. non in. ¶ c. si quis. aliàs admittitur, si causa rationabilis coram iudice, à quo ante sententiam appellatur, non fuerit ab appellante expressa. c. ut debitis. 19. de appellat. c. Romana. 3. §. cum autem. eod. tit. in 6. Iuxta hanc distinctionem intelligendum videtur c. ult. de dolo & contumacia. in 6. ¶ A Fiscalis negotii sententia non appellatur. c. ult. §. quoties etiam. de appell. ¶ A Gravamine omni appellare non licet, si generalis sit appellatio de omni gravamine, tam presentis quam futuro: c. inter cetera. 2. de appellat. Nisi generalis appellatio restricta sit ad certam causam. cap. consultus. 18. eodem tit. ¶ A Gravamine sublato non licet appellare. cap. cum cessante. 60. d. tit. ¶ c. si a iudice. 10. §. fin. eod. tit. in 6. ¶ Ab Interlocutoria appellare licet. Vide supra in eodem in Exceptio. exempli gratia, ut si iudex quaestionem habendam interlocutus sit: ab hac enim interlocutoria potest appellari. d. i. cap. non solent. §. ante sententiam. ¶ A Possessione

scripto heredi decreta non appellatur. cap. ult. §. si quis etiam ausus. de appellat. ¶ A Possessione momentanea decreta non appellatur. 2. q. 6. c. cap. ult. §. de possess. c. ad hoc. 37. de appellat. ¶ A Probatione exceptionum adversus testes denegata, appellare licet. cap. ex parte. 7. de testibus. ¶ A Sententia conditionali appellatur. cap. praterea. 40. de appellat. ¶ A Sententia medio tempore à Papa confirmata appellatur. cap. bona memoria. 3. de confirmatione urbis. ¶ A Sententia in causa criminali appellare licet. 2. q. 6. c. licet. i. rem. cap. cum sit Romana. §. §. fin. de appellat. ¶ A Sententia exigua causæ permessa appellatio. cap. de appellat. 11. de appellat. ¶ A Sententia in causa fisci vel tributariæ functionis non appellatur. d. cap. ult. §. quoties etiam. de appellat. ¶ A Sententia interdicti non appellatur. cap. ad hoc. 37. de appellat. ¶ Appellari non potest contra convenientem, qui impetrat literas appellatione remota. cap. prudentiam. de mutat. pet.

De Forma Appellationis, quoties & quemadmodum appellandum.

¶ Bis in eadem causa. cap. sua nobis. 65. de appellat. 2. q. 6. c. si autem. in prin. ¶ §. unde in septimo. ¶ Contra id quod perpetuo Edicto decretum est, non appellatur. c. com. uluit. 29. de appellat. ¶ De Forma appellandi agitur. 2. q. 6. c. post appellat. §. forma vero. ¶ Frustratorie appellare prohibitum: quod verum, si appellatio manifeste sit Frustratoria. c. pastoralis. 53. in pr. §. si quis. quod per appellat. de appellat. 2. q. 6. c. ideo hinc. §. fin. c. qui fecit. §. pater ergo. c. quicumque. ¶ Gradatim appellandum est, non omisso medio. cap. dilecti. 66. de appellat. c. duo simul. 9. de officio ordinarii. cap. Romana. 3. §. ab archidiacono. de appellat. in 6. ¶ Coram Majori parte iudicum est appellandum. Clement. 1. in prin. de appellat. ¶ Contra Regularem disciplinam, seu Correctionem non appellatur. c. ad nostram. 3. c. reprehensibilis. 26. §. nec subiecti. ¶ §. fin. c. quia nos. 32. de appellat. ¶ In Scriptis regulariter est appellandum. 2. q. 6. c. post appellat. §. fin. nisi quis ipso die, quo sententia fertur, apud acta viva voce appellaverit. 2. q. 6. c. ult. §. litigatoribus. ¶ Tertio in eadem causa non licet appellare. cap. sua nobis. 65. de appellat. 2. q. 6. c. si autem. in fin. §. unde in septimo. ¶ Viva voce ne quidem apud acta appellare licet, si vel ab interlocutoria vel extraordinario gravamine ad Papam appelleretur. c. 1. in prin. de appell. in 6.

Quando appellandum, & quamdiu?

¶ Ante Sententiam definitivam non appellatur. 2. q. 6. c. cap. non solent. §. fin. ¶ Intra Statutum tempus appellandum est. 2. q. 6. c. cap. propter superfluum. nimirum intra biduum. 2. q. 6. c. biduum. §. palam est. intra quinquendum. d. q. 6. c. propter superfluum. item Decendum. d. q. 6. c. anteriorum. in prin. ¶ cap. quod ad c. consul-

rationem. 15. de re iudic. r. a. Plane quæ de tempore, quo biduum ac triduum currere incipiebatur, iure antiquo statuta sunt, ad jus novum decem dierum transferri possunt. Biduum autem & triduum illud currere incipiebat ex die lata sententiæ. 2. *quæst. 6. cap. biduum. in principio.* si sententia sub conditione lata sit. *d. c. biduum. §. 1. & d. §. biduum. Versic. quid ergo. item c. præterea requisiti. 40. de appellacionibus.* Item fallit, si iudex sententiam Imperatori transmissit confirmandam, vel ut locus pœnæ assignetur: hoc enim casu etiam à rescripto Principis tempus appellandi currit. *d. c. biduum. §. si quem in insulam.* item fallit si extrajudicialis sit causa, in qua appellatur. Sed reprobat. *c. concertationi. 8. de appellacionibus. in 6.* item fallit si non per appellationem, sed per aliud juris remedium gravamen proponatur. *d. c. 8. Versic. sed si per contradictionem.* Denique fallit si in sententia præcipiatur aliquid fieri intra certum terminum: hoc enim casu videtur non nisi termino elapso decendum currere. Sed reprobat. *c. quod ad consultationem. 15. de re iudic. r. a.* ¶ Item si appellans intra statutum tempus dimissorias literas non petierit vel impetraverit, aut iter ad iudicem appellationis non arripuerit, appellatio non valet. *d. c. propter superfluam. & d. q. 6. c. ab eo. item Clement. quamvis. 2. de appellacionibus.* quod fallit, si non per appellantem, sed per iudicem steterit, quod minus suo tempore apostoli dati sunt. *d. q. 6. c. post appellationem. §. sufficit. d. Clement. quamvis. 2. §. quod si iudex. & c. ut super. 4. in fine. cap. ab eo. 6. de appellat. in 6.* ¶ In appellationis termino præfigendo consideranda. *c. cum speciali. de appellat. ¶ Appellationis prosequendæ annus unus vel duo, secundum distantiam locorum, & personarum & negotiorum qualitatem brevatur. c. cum sit Romana. eod. tit. & c. constitutus. ibid. ¶ Appellari non debet post iuramentum ad standum ecclesiæ mandatis. c. ad hac. eod. tit. ¶ Appellatio post sententiam excommunicationis latam non tenet. cap. pastoralis. eod. tit.*

Ex quibus Regionibus appellare liceat, vel non.

¶ Ex Aegyptiaco tractu vel Lybia appellatur Praefectus Augustalis. 2. *q. 6. c. anteriorum. §. illud etiam.* ¶ Ex tractu Orientali appellatur Comes Orientis. *d. c. anteriorum. §. Orientalem autem.*

De Appellante.

Appellans Acta edere & transmittere tenetur. 2. *q. 6. c. ult. §. iudic. c. ult. de probationibus.* ¶ Appellans apostolos seu libellos dimissorios à priore iudice ad posteriorem petere debet ac dandi sunt. *cap. 1. in prin. Versic. perat apostolos. & cap. ut super. 4. de appellat. in 6. 2. q. 6. c. post appellat. in prin.* Forma apostolorum præscribitur *d. c. post appellationem. §. forma.* ¶ Causam appellationis ap-

pellans ante sententiam reddere iudici à quo appellatur, tenetur. *c. ut debitis. 59. §. cum autem. & c. cum speciali. 61. §. excessu quoque de appellacionibus. c. 1. in prin. Versic. causam appellationis. eodem titul. in 6.* sed ea iudici à quo appellatum est, probanda non est. *cap. si iudex. 10. de appellat. in 6.* neque iudex à quo appellationem denegare debet. 2. *q. 6. c. appellanti. & c. ult. §. similiter. item de appellacionibus. de priore. 31.* ¶ Coram iudice appellationis causa probanda est, quod scilicet exceptio legitima non solum fuerit opposita, sed etiam non admitti ideoque appellatio interposita. *c. dilecti. 8. de interposita. 70. in princip. de appellacionibus & causa appellationis ab initio expressa mutari non potest, aliâque in prosecutione appellationis allegari. Clement. appellanti. §. eod. tit. ¶ nec Appellatio à iudice appellationis recipienda, nec remittenda. cap. interposita. 70. §. eod. de appellacionibus. 2. q. 6. c. placuit. ult. §. in prin. ¶ Contumacia appellantis puniendâ. c. reprehensibilis. 26. §. si autem in quocunque. de appellacionibus. c. 1. §. quod si appellationibus. c. 1. §. quod appellator. eodem titul. in 6.* Appellans causam appellatum mutare, & errorem suum corrigere potest. 2. *quæst. 6. c. ult. §. si non a quo.* ¶ Appellatio appellato infinuanda. *d. Clement. 1. Versic. etiam appellatio. & Clement. causam. 3. de electione.* ¶ Iter ad iudicem appellationis intra certum tempus accipiendum. 2. *q. 6. c. propter. Versic. & in his ipsis. ¶ Prosequenda appellatio quando prosequenda, & quando item per quos & à quibus, dicitur infra. ¶ Probare quæ liceat in causa appellationis. Clement. de causa possessionis. & proprietatis. Clement. appellanti. §. de appellacionibus. ¶ Appellans videtur appellationi renuntiasse, cum postea iudicis perit, vel testibus nititur. *c. gratum. de offi. deleg. ¶ Appellans intelligitur, qui nec impit ad curiam Romanam. c. bene. de appellacionibus. ¶ Appellantes cogendi sunt à iudice, & quo appellatum est, ad certum diem prosequi appellationem, vel iudicio suo parere. c. consilium. eod. titul. ¶ Appellans in iudice remittitur ad eum à quo appellavit, nisi fiat super iudicis recusatone. *cap. cum in ecclesia. eodem titul. ¶ Appellans impotens prosequi, post biennium prosequi poterit. c. constitutus. eodem titul. & c. ex ratione. ibid. ¶ Appellans in criminibus manifestis non auditur. c. cum sit Romana. eod. tit. ¶ Appellans, appellationem suam non prosequens, contumax censetur, & condemnatur in expensis. *c. sapè contingit. de appell. & c. reprehensibilis. eod. tit. ¶ Appellationem non prosequens incidit in jurisdictionem illius à quo appellavit. c. reprehensibilis. eod. tit.****

De Appellato.

Appellati contumacia puniendâ. *d. c. 1. in prin. item cap. cum speciali. §. excessu quoque. Versic. nullo autem. & cap. interposita. 70. §. in. de appellacionibus.* Di. 24.

De Appellationis Judice, ejusq[ue] officio.

Appellationis causa remittenda ad judicem à quo appellatum est, si confiterit male appellatum esse. cap. cum in ecclesia. 38. c. ut debitus. 59. §. cum autem. Versi. et si minus. c. cum speciali. 61. §. fin. de appellationib[us]. c. Romana. 3. §. fin. Et c. cum appellationib[us]. s. eod[em] tit. in 6. quod fallit si causa nondum cognita remittatur. c. accepta. 35. de appellationibus. potest tamen remitti si partes consentiant ut remittatur. d. c. accepta. Versi. nisi partes confiterentur. item si appellans causam remittat. c. in reposita. 70. §. ille demique. de appellationib[us]. secundo fallit si iudex à quo appellatum est, appellationem injustam admittit: tunc enim ad eum remittenda non est. c. cum appellationib[us]. §. de appellationib[us]. in 6.

Appellatione à definitiva facta, revocari etiam potest interlocutoria, licet ab ea non fuerit appellatum, ut probatur & distinguitur. c. ult. de appellationib[us]. in 6.

Si confiterit bene Appellatum esse, iudex ad quem appellatum est, rescissa priore sententia in causa principali procedere potest ac debet. cap. ad probandum. 24. de re iudicata. c. ut debitus. 59. §. cum autem. Versi. alioquin ipse procedat. Et c. cum speciali. 61. §. excessu quoque. Versi. appellationis causa. de appellationibus. Nisi exceptio de ultra duas dietas non citando reo, propter quam fuit appellatum, probetur vera: hoc enim casu quamvis bene appellatum esse constet, nihilominus tamen causa est remittenda. c. olim. 7. de exceptionibus.

Sententia priori cassata, non punitur iudex à quo, nisi inimicitia vel pecunia probetur corruptus. 2. q. 6. c. hoc etiam.

Pena Appellationis non obtinentis. 2. q. 6. c. omnino. hęc non operatur, si appellans ante sententiam appellationi renuntiaverit. d. q. 6. c. ul. §. si vero is qui.

Si ad residendum in ecclesia admonitus Appellaverit, interim alius in locum ejus substituendus est. c. per venit. 28. Versi. interim vero. de appellationibus.

Appellatione pendente.

Appellatione pendente nihil innovandum, estque de eo iudici, à quo appellatum est, per judicem appellationis inhibendum: & innovatum seu attentatum rescindendum. 2. q. 6. c. post appellationem. §. Urbanus. Eius exemplum proponitur 3. q. 6. cap. accusatus. Versi. Et dum iterum. item de appellationibus. c. 1. Et cap. ad presentiam. 16. Et cap. dilectus. 55. item c. hoc. 4. de sentent. excommuni. in 6. c. cum olim. 32. de officio delegati. c. cum tu fili. 16. de restit. c. dilectus. 10. de exceptionibus. Quod verum est si etiam antequam Appellatio interposita est, fuerit innovatum. cap. non solum. 7. in prin. de appellationibus in 6. item etiam si extrajudicialiter sit Appellatum. cap. bona. 51. de appellationibus. 6.

Appellatione pendente quando aliquid innovari possit.

¶ ut si Appellans quoque contra appellationem suam vel adversarij sui antea factam aliquid innovaverit. cap. constitutus. 23. de appellationibus in 6.

¶ nisi per sententiam excommunicatus ad cautelam absolvatur. c. qua fronte. 23. d. xii. ¶ si Appellans appellationem non Prosequatur. cap. ut hęc. 27. cap. per venit. 28. Et cap. cum speciali. 61. §. excessu quoque. Versi. quam si prosequi de appellationibus. ¶ si Appellatio aliquo jure non subsistat. cap. ut de dolo & contumacia. in 6. cap. non solum. 7. in pr. Versi. exceptis casibus. de appellationibus in 6.

¶ si cum ab adversario dicatur appellationis causa Injusta seu minus legitima, iudex appellationis, nondum recepta appellatione velut ex causa probabili facta, ceperit de causę veritate cognoscere: tunc enim inhibere non potest. dist. cap. Romana. §. quod si objiciatur. quod fallit, si à definitiva sententia sit appellatum: hoc enim casu etiam ante receptam appellationem iudex potest inhibere. dist. §. quod si objiciatur. Versi. ante sententiam. Et dist. cap. Romana. §. si autem post. ¶ si appellans agat de prębenda sibi antequam vacasset promissa: hoc enim casu ea potest alii Conferri, appellatione non obstante. cap. relatum. 3. de concess. prębende. ¶ si nondum Constet, causam per appellationem ad iudicem inhibentem esse devolutam: tunc ab eo inhibendum non est. c. Romana. 3. §. si vero vocatis. de appellationibus in 6.

¶ Deserta causa Appellationis: ut si in alia causa vel questione procedatur, quam in qua appellatio est interposita. c. cum iterum. 17. Et c. praterea. 22. de appellationibus. quod fallit, si questio in qua non est appellatum, sine ea in qua appellatum est, expediri non possit. c. super eo. 10. d. xii. item fallit, si propter plura crimina condemnatus, in gravius appellavit: hoc enim casu in alijs minoribus executio suspenditur. 2. quest. 6. c. post appellationem. §. si quis ex pluribus. denique fallit, si alterum alterius, ob quod appellatum est, sit accessorium. c. dilectus. 55. de appellationibus. ¶ si ab Electione à majore parte facta sit appellatum. c. 1. Et c. ex ore. 3. de his que sunt à majore parte. item si duobus presentatis, prior repulsus appellaverit: hoc enim casu alterius Institutio, quamvis pendente appellatione facta, valet. cap. pastoralis. 29. de jure patronatus. ¶ si à sententia Excommunicationis vel Suspensionis sit appellatum. c. pastoralis. 53. §. Verum quis. d. xii. Et c. is cui. 20. §. fin. de sentent. excom. in 6. ¶ si possessore condemnato, Fructus rei Sequestrentur. 2. quest. 6. cap. quousque post. ¶ si iudex Gravamen, ob quod appellatum est, revocaverit. c. si a iudice. 10. §. fin. de appellationibus in 6. ¶ si ab Interlocutoria sit appellatum: hoc enim casu procedi potest. dist. cap. non solum. 7. §. illa autem. Nisi postea appellationis causam veram esse constet. dist. §. illa autem. Versi. donec appellationis causam. item, Nisi legitima inhibitione facta innovatum sit. d. §. illa autem. Versi. nisi iudex appellationis. ¶ si iudex à quo appellatum est, iurandum præstiterit de sententia

GGgg

Intra certum tempus exequenda. Sed hoc repro-
batur. *c. venientes. 19. de iurejurando.* ¶ Si in
integrum restitutione contra sententiam petita,
presumptio sit eam Malitiosè ad differendam execu-
tionem peti: hoc enim casu executio fieri po-
test, cautione ab adversario prestata. *c. suscitata. 6. de in integr. restitut.* ¶ Si appellationi sit Re-
nunciatum. *cap. ut super. 4. versic. nisi appellatio-
ni. d. 111.* ¶ Si Tertius aliquis pendente appellatio-
ne aliquid innovaverit: hic enim de attentatis con-
tra inhibitionem non tenetur. *cap. Romani. 3. §. in alium. de appellation. in 6.* ¶ Si tres Confor-
mes Sententiæ in eadem causa latae sint. *Clement. 1. de re iudicata.*

Appellationi affinia remedia.

Accusatio & denunciatio peperam electi. *c. con-
fiteris. 46. de appellationib.* ¶ Exceptio, Quod
quisq; juris adversus alium statuit, ut ipse eodem
iure utatur, affine remedium est: Nisi statutum jus
non habuerit effectum. *De peniten. dist. 1. cap. hac autem verba.* ¶ In Integrum restitutio adver-
sus sententiam etiam affine est remedium. Nisi
pro libertate iudicatum sit, vel nisi Papa senten-
tiam dixerit. *Que tamen exceptio reprobat.*
cap. cum ex literis. 5. de in integr. restit. ¶ Nul-
litas, de qua iudex qui sententiam tulit, non execu-
tor cognoscit. *c. de cetero. 5. de re iudicata. cap. pastoralis. 28. §. quia vero sept. de officio dele-
gati.*

Aquila de damno dato actio adver-
sus dantem competit. *c. ult. in prin. de injuriis.* etiam si per ignorantiam vel
imperitiam damnum dederit. *d. cap. ult. in prin. vers. aut hac imperitia.* fallit, si actor damnum
evitare potuit. *cap. damnum. 86. de reg. jur. in 6.*
¶ Si Causam & occasionem damni dedit, de dam-
no dato tenetur. Nisi quis licitum faciens alteri
causam vel occasionem damni dedit. *23. q. 5. c. de
occidendo. §. qui vero repelluntur, usque ad §. fin. item fallit si ne damnum accideret, nihil ex
contingentibus omisit, & ita culpa caret. c. ult. §. fin. de injuriis.* ¶ Si Domum vel superficiem ali-
am incendit, punitur. *cap. si quis domum. 6. de
injuriis. 23. q. 8. c. si quis membrorum. cum c. seq.*
¶ Si quis Foveam fecerit, in quam alienum pecus
eccidit, is qui foveam fecit, de damno dato ten-
netur. *c. si quis. 2. de injuriis.* ¶ Si Fructus ali-
enos immisso pecore depavit, de damno dato tenetur. *c. si quis. 4. d. 111.* ¶ Si Ignem immisit in
alienam fegetem, de damno dato tenetur. *c. si e-
gressus. 5. dist. 111.* ¶ Si Liberum hominem vul-
neravit, punitur. *c. 1. de injuriis. §. d. c. si quis
membrorum. in prin.*

Arbiter is est, qui consensu Litigantium
in iudicem eligitur, ut ipsius sen-
tentia sentent. *2. q. 6. cap. a iudicib. §. quod de arbi-
tris. §. c. placuit. 2.* ¶ Item nullus arbiter esse
potest in ea causa, in qua fuit iudex. *3. quast. 7. c. ante finem. §. si quis vero.* ¶ Arbiter super spiri-
tuali non potest esse laicus, nisi auctoritate superi-
oris. *cap. per tuas. de arbitri.* ¶ Fœmina arbitra
esse potest secundum constitutionem terræ, non

aliter. *cap. dilecti filii. de arbitri.* ¶ Arbiter non
potest infirmare sententiam per jus latam. *cap. in
exposita. eodem tit.* ¶ Arbiter tantum iudicat
de his, de quibus est compromissum. *cap. cum
lectus. eo. 111.* ¶ Ab arbitro non requiritur
per sententiæ dubitatione interpretatio, sed in sa-
periori. *c. cum olim. eod. tit.* ¶ Arbiter non po-
test infirmare sententiam per jus latam. *cap. ex-
posita. eod. tit.* ¶ Arbiter in causa restitutionis
in integrum esse non potest. *cap. causa. de rest. in
integ.* ¶ Coram arbitris convenis, non potest
convenire convenientem. *cap. cum dilectus filius
arb. §. Arbitri quot eligantur. c. sane. eo. 111.*

Arbitrium iniustum per superiores
corrigi debet. *cap. non sine
multa. eod. tit.* ¶ Arbitrium contra ius de ho-
mum compromissi non tenet. *cap. per sententiam
titul.* ¶ Arbitrio iudicum compelluntur pres-
tare, si iuste sit arbitratum. *cap. dilecti. §. cum
olim. eod. tit.* ¶ Arbitrium inter privatis
in damnum ecclesiæ non valet. *cap. per sententiam
titul.* ¶ In arbitrium sub certa poena comprome-
ti potest. *cap. literas. de presump.* ¶ In arbi-
trium licet compromittere in rebus spiritualibus
cum apostolica. *de his que sunt ap. §. Arbi-
trium finitur uno adversario. defuncto. cap. ex
parte. de arbitri.* ¶ Arbitrium valet sub honore
superioris, quod aliter non valet. *cap. cum olim.
eod. tit.* ¶ Arbitrium, si male recognoscatur
arbitratum, non tenet. *cap. non sine multa. in 111.*

Archidiaconus, si Episcopus ne-
gligens fuerit, a
clero eligi potest. *dist. 89. cap. Solimus. Solus cele-
ligi. officia eius enumerantur. d. finem. cap. ad
finem. sunt ordinis, usque ad §. archiepiscopus. non
Archidiaconus vicem gerit Episcopi in omnibus
& major est post episcopum. cap. 1. §. cap. ad ha-
7. §. archidiacon. versic. secundum ver. de officio
archid. §. Archidiaconus ponit Abbates & Ab-
batissas in iede. d. c. 9. in fin. §. Acipibus ordina-
re debet. dist. c. 2. §. fin. ¶ Archidiaconus non
dat Commendatarias ad ordines. *cap. si quis
8. eod. tit.* ¶ Quæ Commendatarias ad ordines videt,
corrigere ac emendare potest. *cap. si quis. §. c. ad hac. 7. §. item in epist. eo. 111.* Item Omnis
solicitudo & cura cleri & ecclesiarum eius ad ar-
chidiaconum pertinet. *c. 1. versic. §. omnes cu-
ram. cap. ad hac. 7. §. archid. versic. paroch. §. versic.
omnem sollicitudinem de officio archidiaconi. Curam an-
dist. 25. cap. 1. §. hi sunt ordines. ¶ Curam an-
marum sine licentia episcopi nemini committere
debet. *c. cum factus. 4. d. 111.* ¶ Custodia vasorum
ecclesiæ ad archidiaconum pertinet. *c. cap. 1. d.
111.* ¶ Decani rurales per episcopum & archidia-
conum communiter ordinandi ac removendi
sunt. *d. cap. 7. §. fin.* Dominari clericis, & ecc-
sum ab eis exigere prohibetur. *d. §. archidiaconum
cum. cap. sequente. circa Evangelium legendum
Officium archidiaconi. cap. 1. officium. 2. d. 111.
§. dist. 25. cap. 1. §. hi sunt ordines. versic. qui
leitarum. ¶ Examen clericorum ordinando-
rum ad archidiaconum pertinet. dist. §. in qua-
dam. §.***

dam. *Cap. ut nostrum. 9. Versi. Et illos examinare. eo. 111.* Jus Excommunicandi sine auctoritate episcopi non habet. *c. archidiaconus. 5. de officio archidiaconi.* Instructio corporalis tam super beneficiis quam etiam dignitatibus ad archidiaconum pertinet. *d. c. 7. §. in quadam. Verso. nostra.* Iurgia singulorum audire debet. *c. ad hac. 7. §. archidiaconus. Versi. Et audire. d. tit.* Jurisdictioni eius subiecti sunt diaconi & levitae. *d. c. 7. §. archidiaconus. dist. 25. c. 1. §. hi sunt ordines. Versi. archidiaconus.* sed in Monasteriis jurisdictionem non habet, nisi quantum tribuit ei generalis vel specialis consuetudo. *cap. ult. de officio archidiaconi.* Omne officium ecclesiasticum providendo Lectiones aut Responsorias in matrice ecclesia dare debet, & iusculari. *d. c. officium. 2. §. omne. Et d. Versi. quis lectionum. Oculi episcopi appellatur. d. c. 7. §. item in episcopo. §. Repraesentat ordinandos episcopo. d. c. 9. Et d. §. in quadam.* Visitare Quolibet triennio per diocesis tenetur parochias. *cap. 1. §. fin. de officio archidiaconi.* & Non nisi semel in anno ad ecclesias visitandas accedere debet, ut distinguitur *cap. mandamus. 6. de officio archidiaconi.* Clericorum Vitam inquirere debet, & corrigenda episcopo nunciare. *dist. 94. c. si quis. §. archidiaconus.* Archidiaconus potest cognoscere de causis matrimonialibus. *c. ad hac. de officio archidiaconi.* Archidiaconus, cum personaliter visitat, potest procuracionem petere. *cap. 1. de officio archidiaconi. Et c. cum apostolus. de consub.* Archidiaconus nemo fit in duabus ecclesiis: sed in una potest habere praebendam, in alia archidiaconatum. *c. praterea. de praebend. Et c. ex insinuatione. de procur.* Ab archidiaconi jurisdictione non debet Episcopus ecclesias eximere. *c. ad hac. de excess. prelat.* Archidiaconus exercet jurisdictionem secundum consuetudinem loci. *cap. archidiaconus. de officio archidiaconi.* Archidiacono datur coadjutor, si efficiatur paralyticus. *cap. ult. de cler. agros.*

Archiepiscopi definitio. *dist. 21. c. 1. §. archiepiscopus. §. patriarcha parvarum. Et §. fin. item. c. nulli. in fine.* Non nisi presbyter vel diaconus in archiepiscopum eligendus. *dist. 60. c. nullus.* Ab omnibus suis suffraganeis ordinandus est. *dist. 66. c. 1.* Sine suffraganeis suis archiepiscopus nihil agere debet. *d. c. 1. in fin. d. c. per singulas. §. fin. Et d. 7. c. salvo. c. archiepiscopus. c. si autem. c. nulli. c. episcopo. item 3. q. 6. c. discutere. in prin. Apost. canon. 33. §. sed neque illa. quod fallit si Papa sine suffraganeis suis agat. d. c. salvo. item si patriarcha seu primas sine suffraganeis suis agat. Sed reprobat. d. q. 3. c. conquestus. tertiò fallit si suffraganeus in suo officio negligens sit, & subditis conniveat. d. q. 3. c. cum simus. Et c. ult. item fallit si a suffraganeo ad archiepiscopum sit provocatum. d. c. conquestus. Versi. nisi forte pro causis. fallit quoq; si suffraganeus decesserit. d. c. conquestus. Versi. Sel si rusc. suus. item si archiepiscopus ad hoc specialiter sit privilegiatus, ut sine consen-*

su suffraganeorum agere ei liceat. *d. c. conquestus. in fin. denique fallit si ad propriam ipsius archiepiscopi parochiam negotium pertineat. d. q. 3. cap. si autem. Versi. nisi cas tantum. cap. nullus. Versi. nisi quod ad suam.*

Sine Archiepiscopi consensu & consilio suffraganei nihil agere debent. *cap. 3. q. 6. c. hac quippe. in prin. q. 3. c. 1. c. per singulas. c. nullus. §. si. c. archiepiscopus. Versi. nec illi.* Nisi in sua ecclesia aliquid agant suffraganei, non extra. *d. c. per singulas. Versi. nisi hoc tantum. Et d. c. nullus. §. si. item d. c. archiepiscopus. Versi. nisi quantum ad suam. d. c. 33. §. illa autem.* Archiepiscopus potest providere de Episcopo vel Abbate, si intra menses non eligitur de consilio capituli sui, & aliorum virorum prudentum. *c. ne pro defectu. de elect.* Archiepiscopus debet consecrari, in sua Ecclesia ab omnibus suffraganeis. *cap. si archiepiscopus. de temp. ord.* Archiepiscopi provilio cassatur, si non post sex menses providit, quando potuit. *c. dilectus. de concess. praebend.* Archiepiscopus provinciam suam visitans, potest petere procuratorem. *cap. supra. de consub.* Archiepiscopi legati non possunt absolvere de iniectione manuum in clericos. *cap. excommunicatis. de off. leg.* Archiepiscopus subdito sui suffraganei non potest causam aliquam invito delegare. *cap. pastoralis. de off. jud. ord.* Archiepiscopus debet excommunicatos suffraganei vitare, & sententiam ejus tenere, & ad absolvendum emittere, si sit appellatum ad eum. *cap. ad reprimendam. cod. tit.* Archiepiscopus cedens subest archiepiscopo, in cujus provincia moratur. *cap. ad supplicationem. de renunt.* Archiepiscopus non debet statuere in provincia sui suffraganei, vel acceptare contra jus sine suo consensu. *cap. scilicet. de excess. prelat.* Ad Archiepiscopum potest appellari a suffraganeo in causa, etiamsi videatur interdicta. *cap. licet. de off. jud. ord.* Archiepiscopus non habet jurisdictionem in subditos suffraganeorum, nisi in casibus expressis. *cap. pastoralis. cod. tit.* Ad Archiepiscopum non devolvitur potestas conferendi beneficia, si intra semestre tempus non conferantur, nec quando collatio ad capitulum & ad episcopum simul pertinet, & ipsi simul non conferunt: sed tunc confert superior. *cap. postulat. de concess. praeb.* In Archiepiscopum confirmatus potest Episcopum confirmare, etiam non consecratus. *cap. cum ex illo. de transla. Episc.*

De Pallio Archiepiscoporum quere literam P.

Archipresbyteri a multis decani appellantur. *ca. ad hac. 7. §. archidiaconus. Versi. archipresbyteri. de officio archidiaconi.* Non nisi presbyter aut diaconus in archipresbyterum, vel decanum est ordinandus. *dist. 60. c. 1. c. nullus in proposito. c. innotuimus. in prin.* Archipresbyter vicem Absentis episcopi gerit in

providendo, ut sacerdotes suum faciant officium, & in aliis. *cap. 1. Versi. Et in Episcopi sui absentia. c. ministerium. 2. s. si Episcopus. c. officium. 3. in prin. de offic. archipresbyteri. Et dist. 25. cap. 1. s. archipresbyter. Versi. Et quando.* ¶ Providere debet, ut officium sacerdotum cardinalium in communicatione corporis & sanguinis Christi, & aliis similibus rite expediat. *cap. ministerium. 2. in prin. d. 111.* ¶ Archipresbyter ruralis presbyterorum & laicorum plebanie sue curam gerit: contra decretum tamen Episcopi nihil ordinare potest. *c. ult. d. 111.* ¶ Officia archipresbyteri circa infirmos, poenitentes, convertendos, & infantes exponuntur. *d. cap. 3. s. deber etiam.* ¶ In precipuis festivitibus aut ipse missam celebrabit, aut alii celebrandum committet. *d. c. 2. s. fin. Et c. offic. 3. in prin. eod. tit.* ¶ Assidue in ecclesia stare debet, Collectam dicere, aut alii iungere. *d. c. 1. Versi. Et assidue in ecclesia. Et dist. s. archipresbyter. Versi. Et assidue.* ¶ Archipresbyter Præest presbyteris & presbyteralibus officiis. *d. c. 1. Versi. Et quod specialiter. item d. s. archipresbyter. Versi. Et quod specialiter.* ¶ Archipresbyter Subest archidiacono. *d. Versi. archipresbyteri. Et c. 1. de officio archipresbyteri. dist. 25. c. 1. s. archipresbyter.* ¶ Providere debet, ut Vita sacerdotum cardinalium sit honesta & decens. *d. c. 2. Versi. provideat etiam.*

Argumentum, *d. cap. forum. 10. s. argumentum.* ¶ In argumentum trahi nequeunt, quæ propter necessitatem aliquando sunt concessa. *cap. in argumentum. 78. de reg. jur. in 6.* ¶ Quæ jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda. *c. quæ a jure. 28. de reg. jur. in 6.* ¶ Argumentum dicitur, quod non per testes vel tabulas, sed naturali probatione inducitur. *c. forus. de Verb. sign.*

Ariolus, *cap. 1. s. arioli. de sortileg.*

Arma Clericorum orationes & lachrymæ. *23. quæst. 8. c. non pila quarant. Et c. con- Senior. ante medium. dist. 36. cap. ul. sic Christus in Aegyptum ab Herode fugiens, & lapidibus Iudæorum eedens, docuit non arma armis, sed fugam persequentibus opponi. 23. q. 3. c. 1. s. 1. per totum. ideoque etiam Petro dictum est: converte gladium in vaginam tuam. 23. q. 8. c. cum à Iudæis. Quare ecclesia non corporalia arma, sed Christum patienter expectet. 16. quæst. 3. porro.*

Arma laicis pro tuitione ecclesie & patriæ non sunt prohibita. 23. q. 3. per totum. & quatenus clericis & ecclesiasticis liceat laicos hortari. 23. q. 8. c. igitur. Et seq. ¶ Arma portantes clerici excommunicentur. *cap. clerici. de iur. Et honest. cleric.* ¶ In armis inventi clerici postuam admonitionem Episcopi non defendantur, quia jus perdunt clericale. *c. in audientia. de sentent. excommun.* ¶ Arma portantes & seditionem facientes clerici, si occidantur, non mittuntur ad curiam occisores eorum. *c. perpendimus. eod.* ¶ Armis se defendere

possunt clerici ab inimicis. *ibid.* ¶ Armiis ceteri associari aliis, si aliqui & sine eorum consilio occiduntur ab aliis, non sunt promovendi. *c. ali. de cleric. percuss.*

Arcta non potest contrahere matrimonium, & contractum dirimitur. *c. fraternitatis. de frig. Et maleficar.* ¶ Arctiprobanda est per aspectum, qui præferat juramentum. *ibid. Et c. proposuisti. de prob.*

Artes liberales diligenter docendæ. *37. dist. cap. 1.*

Aruspex *1. s. haruspices. de sortileg. 26. q. 5. c. contra adolorum. cap. nec mirum. s. haruspicina.* ¶ Si aruspicem, mathematicum vel similem consulari, vel ei credat. *26. q. 2. c. intelligi. item 26. q. 5. c. qui dicitur. c. si quis episcopus. 26. q. 7. c. non obsecra. cum de sortilegis. c. ex tuarum 2.*

Assessor est, qui consensu partium dicitur ad causas dirimendas. *cap. super questionum. de offic. jud. deleg.*

Astrologus aut mathematicus. *26. q. 2. c. non licet. in prin. 26. q. 2. c. 1. s. sic Et astronomia. Et s. astrologi. c. de planetariis. c. sed Et illud. s. est Et illud.*

Attestationes unius iudicis, alio iudice recipere potest. *causam qua. de testib.* ¶ Attestationibus publicatis contra matrimonium, alii testes & alia instrumenta admittuntur. *c. serres. eo. tit.* ¶ Attestationibus clausis iteratò possunt produci testes. *c. in causam. eod. tit.* ¶ Attestationes quando non valent, pater in tit. ut lit. non conf. non pater. *c. ult.* ¶ Attestationibus publicatis, possunt instrumenta exhiberi. *c. cum dilectus. de fid. Infr.*

Auctoritas consequitur pallium archiepiscopale. *de auct. Et s. pallii. per totum.* ¶ Auctoritas superioris non excusat delinquentem. *c. dilectum fil. de temp. ord.* ¶ Auctoritas eligentium præteritum numero eligentium. *c. audum. de elec. Et Auctoritas regalis & sacerdotalis tenetur defendere res ecclesie. 23. q. 5. c. res autem omnes.*

Auditus testium contra matrimonium non valet, nisi sint graves persone testantes factum. *c. præterea. de testib.* ¶ Auditur quis veniens contra factum suum. *c. datur. de sent. Et re jud.* ¶ Ab auditore dato à iudice ordinario non potest appellari. *c. super questionum. s. serum. de offic. deleg.*

Augur vel augures consulendi. *d. ca. s. augures. d. c. nec mirum. s. augur.*

Augustinus *2. q. 7. c. quamquam.*

Authentica scriptura que. *cap. 1. Et de fid. instrum.*

Auxilium malefactoribus ferendum non est. *14. q. 5. per totum. Baldus*

B

Balifarii & sagittarii adversus Christianos artes non exercent. *c. unus. de sagittariis.*

Balnea Die dominico conceduntur, dummodo non fiant voluptatis causa, sed propter necessitatem. *de consuet. dist. 3. cap. per venit.* Ne viri cum mulieribus lavacra habeant communia, caveatur. *dist. 81. c. non oportet.* Hæc sunt dicta de delictis & quasi delictis: ad quæ alia plura connumerari possunt. Nam quidquid fit contra præceptum legis, delictum dici potest, & poenam meretur. *l. 4. q. 2. quisquis.*

Baptismus quid. *de consecr. dist. 4. c. Baptismi. c. cap. Catechumenum.* Baptismus verus est, à quocunque conferatur in forma Ecclesie. *cap. firmiter. de summ. Trin.* Baptismi nec suscipit rem, nec characterem, qui publicè contradicit, nec post consentit. *c. majores. de baptis.* Baptizare nemo potest seipsum. *cap. debetum. cod. tit.* Baptizari qualiter possunt dementes & dormientes. *ibidem.* Baptizatus habendus est, qui inter Christianos natus, honestè conversatus est, nisi evidentibus signis contrarium probetur. *c. veniens. de presbyt. non baptiz.* In baptismo crimina remittuntur, sed matrimonium non solvitur. *cap. gaudemus. de divor.* Non baptizatus baptizetur, & iterum ordinetur. *c. veniens. de presbyt. non baptiz.* Baptismus conferri debet & potest interdici tempore. *c. responso. de sent. excomm.* Baptizandi modus, & quando dubitatur baptizatus aliquis. *ca. de quibus de baptis.* Baptizatus à Latino non rebaptizatur à Græco, nec e converso. *c. licet. cod. tit.* Baptizatus bis non promoveatur ad ordines, si est publicum, nec intret religionem. *c. ex literarum. de apost. c. rest. baptis.* Baptizatus non potest accipere filiam ejus qui cum baptizavit. *c. ex literis. de cognat. spirit.*

Beatitudo Aeterna solummodo membris Christi paratur. *de penit. dist. 1. c. omnis qui non diligit.*

Beguardi & Beguini damnantur. *Clem. 1. de religiosis domibus. Clem. ad nostram. 3. de hæreticis. extra vag. Ioann. XXII. unica. de religiosis domib.* Ab hac regula excipiuntur mulieres fide dignæ, nec suspectæ, sub habitu beguinarum viventes. *extra vag. com. unica. eodem titulo.*

Bellicis actibus, aliquibus diebus ferandum. *c. 1. de treuga & pace.* Insi necessitas urgeat. *25. q. 8. c. si nulla.* Belli tempore quæ securitate gaudeant. *c. ult. de treuga & pace.*

Beneficia *cap. tua nobis. 32. de verb. signifi.* Beneficium non potest licitè sine institutione ecclesiastica obtineri. *c. 1. de reg. jur. in 6.* Beneficium Principis latissimè interpretandum. *cap. olim. 16. c. abbate. 25. de verb. signi. c. cum dilecti. 6. de donat.* Hujus regulæ exceptio est in literis super obtinen-

do beneficio impetratis. *c. quædam. 4. in princ. de prebendis. in 6.* Ad beneficia non debent aliqui promoveri, nisi castitate promissa. *cap. sane. de cler. conjug.* Beneficium contra jus possessum justè possidetur per tolerantiam superioris. *cap. literas. de suppl. negl. pral.* Beneficium vacans ex causa potest retineri ad tempus. *c. praterea. de cens.* Beneficiorum tempus computatur à notitia. *c. licet. de suppl. negl. pral. c. quia diversitatem. de concess. prab.* Beneficium vacans ultra sex menses, si capitulum debet conferre & non fecerit, Episcopus conferet: & e converso, si Episcopus neglexerit, ad archiepiscopum, vel ad Papam, si ille non fecerit, collatio pertinet. *cap. intra sex menses. de concess. prab. c. licet. de suppl. negl. pral.* Beneficium sibi ipsi nullus dare potest. *c. cum ad nostram. de inst.* Beneficium primum ipso jure amittitur, si aliud recipitur. *cap. jam dudum. de prebend. c. dignitar.* Beneficium suum habeat clericus infirmus. *c. cum percussio. de cler. agrot.* Beneficium quis amittit propter ingratitude. *c. cum sacerdotis. de postul.* Beneficium quis non debet amittere, nisi convincatur de crimine. *c. si conspexerit. de accus.* Beneficium habens sufficiens, ab ecclesia cui non servit, nil recipiat. *cap. quia nonnulli. de cler. non res.* Beneficium non vacans, nulli promittatur specialiter. *c. accepimus. de pec.* Pro beneficio non scribitur Papa, nisi primi fecerit mentionem. *c. postulasti. de rescript.* Beneficium habens primo, si literas super alio obtinendo impetret, non valent, nisi de primo mentionem faciant. *ibid.* Beneficium malè dans conferendi potestate privetur. *c. gra. de de prebend.* Beneficium clerici detineri potest à iudice pro debitis. *c. per venit. de fideiuss.* Beneficia plura non potest quis habere sine dispensatione. *ca. dudum. de el. c.* Beneficia conferenda à religiosis, non possunt suis monasteriis conferri, & si negligant præsentare clericum, episcopus providebit. *c. scit nobis. de suppl. negl. pral.* Beneficiis debent removeri clerici incontinentes. *c. clericos. de cohab. cler.* Beneficium curatū habens vel prælaturam recipiens sit 25. annorum. *c. cum in cunctis. de elect.* Beneficium obtinens, si literas imperret tacita veritate, non valent literæ. *c. ad aures. c. in nostra. de rescript.* Beneficia conferat episcopus, si neglexerit patronus. *capit. eam te. de jur. patr.* Beneficium dimittat clericus uxorem ducens. *c. quod a te. de cleric. conjug.* Beneficium non detur, nisi residere volenti. *c. quia nonnulli. de cleric. non resid.* Beneficium dans quod non potuit, tenetur alia dare. *c. inter cetera. de prebend.*

Bibere non licet id, quod reliquum est immolatum. *26. q. 2. c. sed c. illud. s. fin. cum sequ.*

Bigami *27. q. 1. c. quot quot.* Bigamus ad sacerdotium promoveri non potest. *cap. ut bigami. de bigam.* Bigamus ex dispensatione ordinari non potest. *c. super eo. cod. titul. & ordinari privetur officio, nisi ex dispensatione toleretur.* Bigamus ipso jure est à divinatorum celebratione suspensus. *capit. de bi-*

gamis. eod. tit. ¶ Bigamus non est contrahens eum vidua, si adhu c est incognita. *cap. debitum. eod. titul.* ¶ Bigamus non est plures habens concubinas. *c. quia. eod. tit.* ¶ Bigamus contrahens non debet benedicere sacerdoti. *cap. capellanum. de secund. nupt. & c. vir autem. ibid.* ¶ Bigamiae poena punitur in sacris ordinibus constitutus, cum vidua contrahens de facto. *c. quia. & c. nuper. de bigam.* ¶ Bigami clerici ipso iure cadunt à privilegio, tonsura, & habitu clericali, & foro seculari sunt addicti. *Gregor. in novell. de bigam. lib. 6.*

Blasphemiae & adjurationes puniendae. *c. 2. de maledicis.*

Bona fides non patitur, ut bis idem exigatur. *c. bona fides. 83. de reg. jur. in 6.*

Bonarum mentium est, ubi etiam culpam agnoscere, ubi culpa non est: quia saepe sine culpa agitur, quod venit ex culpa. *dist. 5. c. ult. §. fin. c. consilium. 2. §. cum autem. in fine. de obser. & iura juniorum.*

Bonos paucos sanctius est, quam multos malos habere. *c. cum sit ars. 14. & c. sanctus enim. de a. rate & qualitat. praeficiendor.*

Bonorum nomine tam mobilia quam immobilia dicuntur. *c. relatum. de rest.* ¶ Bona mobilia per ecclesiam acquisita, possunt dari locis religiosis & pauperibus, sive etiam servis, confanguineis, vel aliis post mortem clericorum: sed alia, quocunque modo acquisita, pro voluntate morientium distribuuntur. *c. relatum. de restam.*

Cadit, qui quoties toties resurgit, iusti vocabulum non amittit. *de penit. dist. 3. c. quamvis. §. hac. in fin.*

Calcaribus deauratis non utantur clerici. *cap. clerici. de vit. & honest. cleric.*

Calumniae iuramentum post litem contestationem praestatur. *cap. cum in causa. de juram. calumn.* ¶ Calumniae iuramentum praestare recusantis poena. *c. final. eod. tit.* ¶ De calumnia non juratur in causis spiritualibus. *c. literas. eod. tit.* ¶ De calumnia jurare non tenetur clericus alicujus ordinis. *cap. in harentes. eod. tit.* ¶ De calumnia jurari potest per oconomum & per syndicum. *c. in pertr. alt. und. eod. tit.* ¶ *c. imperatorum. eod.* ¶ Calumniae iuramentum in casu requiri potest à clerico. *c. ceterum. de juram. calumniae.*

Calumniantes ad vindictam poeunt similitudo supplicii. *2. q. 3. c. ap. quisquis. §. q. 6. c. qui calumniam. cum seq.* ¶ Calumniari praesumitur denunciator non probans quod intendit. *capit. 2. de calumniat.* ¶ Calumniatores prelatorum puniuntur degradatione, incarceratione, suspensione. *d. c. 2. ibid.*

Campanas Religiosi mendicantes plures habere prohibentur, exceptis certis casibus. *c. unico. de officio custodis,*

in extra. §. com. ¶ Campanarum pulsatione cessante, possunt clerici, interdicit tempore, in coemeterio sepeliri, qui tamen servant interdicitum. *c. quod in re. de penit. & remis.* ¶ Campanas non licet templariis nec hospitalibus habere, nec pulsare sine consensu Episcopi diocesis. *c. potentib. de privileg. & excess.*

Canonicus episcopo serviens beneficium non perdit. *c. de curo. ro. & c. ad audientiam. de cler. non resid.* ¶ In canonicum recepto praebenda debetur. *c. relatum. de praebend. & cap. cum super. de concess. praeb.* ¶ Canonici certum numerum canonicorum in ecclesia statuere possunt. *c. in ecclesia. de institut.* ¶ Canonici dignitates ecclesiarum mutare possunt. *c. cum accessissent. de constitut.* ¶ Canoniceorum numerus non debet ex laicis suppleri. *c. ecclesia. de institut.* ¶ Canonici dignitatem vel praebendam suppressere propria auctoritate non possunt in suis ecclesiis. *cap. cum accessissent. de constitut.* ¶ Canonici regulares ecclesias parochiales regere possunt, & regulam suam servare debent, ut episcopo sint subiectae. *cap. inter quatuor. de regul. dom.* ¶ Canoniceorum numerus augei potest, si facultates augeantur, et si sit canonicorum numerus statutus. *c. cum M. Ferraren. de constitut.* ¶ Canonici non possunt minuire numerum canonicorum. *c. ex parte. eod. tit.* ¶ Canonici recipere non habent debitam portionem suae praebendae. *ca. ad audientiam. de cler. non resid.* ¶ Canoniceorum correctio in criminalibus pertinet ad episcopum. *c. irrefragabili. de off. jud. ord.* ¶ Canoniceorum numero, juramento & confirmatione Papa firmato, literae super receptione non valent, nisi de praedictis mentionem faciant. *c. constitutus. de reger.*

Canonum origo & numerus concilio- rum exponitur dist. 16. in pr. cum c. sequente. dist. 16. c. sexta. Synodus cum cc. sequentibus usq. ad dist. 17. ¶ Canonis dicitur dist. 2. c. 1. cum duob. sequentibus. ¶ Canonum dicitur dist. 3. c. regula. §. porro canonum. item de Canonibus apostolorum cavetur dist. 16. c. si quis a. c. Clementis. c. placuit. c. si quis a. c. si quis a. c. Clementis. c. quoniam. Contradictio dist. 16. in prin. cum c. sequente: item d. c. Clementis. ¶ Canones & decreta Pontificum vim legis obtinent. *c. de constitut. dist. 11. c. hoc. de stre. dist. 32. c. ridiculum. item 1. q. 7. cap. si quis. in prin. 25. q. 1. c. nulli. c. si quis a. c. omne quod. c. prima salu. c. generalis. c. omnia. c. hac consona. c. a. sanctus. item 25. q. 2. c. amputati. c. si quis dogmata. ¶ Canon posterior derogat priori. c. 1. de constitut. ¶ Contra canones recipiens datus beneficium, uterque punitur privatione. *cap. quia nonnulli. de cleric. non resid.* ¶ Secundum canones agatur in iudiciis, & nemo suo sensu utatur. *c. canonum. & c. ne in iud. de cons. & Canon. scire debent, qui causam matrimonii tractant. cap. accepisti. de frigid. & malefic.**

Canonizatio requiritur ad hoc, quod debeat sanctus venerari, etiam miracula faciens. *cap. audisimus. de rit. liq. & ven. sanctor.*

Capella

Capella in præjudicium matricis ecclesie non potest construi. *ca. intellectimus. de op. no. nunciat.* ¶ In capellis possunt esse canonici privilegiati. *cap. cum capella. de privileg.* ¶ In capellis monachorum populum habentium debet institui & deservit capellanus per episcopum. *c. 3. de capell. monach.*

Capite languescente; facilius membra corporis inficiuntur. *6. q. 1. c. sunt plurimi. §. Verum. & c. ex merito.* sequuntur enim caput membra. *12. dist. c. non decet. 11. dist. c. nolite. de consecr. dist. 3. c. celebratam.*

Capituli major pars & sanior obtinere debet. *c. ex parte. de his que sunt a maj. part. cap.* sed pars minor contradicere potest, si habet rationem. *c. cum in cunctis. eod. tit. & c. cum inter. 3. de elect.* ¶ Capituli assensus requirendus est in institutione vel destitutione personarum vel dignitatum ab episcopo. *c. quanto. de his que sunt a pral. ¶ Capitulo non contentiente, non est rata donatio episcopi. c. cum nos. eod. tit. & c. quanto. eod. item c. fraternitatem. & c. pastoralis. de donat.* ¶ Item nec pensionem augere potest episcopus sine licentia Papæ. *c. pastoralis. d. 1. nec centesimam dare sine consensu capituli, nisi per Papam. c. apostolica. eod. tit.* ¶ Capitulo dissentiente, non tenet donatio abbatis. *c. amosetur. de his que sunt a pral. sine consensu cap.* ¶ Capituli consensus confirmat donationem episcopi. *c. pastoralis. de donat.* ¶ Capitulum, vacante sede, potest excommunicare, absolvere, judicare & confirmare. *c. abolendam. de here.*

Caritas annone. *16. q. 1. cap. revertimus. §. si quando. 16. q. 7. cap. majores.* Cardinales Papæ in executione officii sacerdotalis coadjutores adstant. *c. fundamenta. 17. versic. decet namque ipsi Romano. de electione. in 6.*

Carne uti licet, si dies nativitatis Domini sit in sexta feria. *c. explicati. de obser. §. jejun.* Carnes etiam in quadragesima & jejniis solemnibus, cum urgens est necessitas, indulgeri possunt. *c. 2. eod. tit.*

Cassa est sententia à non suo iudice lata. *c. F. & G. 40. de off. & potest. iudic. delegat. & c. at scelerici. de iudic.* ¶ Cassatur electio, si ante confirmationem electus ministrat. *c. qualiter. de elect.* ¶ Cassatur electio propter defectum scientiæ in electo. *ibidem.* ¶ Cassari debent quæ per importunitatem fiunt. *capit. tua. de prebend. dignit.*

Castitas seu continentia voluntaria Deo placet, non necessaria. *33. qu. 5. c. tunc saluabitur. circ. medium.* Castitatem servare, est viam arctam & difficilem ingredi. *28. dist. c. de his. & 33. q. 5.*

Castrans seipsum ex iusta causa non est irregularis. *c. ex parte. 3. de corp. §. 11. ar.* Sed sine necessitate faciens dispensatur per episcopum in aliis, sed non in altaris ministerio. *c. significavit. 4. eod. tit.*

Causa. *cap. forum. 10. §. causa à casu. & §. causa aut. de verb. signific.*

Causa cessante cessat effectus. *c. exi. Christum. 26. §. quemadmodum ergo Paulus. in fine. de iurejurando.* ¶ Prohibita causa, prohibitus quoque censetur effectus. *c. cum quid. 39. de reg. jur. in 6. cap. nam concupiscentiam. 4. de constit. ut ionib. ut contra prohibito effectu, omnis eius causa prohibita censetur.* ¶ Causa dicitur insufficienter instructa, lite non contestata. *c. olim. de lit. contest.* ¶ Causæ committi debent ei, coram quo secure potest comparere. *c. accedens. ut lit. non contest. non proced.* ¶ Causæ non debent remitti ad eos, à quibus appellatum est, nisi partes consenserint. *c. accepta. de appell. tamen quandoque remittitur. cap. litera. de matrim. contract. contra interdictum ecclesi.* ¶ Causæ majores ad sedem apostolicam mittendæ sunt. *c. cum ex illo. de translat. episcop.* ¶ Causæ continentia dividi non debet. *c. 1. de sequestr. poss. & fruct.* ¶ Causa principalis sicut committi potest, ita & incidens. *c. causam. de rescript.* ¶ In causa criminali intentata potest constitui procurator. *c. tua fraternitati. de procur.* ¶ In causa status vel liberali non debet procedi eo absente, qui petitur in servitutum. *c. inter quatuor. de major. & obediens.* ¶ In causis gravibus non cogitur quis invitus constituere procuratorem. *c. querelam. de procur.* ¶ In causa pari potior est conditio primo occupantis. *c. pastoralis. de jur. patronat.* ¶ In causis spiritualibus juratur, licet non de calumnia, tamen exceptionibus propositis in eis. *cap. literas. de rescript. spolar.* ¶ Causæ non sunt audiendæ tempore nundinarum. *c. significavit. de iudic.* ¶ Causa civiliter tractata, non deducatur ad iudicem ecclesiasticum. *capit. ex parte. de alienat. iudic. mutand.*

Cautionem standi mandatis ecclesie præster absolvendus. *c. ad nostram. de iurejur.* ¶ Cautionem præster in possessione existens, cum de iure possessionis dubitatur, scilicet restituendi omnia tempore medio recepta, si cadit in causa. *c. suscitata. de in integr. restitut.*

Celebrare divina ubicunque possunt prædicatores & minores. *c. in his. de privileg.*

Cella. *c. privilegium. 4. de verborum significatione. in 6.*

Censura ecclesiastica dicitur excommunicatio, suspensio, & interdictio. *c. quarenti. 20. de verbor. signific.* Censuræ ex quibus causis debeat.

si **Census** in prædio alicujus constitutus sit per Legatum, Indictionem vel similem aliquem modum, debetur. Quod saltem si ecclesie census sit impositus. *c. scientes. 3. cap. prohibemus. 7. c. cum clerici. 11. de censibus. c. preterea. 23. de iure patronat.* item census ab ecclesia debetur, si in fundatione ecclesie consensu episcopi, census ei sit impositus. *d. c. 23. vers. præter antiquos. cap. significavit. 13. §. quocirca. de censibus.* Nisi veteris census postea sit auctus.

*d. c. prohibemus. 7. Vers. nec veseres. Et c. gradus. 15. de censib. item census ab ecclesia praestatur, si episcopus remittendo ecclesiae jura episcopalia censum ei imposuerit. c. constitutus. 6. de religio-
 sis domib. non tamen, si episcopus ecclesiam a lai-
 cis occupatam illis eripuerit. c. ecclesiae. de censib.
 neque etiam jusjurandum de persolvendo censu
 praestitum sit. c. significavit. 13. Et c. gradus. 15. eod.
 tit. item si ecclesiae auctoritate superioris census
 impositus est, debetur. c. praterea. 8. Vers. si ponti-
 ficus. d. tit. Nisi nulla justa causa substat. dist. cap.
 significavit. 13. §. fin. ¶ Ex praescriptione, ut si
 multis annis census sint persoluti, debentur. Nisi
 clericus sine auctoritate superioris ex redditibus ec-
 clesiae censum persolverit. d. c. praterea. 8. Et c.
 cum cler. 11. de censib. ¶ Neque etiam debetur
 census, cujus causa ignoratur. c. pervenit. 5. eod.
 tit. ¶ Census a privata persona impositus, per-
 sonalis est, nec ejus vitam excedit. c. praterea illi.
 de censib. ¶ Census dicitur personalis, nisi ex-
 primatur quod sit realis. cap. veniens. de transact.
 ¶ Census novus ecclesiis non imponatur. c. scien-
 tes. Et c. prohibemus. de censib.*

De petitione Censuum.

*Censum petens causam exprimere debet, ex qua
 debeatur. c. pervenit. de censibus. ¶ Censu a
 miserabilibus personis non est extorquendus. c. la-
 cer. de censib.*

**De solutione Censuum; quid & quan-
 tum debeatur?**

*¶ Si census annui diversis mensuris soluti sunt,
 in minori mensura debentur. cap. ex parte. 18. de
 censib. ¶ Solvendi sunt census in antiqua Moneta,
 in qua sunt instituti. cap. penult. de censibus.
 Nisi solutio alterius monetae sit praescripta. capit.
 olim. 20. d. tit. item nisi antiqua moneta in usu
 esse desierit: tunc enim aestimatio ejus persolvenda.
 dist. cap. penult. in fin. ¶ Ne ratione census
 vel alterius actionis Plus debito exigatur. cap. ea
 qua de. 12. d. tit. Et c. quia plerique. 8. de immu-
 nitate ecclies. ¶ Censu ignorantiae solvi non
 debent. cap. pervenit. de censib. ¶ Censum non
 solvens per biennium, amittit rei retentionem.
 capit. quarelam. de jurejur. ¶ Censu solutio
 est subjectionis probatio. cap. omnis. de censibus.
 ¶ Censum solventes domino Papae, tales ecclesiae
 sunt exemptae. cap. recipimus. de privileg. ¶ Cen-
 sus tempore certo & certa ex causa debet solvi. cap.
 pervenit. de censib.*

Certiorari ulterius non oportet eum qui
 certus est. cap. eum qui. 31. de
 reg. jur. in 6.

Cessio episcopi quando & quibus de causis
 admittitur. c. nisi. de renunciat. ¶ Ce-
 dere non potest episcopus auctoritate propria. c.
 quanto. de transla. epsc. ¶ Cedens propter
 honestam causam iterum potest reassumi. capit.
 post translationem. de renunc. ¶ Cessio suffi-
 cientis & sancti difficulter admittitur. capit. lre-
 ras. eod. tit. ¶ Cessionem petens & impetrans

compellitur, si nolit. cap. quidam cedendi. eod. tit.
Charitatis Definitio seu potius descri-
 ptio, de panis. dist. 2. c. chari-
 tas est. in prin. usque ad §. ergo si charitatem
 item appellatur unctio invisibilis. d. dist. 2. cap.
 unctio. ¶ Charitatis divisio in perfectam & im-
 perfectam. d. dist. 2. c. charitas in quibusdam. ¶ De-
 lectio proximi specialiter describitur. d. c. chari-
 tas est. §. proximos. usque ad d. §. illi veri plus
 quam se. item 23. q. 4. c. deber. ¶ De charitate in
 ipsius seu philauria, quatenus concessa. d. c. chari-
 tas est. §. corpus nostrum. & ordo charitatis perversus
 quis sit. d. c. charitas est. §. ordinem a dilectio-
 nis. ¶ Charitas non excidit, vel deseri nequit. de
 panis. dist. 2. c. charitas qua. c. radicata. c. charitas
 est. in princ. Vers. corruptionis neficia. cap. chari-
 tas nunquam. c. unctio. c. ficta. cap. firmum. Con-
 tradicit d. dist. 2. c. ut cognoverunt. c. fin. eod.
 §. charitatem. usque ad fin. & distinguitur regula
 proposita in charitate imperfecta. d. dist. 2. c. chari-
 tas est aqua. §. fin. c. super tribus. ¶ Charitas
 ecclesiae peccata dimittit ac tenet. d. dist. 4. cap. ex-
 ste. ¶ Sine charitate non remittitur peccatum.
 de panis. dist. 2. cap. 1. §. fin. c. charitas est aqua.
 sine charitate. §. Amen. Amen. c. ego sum. dist.
 dist. 7. c. nullus. §. scriptum est. ¶ Charitatem
 habens non peccat. d. dist. 2. c. 1. §. fin. c. si quis
 raras. §. fin. & qui charitatem habet, non facit in-
 ternum. d. dist. 2. c. charitas est aqua. in prin. ¶
 ¶ Charitas liberat a mundanis cupiditatibus. d.
 dist. 2. c. valida. c. charitas est. in prin. Vers. non
 criminum. §. ergo si charitatem. Vers. si secum blan-
 dimenta. ¶ Charitas facit peccato relaxari. dist.
 §. ergo si charitatem. §. quoniam si ex ista oritur.
 ¶ Charitas omnia difficilia perficit. d. §. ergo si
 charitatem. Vers. Et omnia & omnia tolerat. de
 panis. dist. 3. c. ult. §. hac propter. Omnium bo-
 norum radix est charitas. de pan. dist. 2. c. quae
 radix. & Charitas est excellentior via ad Deum.
 dist. c. charitas est. §. hac est charitas. ¶ bona
 opera sine charitate non proficiunt. de pan. dist.
 pan. dist. 3. d. c. ult. in prin. ¶ Charitas in im-
 reprobis, & iis qui aliquando peccati sunt crimi-
 naliter, differtur. d. dist. 2. cap. 1. §. fin. c. si enim. §.
 fin. cap. apostolus. c. mirandum. cap. multi bene. §.
 1. ¶ Charitatis contrarium est odium. de panis.
 dist. 2. c. tolle charitatem. Hac de charitate.

Christi nomine. cap. 1. §. quia vero. Vers.
 si. Christus enim de sacra unctio-
 ne. ¶ Christus verus Deus & verus homo est. cap.
 in quadam. 8. de celebrat. missarum. Clement. 1. in
 prin. de summa trinitate. c. cum Christus. 7. de ba-
 ptismo. ¶ Christus Fundamentum est: quo edifi-
 cante, deficit id quod est superedificatum. 1. q.
 c. cum Paulus. ¶ Christus Panis est vivus. d. c.
 se. dist. 2. c. Christus. ¶ Christus quotidie immo-
 latur, cum corpus & sanguis ejus sumitur. d. dist.
 2. c. semel immolatus. de pan. dist. 1. c. potest fieri.
 §. sicut. ¶ Semel Mortuus, non amplius mori-
 tur. de conse. dist. 2. c. semel Christum. ¶ Charitas
 pingendus est specie hominis, non agni. de con-
 se. dist. 3. c. sextam.

de Christi

de Christi gratia. de conse. dist. 4. c. gratia. et antepenultim. cum duobus sequentibus. ¶ Signum Deitatis in Christo est, quod super eum descenderit & manserit Spiritus sanctus. de pan. dist. 2. c. quarendum.

Circumstantia decem à testibus inquirendæ sunt. c. cum causam. de testibus. ¶ Circumstantiis probatur crimen adulterii. c. literis. de presump.

Citatio non valet, si plures quam quatuor citantur. c. nonnulli. de rescriptio. ne. ¶ Citatio extra provinciam ultra duas dietas non valet. ibidem. ¶ Citatio, si plures conditiones manifestè inconvenientes habeat, non valet. c. accedens. ut lit. non contess. non proced. ¶ Citatio ad locum periculosum vel inhonestum non valet. ibidem. ¶ Citatio ad non suum iudicem non valet. c. ex literis. de off. jud. deleg. ¶ Citatus legitime per suum superiorem, etiam si diocesim mutaverit, jurisdictioni tenetur respondere. c. proposuisti. de foro comper. ¶ Citatus ad iudicium debet comparere, & suum privilegium allegare, aliàs sententia tenet. c. si duobus. de appel. ¶ Citatus à secundo non tenetur respondere, nisi prius fecit jurisdictionem prioris esse revocatam. c. ex tenore. de rescript. ¶ Citationi rescriptum Papæ est inserendum. cap. præterea. de dilat. ¶ Citari debet procurator absente domino, & si ille non sit, denuntietur domui ejus. c. si ad versarius. de eo qui mitt. in poss.

Civium ornatu & fūco mulierum. de consec. dist. 5. c. fūcare.

Clandestinum matrimonium asserentes, vel etiam negantes, non sunt ab ecclesia compellendi. c. quod nobis. de clandestin. de spons. ¶ Clandestinè contrahentium in gradu prohibito, etiam ignoranter, proles illegitima censetur. c. cum inhibitis. eod. titulo. ¶ Clandestinum matrimonium carnalis copula sequens ligat, sive de presenti, sive de futuro. cap. 1. eod. tit. c. si is qui. de spons. ¶ Clandestinus contractus in facie ecclesiæ est innovandus. cap. 2. de clandest. de spons. ¶ Clandestina matrimonia prohibentur. cap. cum inhibitis. eod. tit. ¶ Clandestinum matrimonium debet probari per virum. cap. si quis. eod. titulo. ¶ Clandestino matrimonio consentiens sacerdos punitur per suspensionem per triennium. cap. final. §. final. eodem titulo. ¶ Clandestinum matrimonium à contrahentibus publicatum confirmat ecclesia. c. quod nobis. eod. tit. nisi rationalis causa impediatur.

Clavis extra Reg. Joann. XXII. quia quorundam. §. clavis est. d. r. r.

Clericus in conflictu existens promoveri potest, si neminem percussit, & armis potest resistere inimicis suis vim sibi inferentibus. cap. presentiam. de cler. percuss. ¶ Clericorum nomine canonici intelliguntur. cap. cum tibi. de verb. significat.

Clericorum officium.

¶ Clericus sine consensu episcopi, alterius jurisdictioni se non subiciat. c. significasti. de for. comper. ¶ Clericus comam non nutriat, eam nutriens invitustondeatur. ca. clericus. de vit. c. honest. cler. ¶ Clericus iudicio seculari se non subiciat quoad poenam, & percutiens sic est excommunicatus. c. contingit. de sentent. excom. ¶ Clericus laico in temporalibus non ministret. c. sacerdotibus. c. cap. sed nec. ne cleri. se negot. secul. immisc. ¶ Clericus alterius diocesis ad ordines non transeat, nec recipiatur sine literis sui episcopi vel Papæ. c. fraternitati. de cler. non. resign. ¶ Clerici canes vel aves ad venandum non habeant. c. 2. de cler. venat. ¶ Clerici officia sive commercia secularia non exercent. c. cler. 2. de vit. c. honest. cler. ¶ Clericus in sacris ordinibus constitutus, non debet esse tabellio in causa criminali. c. sicut te. ne cler. se negot. secul. immisc. nec causam vel iudicium sanguinis agitet, vel literas scribat vel dicat. c. cler. eod. tit. ¶ Clericus prælaturam vel curam habens animarum, vel sacerdos, Physicam vel leges non audiat: aliàs, si intra duos menses non redierit, est excommunicatus. c. super specula. ne cler. vel monach.

Privilegia Clericorum.

¶ Clericum tenens in vinculis solum, est excommunicatus. c. nuper à nobis. de sent. excom. ¶ Clericum verberans privatim, & si non sit convictus, à Papa absolvendus est. c. porro. de sent. excom. ¶ Clerici ad iudicium seculare non trahantur. c. qualiter. de jud. nec à secularibus condemnentur, sed coram iudice ecclesiastico tractentur cause eorum. c. nullus. de for. comper. ¶ Clericus à laico iudicari non debet, nisi depositus. c. cler. de judic. ¶ Clericus de calumnia jurare non debet, nisi per alium; nec religiosus inquisito superiore, vel clericus inconsulto episcopo. c. a. de juram. calumn. nisi clericus contra clericum juret, tunc enim potest. c. ceterum. de juram. calumn. ¶ Clericum percutiens quis vel se expuret, vel absolvatur, aliàs quasi excommunicatus habetur. cap. cum desideres. de sent. excomm. ¶ Clericus absens potest per alium de beneficio investiri. cap. accedens. de prebend. c. dignit. ¶ Clericum verberans Papam adeat, nisi intra annos puberes. c. super eo. 2. de sent. excomm. ¶ Clericus moriens potest conferre bona sua in viam personæ cui vult, & etiam alia mobilia servis vel cognatis, vel piis locis. c. sed hoc. de success. ab int. est. ¶ Clericorum percussoribus faventes, vel liberare nolentes, cum manifesto possint facinori obviare, & non faciunt, incidunt in canonem. cap. quantus. de sent. excomm. ¶ Clericus potest convenire episcopum coram metropolitano. c. filicirundinem. de appell. ¶ Clerici depositi non statim debent tradi iudicio seculari per episcopum. c. ar. si clericus. de judic. ¶ Clerici tempore interdicti possunt sepeliri in cœmeterio; si interdictum benecesserunt. c. quod in re. de panis. c. remis. ¶ Clerici de bonis ecclesiæ subvenire non debent iudic.

cibus secularibus sine licentia Papae, nisi in necessitate. *c. non minus. Et c. adversus. de immunit. ecclesiar.* ¶ Clericus furem in foro seculari potest convenire civiliter, sed non criminaliter. *c. Henricus. de cleric. pugn. in duell.* ¶ Clerici possunt poni in locis religiosis, si defuerint regulares. *cap. inter quatuor. de religio. domib.* ¶ Laicus clericum capere potest tantum de mandato praelati sui, alioquin excommunicatur; dummodò etiam non excedat, nisi quantum rebellio exigit defendentium. *c. ut fama. de sent. excommunic.* ¶ Clericis in sacris ordinibus constitutis non debet poenitentia publica injungi. *c. quatuor. de poenitent.* ¶ Clericus laico fidelitatem jurare non tenetur, nisi aliquid temporale tenebat ab eodem. *c. nimis. de iurejur.*

Clerici, quomodo privilegia sua amittant, vel alias puniantur.

Clericus negotia secularia exercens, amittit privilegium clericale. *c. ex literis. de vir. Et honest. cleric.* ¶ Clericus fur auctoritate superioris ligari potest & torqueri usque ad restitutionem. *cap. gratias. de depof.* ¶ Clericus post trinam admonitionem à suo Episcopo, arma portans habitu clericali relicto, non gaudet privilegio clericali. *cap. manducata. de sent. excom.* ¶ Clericus verberari potest per superiorem disciplinae causa; similiter monachus & conversus, vel clericus per clericum, vel monachus per monachum de mandato ejus. *c. universis. de sent. excommunic.* ¶ Clericus habitum & tonsuram dimittens non debet defendi ab ecclesia. *cap. praterea. de Apofol.* ¶ Clericum guerram & seditionem facientem interficiens, non est mittendus ad Papam. *c. perpendimus. de sent. excommunic.* ¶ Clericus propter haereticum depositus, tradatur iudici seculari. *cap. ad abolendam. de haeretic.* ¶ Clericus delinquens in habitu & tonsura seculari puniatur ut laicus. *cap. contringit. 2. de sent. excommunic.* ¶ Clericus duellum iniens, si ve obtulerit, si ve susceperit, deponendus est, poterit tamen cum eo dispensare Episcopus, si mors, vel mutilatio membri inde non sit secuta. *c. 1. de cler. pugn. in duell.*

Coactio voluntati contraria excusat peccatum. *35. q. 1. cap. quod auro.* ¶ Coactio an in causa religionis locum habeat: quod non. *45. dist. cap. de Iudas. quod sic. 23. q. 4. c. ipsa pietas. Et c. quid faciat. cum similibus.* ¶ Coactio non tenet in obligatione, ubi non sequitur assensus, similiter nec in matrimonio. *c. 1. de iis que ex metu. caus. si. Et c. cum locum. de spons.*

Coacta officia Deo displicent. *23. q. 6. c. jam vero.*

Coadjutor datur clerico aegrotanti. *c. de aegrotantibus. de cler. aegrotant.*

Coemeteria ubi excommunicati sunt sepulti, reconcilientur aqua benedicta solemniter. *c. consulus. de consec. ecclesiar.*

Cogitationis ^{pena est ex lege divina. 49. dist. c. hinc n. ante fr.} in *Cogitatione* voluptas reprimenda, ne etiam in actu dominetur. *d. c. hinc enim.*

Collectis & muneribus caecus immunitus est. *c. licet multa. de censu.*

Collegium constituere sine auctoritate superioris non licet. *c. de d. 14. de excessib. pralator.* ¶ Collegium hoc corpus debet habere syndicum. *cap. unicus. de syndico.*

Commissiones ^{duae super eodem negotio impertantur, nisi una de altera faciat mentionem, non valent. ex tenore. de rescript.}

Committens in leges frustra legitur vocat. *ca. quia fratri. 14. in prin. de iuris.*

Commodum sentire debet, quatenus sit onus, & contra quod sentire. *55. Et cap. ratione. 77. de regul. jur. 6.* Ex eo non debet quis fructus consequi, quod si fructus exiit impugnare. *cap. ex eo. 38. de regul. jur. in 6.*

Communi ^{potior est conditio prohibentis. c. in communi. 56. de regul. jur. in 6.}

Commutatio ^{præbendarum vel dignitatum sine Episcopi auctoritate non fiat. c. quæstrum. de res. permitt.} ¶ Commutatio ecclesiarum fieri potest, licet non venditor. *c. ad quæstiones. eod. tit.* ¶ Commutatio spiritualis cum spirituali, temporalis cum temporalis fieri potest, sed non simul confusa. *d. c. eod. tit. ¶ Commutatio non possunt temporalia pro spiritualibus exhibita. eod. tit.*

Compenfationis ^{executio opposita. eod. tit. ¶ Compenfationem minuit, nisi depositio actione agatur. c. si fane de depof. de depof. vel nisi debeat quod opponitur, dubium sit, non liquet. dist. c. 5. fin.}

Compassionem ^{vera iustitia non debet habere. 43. dist. c. vera. 23. q. 4. c. est iniust.}

Compromissum ^{procuratoris debet dominus ratum habere: procurator tamen non debet compromittere sine mandato domini. cap. per sua. de arbit. ¶ Compromitti potest in laico auctoritate superioris. ibidem. ¶ Compromissio in laico de spiritualibus non valet. c. contringit. eo. ¶ Compromissione facta, quando non licet resistere. ca. in causis. de elect. ¶ Compromissionis fines servand sunt, aliàs non valet. c. confit. de appell. ¶ Compromissio facta de electione, semper intelligitur de idoneo, & sic electus est recipiendus. c. non sum. de elect. ¶ Compromissum non extenditur ad heredes compromittentis, si de ipsis non caveatur. ab. Et c. ult. de arbit. ¶ Compromissio tenet in beneficiis spiritualibus. c. nisi. de prob. Conco-}

Concentor.

dist. 21. cap. cler. s. concentor.

Concessio

laici de re ecclesiastica non valet. c. qui res. de reb. eccl. non alien.

Concessio praefertur realis, nisi probetur fuisse personalis. c. cum venissent. de inst. q. Concessio verbo generali omnia concedi videntur. ibid. c. nulli. de reb. eccl. non alien. q. Concessio Episcopi capitulo reclamante non tenet, per capitulum facta tenet, nisi fiat contra mandatum Papae. cap. cum nos. de res. qua. fi. a prala. c. cap. 2. c. 3. de concess. praebend. q. Concessio- nis auctoritas transit ad superiorem, quando statu- tum tempus negligitur. cap. cum nostris. eod. tit. q. Concedere non potest Episcopus, ut in eadem ecclesia plura quis habeat beneficia. cap. l. l. r. e. eod. tit. q. Ex concessione Episcopi potest ha- beri beneficium simplex habens cura animarum. cap. de multa. de praebend. q. Conceditur nobi- libus & literatis plura beneficia habere, ex dispen- satione tamen Papae. ibidem. q. Concessum ex gratia, nulli debet praesidium generare. cap. de nona memoria. de postul. q. Concessio benefi- ciorum non vacantium prohibetur. cap. 2. c. 3. de concess. praebend.

De Conciliis.

Concili

nomine & nominis ratione. dist. 15. c. 1. s. synodus autem.

Antequam Concilia habeantur prius de iis quae correctione indigent inquirendum est. cap. sicut olim. 25. s. ut autem id valeat. de accusat. q. Ab sine apostolice sedis Auctoritate synodum particularem vel concilium universale congregare non licet. dist. 17. in princip. cum. cc. seqq. usque ad cap. ult. in. item 3. quaest. 6. cap. dudum. quod fallit si non ad generaliter aliquid definiendum, sed ad corrigendum & indicendum id quod est statutum, concilia celebrentur. dist. 18. in princip.

A quibus habenda concilia?

Regulares quoque canonici, Abbates atque priores possunt ac debent habere peculiare concilium. c. in singulis. 7. in princ. c. s. hoc ipsum. de statu monachorum.

Quando & quoties habenda Concilia?

Singulis annis habenda concilia provincialia. sicut olim. 25. in princ. de accusat. dist. 18. c. quoniam quidem. in princ. q. Singulis Annis bis habenda concilia provincialia. dist. 18. cap. de conciliis. in princ. cap. propter ecclesiasticas. in princ. cap. per venit. cap. quoniam. in princ. cap. propter ecclesiasticas. in princ. q. Regulares quolibet triennio concilia celebrabunt. c. in singulis. 8. in princ. de statu monachorum. q. Aliquot certis Diebus continue habendum. d. cap. 7. s. huiusmodi sero.

Qui ad Concilia convocandi?

De Abbatibus ad synodum non cogendis. dist. 18. cap. Episcopus. item 18. quaest. 2. cap. ult. Versic. non enim fallit si rationabilis causa subit. d. Versic. non enim. c. d. cap. Episcopus. item fallit si abbates populum habeant. cap. quod super. 9. de maiestate & obedientia. denique fallit si concilium sit abbatum ac religiosorum peculiare. cap. in singulis. 7. in princip. de statu monachorum. q. Capitula cathedralium ecclesiarum ad concilia provincialia vocanda & admittenda. c. ult. de his qua. fiunt a prala. q. Diaconos, Presbyteros, & omnes quorquose laicos existimant, praesentes esse oportet. dist. 18. cap. propter ecclesiasticas. s. ut ipsi autem. c. antepenult. Versic. ita ut ad concilia. q. Haeretici ad synodum non convocandi. 24. q. 2. cap. cum quibus. q. Imperatores synodis interesse non debent. d. dist. 96. cap. ubinam. q. Nisi universalis sit synodus, in qua de fide agitur. dist. c. ubinam. Versic. nisi forte. c. d. dist. 96. cap. nos ad fidem. q. Presbyteri religiosi populum non habentes, ad synodum non cogendi. c. nimis praesentibus. 17. c. ibi glossa. de excess. pralatorum. q. Suffraganei Episcopi convocandi. c. sicut olim. 25. in princ. de accusat. item dist. 18. c. propter ecclesiasticas. s. admonere autem. q. Universi sacerdotes convocandi. c. cum super. 9. de maiestate & obedientia. c. d. c. 7. in princ.

Forma Conciliorum.

Ne quis ex vocatis ad synodum religiosorum plus quam sex evectioes & octo personas secum adducat. cap. in singulis. 7. in princip. Versic. hoc adhibito. de statu monachorum. Praesidentes synodi ordinandi. cap. 7. s. ad vocent autem. de statu monachorum. Inamentum synodale. 15. q. 6. cap. Episcopus. q. de Meditatione & Sollicitudine Episcoporum congregatorum circa mandata divina. dist. 18. cap. quoniam. s. dum autem. q. de Inquisitis quae correctione indigent, in concilio proponendis. cap. sicut olim. 25. s. ut autem. Versic. c. ea fideliter. de accusat. q. de Inqui- renda culpa praesidentium priorum cavetur. cap. ea qua. s. s. sequentes. Versic. idem etiam. dist. 7. de statu monachorum. q. de Corrigendis excessibus, & maioribus reformandis, & quarelis dijudican- dis in concilio. dist. c. 25. in princ. Versic. in quibus. c. d. s. ut autem. Versic. ut super his. item dist. 18. c. de conciliis. Versic. in quibus. cap. propter ecclesiasticas. in princ. c. antepenult. in princ. item de statu monachorum. c. in singulis. 7. s. huiusmodi sero. q. de Dissidentibus Episcopis reconciliandis. dist. 90. c. dissidentes. q. de Muneribus a subditis accipiendis vel offerendis. dist. 18. cap. quoniam. s. si. c. de eulogis. q. de Visitatoribus eligen- dis, & horum officio. dist. 18. c. in singulis. 7. s. ordinentur etiam. q. de Sequenti concilio vel capi- tulo loco definiendo, cavetur. dist. 18. c. 7. s. pro- viso. q. de Cavendo, ne ecclesiae a laicis laedantur, cavetur. dist. 18. c. 7. s. fin. q. de Vita communitate celebranda & communibus expensis cavetur. dist. 18. c. 7. s. c. qui consentiant.

de *Contumacia* vocatorum non venientium, vel non habentium singulis annis synodum coerenda. *dist. 18. c. non oportet. c. perdenre. c. quoniam. S. hunc ergo. cap. episcopus. c. placuit. c. si quis autem. c. si episcopus. c. si quis episcoporum.*
 ¶ de Die pasche atis annunciano capetur de consecrat. *dist. 3. c. ap. placuit ut postquam.* ¶ de Statutis publicari idis. *dist. 18. c. ult. item de statutis concilii observandis. c. in singulis. 7. S. C. quod statuerunt. S. si vero. Versi. ceteris utraque fragubilitate id statum monachor. item cap. sicut olim. 25. S. ut appert. Versi. C. que statuerint de accusarionibus. & de Poena transgressorum. d. cap. 25. S. fin.*

denique de iis que in synodo expediri non possunt, ad Pontificem referendis. *d. c. 7. S. si vero. item dist. 18. c. de conciliis. in fine.*

Concionatores à solo episcopo ordinandi. *cap. 1. de capellis monachor. & qualis debeat esse concionator, definitur. 8. q. 1. c. oportet.*

Qui concionari possit, vel non.

De Laicis ad Concionandum non admittendis. *d. dist. 23. ca. mulier. S. laicis. item de hereticis. ca. cum ex inuncto. 12. C. c. sicut. 14. ¶ de muliere ad concionandum non admittenda. dist. 23. cap. mulier. item de consecrat. dist. 4. c. mulier. item cap. nota quadam. 10. de penit. ¶ de Monachis ad concionandum non admittendis. c. 1. de capellis monachor. item 16. quæst. 1. c. de monachis. S. fin. cap. monachus non. c. adjicimus. ca. hinc est. S. item illud. item cap. unico. S. personis quoque de religiosis demibus. in 6. quod fallit si monachus in clericum fuerit ordinatus. 16. q. 1. c. sunt nonnulli. S. fin. cum duobus. cc. sequentibus. usque ad S. non est humilitatis. item fallit si monachus sit canonicus regularis. c. quod Dei timorem. 5. de statu monachorum. tertio fallit si divina gratia intus commoniti monachi concionentur. 16. q. 1. c. placet rationabilis. S. ostendit ergo. denique fallit si monachi consulantur ab aliis habitum monachalem suscepturis. *dist. 9. 1. c. juxta Chalcedonensis. Versi. C. à populorum.* ¶ non ordinati ad concionandum non admittendi. *c. excommunicamus. 13. S. quia vero de hereticis.**

Forma Concionandi.

¶ de Admonendo in concionibus populo, ut decimas & alia ecclesie fideliter solvant. *c. 1. de decimis. in 6. Clemen. cupientes. 3. S. illos etiam. usque ad finem. de penit. item de admonendo in concionibus populo, ut operas sibi invicem exhibeant. 11. q. 1. c. 1. e. quidem. S. fin. cum cap. sequente sicut. ¶ Omnes ad audiendam concionem admittendi. de consec. dist. 1. c. episcopus nullum. ¶ ut diligenter Concionibus auscultetur. 1. q. 1. ca. interrogo. ¶ ut stantes Evangelium audiant. de consec. dist. 1. c. apostolica. ¶ Ne ante finitam concionem peractam exeant. *d. dist. 1. c. omnes fideles. cum duobus. cc. sequentibus.**

Concubina *dist. 34. c. omnibus. S. concubina.* ¶ Concubina clericus excommunicata, excommunicatione

majori involvitur clericus accedens ad eam. *c. concubina. de sent. excomm. S. Concubina clericus secundum canones puniatur. c. si quisquam de cohabit. cler. C. multi. ¶ Concubinam veritam post admonitionem clericus excommunicatur vel suspendatur. ibidem. ¶ Concubinam refrenat clericus perpetuo suspendatur. c. clericus. cod. de lit. ¶ Litera à clerico concubinario super absolutione (tacita facti ferie) obtentæ, non valent. c. supra. cod. de lit. ¶ Concubinatus primò puniatur per beneficium suspensionem: deinde perpetuam subreptionem. c. si ut. cod. de lit. ¶ Concubinatus non audiatur, & ab eo ecclesiastica sacramenta recipiantur, quando ab ecclesia toleratur, nisi valde notorium sit talem eum esse. *cap. vestra. ed. de lit. ¶ Concubinam habenti clerico purgatio datur. c. tua nos. cod. de lit.**

Concussionis *crimen. qu. 1. cap. concussio.*

Condemnari non debet qui propter credulitatem aliorum. *c. qualiter. S. quando. 2. de accusat.*

Condictio ex lege Adhuc remota interdictione unde videtur. *appellationem quid sit innovatum. cap. bene memorie. 51. de appellat.*

Conditio contra substantiam matrimonii dissolvit illud. *ca. si in inhonesta matrimonium non dissolvit, dummodo non sit contra substantiam matrimonii. ibidem. habentur enim in favorem matrimonii pro non adjectis. ibidem. ¶ Conditio inter impedit matrimonium & dirimit. c. propositus. de iug. ser. dor. ¶ Conditio ex alieno contractu pendens, non ligat, nisi consentiat. c. supra in de conditio. appof. in de spons. ¶ Conditio licet Centum si mihi dabis, te in uxorem ducas, in matrimonium pro honesta habetur non datur, eam in uxorem recipere centum non datur. *cap. 3. de condit. appof. in de spons. ¶ Conditio appofita in matrimonio recedit per copulam carnalem. c. per unum. ed. de lit. ¶ Conditio hæc in literis Papæ intelligitur, si preces veriditate nitantur. c. ex parte. de rescript. ¶ Sub conditione alterius consensus, traditori non valet, nisi consentiat. c. olim. de rescript. spal. ¶ Conditio locum bene habet in spiritualibus. c. si nuptiarum. de prebend. S. digni. ¶ Sub condicione data possessio data revocatur ea cessante. c. verum. de condit. appof. ¶ Sub condicione matrimonium ut fiat monachus, monachus fieri debet. c. 2. cod. de lit.**

Si Conductor damnum in fructibus percipit vel percipere passus sit, remittenda est ei pensio. *c. pro in prim. de locato S. conducto. Nisi anni percipientis vel sequentis fructus fuerint uberiores. c. 3. in prim. Versi. nisi cum ubertate. vel nisi culpa conductoris damnum contigerit. d. cap. in prim. Versi. sine culpa.*

Si quis hospitium ab alio *Conducendum* ante tempus illud

pus istius conductionis finitum sine consensu prioris induxerit, puniatur. c. 1. de loco & conductio.

Confessus in iure ut convictus condemnatur. cap. cum super de confess. § Confessio etiam coram non suo iudice tenet. c. § si clericus de iudic. § Confessio semper est facienda in anno. c. omnis de penit. § Remiss. § Confessio invita vel coacta non praedjudicat. c. causam de offic. delegat. § Confessio criminis extra jus facta praedjudicat. cap. ult. de confess. § Confessio de seipso in praedjudicium aliorum, credi non debet. cod. tit. c. 1. § Confessio non penitentibus recipienda est, & penitentia injungenda. c. quod quidam de penitent. § Remiss. § Confessionem potest quis alteri sacerdoti facere, licentiam non obtenta, tamen petita. cap. omnis de penit. § Remiss. § Confessor sciens, excommunicatum aliquem in confessione solus tenetur cum vitare, & non in publico. c. cum non ab homine de scient. excommun. § Confessio procuratoris per errorem, negotio nondum finito, non obest domino si revocet, nec fit per hoc litis contestatio. c. cum causam de appellat. § Confessus crimen, super eodem alium accusans non auditur. c. veniens de testib. § Confessus qualis esse debeat, & qualiter se habere, & cui sit constituendum, & pena revelantis confessionem. c. fin. § c. omnis de penit. § Remiss.

Confirmatio contra jus obtenta non valet. c. examinata de confirmat. util. § Antea confirmationem electi non debent beneficia sua conferre alicui. c. cum in electis de elect. § Antea confirmationem possunt administrare in concordia electi, Papa subiecti immediate, si sint valde remoti ultra Italiam, dum tamen de rebus ecclesiae nil alienent. c. nihil est de elect. § Confirmatio Praetorum inferiorum pertinet ad episcopum. c. confirmatus de appell. § Confirmatio Papae personalem transactionem facit realem. c. cum apostolica de iis que sunt a pralat. § Confirmatio impetrata lite pendente non valet, nec tenet sententia contra jus lata, etiam per superiorem confirmata. c. bone § c. examinata de confirmat. util. § Confirmatio Papae ex certa scientia tenet, etsi alias non valeret. c. venerabilis cod. tit. § Confirmare non incendit Papa factum legati contra episcopum. c. sua nobis cod. tit. § Confirmari potest factum dubium inferioris, per superiorem dioecesanum. cap. cum monasterium de elect. § Confirmari potest sententia lata juris ordine praetermissa. cap. ad petitionem de accus. § Confirmationem potest quis petere per interpositam personam. c. nihil est de elect. § Confirmatio per subreptionem obtenta non valet. cap. de confirmationib. de confirmat. util. § Confirmatio sententiae a qua appellatur, quando valet & quando non. cap. bone memoriae codem tit. § Confirmatus in Archiepiscopum non potest transferri in Episcopum. cap. 1. de translac. § Confirmari possunt pueri tempore interdicti ab episcopo. cap. responso de sentent. excommun.

Confiscatio non tollit jus uxori: ideoque bonis damnati publicatis, uxor dotem salvam habet. c. decrevit. 14. de haereticis. in 6.

Congregatio dicitur, ubi duo vel tres fuerint iniamul. c. 1. de elect.

Conjugatorum neuter sine altero religionem ingredi potest. c. cum sis de consens. conjug. § Conjugatorum alter, altero invito, ante carnalem copulam potest ordinem intrare. capit. Verum. cod. tit. § Conjugum religionem intrantium separatio ad episcopum pertinet: alias revocatur, si alter suspectus habeatur, nisi alter intret ordinem, vel voveat continentiam, & non sit suspectus. cap. 1. cod. tit. § Conjugum alter separatus propter fornicationem, potest ordinem intrare. c. gaudeamus cod. tit. § Conjugatorum alter, si ab altero fraudulenter obtineat licentiam intrandi ordinem, non valet, nisi alter ipsum sequatur ad religionem. c. accedens cod. tit. § Conjugatus tenetur alterum expectare, donec certus sit de morte ejus. c. in presentia de sponsal. § Conjugatorum altero relinquirente seculum, potest is qui remansit contrahere, si non fuerit carnalis copula secuta. c. Verum de consens. conjug. § Conjugatorum alter ordinem intrans invito altero, perdit jus petendi debitum, & post mortem alterius, si exierit, non compellitur redire, sed continere. c. quidam § c. placet cod. tit. § Conjugatorum altero intrante religionem, qui remanet tenetur vel intrare, si est suspectus, vel si non est suspectus, tenetur continentiam vovere. c. cum sis. eo. tit. § Conjugatus propter infidelitatem separatus, iudicio ecclesiae peracta penitentia, si ordinem intrare noluerit, compellitur fidei cohabitare relicto. c. ult. cod. tit.

Conjuratores & conspiratores. cap. constitutum. m. 2. § ceterum de verb. signifi. in 6.

Compaternitas non contrahitur per ea quae praecedunt baptismum. cap. contracto de cogn. spiritu. § Compater viri non potest uxori sine copulari postea, post ejus mortem. capit. Martinus. cod. tit. § Antea compaternitatem natus non contrahat cum filia, mediante qua facta est compaternitas: & si contraxerit, dirimatur. ca. tua nos. cod. tit. § Filii duorum compatrum, per quorum neutrum devenitum est ad compaternitatem, licite contrahunt, nisi resistat consuetudo. c. 1. § c. super eo. cod. tit.

Conpurgatores, qui ad purgandam alicuius infamiam inducuntur, id solum iuramento tenentur firmare, quod credunt veritatem etum dicere qui purgatur. capit. de testibus. 13. de purgat. canonice.

Consanguineam uxoris cognoscens nunquam debitum petat ab uxore sua. c. 1. de eo qui cognos.

consang. uxor. su. ¶ Confanguineo infideli non potest clericus legare. capit. sancto. de success. ab intest. ¶ A confanguineis uxoris abstinendum est ut à propriis. capit. ex l. i. de consanguis. ¶ Affin. ¶ Confanguinei testes esse possunt in causa matrimoniali. cap. Siderur. qui matrimon. accus. possunt. ¶ Confanguineus testis preferatur in causa matrimonii. c. quor. de testib. ¶ Confanguineus confanguinei sponsam ducere non potest. c. sponsam. de spons. ¶ Confanguineam sponsam præcognoscens, sponsam postea ducere prohibetur. cap. tertio loco. 13. de presump.

Consecratio ecclesie & christiatis & episcoporum non debet fieri, nisi cum Missæ celebratione. cap. quod sicut. de elect. ¶ In consecratione ecclesiarum prius est dos assignanda. cap. cum sicut. de consec. eccl. ¶ Reconsecrari debet altare, si motum sit, vel lapis fractus, nec propter hoc ecclesia reconsecratur. cap. ad hæc. eod. tit. ¶ Consecrantur bene ecclesie diebus festis & ferialibus. cap. r. u. a. de consec. eccl. ¶ Vel alt. ¶ Consecrari non est necesse ecclesiam sanguine pollutam propter homicidium, sed & alio modo potest reconciliari, per aquam nempe, vinum & cinerem benedictum. cap. proposuisti. 4. eod. tit. ¶ Consecrari etiam possunt multa altaria & multi episcopi. c. cum sis. eod. tit. ¶ Consecrari debet ecclesia polluta sanguine vel semine humano, etiam si prius non fuerit consecrata. capit. si ecclesia. final. eod. tit. ¶ Reconsecrari non debet altare, in extremis tantum fractum. capit. lignis. eod. tit. ¶ Consecrari debet episcopus ad minus à tribus cæteris episcopis, consentiente archiepiscopo. capit. episcopos. dist. 23. ¶ Pro consecratione ecclesie procuratio peti potest. capit. cum sit Romana. de simon. ¶ Consecrationem electi potest committere archiepiscopus suffraganeis. capit. quod sedem Apostolicam. de offic. jud. ordin. ¶ Consecratum non debet ad humanos usus applicari. c. ad hæc. de religio. domib. ¶ De consecratione Regum habes, de sacra. unct. cap. unct. ¶ De forma consecrandi episcopos legitur in cap. episcopi. dist. 23. c. 1. dist. 75. ¶ De consecrationis modo aliorum clericorum habetur in cap. presbyter. c. sequent. usque ad capitulum psalmist. dist. 23. ¶ Forma consecrandi ecclesias traditur, in auth. de monachis. §. illud. c. cap. placuit. 1. quæst. 1. c. 1. dist. 1. de consec. ¶ Forma consecrandi altaria aliasque res sacras explicatur, in d. c. unico. §. ungitur. de sacra. unct. c. altaris. c. placuit. dist. 1. de consec.

Consensus partium potest relaxare auctoritatem juris. c. nonnulli. de rescript. ¶ Propter consensus defectum confirmari nequit matrimonium impuberum, ante ararem legitimam contractum. cap. a nobis. de spons. impub. ¶ Consensus non videtur esse, si metus intervenit. capit. cum locum. de sponsal. c. matr. ¶

Consentire omnes debent in eo quod omnes tangit. ca. quæ om-

nes 29. de reg. jur. in 6. c. ad her. 7. §. su. de off. archidiaconi. item qui tacet consentire videtur. c. qui tacet. 43. de regul. jur. in 6. licet qui tacet, non utique faretur, sed nec utique negare videtur. c. is qui tacet. 44. d. 111.

Conservatores de manifestis iniuriis tueri possunt, quæ indaginem juris non requirunt. c. 1. de off. deleg. in lib. 6.

Consilio (dummodo fraudulenter non fuerit) nullus obligatur. cap. nullus. 62. de reg. jur. in 6.

Constitutionis definitio habet dist. 2. cap. contra. 110. ¶ Constitutionum divisio in civiles & ecclesiasticas habetur dist. 2. in pr. Sed & dividuntur constitutiones in generales & personales. ¶ Constitutio nullum ligat, antequam ad eum perveniat. c. cognoscens. de const. ¶ Constitutiones contra libertatem ecclesie recedunt. c. novum. de sentent. excomm. ¶ Constitutio non debet fieri in præjudicium futurorum. capit. cum omnes. de const. ¶ Constitutiones antiquæ non mutentur, nisi de consensu episcopi. c. cum consuetudine. de const. ¶ Constitutionem publicam non oportet auribus singulorum intimari. c. de prelat. prelat. ¶ Constitutio sedis Apostolicæ omnes adstringit. cap. fin. de const. ¶ Constitutio ad præterita non extenditur, nisi nominatim de eis cavetur. d. c. ¶ Constitutio contra libertatem ecclesie non tenet. c. ult. de reb. eccl. in alien. ¶ Constitutio de usuris fertur ad presentia. cap. cum tu. de usur. ¶ Constitutiones ecclesie pro tempore variari possunt. c. non debet. de consang. c. affin. ¶ Constitutio nihil debet obligare & obstruere continere. c. ult. de const. ¶ Constituens patriar legem quam ipse fecit. c. cum omnes. eod. tit. ¶ Constitutio confirmata per superiorem non potest revocari per inferiores. c. cum accessissent. eod. tit. ¶ Constitutio facta à laico etiam pro libertate ecclesie non tenet, nisi per Papam approbetur. cap. restituta. eod. tit. ¶ Constitutio de certo numero canonicorum non valet, nisi per Papam confirmata fuerit. c. ex parte episcopi. eod. tit. ¶ Constitutiones vim legis habent. dist. 3. c. 1. quæ contra. Verf. generale quippe. ¶ Constitutionum personalium definitio, item privilegiorum habetur dist. 3. c. regula. §. fin. cum c. seg. in 25. quæst. 1. c. ult. §. cum egi aliqua. Verf. privilegia namque.

Consuetudo cuius non erat memoria, pro lege est habenda. ¶ Consuetudo neque sustinetur contra libertatem ecclesie, etiam si communicatus est. c. noverit. de sent. excomm. ¶ Consuetudine hæcenus præstitum peti potest. ad hæc. de excess. prelat. ¶ Consuetudo iuri scripto contraria non valet. c. ad audientiam. c. 1. quæst. 1. de consuet. ¶ Consuetudo iuri scripto præjudicat. c. clerici. de iuste. ¶ Consuetudo quod laicus resisteretur contra clericum in causa criminali.

criminali, praesertim si ejus fuerit inimicus, non valet. *capit. meminimus. 13. de accus.* ¶ Con-
suetudo quae absque peccato servari non potest,
non valet. *c. ultim. de praeser.* ¶ Con-
suetudo in testamentis religiosis, factis sine scriptis & testi-
bus, valet, dummodo forma tradendi secundum
consuetudinem terrae servetur. *capit. ex literis.
de consuetud.* ¶ Con-
suetudo de sepultura pue-
rorum tenenda est, secundum morem terrae. *cap.
de uxore de sepul.* ¶ Con-
suetudo de canonica
porzione valet, secundum morem & consuetudi-
nem terrae. *capit. certificari. eodem titulo.* ¶ Con-
suetudo de contrahendo matrimonio cum ante
vel post copulationem genitis valet. *cap. super
eo. de cognat. spirit.* ¶ Con-
suetudo in testamen-
tis, ut testes duo vel tres sufficiant, non obstanti-
bus legibus, valet. *c. came esset. de testam.* ¶ Con-
suetudo praedicit juri communi, in suo loco tan-
tum ubi viget. *c. cum dilecti. de consuetud.* ¶ Con-
suetudo damnosa ecclesiae abolenda est. *c. cum con-
suetudinis. de consuetud.* ¶ Con-
suetudo dat ju-
risdictionem. *c. cum contingat. de for. compet.*
¶ Con-
suetudo de pluribus praebendis habendis
in una ecclesia non valet. *capit. literas. de concess.
praebend.* ¶ Con-
suetudo non excusat in delictis.
cap. quanto. de consuetud. ¶ Con-
suetudo ter-
rae in judiciis servanda est, si bona sit. *c. ad aposto-
lica. de decim.* ¶ Secundum consuetudinem lo-
ci decedens, debet relinquere ecclesiae matri-
ci partem bonorum suorum. *cap. certificari. de sepul.*
¶ Con-
suetudo est optima interpretis legum. *c. cum
dilectus. de consuetud.* ¶ Con-
suetudo observetur
in electionibus & beneficiis conferendis. *c. cum
ecclesia. de elect.* ¶ *c. cum ecclesia. de caus. pro-
priet.* ¶ Con-
suetudines, antiquae sunt magna
authoritatis. *capit. cum consuetudinis. de consue-
tud.*

Contemptus absentis, cassat electionem.
*c. quod sicut. ex literis. Et
cap. bona memoria. de elect.*

Contestatio litis perpetuat jurisdictionem.
*c. reclarum. de offic.
deleg.* ¶ Contestatio & sententia definitiva de-
bet fieri coram principali. *c. super question. cod.
lit.* ¶ Contestatio litis, ubi omittitur proces-
sus, non valet. *ca. dudum. 2. de elect.* ¶ Con-
testatio litis quomodo fit. *ibidem.*

Contractus ex conventionem legem ac-
cipere dignoscuntur. *cap.
contra. 35. de reg. jur. in 6.*

Contrahere non possum cum sorore
mea adoptiva, durante
adoptione. *c. si qua de cognat. legul.* ¶ Contra-
here non potest filius carnalis cum filia spiritali,
& converso. *ca. ex literis. de cognat. spirit.* ¶ In
contrahentibus consideranda est scientia & retas.
c. ex literis. de sponsal. ¶ Contrahentes clande-
stine non possunt compelli cohabitare. *c. quod no-
bu. de clande. spon. despons.* ¶ Contrahens uxori-
tatis cum igno ante, prima uxore defuncta non
potest petere divorcium, nisi illa velit. *c. 1. Et c. ve-
mens. de eo. qui dux. in murt.*

Contraria Allegans, non est audiendus.
*c. cum olim. 19. s. fin. de censu-
bus. item coherere & conjungi non possunt, qui-
bus studia & vota sunt diversa. 16. q. 7. c. in nona. s.
unde oportet.* ¶ Distingue tempora, & concor-
dabit scriptura. *2. quest. 1. cap. si peccaveris. s. dis-
tingue.* ¶ Contraria proponens, vel sibi contra-
rius, suspectus est, & non est audiendus. *c. sollicitus
dinem. de appellat.*

Contumax non est, qui infirmitate
impeditur. *c. querelam. de
procu.* ¶ Contumax potest excusari per nuntios.
ibid. ¶ Contumax est, qui comparet, sed respon-
dere non vult. *c. 1. de judic.* ¶ Contumax con-
demnatur in expensis, a tempore quo cepit esse
contumax, adversario expectante. *c. cum dilecti.
de dol. Et contum.* ¶ Contra contumacem post
litis contestationem sententia definitiva dari de-
bet, si liquet de jure, si non adjudicetur praesenti
possessio. *c. prout. de dolo Et contum.* ¶ Contuma-
citer recedens a judicio compellitur stare juri & te-
pori, & ecclesiastica poena puniendus est *ibidem.*

Convalescere ex postfacto non po-
test, quod ab initio
non valet. *c. audiri. de elect.*

Convenire vel conveniri non debet
collegium sine consensu
praelati. *c. causam. 2. de judic.* ¶ Conveni per li-
teras duplices ad iudices diversos, primis non re-
vocatis, tenetur respondere secundis. *c. ex renore.
de rescript.* ¶ Sex conventionis vitia ponuntur.
cap. final. cod. titul. ¶ Conveniri potest posses-
sor rei pro domino. *c. quoniam frequenter. s. fin.
ut lit. non contest.* ¶ Conveniri simul quis non
potest coram diversis iudicibus, super diversis ac-
tionibus personalibus. *c. quia nonnulli. de reser.*

Conventicula prohibentur. *de con-
secrat. dist. 3. cap. ne
quis jejunet. vers. Et ad alonas.*

Conventu irrequisito non debet abbas
vel abbatissa beneficium con-
ferre, nisi propter privaram consuetudinem. *c. con-
veniebatur. de in qua. si. a prelat.*

Conversione hominis. *32. q. 2. c. an-
cellam. s. fin. de paen.
dist. 1. c. convertimini. in prin. de paen. dist. 7. c. 1. c.
ult. s. quod quamvis.*

Converso iudeo ad fidem est parvulus
puer assignandus. *c. 2. de con-
vers. infidel.* ¶ Conversum verberans est ex-
communicatus, & a Papa absolvendus. *c. non du-
bium. de sent. excom.*

Coepiscoporum differentia. *di-
st. 68. c. qua-
vis.* ¶ Usus coepiscoporum prohibetur. *d. dist. 68. c.
coepiscopi.*

Creatione hominis, quare non simul,
sed alter ex altero fit crea-
tus, differitur. *33. q. 5. c. ult. in prin.* Quid sit quod
ad similitudinem Dei dicitur homo creatus. *do-
panient. dist. 1. c. similem.*

Creditor ad extorquendum debitum vim adhibuit debitori, jus crediti amittit. *16. q. 6. in pr. cū duob. seq. cc. & c. ul. §. fin.* Nisi non creditor, sed alius ipsius nomine, non tamen ipsius mandato vim intulit debitori. *d. q. 6. c. placuit. §. fin. cum c. sequente. si episcopus. & cap. ult. §. si ergo.* Creditor ultra sortem non potest petere. *c. ad nostram. 1. de jurejur.* Sed potest impensas circa pignora factas deducere. *ibid.*

Crimen occultum non impedit promovendum. *c. ex tenore. de rem. ord.*
§ Crimen est ibi puniendum, ubi commissum. *de rapr. c. 1.* Crimen tribus modis potest exponi, denunciando, excipiendo, accusando. *c. super his. de accus.* Crimen pro quo excommunicatur laicus, deponit clericum. *c. monasteria. de vir. & honest. cleric.* Crimen per testes, non per actorem probatur. *cap. licet. de simon.* Pro crimine nemo puniendus est, contra quem non laborat infamia. *c. inquisitio. de accusat.* In crimine participans eadem sententia involvitur. *cap. si concubina. de sentent. excomm.* De crimine semel accusatus, reaccusari non debet, nisi iterum crimen replicet. *c. de his criminibus. de accusat.* Crimen publicum ordine judiciario probandum est. *c. dilectus. de simon.* Crimina audita non distulanda, sed inquirenda sunt. *c. crimina. de collus. de reg. & c. licet. de simon.* Crimina paria pari compensatione tolluntur. *c. tua fraternitas. de adult.* Criminosus testificari non potest. *cap. cum oporteat. de accusat.* Criminoso, in crimine socios accusanti, non est credendum, excepto crimine læsæ majestatis. *cap. 1. de confess.* Criminosus poenitentia peccata, repellitur à testificando in causa criminali, non in civili. *cap. non debet. & c. testimonium. de testib.* In criminali causa potest aliquando responderi per procuratorem. *cap. cum dilecti. de dol. & contum.* In causa criminali non debet procurator admitti. *cap. veniens. 15. de accusat.* Crimina quædam sunt, in quibus culpa est relaxare vindictam. *c. 1. de postulat. pralat.* In causa criminali pater non recipitur pro filio, nec e contra. *c. 3. qui maritum. accus. poss.* Pro crimine occulto nemo debet publice puniri. *c. inquisitionis. de accus.*

Cuculla, *Clement. 1. §. statuiimus. Versi. fin. de statu monachor.*

Culpa est, immiscere se rei ad se non pertinenti. *c. non est. 19. de reg. jur. in 6.*

D

Damnum quod quis sua culpa sentit, sibi, non aliis debet imputari. *c. damnum. 86. de reg. jur. in 6.* Damni appellacione non continentur expensæ. *cap. in nostra. 8. de injuriis.* Damnum dedisse videtur, qui occasionem damni dedit. *c. fin. de jurejur. & damni.* Damno facto per antecessorem non obligatur successor, si est in damnum ecclesiæ. *cap. 2. de precat.* In damnum ecclesiæ aliena

ta sunt revo canda. *cap. ad audientiam. de reb. eccl. non alien.* Damnum faciens non occurratur ignorantia, si scire debuit, quin tentatur satisfacere. *c. fin. de injur.*

Debitor plus obligatur, si aliter quam creditori solvit. *cap. cap. 1. de jurejur.* Pro debitis solvendis potest episcopus beneficium retinere. *c. pervenit. de fidejuss.* In debitis alienis ecclesia non gravetur. *cap. fraternitatem. de donat.* Debitor partem solvendi, & Prælati prædecessorum suorum. *cap. de solut.* Debitor excommunicatus debet solvi, si non potest solvere, præstita cautione, quæ solvat cum potest. *cap. Odourus. eodem tit.* Debitor iniusti solutio pro debitore propter debet. *cap. usque. eod. tit.* Debitor pro maiori parte soluto, non debet poena exigi, si aliud non potest solvi. *c. suam. de partit.* Debitor tenetur liberare fidejussorem ab omni obligatione. *cap. constituto. de fidejuss.* Indebite excommunicatur, licet ex consuetudine, non est solvendum. *c. licet. de excess. pralat.* Ad debita solvenda non mensis conceduntur. *cap. quærenti. de offi. de leg.* Si Debitor pro suo debito rem aliam obligavit, ad eam redimendam ipse eiusque tenetur. *c. ex presentibus. 3. de pignori.*

Deceptus & non decipientibus, iure habentur. *c. cum unum servum. de rer. permus.*

Decessus alicuius non impedit, quin de statu eius cognosci possit. *cap. quis episcopus. de heretic.*

Decima quo iure introducitur, creditur. *de consecr. dist. 12. §. 1. quædragesima. §. fin. 16. q. 1. c. de decimis. in prin. & c. jubemus. §. decima. q. 7. c. 1. §. oportet autem. de decimis. item de definitione seu portus decimarum decimarum, habetur. c. tua nobis. 26. §. verum si ad. Versi. quæ tributa. de decimis. 16. q. 1. c. decima. in prin. & De quatuor generibus decimarum juris veteris caditur. c. 1. in prin. d. 11. §. Decimæ dandæ sunt de lana, sacco, molendinis, piscariis, deductis expensis. *cap. pariter. & cap. pastoralis. de decimis.* Decimæ itam solvantur collectis fructibus, ante solutionem mercenariorum. *cap. cum homines. eod. tit. dis mercenariorum.* A decimarum solutione nemo absolvi potest per principem. *cap. tua. eodem tit.* Decimæ dandæ sunt de rebus omnibus licite acquisitis. *cap. ex transmissa. eod. tit.* Ad decimas dandas omnes tenentur. *cap. a nobis. eod. tit.* Decimas detinens laicus caret sepultura ecclesiastica. *cap. prohibemus. eodem titulo.* Decimæ dantur parochiæ illi, in cuius parochia sita fuerint. *cap. fin. de paroch. & alien. paroc.* Decimæ iure hæreditatis teneri non possunt. *cap. ac. de decim.* Decimæ debentur divini constitutione. *cap. tua. & cap. parochias. eod. tit.* Decimæ non debent retineri propter malitiam clericorum. *cap. 1. tua nobis. eod. tit.* Decimæ dandæ sunt de diversis etiam seminibus, uniti etiam agri. *cap. ex parte. eodem tit.**

dandæ sunt de omnibus bonis, de apibus & omni fructu terre. *c. non est. eod. tit.* § Decimæ pertinent ad ecclesiam parochialem de jure communi. *c. cum contingat. eod. tit.* § Decimas non tenentur dare Cistercienses, hospitalarii, templarii, deterris quas propriis manibus & sumptibus colunt, *c. ex parte. eodem titulo.* deterris tamen quas tradunt, aliis excolendas, tenentur ad decimas. *c. nuper. & c. licet. eod. titulo.* § Decimæ tribuuntur in signum universalis domini: item sunt tributa gentium animarum *c. tuas nobis. eod. tit.* § Ad decimas persolvendas compellendi sunt laici per censuram ecclesiasticam, si nolint persolvere. *ibid.* § In decimis solvendis consuetudo adprobata servatur. *c. cum sint. eod. titulo.* § Decimarum solutio præcedit exactiones tributorum & censuum. *capitulum non fit in homine. eod. titulo.* § Decimæ locari possunt quibuscunque. *c. vestra. de locat. & conduct. §* In decimis locum habere potest compositio. *c. suggestum est. §. de decim.* § Decimæ solvendæ sunt, de terris quæ olim pascuosæ, nunc fructuosæ sunt, & defundo ubi steterunt olim domus. *ibid.* § Decimas non tenentur solvere mercator, nisi deductis expensis suis. *c. pastoralis. eodem titulo.* § Decimas tenentur clerici de patrimonio solvere. *cap. no sum. eod. titulo.* § In decimis non deducuntur expensæ pro fructibus percipiendis, vel reb. reservandis factæ. *c. cum homines. eod. tit.* § Decimas tenentur Iudæi solvere de terris quas tenent colendas. *c. de terris. eodem titulo.* § Decimas non recipiunt ecclesia in alieno episcopatu. *c. cum sint. eodem titulo.* § Decimæ non recipiuntur de manu laici sine consensu episcopi. *c. cum & plantare. de privileg. & cap. dudum. de decim.* § Decimas alterius ecclesiæ à laico detentas alius in pignus non recipiat. *c. inter decimas. eodem titulo.* § Decimas de hortis suis fratres prædicatores & minores solvere non tenentur. *c. nimis iniqua. de excess. prelat.* § Decimæ datæ in feudum revocentur. *c. cum apostolica sedes. de iis qua fi. à prelat.* § Decimas laico concedens deponatur. *capitulum. quomodo. de decim.* § Decimarum transactio fieri debet de consensu episcopi vel Papæ: aliàs non valet. *cap. statuimus. & c. veniens. de transact.*

de Decretis quatuor conciliorum. *dist. 15. c. 1. c. sicut. c. sancta. item dist. 16. c. sancta. can. 6. c. septuaginta. c. signati. item aliorum præter ista quatuor conciliorum decretis. dist. 15. c. sicut. §. quintum verò. c. sancta. §. sed est qua. item dist. 16. c. sancta. c. sexta. c. prima. c. ult.* § de sexta synodo. *dist. 16. c. sextam. c. habeo. c. quoniam.*

de Delictis. *dist. 41. cap. delicta.*

De Delegati potestate & officio.

Delegatus potest exequi jurisdictionem suam per annum integrum. *c. quarenti. de offi. & potest. jud. deleg.* § Delegatus major est ordinario in causa sibi commissa. *c. sane. eod. tit.* § Delegatus vices suas committere potest suo conjudici, et si simpliciter

sit pluribus commissa causa. *cap. quomodo. eod. tit.* § Delegatus potest excommunicare contumacem. *c. quarenti. eod. tit.* § Delegatus potest vices suas committere in rebus non arduis. *c. si pro debilitate. eod. tit.* § Delegatus præjudicationem crucis sibi commissam, sive dispensationes, absolutiones, penitentiarum injunctiones, non potest alteri committere. *c. quoniam apostolica sedes. §. ceterum. eod. tit.* § Delegatus potest coercere quemlibet jurisdictionem suam impediens. *c. 1. eod. tit.* § Delegatus potest arbiter esse in causa sibi commissa. *cap. literas. de presunt.* § Delegatus eandem habet potestatem in principali & accessorio. *c. quoniam. de decim.* § Delegatus generalis non habet potestatem super causa delegata alteri specialiter. *c. 2. de offi. deleg.* § Delegatus rebus sibi non delegatis se intromittere non debet. *ca. super literis. de rescript.* § Delegatus potest esse testis in causa sibi delegata, si iudicandi officium non assumat. *c. dilecto filio. de test.* § Delegatus potest alteri causam committere prout vult. *c. super questionum. de offi. & potest. delegat.* § Delegatus committens alteri vices suas, de cæterò se non intromittet, si ex toto commisit. *ibidem.* § Delegatus sequi debet mentem delegantis. *c. sane. eod. tit.* § Delegatus non potest alteri committere causam appellatione remota. *d. c. super questionum.* § Delegatus potest dare iudicem. *c. pastoralis. eod. tit.* § Delegatus potest compellere subdelegatum ad recipiendum vices suas. *ibid.* § Delegatus non procedat in causa sibi commissa, si literæ prioribus literis contrariæ opponuntur, de eis mentionem facientes. *c. sane. eod. tit.* § Delegatus puniat contumaces pena statuta, vel aliàs pro qualitate delicti. *c. præterea. eod. tit.* § Delegatus recipiens causam, simul recipit potestatem omnium ad causam pertinentium. *ibidem. & c. suspensionis. eod. tit.* § Delegatus potest sententiam suam executioni mandare, & debet id facere, si ordinarius nolit, vel aliàs non possit. *c. significasti. eod. tit.* § Delegatus potest ordinario executionem mandare. *capitulum. ex literis. eod. tit.* § & exequi debet, nisi Papa aliud, vel aliter committat. *c. si quando. eod. tit.* § Delegatis commissa causa expressis nominibus locorum, non personarum, uno mortuo successor ejus in dignitate, potest in causa cum alio sententiam dicere. *c. quoniam Abbas. eod. tit.* § Delegatus non potest aliquem in iuris ordinariis instituire. *c. super eo. eod. tit.* § Delegatis duobus causa commissa, unius sententia sine altero non tenebit. *ibid.* § Delegatus suspectus est amovendus. *c. causam qua. eod. tit.* § Delegatus debet procedere mortuo mandatore, si lis ante ejus obitum contestata fuerit. *c. relatum. eod. tit.* § Delegatus potest procedere in causa, citatione emissa ante mortem mandatoris. *c. gratum. eod. titulo.* § Delegatus potest absolvere excommunicatum ab ordinario, si ille malitiosè noluerit facere. *c. prudentiam. eod. tit.* § Delegatis tribus, uno absente alii non possunt procedere, nisi se legitime impeditum probet, vel nisi duobus committatur, etiamsi tertius nequiverit inter-

esse. *ibidem*. ¶ Delegatus non debet procedere in causa, si citatus misit legationem ad Papam. *ibid.* ¶ Delegatus unus non procedat in causa, appellatione emissa contra suum coniudicem. *c. cum super. eod. tit.* ¶ Delegatus usque ad mediam noctem potest partes expectare, & sententiare. *c. 24. eod. tit.* ¶ Delegatus vice sua & sui coniudicis mortui re integra non procedat, nisi à suo coniudice sibi committatur, & ante mortem eius sit ceceptum. *c. licet. eod. tit.* ¶ Delegati mandatum non tenetur exequi ordinarius, nisi prius ei constet de rescripto apostolico. *c. cum in iure. eod. tit.* ¶ Delegatus non potest excedere formam mandati apostolici, alioquin non valet processus. *c. venerabilis fratris. c. p. & g. eod.* ¶ Delegatus de consensu partium potest alteri vices suas demandare, licet ei sit mandatum, ut personaliter exequatur: nisi sit causa ardua. *cap. fin. eod. tit. ul.* ¶ Delegatus qualiter procedat contra iniuste excommunicantem. *c. cum contingat. de off. deleg.* ¶ Delegatus potest refutari, si nimiam familiaritatem post litem contestationem cum alterutra partium contraxerit. *capit. insinuantem. eodem titulo.*

De aetate delegari, & quando ipsius potestas expiret.

¶ Delegatus debet esse 20. annorum, nisi partes scienter consentiant in eum qui sit major octo-decim annis, aliàs facta delegatio ab alio quam à principe non teneret. *c. cum vigesimum. de off. & potest. deleg.* ¶ Delegatus officio suo functus, cum sententiam executioni mandat, expirat auctoritas sua. *c. ex literis. eod. tit.* Item quando terminus præfixus præterit. *c. de causis. eodem titulo.* ¶ Delegatus per negligentiam vel malitiam amittit jurisdictionem. *c. quoniam. eod. tit.* ¶ Delegato uno mortuo, potestas alterius expirat, nisi aliud sit in delegatione expressum. *ca. un. eodem titulo.* Idem de arbitris. ¶ Delegati iurisdicctio finitur, cum causa remittitur ad superiorem. *c. licet. de off. del. g.* ¶ Delegati iurisdicctio expirat per sententiam interlocutoriam, qua se jurisdictionem non habere pronuntiavit, nec ipsam etiam de consensu partium reassumit. *c. significans. 38. eod. tit.*

Delictum personale non redundat in ecclesiam vel conventum. *capit. damnatus. de summa trinitate.* ¶ Delictum occultum non impedit promovendum. *c. ex renore. de temp. ordin.* ¶ Delicti recognitio facta extra iudicium nocet, sicut confessio. *c. per inquisitionem. de elect.*

Denuncians repellitur, qui non præmonuit. *c. de dilect. de accus.* ¶ A denunciatione repellantur concubinari i publici. *c. cum dilecti. de accus.* ¶ A denunciatione repellantur conspiratores. *ibid.* ¶ Ad denunciantium non admittuntur inimici. *cap. cum oportere. de accusat.* ¶ In denunciatione

deficiens suspenditur ab officio & beneficio. *cap. cum dilectus. de calumn.* ¶ Denunciari quis potest de pluribus in eodem iudicio. *c. cum l. & A. de sent. & re iudic.*

Deposita res furtiva non est furti reddenda. *c. 1. de depos.*

Deponendus est nullus ante causæ cognitionem. *c. 1. de iudic.* ¶ Non deponitur quis, nisi pro notabilibus peccatis. *c. cum dilecti filii. de accus.* ¶ Depositus si celebrat, ab ecclesia rescindatur. *c. si quis presbyter. de cleri. excomm.* ¶ Deponendus quis non est, si testes contra eum ex solo credulitate deponunt. *ca. inquisitionem. de accus.*

Desertus locus. *c. 1. §. illum locum. de verb. signifi. in 6.*

De Diabolo Hic affligens homines, ipse plus affligitur. *de penis. d. n. cap. si fieri. §. agitando. & ibi glossa.*

Diaconi. *dist. 21. cap. clerici. §. levita. h. bi. Gracè.* ¶ De origine diaconum legitur *dist. 21. in prim. §. levita. & De Modo ordinandi Diaconum dist. 23. c. diaconum* ¶ In iis ordinandis manus eorum chrismate perungi non debent. *dist. 23. capit. prateris.* ¶ Septem ordinandi. *dist. 93. cap. diaconi qui & c. diaconi septem.*

Diaconi officium circa albam. *d. dist. 93. capit. diaconus. in fine.* ¶ De cœlibatu Diaconorum cavetur *dist. 28. c. quando. c. praterea. cum ca. sequente. dist. 32. cap. eos qui.* Contradicta *d. dist. 28. c. presbyter. c. diaconi. in prim.* Huic objectioni respondet Gratianus *dist. cap. diaconi. vers. sed quod de electione.* ¶ Compagis Diaconus non debet. *dist. 93. c. per sententiam.* ¶ Diaconi nihil eorum quæ decreta sunt primis ordinibus subdebent vindicare, ut baptisma, eucharistiam, &c. *dist. 93. c. diaconus. c. per sententiam. non oportet.* Cujus exceptio est in tempore necessitatis. *d. dist. 93. c. prateris.* ¶ De inguentis à diacono iis quæ ad cultum ecclesie & discipline ejus pertinent. *dist. 93. c. diaconus. c. 1.* ¶ De episcopo à diaconis custodiendis. *dist. 93. c. diaconi qui.* ¶ Sicut in ministerio, ita in dispensatione sine diacono episcopus vivere non debet. *d. dist. 93. c. diaconi sunt.* ¶ Diaconus Ministrum tantum humerum orario ambit. *dist. 25. c. audire. in fine. cum c. sequente.* ¶ Diaconi Ministrant sacerdotibus. *d. 25. c. 1. §. ad diaconum.* ¶ Diaconi Subesse debent presbyteris, non se illis præferre. *dist. 93. c. à subdiacono. §. porri. c. diaconi septem. §. ut igitur. cap. per sententiam. non oportet. c. diaconi. c. diaconus. c. nonnulli. c. legimus. c. dominus.* Nisi diaconus locum metropolitanam obtineat. *d. dist. 93. c. cult.*

Die dominica est ab omni opere illicito abstinendum. *cap. 1. de fer.* ¶ Die dominico licet episcopo virgines consecrare & ordines conferre. *c. 1. de temp. ordin.* ¶ Diebus dominicis potest solus Papa subdiaconos ordinare. *ibidem.* *Dies* quandoq; incipit initio noctis, & terminatur ad diem sequentem; idque verum est in celebranda

brandis ordinibus, cum quaeritur, pluresne ordines uno die collati sint. *capit. literas. 13. de temp. ord.* ¶ Dies aliquando incipit à vespera usque ad vesperam, quoad festa celebranda. *cap. 2. de fer.* ¶ Dies aliquando incipit à mane, & terminatur in fine diei ante tenebras, quantum ad iudicem & sententiam diffinitivam. *capit. consulti. de offic. iudic. deleg.* ¶ Dies aliquando incipit à media nocte, & terminatur in mediam noctem sequentem, quantum ad contractus faciendos: possunt enim fieri qualibet hora. *capit. consulti. eodem titulo.* ¶ Dies aliquando incipit post cenam, & durat per noctem usque ad diem sequentem, quantum ad jejunium. *capit. de esu. de consecr. distinction. 3.* ¶ Dies etiam incipit à quarta feria post occasum solis, usque ad secundam feriam in ortu solis, quantum ad Treugas servandas. *cap. 1. de reuoca. & pace.*

Dietas ultra duas extra suam dioccesin nemo citandus est. *c. olim. de excess.*

Diffinitiva sententia proferri non debet contra absentem ex legitima causa, & lata non tenet, maxime in causa matrimoniali. *cap. tenor. & cap. cum Bercholdus. de sent. & re iudic.* ¶ Contra contumaciter absentem, etiam lite non contestata proceditur ad sententiam diffinitivam in causa criminali per viam inquisitionis mota. *capit. veritas. 8. de dol. & contum.*

Dignitas infamibus non patet. *capit. infamibus. 87. dist. tit. 1.* ¶ Dignitates duas habens, unam dimittat, etiam si illas habeat in diversis ecclesiis. *capit. praeterea. de prebend.* ¶ Ad dignitatem maiorem à minori est transeundum. *capit. licet in tantum. de translat. episcop.*

Dilapidator deponendus est. *cap. licet Hely. de simon.* ¶ Dilapidator rerum ecclesiasticarum suspectus removetur usque ad inquisitionem facti. *capit. fin. de accusat.*

Dilatio Non nisi causa cognita danda. *3. q. 3. c. ult. §. à iudice.*

Dilectio Dei & Proximi. *vide supra in charitas.*

Diocesis. *capitul. Rodolphus. 35. de rescriptis.*

Discipuli Christi creduntur esse baptizati. *de consecrat. dist. 4. c. quando ab. c. si eos.*

in Disiunctivis. *ca. in alternationis. 70. de reg. iur. in 6.*

Dispensationes ad jus commune trahi non debent. *c. in causis. de sent. & re iudic.* ¶ Dispensare potest episcopus cum clerico in minoribus criminibus. *capit. ut si clericus. de iudic.* ¶ Collaterales personae in secundo gradu matrimonium contrahentes dispensari possunt à Papa, quia hoc non est contra jus divinum. *capit. literas. de restitu. spoliat.* ¶ Dispensationem inducit multitudo supplicantium, & consuetudo terrae. *capit. sanè. de temp. ordin.* ¶ Dispensatur cum eo in tem-

poralibus, cum quo & in spiritualibus. *cap. per venerabilem. qui filii sunt legitimi.* ¶ In dispensatione voti attendi debet debilitas & paupertas. *capit. quod super his. de vot. & vot. rede.* ¶ Dispensatio revocari non debet. *capit. ex tua nobis. de fil. presbyr.* ¶ Dispensationem non habenti, alia cura animarum non conferatur, si talis eam antè habuerit, alioqui collatio viribus careat. *cap. de multa. de prob.*

Disputare de fide Laici non debent. *cap. quicumq. §. imhibemus. de haereticis. in 6.*

Disensus difficulter probatur, nisi contraria iudicia praecesserint. *cap. ad id. de sponsal. & cap. insuper. qui matrimonium accus. poss.* ¶ Dissentiente altero desponsationum, post septennium alter solutus est ipso iure. *cap. accessit. de desponsat. impub.*

Distinctio. vide supra, in Antinomia, vel contraria.

Divinatio. *26. quest. 5. in princ. 1. q. 1. c. nunquam. in princ.* causa 26. item quae praeponeuntur infra causa 9. Ratio hujus causae per objectionis solutionem habetur, *d. q. 5. cap. ult. §. si autem quilibet.* Origo divinationum exponitur *26. quest. 3. in princip. cum capit. sequente.* Ratio nominis exponitur *dist. quest. 3. capit. 1. §. de vini.* Genera divinationum enumerantur *d. c. 1. §. 1.* Singulorum generum species in sequentibus causis proponuntur. Divinationum autem causae vel modi exponuntur *dist. c. 1. §. fin. cum c. sequ.*

Divortium non celebratur, licet ex utraque parte conjugum, consanguinitatis impedimentum allegeretur, nisi per testes fide dignos illud probetur: idque fit ad impediendam collusionem. *capit. super eo. de eo qui cognos. consanguin. uxoris su.* ¶ Divortio iudicio ecclesiae celebrato, non potest compelli fidelis recipere infidelem, licet conversum ad fidem. *capit. de illa. de divor.* ¶ Post divortium dos est reddenda uxori, & possessiones indivisae dividendae sunt. *capit. significavit. de donat. inter vir. & uxor.* ¶ Divortium non fit propter furtum, vel simile quid, sed propter infidelitatem vel adulterium commissum. *capit. quest. 5. de divor.* ¶ Divortio propter haeresin facta, continere debet fidelis vivente infideli. *ibid. & capit. quanto. eodem titulo.* ¶ Divortium potest fieri ex violenta praesumptione. *capit. literas. de presum.* ¶ Divortium sine iurisdictione ecclesiae non tenet. *cap. porro. de divor. & cap. 1. de consecr. conjug.* ¶ Divortio propter adulterium facta, contrahens cum altero debet redire ad primam. *c. ex literis. de divor.*

Doctoris iuramentum velesus qui ad magistrum honorem promoveretur, circa expensas praestando caveretur. *Clement. cum sit nimis. 2. de magistris.* ¶ De magistris & doctoribus artium liberalium ubique constituendis. *dist. 37. cap. de quibusdam.* ¶ Ne pro licentia docendi aliquid accipiat. *d. cap. 1. §. pro licentia. & c. prohibens. 2. cap. quanto. 3. cod. tit. Item*

Ve gratis doceant magistris. *dict. §. pro licentia scienti & consentienti non fit, neq; iniuria. c. scienti. 27. de reg. jur. in 6.*

Dolo facit qui petit quod est restitutus. *c. dolo. 59. de reg. jur. in 6.* § item qui contra jura mercatur, dolo agere praesumitur. *c. qui contra. 82. de reg. jur. in 6.* § Dolo facere non videtur qui iussu iudicis facit. *c. quod quis. 24. d. rrr.* § Dolo alicujus facit, ut contra eum absentem procedi possit, si de eo constet. *capit. cum olim. de sent. & re jud.*

Domicilium ibi quis dicitur habere, ubi habet beneficium. *c. dilectus filius. de rescript.* § Domicilium ubi quis habet, ibi conveniri potest. *cap. dilecti filii. de for. compet.*

Dominium acquiritur, si quid capitur ex hostibus, nisi bellum sit injustum. *c. scilicet. 29. in prin. de jurejurando.*

Donatio Episcopi sine consensu capituli non valet. *cap. cum nos. de his qua. sru. a pralar.* § Donatio occulta suspecta est, & ideo irritanda. *cap. i. ut benefice. eccles. sine dil. conf.* § Donare potest, qui sui juris est, & rerum suarum habet administrationem. *cap. ceterum. de donat.* § Donationem potest, & debet vir mulieri facere, si viro dederit uxorem. *c. nuper. de donat. int. vir. & ux.* § Donationes ecclesiarum vivente rectore non valent, nisi fiant locis religiosis, ita tamen, ut rectores eis non priventur per vitam. *c. consultat. omnibus. de donat.* § Donare nemo sibi ipsi potest beneficium. *cap. cum ad nostram. de instit.* § Donatio inter virum & uxorem, quae tantem pauperiorem, accipientem locupletiore facit, non valet. *cap. ult. de dot. post. de sort. restit.* § Donationes episcopi in gravamen ecclesiae factae sine consensu capituli, revocentur per successorem. *cap. fraternitatem. de donat.* § Donatio abbatis cum consilio prioris vel paucorum, non tenet, aliis reclamantibus. *capit. ceterum. cod. ritul.*

Dos ad uxorem, & donatio ad virum revertitur, soluto matrimonio. *cap. fir. de don. post. de sort. restit.* § In dotem non potest dari feudum. *c. nuper. cod. rit.* § Dos reddi debet uxori separatae ob legitimam causam. *c. i. de don. inter vir. & uxor.* secus, si ob fornicationem matrimonium solutum sit: tunc enim non redditur. *cap. plerumque. cod. rit.* § Dos etiam reddenda est post divortium ancillae, quae matrimonium contracti tempore libera credebatur. *cap. proposuit. de conjug. serd.* § Dos in manu viri est uxore vivente. *cap. per vestras. de donat. inter vir. & ux.* § Dos de uxore viro exulante vel fugiente. *capit. ex literis. de pignorb.* § Pro dote uxoris, omnia viri bona tacite sunt hypothecata. *ibid.* § Dotem uxoris, nisi aestimata, maritus vendere non potest. *capit. ex parte. de consue.* § Dos ecclesiae immunis esse debet ab omni servitute. *c. i. de consue. & exalt.*

Dubio Consuetudo loci est attendenda. Quod si varia sit consuetudo, ea

potius attendenda, quae magis rationabilis est, & alii minus praedjudicans. *capit. cum olim. de consuetudine.* § Humaniorum sententiam sequi debemus. *c. effore. 2. de regul. jur. cap. ubi restit. 15. c. in penis. 49. eodem ritul. in 6.* § Contra eum qui legem apertius dicere potuit, interpretatio facienda. *c. contra exam. 57. de reg. jur. in 6.* § quod Minimum est sequimur. *c. in obsequio. 30. de reg. jur. in 6.* § Inipicimus quod Verisimilius est, aut quod plerumque fieri solet. *c. inspicimus. 45. d. rit.*

Duellum qui fecit, potest ex dispensatione in ordine prius habito ministrare. *cap. 1. de corp. vtrior.* § Duellum excens potest promoveri, si non interfecerit. *ca. de cleric. pugnant. in duell.* § Homine in duello interfecto, non potest interfector ejus in ecclesie suscepto ministrare. *c. 2. eod. rit.*

Duplicia Monasteria prohibita. *18. q. 2. c. dissimulata.*

E

Ebrietas ubi est, ibi etiam libido & furor. *dist. c. venter. item obcecat conscientiam, & perlitrationem. 15. q. 1. c. san.*

Ebrietate punienda. *dist. 33. ca. c. de rrosia. c. ecclesiae. venter. & nolentium. c. luxuriam. c. sext. a.*

Ecclesiastici & civilis Status Comparatio. *dist. 96. c. cum al. vtrior. c. quis dubitet. c. duo sunt.*

Ecclesia Catholica est fidelium multitudine & charitate unita. *dist. 1. c. legimus. circ. med. 1. q. 1. c. multa. in fin. 24. q. 1. c. inquisitur.* § Vna est ecclesia universalis, extra quam non est salus. *cap. 1. §. una vero. de summa trinitate. 1. q. 1. c. c. c. n. 24. q. 1. c. sequitur. cap. qua. ex sola. cap. quoniam. c. p. u. c. u. d. §. ex c. u. m. §. p. ma. item dist. 93. c. qui cathedram.* § De ecclesiis Defendendis contra laicos. *dist. 96. c. ubi. dist. 97. in prin. §. sed sicut. ex. ca. c. c. c. c. c. de ecclesiis non Violandis, & violatorum poena. cap. relictum. 21. §. fin. de jure patronatus. 7. q. 1. c. ad episcopos. c. attendendum. c. p. u. n. e. m. poena corum qui Ecclesiae pacem turbant. 24. q. 1. c. qui contra. 9. 3. c. qui quis per. non est enim subiecta Ecclesia cum suis personis, rebus & actibus laicorum dispositioni vel iudicio. per. c. iam proposita. dist. 96. in prin. cum c. sequent. c. nos ad filium. cum cap. sequente. cap. ubi nam. cap. denique. cap. factus. c. in scripturis. c. si Imperator. c. nunquam. c. sicut. item dist. 97. in prin.*

Ecclesiae res in nullius bonis sunt, nec ququam eas tanquam proprias sibi potest vindicare. *capit. ratio. 3. de prebendis. 16. q. 1. §. 7. c. 1. §. ubi vero de c. mas. vers. sed sine omni communi. 23. q. 7. c. quod autem. §. si autem privatum. In res ecclesie non succeditur iure consanguinitatis. c. 1. de prebendis. c. consultat. 15. de jure patronatus. 16. q. 1. c. in c. non. §. generaliter. vers. similiter. & §. Ecclesiastica laicus Conferre non potest. c. ad am. 31. §. ceterum. vers. cum sacrilegis. de decimis. c. nullum. 17. de jure patronatus. neque quid disponere vel statuere*

statuere. *dist. 96. in prin. cum sequentibus. 16. q. 7. c. nullus laicorum. c. non placuit. c. laicus. c. si quis. prin. c. quicumque. §. si ergo.* ¶ Ecclesiastica laicis non conferenda, nec committenda. *d. §. laici autem. c. c. quamvis. 17. de decimis. item dist. 89. c. indicatum. nam non nisi ab episcopo, ejusve consensu conferenda ac possidenda sunt. 16. q. 7. cap. congregatio. cap. hoc. §. fin.* ¶ Res ecclesiasticas laici possidere non possunt. *16. quest. 7. in prin. §. laici autem. c. a. in prin. c. nullus laicorum. & licet Res steriles vel onerosas, ecclesiae redhiberi debet. 10. q. 2. c. hoc jus. §. si quis. De reb. ecclesiae vindicandis. 16. q. 3. cap. 1. in fin. c. inter memoratos. §. fin. item de reb. ecclesiae alienandis. cap. si quis. 6. §. fin. Vide sup. in Alienatio.* ¶ Ecclesia non vacans potest concedi religiosis. *c. cum venissent. de rescriptis. §. pol.* ¶ In una ecclesia plures simul non insistantur. *c. quoniam. de jure patron. ¶ Ecclesia ultra quatuor menses vacare non debet. c. cum propter discordias. cod. titulo. ¶ Ecclesiam sine dispensatione Papae tenens non presbyter privetur. c. praeterea. de atar. §. qualis. ¶ Ecclesiam habens non recipiat aliud beneficium. cap. cum non ignores. de praebend. §. dignitas. ¶ Ecclesiae donatio sub conditione facta revocari potest, si sic collata fuerit, quod conditione cessante revocetur. cap. verum. de cond. appol. ¶ Ecclesia non consecrata immunitatem nihilominus habet. cap. ecclesia. de eccles. ¶ Ecclesia de novo edificari possunt populo crescente. cap. ad audientiam. de eccles. adifi. ¶ Ecclesia sub annuo censu concedi potest ratione fructuum. cap. querelam. ne prolar. Sic. §. us. ¶ In ecclesia placita secularia fieri non debent. cap. cum ecclesia. de immunit. eccles. ¶ Ecclesia nomine cathedralis intelligitur. cap. cum clericis. de verbor. signifi. ¶ Per ecclesiam matricem intelligitur cathedralis. c. venerabili. eod. titulo. ¶ Ecclesia tantum iudicari de manifestis. cap. sicut. de simon. ¶ Ad ecclesiam fugiens, modo in ea non deliquerit, tutus est ab omni injuria. cap. inter cap. c. c. fin. de immunit. eccles. ¶ Ecclesiae subsunt Episcopo, in cujus diocesi subsunt, de jure communi. cap. constitutus. de religio. dom. ¶ Ecclesias plures habere licet, quarum una ex alia pendat, vel quae proprios sacerdotes habere non valet. cap. eam. de atar. §. quali. praefic. ¶ Ecclesiarum effractores & incendiarii, postquam sunt denunciati, à solo Papa absolviendi sunt. cap. conquest. de sentent. excom. ¶ Moriens, qui testamento ecclesiae aliquid legat, ad congregationem legare intelligitur. ca. relatum. de testam. §. ultim. Solunt. ¶ In ecclesiis regularibus non sint seculares clerici, aut regulam profiteantur, aut amoveantur. cap. cum causam. de elect. ¶ Ultimum & summum quod ab ecclesia infligitur supplicium, est anathema. cap. cum non ab homine. de judic. ¶ Ecclesiarum novarum constructio veteri nocere non debet. cap. de his. de eccles. adific. ¶ Ecclesia fornicatione polluta, aspersione aquae reconcilietur. cap. significasti. de adulter. §. stupr. ¶ Ecclesias reparare tenentur rectores earum.*

capit. de his. de eccles. adifi. ¶ Ecclesia secularis non potest fieri regularis sine consensu diocesani episcopi. ca. ad audientiam. cod. titulo. ¶ Ab ecclesia sua se transferens ad aliam auctoritate propria, utraque privetur, & prima & secunda. c. quanto. de translat. pral. ¶ Ecclesia si possessiones suas à laicis repetat, debet expensas in rei melioratione factas computare & prestare. cap. 1. de in integr. restitut. ¶ Ecclesiasticum feudum non licet vendere sine consensu episcopi. cap. qua in ecclesiarum. de consensu. ¶ Ecclesiae & praetura pueris non conferantur. cap. ex ratione. de atar. qualis. ¶ Ordin. praefic. Sed talibus debet cura animarum committi, qui brevi ordinari possunt in presbyteros. cap. in decorum. c. c. praeterea. eodem titulo. ¶ Ecclesia debet habere chorum & ecclesiam. cap. 1. de vit. §. honest. cler. ¶ Ecclesia parochialis non dividatur sine episcopo. cap. de arat. de praebend. ¶ Ecclesia vivente rectore nec dari nec recipi potest. cap. qui in vicorum. de concess. praebend. ¶ Ecclesia per episcopum, non per presbyterum reconciliari potest. cap. aqua per episcopum. de consecrat. eccles. vel alt. ¶ Ecclesia vacante, confirmatio non spectat ad capitulum. cap. 2. ne sed. vacant. ¶ Ecclesiis suis non sunt spoliandi caeci neque prosi. cap. licet multum. de censib. ¶ Ecclesia regularis & cathedralis ultra tres menses non vacet; si vacaverit, archiepiscopus provideat illi. cap. ne pro defectu. de elect. §. elect. potest. ¶ Ecclesia vacans propter dissentium episcopi & paroni, custodiatur per oeconomicum. cap. cum vos. de officio jud. ord. ¶ Ecclesia non potest poenam sanguinis infligere. c. in archiepiscopatum. de rapt. §. incend. ¶ Ecclesias in proprios usus concessas non licet regularibus intrare sine diocesani consensu. cap. pastoralis. de praedileg. ¶ Ecclesia debet ab omni exactione immunis esse. cap. 1. de censib. ¶ Ecclesia cathedralis quendam professorem in Theologia habeat. cap. quia nonnullis. de magist. ¶ Ecclesiae matrici debentur decimae. cap. ex transmissio. de praescript. ¶ Ecclesia statuta pro tempore variari possunt. cap. non debet. de consanguin. §. affin. ¶ Statuta laicorum ab ecclesia confirmata valent, alias non. cap. ecclesia sancta Maria. de consensu. ¶ Contra ecclesiam aliquid statuentes, si revocaverint, excommunicentur. cap. noveris. de sent. excom.

Quae edenda, vel non.

Edi Nomen Actionis necessarium non est: sed factum ita exponendum, ut iudici actio constare possit. cap. dilecti. 6. de iudicis. ¶ Causa actionis edenda. d. cap. 6. §. cap. ult. de libelli oblatione. & scriptis actio edenda. cap. de libelli oblatione. §. q. 2. cap. ult. in prin. vers. non prius. & si actio inepta est edita, reus ab instantia absolvitur. c. examinata. 15. de iudicis. ¶ Reus actori non tenetur Instrumenta edere. c. 1. de probationibus. 4. quest. 3. cap. ult. §. qui intendit. ¶ Nisi instrumenta actori & reo communia sint. cap. G. perpetuus. 12. de fide instrum.

¶ Non totum instrumentum edendum est, sed id tantum quod ad causam pertinet. *c. contingit. s. de fide instrum.*

Effectu prohibito omnis ejus causa prohibita censetur. *cap. cum quid. 84. de regul. juris. in 6.*

Ejecta. *disfinit. 34. cap. vidua.*

Electio debitoris si genus debeatur, vel unum ex duob. *c. in alternat. 76. de reg. juris. in 6.*

Qua electio valeat, nec ne.

¶ Electio celebrata ab interdictis non valet. *cap. cum inter R. de elect.* ¶ Electio prima non annullata, non valet secunda electio. *cap. i. consideramus. eodem titulo.* ¶ Electio simoniaca non valet, si propter hoc electoribus promissa fuerit pecunia, licet electus ignoret, nisi in fraudem electi factum sit. *cap. nobis. 27. de simon.* ¶ Electio pendente appellatione facta non valet. *cap. i. bona memoria. de elect.* ¶ Electio episcopo nondum sepulto facta non valet. *c. bona memoria. de elect.* ¶ Electionis tempore transacto, facta electio non valet. *cap. dilecto filio. de suppl. neglig. pralar.* ¶ Electio secunda valet, cum certum est primam non valere. *cap. bona memoria. de election.* ¶ Electio suspensivae vel à suspensis celebrata non valet. *cap. i. cum inter R. eodem titulo.* ¶ Electio publicato scrutinio valet. *cap. publicato. eodem titulo.* ¶ Electio Pontificis à laicis facta non valet. *cap. sacrosancta. eod. tit.* ¶ Electiones clandestinae reprobantur. *c. quia propter diversas. eod. tit.* ¶ Electio ad praebendam, per importunitatem facta non valet. *cap. tuae fraternitatis. de praebend. & dignit.* ¶ Electio non valet, nisi absentes vocentur, qui possunt & debent electioni interesse. *cap. quod sicut. de elect.* ¶ Nulla electio dissentiente capitulo facta valet. *cap. auditus. eod. tit.* ¶ Electio quae nulla est, ex post facto non convalescit. *c. auditus. eod. tit.* ¶ Electio episcopi in archiepiscopum non valet, quia postulari debet episcopus. *cap. gratum gerimus. de postul.*

Qui & Quales, cum electi, tum eligentes, esse debeant.

¶ Electio ad episcopatum debet fieri de digno scientia, moribus & aetate, & habeat tricesimum annum completum, & sit legitimo matrimonio natus. *cap. i. 7. de election. & elect. pot. st.* ¶ Electioni de se factae per potestatem secularem consentiens, non potest eligi ad aliquam dignitatem sine dispensatione. *cap. quisquis electioni. eodem titulo.* ¶ Electus schismaticus, si schisma non abjuraverit, ne confirmetur. *cap. i. quia diligentia. eodem titulo.* ¶ Electus non sit procurator vel oeconomus in spiritualibus vel temporalibus. *cap. i. avaritia. eodem titulo. in 6.* ¶ In electo tandem quae requirantur singula, vide in c. cunctis. de elect.

Qui ad electionem vocandi, & ad quos ea spectat.

¶ Ad electionem vocandi sunt, qui sunt in provincia: quia plus nocet contentus unus, quam contradictio multorum. *cap. coram dilecto. eod. titulo. de elect.* in electione tamen episcopi, canonici valde remoti non sunt expectandi. *cap. i. inter universas. eod. tit.* ¶ In electione occurritur major & sanior pars capituli. *cap. ecclesia. & c. congregato. eod. tit.* ¶ Electio abbatum monachos ejusdem monasterii spectat. *cap. dilectus. de consuet.* ¶ Electio Imperatoris stat ad Germaniae Principes, sed examinatio & coronatio ad Papam. *cap. venerabilem. de election.* ¶ Excommunicati ad electionem non summandi. *cap. illa quod iudiana. eod. tit.*

De electionis forma & modo.

¶ Electionis formam & requisita necessaria sunt in c. cum terra. & c. quia propter. de elect. ¶ Per aliquam de tribus his formis, scrutinii scilicet, promissi & inspirationis, procedi debet ad electionem. *cap. 42. de elect.* ¶ De electione tractanda, dies est praefigendus. *cap. ecclesia. de elect. tit.* ¶ Electio debet fieri de proprio genere, si reperiatur idoneus. *cap. cum inter. eod. tit.* ¶ In electionibus valet consuetudo. *cap. caetera. eod. tit.* ¶ In electionem possunt omnes unum compromittere. *c. causam. eod. tit.* ¶ Electorum numerus multum excedens praeteritum digniori numero sed minori. *c. audiam. eod. tit.* ¶ Electio Papae à duabus partibus facta valet, licet tertia dissentiat. *c. licet de vicianda. eod. tit.* ¶ In electione Papae absentes Cardinales ultra octidies non expectandi. *cap. ubi periculum est. de elect. lib. 6.* ¶ Electio Papae fit in eo loco, ubi praecedens obiit, alias in proxima civitate non interdicta. *ibidem.* ¶ Pro ea electione etiam Cardinales ardeantur & includuntur, donec quicquid sit electus. *ibid.*

Quomodo cum electis, tum eligentibus se eligentesque iure praesententur.

¶ Electus, qui ante confirmationem administrare res Ecclesiae tentaverit, cassatur & remouetur. *c. bona memoria. de elect. c. qualiter. eod.* ¶ Electus, multas dignitates habens si dispensationem à Papa non habuerit, cassatur. *cap. audiam. eod. tit.* ¶ Qui scienter & ex proposito indignum eligunt, potestate eligendi privantur, & à beneficio per triennium suspenduntur, & si à majori parte electa sit haec electio, ad minorem deinceps devolvitur. *cap. i. cum vionens. eod. tit. & c. gratia. de postul.* ¶ Electus requisitus ab electoribus, si intra mensem non consenserit electioni, à iure electionis cadit, nisi consensus electi pendeat à superiori, qui si non concedat, ad aliam potestatem electi procedere electionem. *cap. quam sit. de election. in lib. 6.* ¶ Electus si intra tres menses non petierit confirmationem post consensum datum, ab elec-

ad electione cadit, nisi legitime fuerit impeditus. eodem cap. in fine. eod. tit. Electus non potest ab electoribus removeri, nisi de novo improbitas aliqua in electo emerferit. cap. nulls. eodem titulo. in 6.

De Eleemosynis.

Eleemosynarum trimembris, divisio. *dist. 45. c. 1.* qui emendat. §. si. cum c. sequente. item cap. d. u. sunt. in prin. usque ad §. ex his. §. Species Eleemosynæ est, remittere debitum. de pen. dist. 3. ca. de quotidianis. §. fin. & De ratione dandarum eleemosynarum. 12. q. 2. c. aurum. cum c. sequente. item Vilibenter quisque det eleemosynas, non inuitus, nec ob pudorem. 23. q. 6. cap. jam Serò. §. unde Apostolus.

A Quibus Eleemosyna accipienda, vel non.

§ ab Excommunicato eleemosynæ non sunt accipiendæ, nisi qui alias sustentari non possunt. hinc ab excommunicatis eleemosynas accipere possunt. cap. 1. cum voluntate. 54. §. 1. de senren. excommunic. Deinde excipiuntur ii, qui non nominatim sunt excommunicati. nam & ab his eleemosynas accipere licet. 24. quæst. 2. cap. sanè. §. Eleemosyna Injustorum non justificat. 14. q. 5. c. scriptum. Pœnitenti datur eleemosyna, & agenda prius pœnitentia quam dentur eleemosynæ. de pœnitent. dist. 3. cap. qui dicitur. §. Eleemosyna Raptoris & manifesti violatoris ecclesiarum à clericis non accipienda. c. super eo. 2. §. qui autem. Verus nec ejus eleemosynam. de raptoribus. §. Viduis etiam danda eleemosynæ. 31. quæst. 1. c. quomodo. §. Et idè Apostolus.

Ex Quibus rebus Eleemosyna danda, vel non.

Ex rebus turpiter questus eleemosynæ non sunt danda. 1. q. 1. c. non est. 14. q. 5. in princip. cum sequentibus, usque ad c. nemo. item cap. eleemosyna. c. neque enim. c. denique. c. scriptum est. c. pœnale. §. fin. Contradicit d. 9. 5. c. qui habetur. §. c. ult. De eleemosynarum effectu & usu. 13. q. 2. c. annua. in prin. §. ubi illud etiam. c. tempus. §. cum sacrificiis. Eleemosynæ quæstorum officium. c. cum ex eo. 14. in prin. usque ad §. ad hac. de pœnitentis. Clement. 2. eod. tit.

Emens rapinam punitur. 14. quæstio. 5. cap. rapinam.

Emphyteuta non requisito vel lente domino jus suum Alienaverit, eo cadit. c. ult. §. emphyteuta quoque. Verus secus presumendo. de locato. §. cond. quod fallit, si dominus requisitus ipse emere noluit. d. c. ult. in prin. sed si attestacione præmissa emphyteuta domino non indicaverit. quantum precium sibi ab alio offeratur, emphyteusi cadit. d. cap. ult. in prin. quod etiam verum est si ab attestacione præmissa nondum duo menses præterierint.

d. c. ult. in prin. Verus vel à denunciacionis. item si personis vetitis alienaverit, emphyteusi cadit. d. c. ult. in prin. Verus qui ab emptione hujusmodi. §. item Si emphyteuta rem fecerit Deteriorem, jure suo cadit. 10. q. 2. c. hoc jus. §. qui rem. §. Si emphyteuta ecclesie intra biennium, vel alius intra triennium canonem non solverit, jure suo cadit. c. ult. §. emphyteuta quoque. de locato. §. cond. d. ult. 10. q. 2. c. hoc jus. §. qui rem. etiam si dominus non solvat emphyteutæ meliorationes. d. §. qui rem. Verus non repetiturum. vel si emphyteuta non sit interpellatus, ut solveret. d. c. ult. in fin. Item si emphyteuta jus suum ex causis prædictis amiserit, ut ad dominium res redeat, nihilominus præteriti temporis pensionesolvere, & damnum, quores deterior facta est, præstare tenetur. d. §. qui rem. Verus ut tamen solvat.

Episcoporum origo. dist. 21. c. in no. c. etymologia. dist. 21. §. episcopus. §. 8. q. 1. c. qui episcopatum. §. Definitio, divisio episcoporum & species. dist. 21. c. 1. §. ordo Verò. §. Differentia episcoporum & coepiscoporum. dist. 68. c. quamvis. §. Dignitas episcoporum est, ut sint loco Apostolorum, quorum vicem in ecclesia gerunt. dist. 21. c. in no. §. ceteri. Verus ipsi quoque. dist. 68. cap. ult. & Prærogativa dignitatis ex subscriptione & voti ordine colligitur. dist. 17. c. pen. §. si. cum c. sequente. & ex tempore ordinationis. dist. 17. c. ult. §. dist. 18. c. 1. §. denique Compositionem de jure primatiæ unus solus, cujus interest, potest impedire. cap. ult. de majoritate & obedientia.

Episcopalis sedes.

Majores tantum Civitates privilegio episcopatus sunt honorandæ. cap. 1. de privilegio. dist. 80. in prin. cum sequentibus, usque ad cap. ult. 23. q. 4. c. sicut excellentiam. §. concilium. Verus episcopo Verò primas. 16. q. 1. cap. precipimus. in prin. usque ad §. sunt. §. dist. 68. c. ecclesiis. §. inter episcopos. §. Episcopales sedes non longo intervallo à se debent disjungi. dist. 80. c. ult. §. Propter hostium impetum, & crudelitatem subditorum episcopos suos trucidantium, sedes episcopalis in aliam civitatem Transfertur. 7. quæst. 1. cap. temporis. 25. q. 2. cap. ult. §. Quæ civitates antea non habuerunt episcopos, in his nec postea constituendi. 16. q. 1. c. salix.

Episcoporum officium.

§ Corrigere subditos debet, & ad fidem provocare non severitate, sed blandimentis. dist. 45. c. licet. c. qui sincera. c. de Judæis. c. licet. c. cum beatus. in prin. Contradicit tamen. d. c. cum beatus. §. Salomon. cum sequentibus, usque ad c. rris sunt. Cui objectioni respondet Gratianus, d. dist. 45. c. duo sunt. §. ex his omnibus, cum sequentibus, usque ad c. ult. item de corrigendo populo agitur. c. irrefragabili. 13. in prin. de officio ordinarii. dist. 86. c. 1. c. odvo. c. facientis. 23. q. 4. c. duo ista. & si in corripiendo modum excesserit, à domino, non à subditis veniam petere debet. dist. 86. c. quando.

¶ porro Crimen non probatum non nominatim redarguet, sed in genere. *c. si sacerdos. 2. de officio ordinarii.* & de criminibus inquirere ea que punire possunt, & si opus fuerit, brachium seculare implorabunt. *c. 1. d. 1. sed ne in puniendis delictis ad quantum magis quam ad leges respiciant. cap. 1. resagabili. 13. §. si. eodem titulo.* denique ne sermone incauto infirmorum conscientiam vulneret. *dist. 45. c. ul.* ¶ De docendo populo, regendo & amando. *7. q. 1. sicut. §. r. §. episcopum. dist. int. 36. c. ul. & dist. int. 86. in prin.* In docendo sacram scripturam, non grammaticam episcopus exponere debet. *d. dist. 36. c. cum multa.* ¶ Familiaritatem domesticorum immoderatam vitare debet. *dist. 34. c. 1.* ¶ Hospitali episcopum debet esse. *dist. 40. in prin.* ¶ Impatiens non sit, neque percussor, sed mansuetus, neque aliquem propriis verberet manibus. *dist. 45. c. 1. cum c. seq. & c. episcopum. c. cum beatus. stem dist. 36. cap. non licet. ar. 1. q. 7. cap. si quis omnem. §. pen. stem de clerico percussore. c. 1.* ¶ Vi infirmis & pauperibus subveniat. *dist. 32. in prin. cum c. seq. dist. 84. in prin. cum duob. cc. seq. stem 3. q. 1. c. Clemens.* ¶ De Mensa, suppellectile, & victu Episcopi, cavetur *dist. 41. c. episcopus.* ¶ Ne subditos gravet sumptibus & Exactionibus. *c. cum apostolus. 6. §. prohibemus. de censibus. c. 1. de excessibus pralatorum. 10. q. 3. c. quia cognovimus. c. cadendum. c. inter cetera. c. relatum. c. ul. & 16. q. 1. c. constitutum. c. nulli. c. predicator. item extra de com. unica. §. secundo. Verò. de penus. charitativum tamen subsidium licitum est. ¶ Viduis & orphanis ecclesie præsidium implorantibus episcopus debet subvenire. *dist. 87. in prin. cum sequentibus usque ad c. irreligio.* Restrigitur tamen hæc regula *dist. int. 88. c. episcopus gubernationem.* ¶ Ad episcopum pertinet, de quibus religiosis disponere. *cap. de xenodochiis. de religios. domib.* ¶ Episcopus sacerdos necessarius esse debet. *c. ex literis. de excess. pralat.* ¶ Episcopus non debet clerici beneficium sine eius consensu minuere. *c. ad hac. eod. tit.* ¶ Episcopi semper in publico superindumentis lineis uti debent, nisi religiosi sint. *ca. clerici officia. de §. 1. & honest. cleric.* ¶ Episcopus non debet sibi vendicare res ecclesie. *c. prohibemus. de censib. & exat.* ¶ Episcopi duo simul in uno loco & diocesi esse non possunt. *c. quoniam implerisque. eodem tit.* ¶ Episcopus ad aliam dignitatem sine Papæ licentia transire non potest. *cap. licet. de translac. episcop.* ¶ Episcopus res ecclesie sine consensu capituli alienare non debet. *cap. 1. de his que fi. a pral. sine consensu. cap. 1.* ¶ Episcopus nihil juris sibi in monachos constituat, nisi disciplinæ causa. *cap. 1. de stat. monach.* ¶ Episcopus potest alicuius dignitatis proventus detinere vel beneficia, si sua ecclesia onerata sit. *c. ut nostrum. ut eccles. benef. sine dimin. confer.* ¶ Episcopus potest alteri inferiori committere quæ jurisdictionis sunt, non quæ sunt ordinis. *c. aqua benedicta. de consecr. eccles.* ¶ Episcopus iudicio sanguinis nec consentire, nec interesse debet, alioquin remouetur. *cap. 1. ex literis. de excess. pralat.* ¶ Episcopus non potest augere pensiones sine consensu capituli sui,*

vel Papæ. *c. pastoralis. de his que fi. a pral.* ¶ Episcopus nec debet nec potest personatum vel dignitatem habere in alia ecclesia. *cap. 1. de electionem. de concess. prab.* ¶ Episcopus potest causa clericum ligandum & capiendum curare. *cap. 1. dilectis. de appell.* ¶ Episcopus vices suas sub annuo censu committere non debet. *cap. querelam. ne pralat. vices suas.* ¶ Ad episcopum spectat animarum cura. *cap. 1. ultim. de verbo. signif. in 6.*

Eremitis. *c. 1. §. si. de excess. pral. in 19. q. 3. c. perlatum. §. cum*

Error facti nulli nocet, negotio nondum finito. *c. ex parte abbatis. de consyl. & lege. 23. q. 4. c. hoc autem §. ex his omnibus. 119. ad §. cum in lege.*

Evangelio in fine poenitentii non denegatur. *c. ult. de septuaginta. c. quod inter. de part. & remiss.* ¶ Eucharistia ad minus semel in Pascha accipiatur, nisi de consilio sacerdotis qualiter accipiat. *c. omnis. eod. tit.*

Eucharistia in fine poenitentii non denegatur. *c. ult. de septuaginta. c. quod inter. de part. & remiss.*

Eventu sed ex consilio facta mandata. *dist. 47. c. si. cum duob. cc. sequentibus.*

Evicta re, quando nequit emtor de evictione agere. *cap. si venditori. de empt. & vendit.*

Evidens. *cap. constitutionem. 2. in prin. de verb. signif. in 6.*

Examinatio ad eum pertinet, ad quem confirmatio. *ca. de re. abbat. lem. de elect.* ¶ Examinari debet postulans, sicut & electio. *cap. ult. de transitu.* ¶ Examinatio a non suo iudice non valet. *cap. bona memoria. 116. lect.* ¶ Examinanda sunt miracula per testes, & qualiter. *c. venerabili. de rescript.*

Exceptio æquæ ac actio a iudice est interpretanda, etiam si simpliciter proponenda, etiam si simpliciter proponenda, etiam si simpliciter proponenda. ¶ Enim casu videtur, quod exceptiones non debent admitti. *cap. ex parte. 13. de cons. dilige.* Nisi ita causa sit delegata, ne iudex alios exceptiones admittat. *d. c. 13. vers. nisi exprimat.* ¶ Exceptio multo magis illi competit, cui competit actio. *c. qui ad agendum. 71. de reg. jur. in 6.* ¶ Exceptio tamen denegatur exceptio, qui eodem crimine laborat quod obijcit. *cap. cum ecclesie. de exceptionibus. c. constitutus. 23. de appellatibus. c. 1. pro illorum. 22. de prebendis. c. 1. in illis. 6. §. quod si præsidio. & c. ult. in fine. de adulterio. 22. q. 6. cap. nihil iniquius. vide tamen c. dilecti. §. de exceptionibus.* ¶ Exceptionem obijciens non videtur de intentione actoris confiteri. *cap. 1. de intentione. 63. de regul. jur. in 6.* ¶ Qui Exceptionem obijciens non potest. *cap. cum olim. 19. vers. licet enim de censibus.* ¶ Non est in mora, qui Exceptionem potest tueri. *cap. 1. non est. 60. de regul. jur. in 6.* ¶ Nemo pluribus Exceptionibus uti prohibetur. *cap. 1. de reg. jur. in 6. Exceptionibus*

Exceptione Doli submovetur, qui petit quod est restitutus. *de reg. jur. in 6.*

Exceptio Ignorantiae datur, si quid errore vel ignorantia gestum est. *exemplo cap. apostolica. 9. in prin. de clerico excom. de differentia inter errorem & ignorantiam. dist. 38. e. quamvis. ubi errare dicitur, qui putat se scire quod nescit. Is autem qui ignorat, non putat se scire. sed fallit supradicta regula, si juris, non facti fuerit ignorantia. illa enim non praestat exceptionem vel excusationem. cap. ignorantia. 13. de regul. jur. in 6. 1. q. 4. c. turbatur. §. notandum. & §. item ignorantia. si tamen non crassa aut supina, sed probabilis fuerit ignorantia juris, excusat. capit. ultim. in prin. de const. in 6. item si agatur de damno vitando. d. §. item ignorantia. Vers. juris civilis. sed si in delictis juris ignorantia pretendatur, hoc casu ad evitandam poenam probabilis juris ignorantia excusationem non praestat. d. §. item ignorantia. Vers. non ita si delictum. item si foemina vel miles jus ignoraverit, excusatur, nisi jus naturale mulier vel miles ignorasse dicatur. d. §. item ignorantia. in princip. item si quis in jus alterius succedens jus ejus ignoret, exceptio ignorantiae ei prodest. capit. cum quis. 14. de regul. jur. in 6. item Exceptio ignorantiae non prodest, si crassa & supina fuerit facti ignorantia, hominis nimirum securi. capit. ul. Vers. dum tamen. de const. in 6. Plane hoc casu dispensari potest. cap. apostolica. 9. §. caterum si forte. de clerico excom. praeter ea dicta exceptio non prodest, si culpa ignorantis acciderit, quo minus sciverit: vel si voluntaria sit ignorantia. dist. 37. capit. ultim. & dist. 38. in princip. si tale sit factum, quod oportuit ignorantem scire. 1. q. 4. cap. turbatur. §. notandum. e. quamvis. 10. de regulis juris. Nisi minor sit aetate. d. q. 4. capit. ultim. §. finali.*

Exceptio Peremptoria ante litem contestatam frustra opponitur. cap. 1. cum c. sequente. de litis contest. et. in 6. Licet tamen eam in initio litis contestari. 3. q. 3. c. ultim. §. fin. & q. 6. c. si quis episcoporum. in fin. §. Vis Exceptionis est, non ut condemnetur actor in id quod in exceptione deducitur, sed ut actionem excludat. cap. 2. de ordine cognitionum. c. 1. de exceptionibus. §. Exceptio falli procuratoris & ante & post sententiam admitti potest. cap. in nostra. de procur. Similiter de literis falsis. capit. cum venerabilis. de exception. §. Excipiens contra electum de calumnia jurare cogitur. capit. cum dilectus. de elect. §. Exceptio excommunicationis in qualibet parte litis opponi potest. capit. exceptionem excommunicationis. de exceptio. §. Exceptio excommunicationis publice repellit iudicem ab officio suo. ibidem. §. Exceptio contra testem ante sententiae definitionem probanda. capit. 1. de exceptionibus.

Excommunicationis definitio. in qu. 3. c. ad mensuram. §. Vel sententia. §. Excommunicatione nulla major poena est in ecclesia 24. q. 3. cap. corruptantur. Vers. qui a poena. §. Excommunicatio debitoris exceptionem ei non praestat. c. §. Verè. 34. Vers.

cum ad hoc debitum. de sent. excom. §. Medicinalis, non mortalis est poena. capit. 1. in prin. de sentent. excommunicat. in 6. 24. quæst. 3. ca. notandum. in fine.

Quam excommunicationem incurrant.

§. Excommunicationem incurrit, qui percussorem clerici defendit, vel cum possit, eum à percussione non prohibet. cap. quanta. de sentent. excommunicat. §. Excommunicationis poenam ipso facto incurrit etiam molestantes eos, qui electionem, vel beneficiorum collationem secundum eorum petitionem non fecerint. cap. sciant cuncti. 12. de elect. in 6. §. Item principes vel alii licentiam dantes occidendi vel male excipiendi eos, qui proferunt & divulgant sententiam excommunicationis, suspensionis sive interdicti contra ipsos, nisi re integra intra octo dies revocaverint sententiam, vel res ablatas propter hoc restituerint, excommunicationis sententiam incurunt, in qua si permanserint per duos menses, absolvi nisi per Papam non possunt. cap. quicumque. de sentent. excom. lib. 6.

Excommunicationis forma.

§. Excommunicatio debet fieri in scriptis, ut & suspensio interdicti: secus faciens suspenditur per mensem ab ingressu ecclesiae. capit. 1. de sentent. excommunicat. lib. 6. §. Excommunicatio non debet fieri sine monitione canonica. capit. fuerimus. & cap. Romana. eod. tit. §. Excommunicatio post appellationem non tenet. capit. dilecti filii. de appellat. §. Excommunicatus potest quis denuntiari post mortem. capit. si quis de heretic. §. Excommunicationis sententia debet esse manifesta & publica. cap. per tuas. de sentent. excommun.

Excommunicationis vis & effectus.

§. Ab excommunicato domino liberantur servi, si post trinam denuntiationem & admonitionem satisfacere nolit. capit. gratiam. de penitent. §. Excommunicato non debet beneficium ecclesiasticum conferri, nec potest illud sine dispensatione retinere. capit. postulastis. de cler. excom. §. Excommunicatus quamvis agere non possit, conveniri tamen potest, ita tamen, ut per alium respondeat. capit. intelleximus. 7. de iudic. §. Excommunicatus scienter ordines suscipiens, deponitur in perpetuum, si est laicus. capit. cum illorum. de sentent. excommunicat. §. Excommunicatus absolutionem contemnens, nec vetera beneficia retinere, nec nova acquirere potest ante absolutionem. capit. cum bono. de arat. & qualis. §. Excommunicatio minor non impedit executionem officii. capit. si celebrat. de cler. excommun. §. Excommunicatio ligat, etiam admonitione non praemissa. capit. sacro. de sentent. excommun. §. Excommunicatus potest appellationem prosequi, & literas impetrare. cap. per te.

nr. de appellat. ¶ Excommunicatus in dubio semper vitari debet, quia semper pro iudice presumitur. *cap. per tuas. de sentent. excommunic.* ¶ Excommunicatus duobus casibus auditur ante absolutionem. *ibidem.* ¶ Excommunicatus, ad osculum Papæ præbendum admissus, censetur absolutus. *capit. cum olim. de privileg.* ¶ Excommunicati testificari non possunt. *capit. ul. Seniens. de testibus.* ¶ Excommunicato et si Papa scribat, non idem censetur absolutus. *capit. si aliquando. de sentent. excommunicat.* ¶ Excommunicato participans non admittitur ad ipsum denunciandum. *cap. in presentia. de sentent. excomm.* ¶ Excommunicatus propter debita, si inops sit, absolvitur, cautione data quod solvet cum poterit. *capit. Odoardus. de solut.* ¶ Excommunicatis potest prædicari, & possunt ad bonum converti, & admoneri de correctione. *capit. responsio. de sentent. excomm.* ¶ Excommunicatus publicus non debet ad dignitatem laicalem vel secularem evehi. *capit. Venerabilem. de elect.* ¶ Excommunicatus à delegato non potest absolvi nisi à Papa, vel ab eo qui succedit delegato in onere & honore, nisi in mortis articulo. *cap. pastor. de offic. iudic. ordinar.* ¶ Excommunicatus publice iudex esse non potest. *capit. exceptionem. in fin. de exception. & cap. ad probandum. de sentent. & re iudicat.* ¶ Excommunicatus notorius debet ab omnibus etiam privilegiatis vitari. *capit. cum & plantare. de privileg.* ¶ Excommunicatus in cœmeterio sepultus exhumari & ejici debet. *capit. ad hac. de privileg. & c. sacris. de sepultur.*

Executio sententiæ debet differri ad 30. dies, propter deliberationem. *11. q. 3. cum apud.*

de Executoribus testamenti, & quatenus unus sine altero exequi possit. *cap. ult. §. fin. de testament. in 6.* ¶ De ratione ab executoribus testamenti reddenda. *Clement. 1. eodem tit.* ¶ Executores testamenti debent ad ejus executionem compelli. *c. Joannes. de testament.* ¶ Executio sententiæ, si alicui tertio præjudicet, non mandatur, donec hic de jure suo docuerit. *capit. cum super. de sentent. & re iudic.* ¶ Executori debent literæ exhiberi. *capit. cum contingat. de rescript.* ¶ Executio de beneficiis privandis fiet per episcopum, in cujus diocesi est beneficiatus privandus, non ubi delinquitur. *capit. postulasti. de foro competent.*

Exemptæ non sunt omnes ecclesiæ Papæ censuales, nisi privilegia monasterii à subjectione episcoporum esse liberas. *cap. recepimus. de privileg.* ¶ Exemptus omnis, ratione delicti vel contractus potest coram diocesano conveniri, nisi locus ubi commissum est delictum, sit exemptus. *capit. 1. de privileg. lib. 6.* ¶ Exemptus non potest exemptum ad aliam diocesi, ubi crimen sit commissum, compellere ad respondendum. *ibidem.* ¶ Illi non sunt exempti, quibus Papa solummodo dixit, Vos in filiis ecclesiæ Romanæ recipimus: sed illi tantum,

qui nec excommunicari, nec suspendi, nec interdici à nemine possunt, præter à Papa vel ejus delegato. *capit. 1. de verbis. significat. lib. 6.* ¶ Exemptus in capite ratione membrorum ad synodum veniat. *capit. ex ore. de privileg.* ¶ Exempti à diocesano puniri non debent. *capit. si quis nobis. de supplem. neglig. pral.* ¶ Exemptionis causa absolutus potest conveniri de causa. *capit. in causa. de caus. propriis. & post. §. 1.* ¶ Exemptus non est omnis, qui protectionis literas à Papa habet. *capit. ex parte. de privileg.*

Exequiæ Pompatice plus sunt solatia vicinorum, quam subsidia mortuorum. *13. q. 2. c. anima.*

Exhæredatio suorum non debet fieri propter ecclesiam. *cap. ult. cap. ult.*

Exilii pena per iudicem ecclesiasticum imponi potest. *capit. ad audientiam. de crimin. fals.*

Expensas honestas potest iudex à partibus petere. *cap. cum ab omni. de honor. cler.* ¶ In expensis condemnatur, necessarii condemnatur. *cap. cum venisset. de eo qui mit. in possess.* ¶ In expensis condemnatur, qui possessionem illicitè tenuit. *capit. ad hoc. de sequestr. poss.* ¶ In expensis condemnatur, qui temerè aliquem ad iudicium trahit. *capit. licet. de dol. & contum.* ¶ In expensis condemnatur, qui appellationem non prosequitur. *cap. irreprehensibilis. de appell. c. 1. de appell. lib. 6.* ¶ Qui in quarta tertium productione delicti, condemnatur in expensis. *cap. ultra tertium. de re iudic. Item si falsas literas impetravit, & tunc occasione expensas facit. cap. ceterum. de rescript. Item qui iniuste appellavit. cap. si delictus. de appellat.* ¶ In expensis condemnatur, si verfaris contumax ad iudicium non veniens. *capit. cum dilecti. de dolo & contum.* ¶ Expensæ factæ circa electionem sede vacante, de bonis dignitatis refarciuntur, non capituli, sed præbendæ. *cap. ut de bita. 25. de elect. & c. elect. potest.*

Expositiis cap. unica. de infantibus & languidus expositus. ¶ Si infans expositus tollatur & educatur, secus educantis efficitur. *dist. 27. capit. ult. Sed contra dicit c. unicum. §. fin. de infantibus expositis. dist. 21. c. 1. §. exorcista. de*

Exorcistæ. De modo ordinandi exorcistam. *dist. 23. cap. exorcista. iidem de horum officio, dist. 25. cap. 1. §. ad exorcistam.* ¶ Exorcizare non licet, nisi iis qui ab episcopo ad id sunt promoti. *dist. 69. c. ult. & de consecrat. dist. 1. c. 1. §. si autem ut legitur.* ¶ Exorcismus damnosus eicit. *de consecrat. dist. 4. ca. sacerdotes.*

Expressa nocent, quæ non expressa non nocent, sic multa per patientiam tolerantur, quæ si deducta fuerint in iudicium, exigente iustitia non tolerantur. *ca. cum jam dudum. 18. §. fin. de præbend.*

Fabula
Facere

Poëtarum Christianis non legendum. 37. dist. c. ideo. potest quis per alium, quod potest facere per seipsum. c. potest. 68. de reg. jur. in 6. Quod quis facit per alium, hoc ipse fecisse videtur. cap. qui facit. 72. de reg. jur. in 6. Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno licebit. c. quod alicui. 67. d. tit.

Factum cuique suum, non alteri nocere debet. c. mora. 25. de reg. jur. in 6. Per procuratorem quis factum in iudicio proponere prohibetur. c. pastoralis. 14. de iudicio.

ex Facto alterius alius conveniri potest: Nisi alius factum alterius ratum habuerit. cap. cum quis ab h. 23. de sentent. excom. in 6. cap. rari habitorem. 10. de reg. jur. in 6. quod si tamen nomine rari habitentis non sit gestum, tunc rari habitatio ei non nocet. d. ca. 23. §. fin. cap. rarum. 9. de reg. jur. in 6. item factum alterius alteri nocet, si iure repressalium incola pro incola conveniatur: quod limitatur personis & rebus ecclesiasticis, contra quas repressalia concedi vel extendi non possunt. cap. i. unico. de iniuriis, in 6.

Successori ecclesiastico non præjudicat factum prædecessoris. cap. 2. de præscriptionibus. Nisi in rem ecclesiæ sit versum. Nam successor in beneficio ecclesiastico conveniri potest ex contractu à prædecessore suo in rem ecclesiæ inito. cap. 1. de solutionibus. Pro facto habetur, quoties per eum qui facere debet, non stat quo minus fiat. cap. imputari. 4. c. cap. cum non stat. 66. de reg. jur. in 6.

Facultatibus

crefcentibus, crescere potest numerus canonicorum. c. cum M. Ferrarens. de consuet.

Facilitas

venia. illecebra est delictorum. c. ut clericorum. de vit. c. honest. cleric.

Fallendi

animum non habet, non mentitur. 22. quest. 2. cap. beatus. §. ille ergo.

Qui falsi accusari possint, vel non.

Qui falsum commisit. c. 1. in prin. de crimine falsi. quod consistit in veritate occultanda & in mendacio dicendo. d. cap. 1. in fin. Nisi sine dolo malo, vel per errorem & ignorantiam quis falsum commiserit. cap. accedens. 8. de crimine falsi. Species falsi in literis commissi enumerantur. cap. licet. 5. eod. tit. Si quis Alehiam exerceat, vel procuret, punitur. c. unico. de crimine falsi, in extra. c. comm. Si instrumenta quis suppreffit, vel adversariis tradidit. 12. q. 2. ca. si quis de clericis. 1. c. cap. si quis de clericis. 2. Qui iustum iniustum dixit, sanctum non sanctum, vel contra, aliove modo mentitur. 11. q. 3. cap. si quis dixerit. c. si quis hominem. cap. §. qui dicitur. c. unicuique. Qui falsas Literas non destruxit, vel resignavit. c. a. 4. §. ad iocentes. de crimine falsi. Qui literas Papæ de manibus ejus, vel officialium ejus non recepit. cap. licet. 5. §. eos etiam. d. tit. Qui circa Rondera & mensuras falsum adhibuit, pu-

nitur. cap. ut mensura. 2. de empt. c. venditione. Qui Monetam falsificavit, punitur. c. unico. de crimine falsi. in extra. c. Ioan. XXII. c. unico. de dilationibus. in extra. c. comm. Si Mulier virili veste utatur, punitur. dist. 50. c. si qua mulier. Si Pecuniam quis accepit ob accusandum vel non accusandum, ob dicendum vel non dicendum testimonium, vel ob sententiam. d. c. unicuique. §. fin. cum c. sequente. 1. q. 1. c. concussio. de Ponderibus, vide infr. eod. in Mensura. Si falsum dixerit Testimonium. 3. q. 9. c. nihilominus. 4. q. 2. c. ult. §. qui falso. Nisi indignum ignorans, dignum dixerit. cap. unico. de scrutinio. Si Testis diu sua utrique parti prodidit. 4. quest. 2. c. ult. §. qui falso.

Falsariorum poena.

Falsarii cum fautoribus & defensoribus, ipso iure sunt excommunicati. cap. ad falsariorum. de crim. falsi. Falsarii literarum Papæ, nisi ab ipso vel de ejus mandato absolvi non possunt, nisi in mortis articulo. cap. dura sepe. eodem titulo. Falsificator literarum capituli, suspenditur ab officio & beneficio. cap. jam literis. de testibus. Contra falsitatem qualiter procedatur. vide in c. notimus. de verbis. significat. Item quot modis falsitas literarum Papalium dignoscatur, vide in c. licet ad regimen. de crim. falsi.

Fama

pluris facienda unius testimonio. cap. super eo. de consanguinit. c. affinit.

In probationibus etiam est famæ habenda ratio. c. cum causam. de probat. Fama tamen sola ad condemnandum non sufficit, cum testibus sit iudicandum. c. tuanos. de cohabit. cler. c. mulier.

Fames

curat morbos quos gula infert. de consecrat. dist. 5. c. nullus.

Familia

cum patre excommunicato communicans, excusatur. cap. si herede sentent. excomm. nisi in crimine quoque communicet, tunc enim non excusatur. ibid.

Familiaritas

nimia mulierum incitat antiqui hostis stimulos. 81. distinct. c. oportet.

Favor

vel gratia sæpius pretii loco succedunt, ideoque non minus favor pretio prohibetur in beneficiis conferendis vel auferendis. cap. nemo. de simon. c. cap. gratie. de prebend.

In Favorem alicujus constituta, adversus eum non sunt interpretanda. c. quod ob gratiam. 61. de reg. jur. in 6.

Felicitate

peccantium nihil est infelicitus. 23. q. 1. c. paratus.

Festis

diebus neque juramenta præstari, nec pro pace jurari, neque placita seu iusta poenam sanguinis inferentia, fieri debent. cap. 1. de feriis. Festis diebus necessitatis tantum causa operari licet. c. licet. de feriis. Festa sanctorum ex terra consuetudine veneranda sunt. cap. i. quoniam in parte. eodem titulo. Festis diebus nec cause audienda sunt, nec sententia ferri debet, nec processus etiam partibus contententibus valet. cap. i. conquestus. eod. tit.

Fabula

¶ Festa secularia in ecclesia nulla sunt. capit. cum decorem. de vir. & hon. cler.

Feudi causa quando per iudicem ecclesiasticum sit tractanda. *cap. ex transmissa. de for. competent.* ¶ Infeudare de novo neminem licet de rebus ecclesie. *cap. ex parte. de feud.*

¶ Feudum in dotem nemo dare potest, nisi si cut & ipse tenuit. *capit. nuper. de donat.* ¶ Feudatarius sive vasallus, quandiu fructus non percipit feudi, servire non tenetur. *capit. i. de feud.*

¶ Infeudare potest episcopus beneficium ecclesie, ratione obsequii praestitum. *capit. per tuas. de donat.* ¶ Feudum ecclesiasticum non licet vendere laico sine consensu episcopi. *capit. Verum quoniam. de for. competent.*

Fides non deficit. *dist. 2. cap. firmum.* ¶ Fides operatur per dilectionem. *de penit. sententia. dist. 2. cap. circum.* ¶ Sine recta fide non valent bona opera. *24. q. 1. c. odi. c. ubi sana.*

¶ Quod ex fide non est, peccatum est. *28. q. 1. c. omnes. s. illud vero. de penit. dist. 3. c. quoniam. s. c. si fides desit.* ¶ Ad fidem quatenus quis sit cogendus, dissertur *23. q. 5. c. ad fidem.* ¶ Fidem praestari frustra sibi petit, qui eam non praestat. *c. frustra. 75. de reg. juris. 6.* ¶ Sine bona fide praescriptio non valet. *c. fin. de praescript.* ¶ De fide pactionis & consensu, vide *c. tuas fraternitas. de spons. duor.* ¶ In fide peccans dimitti potest, sed neuter eorum, altero vivente, cum alio contrahere matrimonium potest. *capit. de illa. de divor.* ¶ De fide dubitationes ad Papam sunt referenda. *cap. Veniens. de presbyt. non baptiz. a.*

Fides sacramenti, etsi ipsum sacramentum desit, ad salutem prodest. *capit. debitum. de baptis.*

¶ *Et eius eff.* ¶ Fides adultero data de contrahendo matrimonio post mortem viri, matrimonium contrahendum impedit, & contractum dirimat. *c. Veniens. de eo qui dux. in matrim.* ¶ Contra fidem veniens puniatur, sicut contra iuramentum aliquid faciens. *cap. per venit. de fidei iuss.*

Fidei iussor contraria mandati actione consequitur, ut indemnis servetur. *capit. per venit. 2. de fidei iussoribus. quod fallit, si nondum solverit actor. d. c. 3. quest. 1. except. 1. quod si debitor diu in solutione debiti cessaverit, fidei iussor indemnitate consequi potest. capit. ultim. d. tit. ut & si debitor dissipare bona sua incipiat. d. capit. ult. vers. aut dissipare. vel si actor sit condemnatus. d. c. ult. vers. seu super hoc. denique si actor a creditoribus molestetur. capit. constitutus. d. tit. de fidei iussoribus.* ¶ Fidei iussor tribus de causis agere potest contra eum pro quo fidei iussit. *c. cum pro quo. de fidei iuss.* ¶ Fidei iussoribus interveniens clericus deponitur. *capit. 1. eodem titulo.* ¶ Fidei iussorem debet debitor indemnem servare. *cap. per venit. eodem titulo.*

¶ Religiosus fidei iussor esse non potest, nisi delicti superioris. *c. quod quibusdam. de fidei iussor.*

Filius sacerdotis in sacerdotio genitus non debet in patris sui ecclesia ministrare. *cap. ad presentium. de fil. presbyt.*

¶ Filius immediate non potest patri in beneficio succedere. *c. conquirentes. eod. tit.* ¶ Filius

legitimus & pater simul ministrare possunt una ecclesia. *capit. ad hoc. eodem titulo.* ¶ Filius presbyteri ministrans potest partem beneficii retinere. *cap. proposuit. eod. tit.* ¶ Filius potest succedere patri, si sit temporalis vicarius. *capit. cum sit vicarius. eod. titulo.* ¶ Filius non potest succedere patri per donationem laici. *cap. ult. eod. tit.* ¶ Filius episcopi legitimus potest una cum patre beneficium obtinere in una ecclesia, & ad sacros ordines promoveri. *capit. ad hoc. eodem titulo.*

¶ Filius non erit vicarius in ecclesia, in qua pater antea personatum habuit. *capit. ad exco. eodem titulo.* ¶ Filii legitimi in seculo educati, ad sacros ordines, curas animarum vel prebendas, sine dispensatione promoveri non possunt. *capit. 1. eodem titulo.* ¶ Filii canonicorum cum patribus in eadem ecclesia canonici esse non possunt. *capit. cum decorem. de fil. presbyt.* ¶ Filius liberae vel libertate ad servitium redigi non debet. *c. 1. de nat. ex liber. ventr.* ¶ Filius non potest revocare legitimam patris donationem. *capit. cum delecti. de donat.* ¶ Filius sequitur conditionem patris secundum provinciae legem. *capit. licet. de conjug. servor.* ¶ Filium sequens a marito debitum maritale non potest revocare. *capit. tua fraternitas. de eo qui recipit. quim.* ¶ Filius adultus a patre cogi non potest ad contrahendum matrimonium, sed ad sponsalia contrahenda potest cogi non adultus. *capit. ad desponsat. impub.* ¶ Filios opprimendi impuniti. *c. de infanti. de in qui fil. occid.* ¶ Filialis regulariter non competit actio sine patris consensu, nisi in causa spiritali. *cap. ultim. de fin. de iudic. in 6.*

Finium regundorum actio triginta annorum praescriptione obditur, sed et in finibus episcoporum & parochiarum, qui antea tempore praestitum possunt. *cap. super 24. de parochiis.*

Fiscus capit. quod non capit. *Christus. q. 7. c. majores. q. 1. c. de maior. m. d. cap. clericos. s. factores de verborum signific.*

Flamen *Clement. 1. s. statum. in fin. de statu mulierum.*

Flocus. *vitium omnium maximus scelus est. 2. q. 7. c. non solum. s. inter cetera.* ¶ De gradibus fornicationis. *d. q. 7. c. quem admodum. s. sunt etiam. c. adulteris.*

Fortuito & a casu facta, culpa non sunt imputanda. *cap. si vero. de for. sent. excommuni.*

Fortuna adversa probatio virtutis est, & indicium reprobationis. *7. q. 1. ad verset. in prin.*

Fratre & sorore uxoris: quo nomine appellatur. *35. quest. 3. c. quod autem. de viri fratre & sorore: quo nomine appellatur. cap. quod autem. s. mariti frater. c. s. viri frater.*

¶ De duorum fratrum uxoribus: quo nomine appellentur. *dist. capitul. quod autem. s. duorum autem.*

Folgio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Frigiditas dirimit matrimonium contractum, ita tamen, ut si cum alia contraxerit, ad primam redire cogatur. *cap. 1. de frigid. & malefici.* Frigiditas naturalis per triennium probatur, & qualiter. *cap. laudabilem. de frigid. & maleficiat.*

Fructuum possessio penes feudatarium est, & non penes dominum feudi. *c. 1. de feudis.* Fructus pignoris in fortem sunt computandi. *c. cum contra. de pignor.*

Fugiendi honores, & fugientibus offerendi. *8. q. 1. c. in scripturis.*

Fures auctoritate superioris possunt incarcerari. *c. 1. de deposit.* Furibus poenitentibus ante mortem, Eucharistia & sepultura non negatur. *c. 2. de fur.* Furem indicare tenetur quilibet. *c. qui cum fure. de furt.* Furti confitens, furem si non indicat, est facti reus. *ibid.* Pro occisis in furto non est orandum. *c. fures. eod. tit.* Is qui necessitate cogente furatur non est fur iudicandus. *c. si quis. eod. tit.*

Futura per verba contractum matrimonium, copula sequente confirmatur. *c. pertuas. qui filii sunt legitimi.* Ad futurorum cautelam multa statuantur. *c. licet. de election. & electi. potest.*

Generi & nurus, socieri & socrus appellatio ex sponsalibus acquiritur. *27. quæst. 2. cap. egressus. & fin. & c. priusquam. Verissecutitiam eos.*

Generi per speciem derogatur. *cap. generi. 34. de reg. jur. in 6.*

Generale interdictum. *c. cum in part. 17. de verb. signifi.*

in Generali concessione non veniunt ea quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus. *c. in general. 81. de reg. jur. in 6.*

Genethliacus, 26. quæst. 2. c. illud quod. s. neque illi ab hoc. s. gene-
thliaci. Ad hanc causam pertinent horoscopi, qui definiuntur. *d. c. 1. s. horoscopi.*

Gladio seculari utendum est, cum spiritualis non timetur. *c. ad abolendam. de heretic.* Gladium materiale potest ecclesia invocare. *c. postulasti. de homicid.*

Graduum numerandorum ratio. *35. q. 5. cap. ult. & de ratione numeri graduum cognationum, quare usque ad sextum gradum numerentur. 35. q. 2. in prin. cum c. sequent. & quæst. 5. c. ult. s. successions.*

Græci a Latinis non ordinentur, nec e converso. *c. cum secundum. de temp. ord.*

H.

Habitus susceptio impedit matrimonium contrahendum, sed contractum non dirimit. *c. consulas. qui cler. vel s. & c.* Habitus monachalem gerens vel deponat, vel monachus fiat. *c. ut cler. de reg. & trans. ad relig.*

Hæres voluntati defuncti non satisfaciens, privatur hæreditate. *c. licet. univ. s. s.*

de heret. & Super hæreditate litigatur coram iudice seculari. cap. tutor presentium. qui filii sunt legit. & De hæreditate potest etiam Papa iudicare. cap. 1. eod. tit. & Hæres sacerdotis est ecclesia. cap. presbyteri. de pen. & Hæres conveniri potest, ut satisfaciatur pro defuncti delicto. cap. in literis. de rap. & Sine hærede decedere non videtur, qui ecclesiam vel monasterium hæredem constituit. c. in presentia. de probat. Hæres puniatur pro culpa defuncti. cap. ad aures. de pen. & Hæredem compellere potest episcopus, ut testatoris voluntatem impleat. cap. si hæredes. de testam.

Hæresis quid. *c. ad abolendam. 9. in prin. de hereticis. 24. q. 1. ca. loquitur. cum c. sequent. c. omnib. c. ad vocat. c. quoniam verus. c. quicumque. c. didicimus. in prin. item 9. 3. c. hæresis. c. hereticus. ca. qui in ecclesia. c. qui aliorum. proprium hæreseos est. 24. quæst. 3. c. transferunt. causa hæreseos. d. c. transferunt. s. hereses. effectus & usus hæresis. d. 9. 3. ca. ult. species cognata hæresis, quod est schisma. d. quæ 3. c. illi qui. s. fin. cum c. seq. item 24. q. 1. c. schisma. in prin.*

Hæreticus catholico succedere hæreditariæ non debet. *cap. si quis. de heretic. & Hæreticorum damnantur scripturæ. c. fraternitatis. de heret. & Hæreticorum receptatores sunt ipso iure excommunicati, ut & ipsorum fautores. cap. sicut ait. eod. tit. & Ad extirpandas hæreses debet invigilare princeps. cap. excommunicamus. eod. tit. & Hæretici nisi respiciant, traduntur iudicio seculari. cap. excommunicamus. eod. tit. Idem fiat, si ad abjuratam hæresin reddierint: quia tunc sine misericordia ulla iudicio seculari tradendi sunt. cap. penult. eod. tit. & Hæreticorum bona, nisi respiciant, confiscari debent. cap. Verigenis. eod. tit. & Hæreticorum filii, licet catholici, exheredantur. *ibid.* & Hæreticorum clericorum bona ad ecclesiam revertuntur. *c. excommunicamus itaque. de heret. & Contra hæreticos proceditur ex sola suspitione. *ibid.* & Hæreticos extirpare nolens excommunicetur. *ibid.* & Hæreticorum fautores, si intra annum non satisfecerint, sunt infames. *ibid. m.* & Hæreticus clericus degradetur, & postea iudici seculari tradatur. *ibid.* & Ab hæreticorum dominio absolventur, qualitercumque eis obstricti. *eod. cap. circa fin.* & Hæreticus censetur, qui juramento se purgare noluit. *cap. excommunicamus. eod. tit.* & Hæreticorum extirpatio ad episcopum spectat. *cap. in causis. de elect.***

Heremita potest eligi in abbatem. *c. cum monasterium. de elect. & electi. potest.*

Homicidium potest actu & voluntate committi. *cap. dilectus filius. de homicid.* In homicidio casuali consideratur, an dederit quis operam rei illicitæ. *ibid.* Homicidii causam præstantes, pari poena, ut homicidæ ipsi, sunt ferendi. *cap. sicut dignum. eod. m. titul.* Homicidium quandoque non imputatur. *cap. continebatur. cap. Petrus. & cap.*

fn. eodem titulo. ¶ Homicida non habetur Medicus vel chirurgus, qui nihil eorum quæ sui sunt officii, omisit, licet ægrotus moriatur. *capit. r. u. nos. eodem titulo.* ¶ Homicida is non est, qui abortui causam dedit, si conceptus nondum sit animatus. *capit. sicut ex literarum. eod. titulo.* ¶ qui homicidio interest, sed non percussit, nihilominus potest promoveri. *capit. presentium. de cler. percuss.* ¶ Homicidium casuale committens promoveri potest, si negligentia supina non intervenerit. *capit. lator. de homicid.* ¶ In homicidio casuali quæ sint consideranda, *vide in capit. ex literis. eodem titulo.* ¶ Cum homicida non potest episcopus dispensare. *capit. de cler. pugnant. in duell.* ¶ Homicida reputatur, conceptionem mulieris vel viri generationem impediens. *cap. si quis. de homicid.* ¶ Homicidii poena puniatur excitans alios ad pugandum bello injusto. *cap. quod in dubiis. de pen.* ¶ Homicidium quatuor modis committitur. *capit. 2. de cler. pugn. in duell.* ¶ Suspecto de homicidio indicitur purgatio. *cap. ex literis. de homicid.*

Honor debetur clericis, & maxime prælatis. *capit. solita. de major. & obed.* ¶ In honore succedens, & in onere succedat. *capit. ex literis. de pign.*

Hora, qua iudex sententiam ferre debet, habetur *capit. consuluit. de offic. deleg.* ¶ Horæ omnes possunt dici manè præter completorium. *cap. 1. de celebrat. miss.*

Hospes turpius eiicitur, quam non recipitur. *cap. quem admodum. 25. §. alioquin si. de res. quia turpius. de iurejurando.* Hieronymus. 2. q. 7. *cap. quanguam.*

Hospitalarii qui sint, notatur in *cap. cum plantare. de privileg.*

Hypocritæ multi bene. §. illud Gregorius. *cum cap. sequente Cirsus.*

Jaçantia & Confidentia. 6. q. 1. c. imitare. 16. q. 1. *cap. revertimini. §. si quis doctus. 32. q. 5. cap. si Paulus.*

Januarius dicitur quasi janua anni, atque principium. d. 76. c. jejunium. §. mense decimo.

de Jejunio plenus venter facile disputat. 12. q. 2. c. gloria. §. plenus. ¶ Jejunium frangens ægrotus non peccat. *cap. quod non est. de regul. iur.* ¶ Jejunium solvit vinum manè bibitum. c. ex parte. de celebr. miss. ¶ Jejunandum est sabbatho præcedenti, si in secundam feriam evenierint festa sanctorum, jejunia habendum. *capit. 1. de observat. jejun.* ¶ Jejunandum quando & quibus temporibus & diebus, c. 2. de observat. jejun.

Ignorantia non habet locum in iis quæ publice fiunt. *cap. cum in tua. qui matrimon. accus. poss.* ¶ Ignorantia quando excuset, & quando non. *vide in cap. presbyterum. de homicid. §. c. 2. de cogn. spirit. §. c. 2. de ord. ab episcopo.* ¶ Ignorantia tempus nec currit. c. licet. de supplend. neglig. prælat. ¶ Ignorantiam allegans juramentum præstare non potest. c. si vero. de sentent. excomm.

Illegitimos solus Papa ad episcopatum legitime promovet. *cap. cum vacante. de elect.* ¶ Illegitimi parentibus succedere non debent. c. referente. qui filii legit. ¶ Illegitimi reputantur in gradu vel statu prolem geniti. *capit. cum inhibito. de clandestin. spons.*

de Imaginibus sanctorum decessorum. 3. c. perlatum. ¶ Imagines sanctorum memoriam sunt & recordatio puniuntur. d. dist. 3. cap. venerabiles.

Impedimentum iustum excusat inter quatuor clericis. non resid. ¶ Impediens aliquem in re suo condemnandus est in expensis. c. accusat. de accusat.

de Imperatoris electione, c. non dicitur. 24. de electio. ¶ de iuramento quod præstat imperator. d. clementi. 1. ¶ Imperator vel Rex iura Imperii vel regni præstito iurejurando, nequit alienare. *cap. de lectio. 35. de iurejurando.* ¶ Imperatoris iurisdictio Imperii vacantis ad quem pertinet, unico, ne sede vacante aliquid innovetur. ¶ De iudicio Imperatoris disputari non oportet. 1. q. 4. *cap. si quis suadente. §. committitur.* ¶ Imperio non habet locum sanguinis succedens, sed tantum electio. *capit. venerabilis. de elect.* ¶ Imperio vacante potest appellari ad Papam ab audientia vel instantia iudicis secularis. *cap. de foro compe.* ¶ Imperator major est Papa in temporalibus. *capit. solita. de major. & obed.* ¶ Imperator Iustinianus decrevit ut sacri canones vim legum obtinerent. *capit. de iur. calumn.*

ad Impossibile nemo potest obligari. nemo. d. de iur. iur. §. 1. ¶ possunt mortali peccata. c. 1. de delict. par.

Impuberes incantant. 26. quasi. §. cap. quicumque. §. fin. cum cap. sequ. 11. et c. per se. 11. q. 7. c. admoneant. 26. q. 3. c. 1. §. incantaverit. puniendis. c. si quis domum. 6. de injuriis. 23. q. 3. c. si quis membrorum. cap. possimam.

Incantator, quicumque. §. fin. cum cap. sequ. 11. et c. per se. 11. q. 7. c. admoneant. 26. q. 3. c. 1. §. incantaverit. puniendis. c. si quis domum. 6. de injuriis. 23. q. 3. c. si quis membrorum. cap. possimam.

de Incendiis matrimonium sequens, illud non solvit. de eo qui cognovit conjugum. per totum. tit.

Incestus solvit. de eo qui cognovit conjugum per totum. tit.

de Inconstantia dictorum factorum. 22. q. 4. c. an magister. §. fin. c. incommutabilis. c. non semper. c. magister. ¶ Inconstantia non excusat animum qui sive ab uno, sive à pluribus dedicetur ecclesia. *capit. cum ex eo. de paroch. & remiss.* ¶ Indulgentiam facere potest episcopus in suo episcopatu. *capit. pan. de paroch.* ¶ Indulgentiarum forma in licetis potestatem. ¶ Indulgentia aliorum episcoporum non quæritur.

& quando valet. *ibidem*. ¶ Indulgentiam dant episcopi soli. *c. quod in re. eodem titulo.*

Infirmitas duplex. 15. q. 1. in prin. §. porro *infirmis. c. illud relatum. §. itaque ut. usque ad §. furor. cap. concupiscentia.*

¶ Infirmis excusat à contumacia. *cap. querelam. de procurat.* ¶ Infirmis magna solvit sponsalia. *cap. quemadmodum. de iure iur.* ¶ Infirmi carnes comedere possunt in Quadragesima. *cap. 1. de obseruat. ieiun.*

¶ Infirmus ieiunium solvens non peccat. *capit. quod non est. de regul. iur.*

¶ Infirmis episcopo datur coadjutor: similiter infirmus episcopus omnia recipiat, quæ sanus reciperet. *cap. 1. & cap. ex parte. de cler. egrot.* ¶ Infirmis clericis datus est etiam adiutor. *cap. de rectoribus. eod. tit.*

Infamiae causæ enumerantur 3. q. 7. c. infames. §. porro infamia. mulier quæ intra annum luctus nuptias iterat non notatur. *ca. penult. & ult. de secundis nuptiis.* ¶ Carcer non infamat. *c. super his. §. de panis.* ¶ Condemnatus ex causa famosa notatur: quod fallit si multa vel minima fuerit injuria, propter quam quis est condemnatus. *c. cum re ab. 23. de sententia & re iudicata.* Plures alie causæ infamiae enumerantur 6. q. 1. c. summa. §. fin. cum c. seg.

Inimicitia bene loquendo extinguitur. *11. que est. 3. ca. iniustum. §. homini.* ¶ Inimicus repellitur ab accusatione. *ca. cum oportet episcopum. de accusat.* ¶ Cum inimico habitans, ut & inimicus, ab accusando & testificando repellitur. *c. repellatur. eod. tit.*

Injuriarum tenetur non solum is qui fecit, sed is quoque cuius dolo vel operâ injuriam fecit. *de partent. dist. ult. 1. c. si quis tam. §. fin.*

¶ Si mater familiaris, aut prætextatam prætextatamve Adfectatus fuerit, sive alicujus pudicitiam attentauerit, punitur. *de pœnitent. dist. 1. cap. si quis tam masculum. re. pro.*

¶ Si libellum, carmen, aut tale quid ad alicujus infamiam scripserit vel confinxerit, punitur. *5. q. 1. c. cum duob. capit. §. sequenti. item si libellum famosum inventum non eocuperit, punitur. d. cap. 1. Verse. & qui eam. & d. q. 1. c. ult. §. si quis famosum.*

¶ Si aduersus aliquem manus levatae sint, & sæpe territus sit quasi vapulaturus, punitur. *d. dist. 1. c. si quis pulsatus.*

¶ quod fallit si joco aut casu factum sit, non injuriæ faciendæ animo. *13. q. 1. cap. illud. §. quare si quis.*

¶ Item si quis liberum hominem pro seruo suo per errorem cæciderit. *15. q. 1. c. ultim. d. §. si quis liberum.* item injuriarum non tenetur, si reus errorem apertè confessus fuerit, ac revocaverit. *d. §. si autem in eadem. Verse. Vel forte sciens.* neque tenetur si furiosus vel impubes injuriam fecerit. *dist. capit. illud in princip. ut nec si quis noentem infamavit. §. quæst. 1. cap. quidam. §. fin. autem in eadem. vel si injuriaremissa sit. 23. quæst. 4. c. si illic. in princ.*

¶ In injuriarum actione tentanda prius est conciliatio, quam ad sententiam perveniat. *23. quæstion. 4. cap. si illic ubi. Verse. §. fin. Verò nihil.*

¶ In injuriarum actione damnatus fit infamis: Nisi mo-

dica fuerit injuria. *cap. cum re. 23. de re iudicata.*

Initio vitiosum, tractu temporis non conualescit. *c. non firmatur. 18. de reg. iur. in 6.* ¶ Vix bono peraguntur exitu, quæ malo inchoata sunt principio. *dist. 61. cap. miramur. §. principatus. item 1. q. 1. c. principatus.* ¶ Quod initio vitiosum non est, ex post facto non vitatur. *c. factum. 73. de reg. iur. in 6.*

Inopia debitoris inanem reddit actionem. *capit. olim. 16. de restitut. spoliat.* potest tamen laicus debitor incarcerari in clerico debitore secus est, qui præstito iurejurando de solvendo, si quando potuerit, dimittitur. *capit. Odoardus. 3. de solutionib.*

Inquilinus in quibus casibus expelli potest, *vide in c. propter sterilitatem. de locat. cond.*

Inquisitio non debet fieri, nisi de eo qui est male famæ. *c. cum oportet. de accusat.* ¶ In inquisitione litis contestatio non usurpatur. *c. accedens. de accusat.* ¶ Per inquisitionem solam Prælati non deponi, sed ab administratione tantum removeri potest. *ibid.*

¶ Inquisitorum iurisdicção extendit se ad ea, sine quibus inquisitio fieri non potest. *capit. olim. eodem titulo.* ¶ Pendente inquisitione, non tenentur subditi prælato, contra quem fit inquisitio, obedientiam præstare, nec potest Prælati tunc quicquam in præjudicium inquisitionis statuere. *ibidem.*

¶ Inquisitio valet & in inferiores & in superiores. *capit. qualiter. & capit. ultim. de accusat.* ¶ Inquisitio fieri debet in publicis criminibus, nec iudex actor est, sed sola fama, & ideò litis contestatione non est opus. *ibidem.*

¶ Inquisitio fit tantum circa præsentem. *capit. illa propositorum. eodem titulo.* ¶ Inquisitio suscipitur tantum ex relatione gravium personarum. *ca. qualiter. de accusat.*

¶ Per inquisitionem nullus deponitur, sicut in accusationibus fieri solet: nisi in simonia & similibus. *eodem capit.*

¶ Inquirendi quid debeant jurare & qualiter. *capit. illa propositorum. eodem titulo.*

¶ In inquisitione qualiter sit procedendum, *vide in cap. per tuas. de simoni.*

Institutio pertinet ad episcopum, cuius est jus patronatus. *capit. si sero. de jur. patron.*

¶ Institutiones & destitutiones non debet facere episcopus sine capitulo suo. *cap. novit. de iis qua sunt a prelat. sine consens. cap.*

¶ In Institutionibus non debet esse beneficiorum successio. *capit. ad decorem. de institut.*

¶ Institutio per laicum solum facta non valet. *cap. ex tua. de fil. presbyr.*

¶ Institutio presbyterorum in ecclesia baptismali in plebe & capella pertinet ad episcopum. *cap. cum olim. de prescript.*

¶ Institutendi sunt idonei, etiam undecunque sint. *ca. ad decorem. de instit.*

Instrumento amisso contenta in eo probari possunt per testes, & quod fuerit sine vitio. *c. cum olim. 52. de prescriptis.* ¶ Instrumento publico creditur ubicunque terrarum, *capit. ad audientiam. de prescript.* ¶ Instrumenta inveterata vel aliis consumpta

sumpta possunt per iudicem ordinarium renovari. *c. si instrumento. de fid. instrum.* ¶ Instrumenta subscriptionem testium non habentia, vel manu propria conscripta, non valent. *c. scripta sero. eod. tit.* ¶ Instrumento non potest derogari per testes. *c. illud. de praesent.* ¶ Instrumenta transsumpta non valent, nisi originalia diligenter examinata & perfecta fuerint. *c. i. de fid. instrum.* ¶ Vnius literae defectus in instrumento illud non vitiat. *c. ex parte. eodem titulo.* ¶ Instrumenta & testes parem in litibus potestatem habent. *capit. cum Ioannes. de fid. instrum.* ¶ Sub instrumentorum nomine & testes continentur. *capit. per Senit. de rest. cog.* ¶ Instrumento debita forma carenti non creditur. *c. quod super his. de fid. instrum.* ¶ Instrumentis potest per testes qui instrumento subscripserunt, derogari. *c. cum Ioannes. eodem titulo.* ¶ Instrumenta contraria proferens sibi obest. *c. imputari. eodem titulo.* ¶ Instrumentum deletum vel interlineaturam habens non valet. *capit. inter dilectos. eod. tit.* ¶ Sub instrumentorum novorum pretexto non debent lites restaurari. *c. p. inter. de sent. & rejudic.* ¶ Instrumentorum falsorum obtentu sententia lata ad viginti annos usque retractari potest. *cum venerabilis. de except.*

Cui edenda sint instrumenta.

Instrumenti copia facienda est adversario postulanti. *c. contingit. de fid. instrum.* ¶ Et quoniam contra. *de probat.* ¶ Instrumentis vel privilegiis utens tenetur ea edere petenti. *c. contingit. de fid. instrum.* ¶ Instrumenta legi debent coram parte adversa. *eod. c.*

Interdictum generale privilegiati observare tenentur, non obstant privilegio. *c. petiisti. de privileg.* ¶ Interdictum non servetur, nisi a capitulo indictum. *c. quae sit. de in qua si. a major. parte capit.* ¶ Interdicto durante, possunt nihilominus clerici in caemeterio sepeliri, si bene interdictum servarunt. *capit. quod in re. de penit. & remiss.* ¶ Interdicto qualiter sint horae dicenda, & quae sacramenta sint interdicta. *ibid.* ¶ In interdicto generali conceditur episcopis divina celebrare januis clausis, non pulsatis campanis, exclusis interdictis. *c. quod nonnullis. de presul.* ¶ In interdicto generali non est deneganda poenitentia cruce signatis & peregrinis. *capit. quod in re. de penit. & remiss.* ¶ In interdicto generali durante, interdictis & excommunicatis predicare licet, & confirmare baptizatos. *c. permittimus. de sent. excommunic.* ¶ In quovis interdicto excipiuntur baptismus puerorum, & poenitentia morientium, & viaticorum. *c. non est. de sponsal.* ¶ Interdicto durante celebrantium poena habetur in *c. postulatis. de cler. excomm.* ¶ In interdicto loco ab homine potest quis uti privilegio, sed non in loco qui iure interdictus sit. *capit. tuarum. de privileg.* ¶ Interdictum ferentes in privilegiatos puniendi sunt. *capit. quanto amplius. eodem titulo.* ¶ Interdictum

non servantis poena. *capit. petiisti. de privileg.* videtur, qui liberare potest & noluit. *capit. si quis signum de homicid.* ¶ Intelectores & eorum decessores pari fundo afficiendi poena. *ibid.* ¶ Intelectorem furem quando sit in culpa. *ibid.* ¶ *capit. si post diens. eod. tit.*

Interierit res que petitur, reus exceptione tetueri potuit. *c. non est. de re iuris. in 6. item si alius, non reus, in moratum. cap. mora. 33. eod. tit.*

Interpretari eius est jus Interpretari leges, cuius est & ius heredi. *25. q. 1. c. ult. §. quaquam.* ¶ Leges ipsas quamvis abolita, in posterioribus interpretari adhiberi possunt. *c. fuerunt. §. paulatim. de p. 21. de verbor. signific.* ¶ Interpretatio semper in meliorem partem facienda. *c. cum in. de testi.* ¶ Interpretatio adhibenda est plena in contractibus, plures in testamentis, plenissima in beneficiis. *capit. dilecti filii. de donat.* ¶ Interpretari debet Papa statuta sui praedecessoris. *capit. super altissimum. de offic. iud. del. g.* ¶ Interpretari debet dubias verborum sententias. *c. in his. §. si non. 21. de verbor. signific.* ¶ Interpretatio fit ut pro sit, non ut ob sit. *c. in his. de presul. §. inter dubia instrumentorum interpretatur. cum dilecti filii. de donat.*

Ira Dei, de penitent. dist. 3. cap. peccatum. de Ira §. fin.

Iudaei novas synagogas non faciunt, veteres tamen illis reficere permittunt. *capit. Iudaei. de Iud.* ¶ Iudaei claudunt ostia synagogarum suarum in die Pasche. *c. qui super. eod. tit.* ¶ Christianus Iudaeo serviens excommunicatur. *c. Iudaei. eod. tit.* ¶ Iudaeus conventus possessiones suas prius habitas non amittit. *ibid.* ¶ Iudaei ad fidem non sunt cogendi. *c. si Iudaei. eod. tit.* ¶ Iudaeorum ritus & festivitates non impediantur. *capit. sicut. eod. tit.* ¶ Iudaeo nullus noceat sine auctoritate superioris. *ibid.* ¶ Iudaei Christianas nutrices non habent. *c. et si Iudaei. eod. tit.* ¶ Iudaeum poenitens poena. *capit. postulasti. eod. tit.* ¶ Iudaei habitum a Christianis distinctum gerant. *c. in nonnullis. eod. tit.* ¶ Iudaei publicis officiis non praeficiantur. *c. cum sit. eod. titulo.* ¶ Iudaei servus ad fidem converti liber fit. *c. nulli Iudaeo. eod. tit.* ¶ Iudaei solvant praedictorum decimas. *c. quanto amplius. de vob. §. Iudaei compelli possunt ad immodicas restitutiones. c. post miserabilem. §. quanto amplius. eod. tit.* ¶ Iudaeus convertus filium Iudaeum petere potest. *c. ita quod non. de haer. §. Iudaeus convertus ad ecclesiasticum beneficium promoveri potest. c. cum re. de reser. c. 10. §. Iudaei. de verbor. signific. a iudice. quod ad officium eius non pertinet, ratum non est. c. ea que sunt. 26. de re iuris. in 6. §. Si Iudex licem suam fecerit, & iudicaverit punitur. c. de sententia. §. et si iudex. in 2. q. 3. cap. rememrarium. si quis dixerit. c. 10.*

Iudex c. 10. §. Iudex de verbor. signific. a iudice. quod ad officium eius non pertinet, ratum non est. c. ea que sunt. 26. de re iuris. in 6. §. Si Iudex licem suam fecerit, & iudicaverit punitur. c. de sententia. §. et si iudex. in 2. q. 3. cap. rememrarium. si quis dixerit. c. 10.

s. fm. cum c. seg. ¶ Iudicis potestas non expirat, si per cavillationem causa ultra triennium prorogetur. c. venerabilis. de iudic.

Judicis officium.

¶ Iudex qualiter se habere debeat ad partes. cap. cum p. de purg. ¶ Iudex solum de re quam cognoscit, iudicare debet. cap. cum semper. de caus. propriis. & poss. ¶ Ex signis tamen evidentibus iudicium ferre potest. cap. pastorales. eod. titulo. ¶ Iudex sine suo coniudice procedere non debet. cap. sciscitatus. de rescript. ¶ Iudicis ecclesiastici est viduas defendere. cap. ex parte. de for. compet. ¶ Iudicis officium est, reo libellum dubium interpretari. cap. significans. de libel. oblat. ¶ Iudex in tenebris iudicare non debet. cap. consult. de offic. deleg. ¶ Iudex interlocutoriam mutare potest. c. cum cessante. de appell. ¶ Iudex suspectus vel inimicus esse non debet. cap. secundo requiris. eod. tit. ¶ Iudex debet per seipsum cognoscere. cap. super questionum. de offic. iudic. deleg. ¶ Iudex potest & debet supplere partibus ea quae juris sunt. cap. bona memoria. de postulat. pralar. ¶ Iudicis arbitrio relinquuntur numerus testium. cap. cum causam. de testibus. tempus comparandi. cap. consult. de offic. deleg. iudicia citatoria. cap. quoniam ut lit. non contest. tempus & poena poenitentiae. cap. significavit. & c. quastum. de penit. & remiss. ¶ Iudex ad quem appellatum est, potest sententiam prius laram in quibusdam infirmare, & in quibusdam confirmare. cap. quod ad consultationem. de sentent. & rejud. ¶ Iudex qui libet debet habere tabellionem, vel duos viros idoneos. c. quoniam contra. de probat. ¶ Iudex debet operam dare, ut persona in iudicio agens vel defendens sit legitima. cap. causam. de iud.

Judex ecclesiasticus in quibus causis etiam secularis iudicis officio fungi possit.

¶ In causis peregrinorum & pauperum. cap. ex parte. de for. competenti. ¶ Item si vacat imperium. cap. licet. eod. titulo. ¶ Item si iudex secularis negligenter iustitiam administret. c. ex renore. eod. tit. ¶ Item si sit terra Ecclesiae. cap. si duobus. de appell. ¶ Item ubi consuetudo invaluit, ut ecclesia iudicet de maleficiis. cap. cum sit generale. de for. compet. ¶ Item in denuntiatione criminis. cap. novis. de iud. ¶ Item ratione connexionis, ut de iure patronatus. c. quanto. de iud. & c. de prudentia. de donat. inter vir. & uxor. & c. per venerabilem. qui filii sunt legit. ubi simul etiam docetur, quando iudex ad spiritalia & temporalia legitimat.

Judex ex quibus causis recusari queat?

¶ Iudex recusari potest, si sit adversario familiaris. c. insinuante. & c. super questionum. de offic. deleg. ¶ Item si ab eo appellatum sit. cap. ad

hac si. de appellat. ¶ Item si sit adversarii consanguineus vel commensalis. cap. accedens. ut lite non contest. & c. causam. de offic. iudic. deleg. sine iusta causa iudex recusari non potest. cap. cum speciali. de appellat.

Iudicium, c. 10. §. Vocatur autem. & §. iudicium in extra §. ag. com. de iudicis. ¶ In iudiciis non est acceptio personarum habenda. c. in iudiciis. 12. de reg. juris, in 6. ¶ Iudicium est triplex. c. per venerabilem. qui filii sunt legit. ¶ In iudicio non debet distinctio personarum fieri. cap. novis. de iud. ¶ In iudicio quae personae requirantur. c. forus. de verbor. signific. ¶ In iudicio contraria asserenti non creditur. cap. dilectus. de remporib. ordinar. ¶ In iudicio uno facta fidem faciunt in alio. c. cum ad sedem. de restitut. spoliat. ¶ In iudicio non procedatur, nisi contra victum vel contumacem. c. inter quatuor. de majoris. & obed. ¶ Excommunicatus in iudicio conveniri potest, & per alium respondere. cap. intelleximus. de re iudic. ¶ Clerici in iudicio seculari respondere non tenentur, non obstante quavis consuetudine. cap. cler. de iudic. ¶ Iudicio seculari traditur clericus incorrigibilis degradatus. cap. non ab homine. eod. tit. res iudicata vim legis non habet: Nisi pontifex Maximus sententiam tulit. cap. in causis. 19. de sententia & re iudic. vers. cum in similib. casib.

Juramentum non est obligatorium contra bonos mores praestitum. c. non est. 58. de reg. juris, in 6.

Jurgium. cap. 10. §. jurgium. de Verborum signific.

Juris civilis origo. distinct. 7. c. 1. cum duob. sequentibus. ¶ Juris pontificii origo. dist. 15. c. 1. cum seq. ¶ Ius dictum est, quia iustum. c. ius generale. §. ius autem. dist. 1. ¶ Ius quid, c. ius dictum. 12. de verb. signif. ¶ Differunt ius & lex, quemadmodum genus & species. Lex enim juris species dicitur. d. cap. ius generale. in princ. ¶ Ius dividitur in naturale, gentium & civile. distinctio. c. in princ. & cap. ius autem. distinct. 11. cap. catholica. ¶ dividitur in divinum & humanum. distinctio. 1. cap. omnes leges. dist. 8. cap. 1. ¶ dividitur in jus personarum, rerum & actionum. Ad jus personarum pertinet jus maris & foeminae. Mas autem dicitur ad imaginem Dei creatus, foemina non item. Ideoque haec velare caput jubetur. 33. q. 5. c. hac imago. c. mulier. ¶ Ius aliud Publicum, aliud privatum dicitur. distinct. 1. c. penult. Eadem legum divisio, sed alia sententia, habetur 19. q. 2. c. dua sunt. ¶ Ius dividitur in scriptum & non scriptum, seu leges & mores. dist. 1. c. ius generale.

Iuris naturalis definitio. dist. 1. c. 1. §. ius naturale. dist. 6. c. non est peccatum. §. his itaque respondetur. d. dist. 1. c. ius naturale. ¶ species iuris naturalis est rerum communio. dist. 8. in princ. cum c. 1. sequente. & ibidem de differentia iuris naturalis & civilis. Sed & alia differentia est, quod naturale ius vetustius sit. distinctio. 5. in §. naturale. item, quod naturale sit dignius. d. §. naturale. & d. c. 1. §. fin.

Jus gentium. distinct. 1. c. jus gentium. item hujus species est jus militare. de quo distinct. 1. c. jus militare.

Juris civilis definitio. distinct. 1. c. jus civile.

¶ Species juris civilis est, rerum proprietas, seu distinctio dominiorum. *distinct. 8. in prin. cum c. sequente.* ¶ Differentia juris civilis & naturalis est, quod civile jus sit posterius. *c. ult. §. naturale ergo. distinct. 6.*

Jus civile ex unaquaque civitate appellatur proprium Quiritum. distinct. 1. c. ult. ¶ Divisio juris civilis in scriptum & non scriptum. *distinct. 1. c. jus generale. in fin. distinct. 11. c. ecclesiasticarum.* ¶ Species juris scripti enumerantur *dist. 2. c. 1.* ¶ Definitio juris non scripti habetur *dist. 1. capit. mos est. c. consuetudo. in prin. §. vocatur autem.*

Juris legumque ratio & usus est coercitio humanae audaciae & nocendi facultatis. dist. 4. c. 1. cum seq. 23. q. 5. c. non frustrari.

Jure disceptare. c. forum. 10. §. jure autem. de verb. signific.

Juri suo quilibet renuntiare potest. c. si diligenti. de for. compet.

Jus commune ubi non invenitur expressum, proceditur ad aequitatem. c. ex parte. de transact.

Jure quod quis in alterum statuit, ipse uti debet. c. cum omnes. de consuet.

Jusjurandum est illicitum vel per metum extortum, ad id relaxandum actio competit. exemplo c. 1. per vent. 2. c. si verò aliquis. 8. c. verum. 15. in prin. capit. sicut. 29. in prin. Ver. cum a praesente. de jurejurando.

Nisi jusjurandum servari possit sine interitu salutis aeternae. *d. c. 8. §. duximus tibi.* ¶ De modo relaxandi jusjurandi. *c. verum in ca. 15. §. caterum. de jurejurando.*

¶ Iuramento mulieris allegantis quendam cum ipsa matrimonium contraxisse, non creditur, nisi per testes probetur. *capit. mulieri. de jurejurando.*

¶ Iuramentum debet haberetres comites. *c. est Christus. de jurejurando.*

¶ Jusjurandum servandum est, nisi vergat in aeternae salutis dispendium, vel per superiorem relaxetur. *capit. si verò. c. capit. veniens. eodem titulo.*

¶ Iuramentum contra possessionem emissum non tenet. *capit. ex literis. de jurejurando.*

¶ Iuramentum illicitum non obligat, & tales absolvendi sunt cum poenitentia. *c. cum quidam. eodem titulo.*

¶ Iuramentum aliquando recipit interpretationem. *cap. brevis. eod. titulo.*

¶ Iuramento subintelligitur semper haec tacita conditio, quod observabitur, si sit observandum. *c. quemadmodum. eod. titulo.*

¶ Iuramentum episcoporum in consecratione eorum. *c. ego N. eod. titulo.*

¶ Iuramentum contra jus canonicum vel ecclesiam factum non tenet, sed potius est perjurium. *c. si diligenti. de for. compet. c. c. sicut. de jurejur.*

¶ In iuramento illicito consulendus est superior. *c. venerabilem. de elect.*

¶ Iurans mihi fidelitatem, & per consequens meis fidei iustoribus, non tenetur iterum jurare. *capit. caritatis. de jurejurando.*

¶ Iurans de contrahendo matrimonio tutius implet, quam aliud quæ-

rat. cap. commissum. de sponsal. ad illud impendendum compellendus non est. c. requisitus. eod. titulo.

¶ Iuramentum non exigit episcopus à clericis suis, nisi cum committit eis beneficium ecclesiasticum. *c. nullus episcopus. de jurejurando.*

¶ Iurans de usura solvenda ad ejus praestationem tenetur, sed restituenda est. *c. debitorum. eodem titulo.*

¶ Vbi perjurium timetur, ad iuramentum non cogi debet. *c. 2. de cohabit. cleric. c. malus.*

¶ Iurare possunt monachi in causis monasterii sui. *capit. est Christus. de jurejurando.*

¶ Iuramenta testium possunt omitti partibus contententibus. *cap. cuius questionibus. de testib.*

¶ Iuramentum ad casum inopinatum extendi non debet. *cap. tua nos. de eccles. adif. q. iurans contra me non acturum. potest nihilominus pro ecclesia contra me agere. cap. peccatis. de jurejurando.*

¶ Iurans se edita statuta servaturum, ad iuramentum non obligatur. *cap. pen. eod. titulo.*

¶ Iuramentum non exigitur, nisi cum alia probatione defunt. *cap. sicut consuetudo. de probat.*

¶ Iuramento non obligantur minorenes. *cap. pro sententia. eod. titulo.*

¶ In iuramento intelligitur semper jus superioris exceptum. *c. veniens. de jurejurando.*

¶ Iuramentum qualiter deferatur actori. *c. fin. eod. titulo.*

¶ Iuramentum non dicitur violatum, cum in melius mutatur. *cap. per nos. 2. eod. titulo.*

¶ Iuramenta clerici laici praestare non debent, nisi temporale quid ab eis tenent. *c. nimis. de jurejur.*

¶ *Jusjurandum* est illicitum vel per metum extortum, ad id relaxandum actio competit. *exemplo c. 1. per vent. 2. c. si verò aliquis. 8. c. verum. 15. in prin. capit. sicut. 29. in prin. Ver. cum a praesente. de jurejurando.*

Nisi jusjurandum servari possit sine interitu salutis aeternae. *d. c. 8. §. duximus tibi.*

¶ De modo relaxandi jusjurandi. *c. verum in ca. 15. §. caterum. de jurejurando.*

¶ Iuramento mulieris allegantis quendam cum ipsa matrimonium contraxisse, non creditur, nisi per testes probetur. *capit. mulieri. de jurejurando.*

¶ Iuramentum debet haberetres comites. *c. est Christus. de jurejurando.*

¶ Jusjurandum servandum est, nisi vergat in aeternae salutis dispendium, vel per superiorem relaxetur. *capit. si verò. c. capit. veniens. eodem titulo.*

¶ Iuramentum contra possessionem emissum non tenet. *capit. ex literis. de jurejurando.*

¶ Iuramentum illicitum non obligat, & tales absolvendi sunt cum poenitentia. *c. cum quidam. eodem titulo.*

¶ Iuramentum aliquando recipit interpretationem. *cap. brevis. eod. titulo.*

¶ Iuramento subintelligitur semper haec tacita conditio, quod observabitur, si sit observandum. *c. quemadmodum. eod. titulo.*

¶ Iuramentum episcoporum in consecratione eorum. *c. ego N. eod. titulo.*

¶ Iuramentum contra jus canonicum vel ecclesiam factum non tenet, sed potius est perjurium. *c. si diligenti. de for. compet. c. c. sicut. de jurejur.*

¶ In iuramento illicito consulendus est superior. *c. venerabilem. de elect.*

¶ Iurans mihi fidelitatem, & per consequens meis fidei iustoribus, non tenetur iterum jurare. *capit. caritatis. de jurejurando.*

¶ Iurans de contrahendo matrimonio tutius implet, quam aliud quæ-

rat. *cap. commissum. de sponsal. ad illud impendendum compellendus non est. c. requisitus. eod. titulo.*

¶ Iuramentum non exigit episcopus à clericis suis, nisi cum committit eis beneficium ecclesiasticum. *c. nullus episcopus. de jurejurando.*

¶ Iurans de usura solvenda ad ejus praestationem tenetur, sed restituenda est. *c. debitorum. eodem titulo.*

¶ Vbi perjurium timetur, ad iuramentum non cogi debet. *c. 2. de cohabit. cleric. c. malus.*

¶ Iurare possunt monachi in causis monasterii sui. *capit. est Christus. de jurejurando.*

¶ Iuramenta testium possunt omitti partibus contententibus. *cap. cuius questionibus. de testib.*

¶ Iuramentum ad casum inopinatum extendi non debet. *cap. tua nos. de eccles. adif. q. iurans contra me non acturum. potest nihilominus pro ecclesia contra me agere. cap. peccatis. de jurejurando.*

¶ Iurans se edita statuta servaturum, ad iuramentum non obligatur. *cap. pen. eod. titulo.*

¶ Iuramentum non exigitur, nisi cum alia probatione defunt. *cap. sicut consuetudo. de probat.*

¶ Iuramento non obligantur minorenes. *cap. pro sententia. eod. titulo.*

¶ In iuramento intelligitur semper jus superioris exceptum. *c. veniens. de jurejurando.*

¶ Iuramentum qualiter deferatur actori. *c. fin. eod. titulo.*

¶ Iuramentum non dicitur violatum, cum in melius mutatur. *cap. per nos. 2. eod. titulo.*

¶ Iuramenta clerici laici praestare non debent, nisi temporale quid ab eis tenent. *c. nimis. de jurejur.*

¶ *Justitia*. *c. forum. 10. §. vocatur autem de verb. signific. 24. q. 1. c. nisi iura.*

¶ *Juxta*. *c. Abbate. 25. de verb. signific.*

¶ *Lædere* alium non licet, delictum poenitentia non debet in detrimentum ecclesiae redundare. *c. delictum. 76. de reg. jur. m. 6.*

¶ Mutare consilium quis non potest in alterius detrimentum. *c. mutare. 33. de reg. jur. in 6.*

¶ *Laici* non debent alium loco canonicorum, nec de rebus ecclesiae disponere. *capit. quamvis. de decim. q. Aliquantis tamen laici in clericos potestatem habere possunt, sed id tantum auctoritate ecclesiae. capit. ad falsarios. de fals. c. capit. cum non ab hominibus. de iudic. q. Laici jurisdictioni alienae se submittere potest, clericus non item. capit. significat. de for. compet. q. Laici de jure patronatus cognoscere non possunt. capit. quanto. de iudic. q. Laicus potest episcopum vel clericum denunciare vel accusare. ca. cum jus ventura. de praesentibus. q. Laici nil ecclesiasticis dare possunt sine consensu episcopi. capit. quod autem. de jure patronatus. Recipientes enim crimen sacrilegii incurrent. cap. causa. de verb. signific. q. Laicorum status contra libertatem ecclesiae sine consensu ecclesiae non valent. c. quia in ecclesiis. de consuet. q. Laici quibus casibus responderi teneantur coram iudice ecclesiastico. vide in c. novimus. de verb. signific. q. Laicus contra clericum ferre testimonium non debet, accusare tamen potest. c. de catero. de iur. Laico*

Lectio librorum sacrorum & usus. *distin. 38. c. sicut. c. iuxta. c. qui ea.*
 Lectores. *dist. 21. c. clericos. §. Lectores. & de officio lectorum. dist. 21. c. 1. §. Lectores. dist. 25. c. 1. §. ad lectorem. §. De modo ordinandi lectorem. dist. 23. c. lector.*

Lector debet esse viginti quinque annorum. 20. *q. 1. c. placuit. in fin. §. Lector Orario uti non debet. dist. 23. c. non oportet.*

Legatus ad plures provincias, in una degens, potest & de aliis judicare. *capit. nov. de offic. leg. §. Legatus non à latere Papæ, absolvere non potest excommunicatos in sua vel alia provincia, nisi de licentia speciali sibi à Papa collata. capit. excommunicatus. eod. tit. §. Legati constitutio in sua provincia perpetuo durat. capit. nemini dubium. eod. titul. §. Post legati recessum non durat commissio causarum, nisi citatio facta sit eo in provincia existente. ibidem. §. Legatus potest conferre ecclesias vacantes. capit. dilectum filium. eod. tit. §. Legatus mandatum Papæ interpretari potest. capit. 1. de postul. pralat. §. Legato speciali præsentem, legatus generalis cessat. c. valentes. de offic. legat. §. Legatus dispensare potest in causa matrimoniali. capit. quod dilectio. de consanguinit. & affinit. §. Legatis ecclesias & præbendas dare potest invito patrono. capit. dilectus filius. de offic. legat. §. Legatus potest cognoscere de causis suffraganei per simplicem querelam. capit. 1. eodem titulo. §. Legatus generalis non potest sententiam secundum formam mandati à iudice delegato latam revocare. capit. studuisti. eodem titulo. §. Legatus non debet se intromittere de causa ad Papam transmissa. c. licet. eod. tit. §. Legato Papæ presentur omnes subvenire, nec valet contra hoc prescriptio, nisi habeant privilegium speciale. capit. accedentes. de prescript.*

Legis definitio. *distin. 2. cap. lex est. instit. de iure naturali. §. scriptum. vers. lex est. distin. 1. c. lex est. Species aliquot legum enumerantur. dist. 2. c. quadam. cum duobus sequentibus. cum Lex in præteritum quid indulget, in futurum vetat. 1. q. 7. cap. quoties à populo. c. exigunt. c. denatum. §. fin.*

de Legislatione. Translato sacerdotio, legis quoque ferendæ potestas transfertur. *cap. translatio. 3. de constitutionib. §. Quæ in legibus ferendis attendenda, definitur. dist. 4. c. facta. §. præterea. cum sequente.*

de Legum institutione ac confirmatione, differunt. *dist. 4. c. in istis temporalib. §. leges.*
 Legis auxilium frustra invocat, qui committit in eam. *c. bona memoria. de elect. §. Leges civiles audientes prælati, & curam animarum habentes, vel sacerdotes, excommunicantur. cap. 1. ne cleric. vel monach. §. Idem est de monachis physicam audientibus. ibidem. §. Legibus Imperatorum Galli non utuntur, nec Parisiis jura leguntur, ut Theologiae studium ampliatur. c. super specula. de privileg.*

Legitimari non potest per subsequens matrimonium, in adulterio

natus. *capit. lator presentium. qui filii sunt legit. §. Illegitimi reputantur nati ex his qui in gradu prohibito & ignoranter clandestinè contrahunt. capit. cum in hibus. de clandestin. desp. §. Plura de legitimatione & legitimitate, vide infra ead. in Liberi.*

Lepra conjugatos non separat. *c. quoniam. de conjug. leprof. §. Lepra non obstante, sanus debitum naturale solvere tenetur. ibid. §. Leprosi seorsum habitare debent. cap. 2. eod. tit. §. Lepra superveniente, sponsalia contrahentes non coguntur matrimonium consummare. c. literas. eod. tit. §. c. quemadmodum. de jurejur. §. Leprosus matrimonium contrahere non prohibetur. c. quoniam nemini. de conjug. leprof. §. Leprosus missam non celebret. c. tua nos. de cleric. egrot. §. Leprosus clerico dandus est coadiutor. c. tua nos. eod. tit.*

Levitæ. *distin. 21. c. clericos. §. levita.*
Libellus in causis omnibus offerri debet. *c. 1. de libell. oblat. §. Libellus ad respondendum canonicè conficiunt. ibidem. §. In libello conventionali causa exprimi debet. capit. dilecti filii. eod. tit. §. In libello actor specificare debet quid petit. c. significantibus. eodem titulo. §. Libello inepto oblato, reus ab instantia iudici absolviatur, sed non à causa. c. examina. ra. de iudic.*

Liberalitate, quis ejus sit modus, definitur. *dist. 86. c. donare. cum duob. sequentibus. c. non satis. cum sequentibus. usque ad c. qui dementiam.*

Liberi unde dicantur, 32. q. 4. *c. liberi. in pr. unde dicantur. 32. q. 4. c. liberi. in pr. unde dicantur. 32. q. 4. c. est ordo. etiam in divinis. distin. 30. c. 1. §. Si aliter conjunx ad fidem Christianam redeat, altero in hæresi manente: apud convertum filii alendi & educandi sunt. cap. 2. de conversione infidelium.*

Liberi naturales dicuntur, qui non ex justis nuptiis sunt procreati. 22. q. 4. *ca. ultim. §. naturales. Nisi publicè in facie ecclesie sine contradictione matrimonium sit contractum. capit. cum inter. 2. c. per venit. 11. §. c. ex terrore. 14. qui filii sunt legitimi. si tamen uterque parens vitium matrimonii sciverit, sunt tantum naturales. capit. ult. §. si quis vero. de clandestina desponsat. deinde legitimi sunt, si parentes infideles, qui injustas nuptias contraxerunt, postea ad fidem sint conversi. cap. ultim. qui filii sunt legitimi. §. Naturales liberi matris, non patris conditionem sequuntur. 32. q. 4. capit. ultim. §. Naturalis filius per subsequens Matrimonium legitimitur. cap. 1. qui filii sunt legitimi. Nisi filius sit adulterinus. capit. tanta est. 6. eod. tit. §. Naturalis legitimitur per Rescriptum Papæ. c. per venerabilem. 13. qui filii sunt legitimi. Nisi filius sit adulterinus. d. ca. 13. §. fin. §. Naturales æquè ac legitimi honesti esse possunt. 32. quest. 4. cap. sicut satis. §. undecumq. §. Actio qua quaeritur utrum quis legitime natus sit, apud ecclesiasticum iudicem competit, non civilem, quamvis incidenter proponatur. cap. la-*

10r. 5. c. causam. 7. qui filii sunt legitimi. § De Probatione, si queratur utrum naturalis, an legitimus sit filius. c. per tuas. 12. d. 111.

Libertas monasterii præscribi potest. c. ex ore sedentis. de privileg. § Libertate fruens per decennium, liber iudicandus est. c. liceat. de conjug. ser. sor. § Libera si scienter cum servo contrahat valet matrimonium. capit. illud. de præscrip. § Ex liberta natus vel libera in servitutem redigi non potest. capit. 1. de nat. ex lib. Senr. § Libertus potest per ingratitude in servitutem redigi. capit. de famulus. de ser. non ord. § In favorem libertatis est sententia ferenda. capit. licet. de conjug. ser. sor. c. ultimo. de sent. & re iudic. § Filius, quoad libertatem, matris sequitur conditionem. cap. ult. de ser. non ord.

Libri sint legendi, vel non. dist. 15. c. sancta. §. jam nunc subiciendum. usq. ad §. ceterum. & quo tempore singuli libri legendi. d. ceterum. usque ad fin. § Veterum librorum fides ex Hebreis, novorum ex Græcis voluminibus petenda. dist. 9. c. ut veterum. § Si quid parum rationale in libris canonicis invenitur, quid de eo censendum sit. d. dist. 9. c. ego solus c. c. § a' scripturas.

Lis unde dicta, c. forum. 10. §. l. de verb. signific. § Lis mota. c. ex parte. 30. eod. tit.

Litis contestatio fit non per positiones, & ad eas responsiones, sed per petitionem in iure propositam, & responsionem secutam. capit. unico. de liti. contestatione. cap. dudum. 54. §. licet autem. de electione. Quod autem dicitur, per responsionem secutam fieri liti. contestationem, id intelligendum de responsione, quæ in negando, non in distinguendo consistit. Nam per exceptionem, quamvis peremptoriam, quæ in distinguendo consistit, non fit liti. contestatio. capit. si oblatio. 2. de liti. contestatione, in 6. § Omnia liti. contestatione, processus est nullus. d. c. unico. Vers. quia liti. contestationem non in se nimis esse factam, c. d. §. licet autem. fallit si non iure actionis, sed officio iudicis procedatur. capit. iudicis. 2. de officio iudicis. § Vigin. dierum dilationem habet reus ad litem contestandam. 3. quest. 3. c. ult. §. offeratur.

Liti litigiosa prohibetur alienari. c. ecclesia. 3. ut lite pendente nihil innovetur. 11. q. 1. cap. ult. Nisi res æquivalens in locum rei alienata substituitur. d. cap. 3. c. 4. eod. tit. § De religiofa sequestranda. Sequestratio regulariter prohibita est. Nisi possessor vel in possessionem missus res vel eius fructus dissipet atque contumat. cap. dilectus. 2. c. ult. de sequestrat. poss. vel, nisi sententia contra possessorem lata, executio per appellationem fuerit suspensa. d. c. ult. item 2. quest. 6. c. quot res post. item Clement. unica, de sequestratione. cuius exceptionis replicatio est: Nisi triennio pacificè à reo res sit possessa. d. Clement. unica, Vers. dum tamen triennio.

Litera non valet, quæ per subreptionem & contra veritatem impetrantur. cap. cum dilecta. de rescript. ca. super eo. de rest. c. c.

accedens. ut lit. non contest. § Litera falsitas est ab officio suspendendus, & à beneficio. cap. ram literis. de rest. § Literis super facto quodam imperatis debet facti series narrari. capit. super eo. de cohabit. cleric. § In literis Datum attendendum est. capit. eam te. de rescript. § Litera posteriores an priores revocent, vide in cap. audita. de rescript. spoliat. c. e. ex parte. de rescript. § Litera secunda non tenent, nisi fecerint mentionem de primis, cum utraq.que impetretur. capit. ex parte. de officio delegat. § Litera prioribus generalibus derogant posterioribus. capit. pastorales. c. ca. si autem. de rescript. § Litera literarum formam iudex procedere tenent, nisi sint contra jus. c. causam. de sentent. & re iudic. § Litera commissorie extenduntur tantum ad ea que ibi continentur. capit. cum olim. de officio deleg. § Literarum impetratarum iurisdictione, intra annum negligatur, vel ex malitia impetratur, expirat. capit. plerunq. de rescript. § Literarum Papalium falsitas quomodo cogitatur, & quomodo examinatur. capit. licet. de nomine falsi. § Literis Papalibus abutentium poenæ. cap. nonnulli. de rescript. § Literis contra aliquem impetratis, ipso defuncto ante citationem emissam, non potest eius hæres conventus significari. eod. tit. § Litera à laico impetrata contra clericum, mentione non facta quoad clericum, non valet. capit. ex parte. de rescript. conductorem prohibere non potest, quo minus res conducta fiat.

Locator test, quo minus res conducta fiat. Quod si fecerit, ex conducto tenent, quod fallit si res locata usibus domini necessarii sit. cap. propter. 3. §. Verum. de locat. § Conditio, nec nisi dominus res locatas reficere velit. d. §. Verum item si conductor male in re conducta sit versatus. d. §. Verum. Vers. qui etiam inde. denique si conductor non solverit pensionem. dist. §. Verum. Vers. vel cum canonem. § Locari possunt domus, & qua forma. capit. vestra nota. de locat. § De locatione domorum in universitate. cap. de locat. § Conduci. § Per locacionem solam non rei probatur proprietatis. capit. non dicitur. de fid. instrum. § In locacione debent comparari expensæ locantis, & qualiter. cap. propter spectatorem. de locat. § Conduci. § Locari non debent officia seu dignitates sub anno centu. capit. quoniam in quibusdam. ne gyalat. Veres suas.

Locupletari non debet aliquis cum alterius iniuria vel iactura. c. locupletari. 48. de reg. iuris, in 6.

Lucifero. de pavit ent. dist. 2. c. penult. §. hinc etiam diabolus. c. al.

Lusu prohibito. dist. 35. c. 1. in fin. Delictum non naturalibus puniendis. capit. cler. 4. de excessu. prelator.

Magia. 26. q. 5. cap. non oportet. c. episcopus prim. capit. nec mirum. §. magi sunt.

Magister. 26. q. 3. c. 1. §. primum autem.

Magister in Theologia debet in qualibet cathedrali ecclesia ad legendum institui. *capit. super specula. de magistr.* Magistri & studiosi Theologiae quinque annis fructus beneficiorum suorum recipiant. *ibid.* Magisterium non est vendendum, & vendentium poena. *c. 1. de magist.*

Magistratus ratio habetur. 23. q. 5. *cap. non frustra. c. principes. c. res autem. c. administratores. in prin. & de hereticis. eorumque fautoribus, receptoribus, liberis, &c. cavetur capit. quicumque. 2. §. heretici. c. statutum. 15. de hereticis, in 6.*

Qui & quales ordinandi.

De infamis non ordinandis. *cap. penult. de reg. jur. in 6.* De iudicis non ordinandis. 17. q. 4. *cap. nemini. in fin. cum cap. seq.* Ne alicui patrie suae administratio committatur. 17. q. 4. *si quis suadente. §. committunt. in fin.* De Potentibus externis, horumque cognatis in magistratum urbis Romae non eligendis. *ca. fundamenta. 17. de electione, in 6.*

Quemadmodum Magistratus ordinandus.

De iurejurando ab ordinato praestando. 1. q. 7. *cap. sancimus.* Aliud iuramentum de haeresi cavenda praeribitur. *c. ut officium. 11. §. statutimus. de hereticis, in 6.* Ne perditionem aut Ambitum magistratus ordinetur. 1. *quasi. 1. c. principatus.*

Magistratus superioris exemplum inferiores sequuntur. *capit. magna. 7. §. praereva. de voto.* Integritas praesidentium, salus est subditorum. *diffin. 61. c. miramur. §. integritas.* Totus familiae status, & ordo nutabit, si quod requiritur in corpore, non inveniat in capite. *d. cap. miramur. §. nam totius.*

Officium Magistratus.

De coercendis delictis. 23. q. 5. *c. incestuosi. c. regum. c. non solum. c. non est. c. qui malos. cap. sunt quadam. c. res debet.* De ecclesia per magistratum defendenda, cavetur 23. q. 5. *c. dicat. §. in. cum cap. seq. c. res autem.* De malis ad bonum cogendis. 23. q. 6. *per totum:* in cuius fine ponitur obiectio, nimirum *c. ult. §. sed obicitur.* item solutio, *ibid. §. huius.* Minor magistratus majori cedere debet. *cap. qua contra. §. in. dist. 8. c. volentes. 8. de officio delegati. 11. q. 3. cap. qui resistit.* De Reverentia & obsequio magistratui praestando. 23. q. 5. *c. si apud. c. dicat.* quod verum est, si non injustum quid jubeat magistratus, vel contrarium ei quod alius magistratus superior iusserat: tunc enim impudē ei obsequium non praestatur. 11. *quasi. 3. cap. qui resistit. cum cap. seq. item 2. quasi. 7. c. admonendi.* item si magistratus excommunicandi potestatem non habeat, non debetur ei obsequium. Quae tamen exceptio reprobatur exemplo. *capit. dilecta. 2. de major. c. obed.* Non refertur ad universos

quod publice fit per majorem partem. 1. *quasi. 7. c. quovis a populo.*

Majora intelliguntur prohibita, cui minor non sunt promissa. *cap. cum illorum. de sent. excommunic.* Quod in majori conceditur, licitum videtur in minori. *c. per venerabilem. qui fil. sint legit.* Major natu succedere debet in Regno. *cap. licet univ. de vot. c. vot. redemt.* Major est potestas spiritualis, quam temporalis vel secularis. *capit. sollicita. de major. c. obed.* Major natu debet dividere, & minor eligere. *cap. 1. de paroch. c. majores natu debent ecclesiis praefici. cap. quoniam. de juvepatron.*

Maledictio injusta praemium est. 11. q. 3. *c. qui justus. in prin.*

Malitia supplet aetatem. *cap. de illis. de depons. impub.* De malitia sua nemo commodum reportare debet. *c. inrelleximus. de jud. c. contigit. de dol. c. consum.*

Maleficiatus creditur potestatem habens alias cognoscendi, non verò suam, licet per octennium cohabitaverint. *cap. ult. de frigid. c. malefic.* Maleficiatus per triennium uxori cohabitare tenetur, antequam separentur ab invicem. *ibidem.* Maleficiatus separatus aliam cognoscens, ad primam redire cogitur. *capit. fraternitatis. ibidem.* In maleficiis rati habitio mandato aequiparatur. *cap. sicut tuus. de simon. c. capit. sicut dignum. de homicid.*

Malum minimum ex duobus malis eligendum. 22. q. 4. *c. non solum.*

si Male quaeritis bene utatur, per hoc non justificatur. 14. q. 5. *c. neque enim. c. denique.*

de Malis, quae sint. 15. q. 1. *c. illa ca. c. agenda. §. fin.*

Mandato mandati actio nascitur: Nisi consilium fuerit non fraudulentum. *c. nullus. 62. de regul. jur. in 6.* Mandatum revocari potest, si fides procuratoris sit suspecta. *cap. 1. de procurator.* Mandatum speciale derogat generali. *capit. studuisti. de offic. legati.* Mandatum an morte mandatoris expiret, vide in *c. relatum. de offic. deleg. c. mandatum revocari potest re integra existente, aliàs non. c. cum dilectus filius. de elect.*

Manichæi conjugium detestabantur. *dist. 30. in prin. vers. causa fuit.*

Manifestum. *cap. constitutionem. 2. in prin. de verb. signif. in 6.*

Manifesta peccata publice & non privatim corrigenda & puniendae sunt. *c. 1. de penitent. c. remiss.* Manifesta offensa quae dicatur, *ca. cum olim. de verbor. sign.*

Manumisso potest dominus operas spirituales imponere. *c. eo libentius. de ser. non ordin.*

de Maria sancta, quod in peccato mortali non sit concepta, & de festo conceptionis, habetur *c. gradem. 2. de reliquiis sanctorum. in extra. sag. com.*

Marito in servitute redacto, nihilominus uxor manet libera. 29. q. 2. *c. cu-*

ius rei. §. fin. cum c. seq. ¶ Maritus religionem intrans consentiente uxore, restituatur uxori, si continere nolit, præsertim si sine consensu episcopi religionem intravit. *c. 1. & c. ex parte. de convers. conjug.*

de **Martyrio.** *de penitent. dist. 1. c. potest fieri, in prin.*

Mater infantem ipsa nutrire, non alii nutriendum tradere debet. *di. §. c. ad ejus.*

§. *præa autem.*

Mathematicus. *26. quæst. 2. capit. 1. §. sic & astronomia. §.*

genesliaci.

Matrix ecclesia, c. Generabili. 22. de Verb. signif. quid, vide in c. illud. de præsumt. ¶

Matrimonium dictum, quod in liberis procreandis & educandis potiores partes sunt matris, quam patris. *cap. 2. §. ad quod illa. de conversione infidelium. ¶*

Prima divisio est, quod aliud sit initiatum, aliud ratum. *27. quæst. 2. capit. statutum. §. fin.*

¶ Secunda divisio est, quod aliud sit Legitimum & non ratum, aliud ratum & non legitimum: aliud denique legitimum & ratum. *28. quæst. 1. cap. ult. §. conjugium.*

Matrimonii finis est, procreatio liberorum, & per eam propagatio generis humani. 31. quæst. 1. c. Deus. 32. q. 2. in prin. ¶

Matrimonium bonus est usus concupiscentiæ. *32. quæst. 1. capit. non enim.*

¶ Comparatio conjugii cum virginitate habetur. *32. quæst. 1. c. nuptia, in prin. ¶*

De conjugio non contemnendo. *dist. 30. c. si quis propter. ca. si quis vel. c. si quis nuptias. item dist. 31. c. si quis ruperat. ca. quicumque virginitatem. ¶*

Matrimonium solo consensu contrahitur. *c. cum locum. de spons. ¶*

In matrimonio verba requiruntur consensum manifestè exprimentia. *cap. tua fraternitati. eod. tit. ¶*

In matrimonio ætas & consensus requiritur, sine quibus nihil agitur. *capit. ex literis. de spons. impub. ¶*

Matrimonium præsumitur, ubi post fidem datam sequitur carnalis copula. *cap. veniens. de spons. ¶*

In matrimonio malitia ætatem supplet. *capit. de illis. de spons. impub. ¶*

Clandestino matrimonio consentiens sacerdos est suspendendus. *cap. cum in hibito. de cland. despons. ¶*

Matrimonio inhabilis, uxorem tanquam sororem habere potest. *capit. consultatori. de frigid. & malefic. ¶*

In matrimonii causa, lata sententia, errore probato, revocari potest. *ca. fraternitatis de frigid. & malefic. ¶*

Quæ in matrimonium ab initio coacta consensit, si per annum & diem cum marito cohabitavit, consensisse spontè videtur, nec testes in contrarium recipiuntur. *capitul. ad id quod. de sponsul. ¶*

Clandestinum matrimonium in publico ratificandum est. *cap. quod nobis. de clandestin. despons. ¶*

Matrimonium cum arcta contractum, propter sola conjugum verba dirimi non debet, nisi aliæ adsint probationes. *capitul. fraternitatis. de frigid. & malefic. ¶*

Matrimonium coactum copula sequente confirmatur. *capitul. significavit. de eo qui dux. in matrimon. ¶*

Matrimonium begunarum tenet,

nec officit, si habitum recipiunt de manu sacerdotis. *cap. consultul. qui cler. vel 606. ¶* Matrimonium contractum non impedit velum viduitatis, nisi certam religionem assumat. *capit. ex parte. de convers. conjug. ¶* In matrimonio non currit præscriptio. *capitul. in presentia. de spons. ¶* Matrimonium confirmatur carnali copula. *c. a nobis. de despons. impub.*

Matrimonium qui contrahere possunt, & cum quibus.

¶ Matrimonium contrahere non possunt, qui consentire non possunt, ut pueri. *cap. accessit. de despons. impub. ¶*

Matrimonium contrahere possunt surdus & mutus per signa. *cap. cum ad sedem. de sponsal. ¶*

Matrimonium contrahere non possunt professi in religione. *cap. monachus. qui cler. vel 606. ¶*

Matrimonium licet cum ancilla non valet, nisi eam talem esse quis sciverit, vel postquam recevit eam cognovit. *cap. proposuit. de conjug. serior. ¶*

Matrimonium contrahere non potest furiosus. *capit. de legitim. de spons. ¶*

Matrimonium cum inhabili valet, si contrahentes voluerint. *cap. consultatori. de frigid. & malefic. ¶*

Matrimonium inter filium spirituale baptizantis, & carnalem filium baptizati non valet. *ca. ex literis. de cognat. spirit. ¶*

Matrimonium contractum cum ea que alteri per verba de presenti desponsata est, non valet. *capitul. accessit. de spons. duor. ¶*

Matrimonium contractum cum sorore eius quam quarte septennium attentavit, non valet. *capit. in venis. de sponsal.*

Matrimonium quomodo dirimatur.

In matrimonio dirimendo aspectus corporis præfertur juramento. *cap. proposuit. de probat. ¶*

Matrimonium juncti non separantur per solam & privatam confessionem viri & uxoris. *ca. de presentium. de sentent. & re iudicat. ¶*

Matrimonium illud dirimitur, in quo vir per procreandum uxori cohabitans eam cognoscere non potest. *cap. litera & infra. de frigid. & malefic. ¶*

Matrona in habitu meretrici in concubinariis agere non potest. *cap. in audientia. de sentent. excommun. ¶*

Medici ante omnia in infirmum ad confessionem inducere debent, nec quidem quam illi suadere, quod ad periculum animarum tendat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si execrabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Si excecabili modo medeatur, vel sanari cupiat. *capit. cum infirmus. 12. de penitent. ¶*

Mendicantibus. *c. uni. de religio-
sis domibus. in 6.*
cap. unico, de excess. pralator. in 6. Clement. i. de
regularibus. Clement. cupient. 3. de penis. ex-
tra. Sag. com. unica, de officio custodis. extra. Sag.
com. vices. 2. de treuga & pace. extra. Sag. com-
mun. i. de regularibus.

Metropolitanus. *distin. 21. c. clericos.
§ metropolitanus.*
§ patriarcha patrum. in fin. § Metropolitanus
dignitatis sibi tradite antiquitus jus inteme-
ratum obtineat. 25. quest. 2. c. i. § Metropolitanus
in una provincia Duo Metropolitanus
constituantur. *distin. 101. c. i.* § Metropolitanus
provinciam suam visitare potest. *cap. cum ex
officiu. de prescrip. § Metropolitanus cum suis
episcopis consecrent episcopum. capit. i. de sacr.
uni.*

Metus cadens in virum constantem excu-
tat. *cap. ad audientiam. de iis que vi-
metus.* § Metus ingressum religionis vitiat, nisi
postmodum etiam consentiat. *capit. i. eodem tit.*
§ Renunciatio metu laicorum facta non valet. *c.
2. eod. tit.* § Metus & coactio consensum exclu-
dunt. *cap. cum locum. de spons.* § Metus vitæ
& bonorum servationem tantum spectans, non
abolvit iuramentum a iuramento preestatione. *cap. si
ver. § Verum. de iurejur.*

Minoribus. hi possunt ubique vel sine
licentia pralati prædi-
care. *c. in iis. 30. de privileg. Clement. duodecim. 2.
de sepulchris. extra. com. unica. de iudicis. ex-
tra. com. super cathedram. 2. de sepulchris. ex-
tra. com. i. de privileg. c. quia ex eo. 3. de pactis,
in 6. c. ex in. 3. de verb. signif. in 6. Clement. i. eod.
tit. extra. Ioan. XXII. i. de verb. signif. extra. §
Ioan. XXII. quia nonnunquam. 2. eod. tit. extra. §
Ioan. XXII. ad conditorem. 3. § ult. eod. tit.*

Minorennis quomodo intelligatur quis
esse. *c. in presentia. de pro-
bat. § Minoris iure fungitur ecclesia in restitu-
tionibus. c. i. § c. auditis. de restitut. in integr.*

Miracula sunt per testes examinanda, &
qualiter. *c. venerabili. de testib.*
§ Miracula faciens non colatur tanquam sanctus,
nisi Romane ecclesie auctoritate. *c. i. de relig. §
venerat. sanct. § Per miracula probet se quis
à Deo missum. capitul. cum ex iuncto. de he-
reic.*

Misericordia. *23. q. 4. c. est iniusta. c.
ne amisso. ca. duo ista.
stem dist. 86. c. qui clementiam.*

Missa origine. *De consecr. dist. i. c. Iaco-
bus. & de causa missæ & usu, habetur
c. in creatura. 11. de celebrat. missar. § Missa
an sit de substantia ordinum & ecclesiarum con-
secrationum. c. quod sicut. de elect.* § Missarum
celebrationem impedit deformitas vel debilitas
personæ celebrare volentis. *cap. presbyterum. de
cler. agros.* § Missas duas quando sacerdos
celebrare possit, & tunc post sanguinem vinum
non sumat. *capit. consulti. § capit. ex parte
§ infra. de celebrat. miss.* § Missam nemo pro-

pter conscientiam celebrare fingat, quia duplici-
ter peccat. *c. dolentes. eod. tit.*

Moderatio. *cap. transmissa. 33. de Verbo-
rum signific.*

Monachus. *16. quest. i. c. i. in prin. c. pla-
cur. § fin. § Monachus non
fiat quis, nisi in legitima ætate. capit. i. de regul.
§ Monachus potest in episcopum elegi. cap. cum
olim. de dol. § contum. § Monachus qualiter
possit proprium possidere. cap. i. de statu monach.
§ Monachus potest etiam in causa monasterii
testimonium perhibere. cap. tertio loco. de probat.
§ Monachi irregulariter viventes ejciantur,
nisi se corrigant. cap. relatum. ne cler. § el
monach. § Monachi non regant ecclesias ad eos
pleno iure non spectantes. capit. i. de capell. mon.
§ Monachus cum licentia abbatis & episcopi sui
prædicare potest. capit. cum sit. de iud. § Sar-
racen. § Monachum non facit habitus, sed pro-
fessio. c. correctum. de reg.*

Monasterio *feminarum longius à
virorum monasterio æ-
dificando. 18. quest. 2. ca. monasteria. § Puella-
rum monasteria monachorum præsidio & mini-
sterio regantur. 18. quest. 2. capit. in decima. plu-
ralis. 40. de regul. juris, in 6. § Ne vir mona-
sterium monialium ingrediatur, capit. monaste-
ria. 8. de ver. § honestate clericor. capit. unico,
in prin. Versi. nullig. aliquatenus. de statu regu-
larium, in 6. § De Colloquio monialium cum
monachis interdicens. 18. quest. 2. cap. in decima.
Versi. sed neque abbatem. § d. q. 2. cap. distin. i. m. s.
§ fin. § Ne cum viris concumbant. 27. qu. i. ca.
nec aliqua. cum c. sequente. § Ne simul cum ca-
nonicis & monachis conyeniant in clero, 18. q. 2.
cap. perniciosum. § simili modo. § Ne moniales
monasterium Egrediantur. cap. unico, in prin. de
statu regular. in 6. § Nisi abbatissa præstandi iu-
ramenti fidelitatis causa monasterium egredia-
tur. d. ca. unico. § Verum. § Ne sanctimonialia
propria receptacula habeant. 18. quest. 2. pernicio-
sam, in prin. § de Vestitu monialium, distin. 23.
c. sanctimonialis. § De consecrandis & Ve-
landis sanctimonialibus. 20. q. 1. c. de votis, cum se-
quentibus, usque ad cap. ult. § De Visitandis
monialibus & earum officio. Clement. ult. de sta-
tu monachorum. § denique regula eadem in
monialibus, quæ in monachis, iura sunt obser-
vanda. c. ult. § fin. de statu monachor. § Mona-
steriis pluribus unus abbas præesse non debet, nec
unus monachus in duobus monasteriis locum ha-
bere. c. ult. de Xenodoch.*

Monialem percutiens incidit in cano-
nicam. *c. de monialib. de sent.
excommunic. § Monialis de incestu suspecta se
purgare tenetur. cap. moniales. de purg. § Mo-
nialium monasteria frequentantes clerici, admo-
niti deponantur, laici excommunicentur. capit.
monasteria. de ver. § honest. cler. § Monialis
divinum officium turbans, sine excommunicatio-
ne ejci potest. capit. § nicens. de sentent. excom-
municat. idem de clericis vel religiosis intelli-
gendum. Monialis in quacunq; causa cri-*

minali vel civili non est ad iuramentum compellenda. c.1. de juran. calumn.

Moneta qualiter fit & innovatur. c. quanto. de iurejur.

Mora non est, qui potest exceptione legitima se tueri. c. non est. 60. de regul. juris, in 6.

Moriatur quis in bello contra hæreticos ac infideles, justificatur. 23. q. 5. c. omnium. q. 8. c. omni timore.

Mortuo potest absolutio excommunicationis impendi. c. a nobis. de sentent. excomm.

Mulcta alicui indicta iure civili pertinet ad fiscum. l. 5. Codic. de modo multarum. Secus tamen observatur iure Pontificio.

Mulier. De orationibus & meritis mulierum ecclesiasticarum, cavetur distinction. 81. capit. ult. 32. question. 2. cap. penultim. & De

Mulier ab undecimo anno dicitur nuptiis apta. capit. continebatur. de despons. impub. & Neque mulier, neque monialis prædicare, benedicere, vel confessionem audire potest. capit. nota. de peniten. & remiss. & Mulier arbiter esse potest in civili causa clericorum. capit. dilecti. de arbit. & Mulier procuratrix esse potest. capit. cum dilecta. de confirmat. usil. & Mulier præbendas conferre potest. capit. dilecto filio. de testib.

Mutilatus manu ordinari non potest. c. exposuisti. de corp. vir. 1. quest. 1. cap. multri. §. mysterium.

Mysterium. N

Natalium causa, ad forum ecclesiasticum pertinet. capit. suam. de ordin. cognit. & Nativitas legitima prius probanda venit, quam de successione agatur. ibidem.

& Nati ex libero ventre in servitutem non redigantur. c. 1. de nat. ex lib. Genr. & Nasci non debent injuria, unde jura nascuntur. c. qualiter. de accusat.

Natus. c. nam & ego. 3. de Verb. signific.

Naufragio quid abstulerit, excommunicationis. 3. §. aliteriam. de raptoribus.

Necessitas licitum facit quod non est licitum in lege. c. quod non est. 4. de regul. juris. & Necessitas legem non habet. c. consilium. de obser. jejun. & Necessitas iuramentum excusat. c. si vero. de iurejur.

Negativa probari non potest, nec debet, nisi purgando se de calumnia. c. bona. de elect. & c. cum dilectus filius. de calum. distinct. 83. cap. ultim.

Negligentia. §. sicut autem. & Negligentia episcopi punitur. capit. 1. de suppl. neglig. pralar. & Propter negligentiam in præsentando admissam, jus præsentationis amittitur illa vice. capit. 3. eodem titulo. & Propter negligentiam collationis beneficiorum intra tempus semestris, spectat ab Papam collatio. cap. licet.

eod. titulo. & Per negligentiam jus eligendi amittitur. capit. ult. eod. titulo. & Per negligentiam inferiorum, beneficiorum collatio ad superiores devolvitur. capit. quia d'heretatem. de cons. prabend. & Per negligentiam perdit prælati jurisdictionem. c. per tuas. de sent. excomm.

Negotium. cap. forum. 10. §. negotium. & §. in omni. item dist. 88. c. quoniam. §. fin. & Si quis negocia ecclesie gerendo, vel ecclesie rebus damnum intulerit sibi lucrum captando: vel contra in suis rebus damnum senserit, dum utilitati ecclesie hoc damnum hincinde præstabitur. 12. quest. cap. 1. §. fin. cum c. sequente, usq. ad §. si verba reb. & Si quis negocia ecclesie gerendo re ipsa consumpserit, hoc præstandum est. 12. quest. c. obitum. Quo nomine etiam adversus hæreticos datur actio. d. cap. obitum.

Nobilitas vita & non sanguinis terræ da est in beneficiorum collatione. c. venerabilis frater. de prab. & dignitat. sola nullum jus accipiuntur. cap. quid sit. de elect. & c. cum olim. de Verb. signific. quid & quot modis dicitur. c. infra. de cohabit. cler.

Nominatio Notoria probatione non egent. cap. tua est. eod. tit. & c. evidenti. de accusat. & Notoria per famam, purgatione indigent, & tunc diffamatis est indicenda. ibid. alias in notorio non est indicenda purgatio, sed condemnatio. cap. cum dilectus filius. de purgat. canon. & In notoriis ecclesie iudicium requiritur. cap. per. de ob. vir. & In notoriis non requiritur credo jura. c. ad nostram. de iurejur.

Notorium Gestra. de cohabit. cler.

Novale. c. 1. cap. quid per novale. de Verb. signific.

Novi operis nunciatio remittitur, si in cui nunciatum est, cautionem præter de opere, si non iure fuerit edificatum, demolendo. Nisi in continenti vel intra tres menses probari possit, non iure edificari operale. & ult. de novi operis nunciacione. & Si quis contempta novi operis nunciacione, opus fecerit, illud destrucere cogitur. c. 1. cum c. sequente. d. tit. etiam si iure opus factum sit. d. c. 1. cum sequ.

Nullitas sententia quando sit ex persona iudicantis.

si Excommunicatus sententiam tulerit. 24. quest. 1. capit. Achatius. in fin. cum cap. sequente. d. q. 1. cap. miramur. & Si Hæreticus sententiam tulerit. 2. quest. 6. c. catholicus. quod fallit, si iudex de hæresi nondum fuerit damnatus. secus si ipsa hæresis jam olim fuerit damnata. 24. quest. 1. in princ. cum cap. sequente. cap. majores. capit. Achatius. vel, si novam hæresin effingens, eam corde prædicare cepit. d. quest. 1. c. aud. & sicut. §. fin. autem ex corde. cum seq. & Si à Non competentente iudice sententia sit lata. capit. ut si cler. de iudi.

de iudiciis. 2. q. 1. c. in primis. §. de persona episc. 3. q. 8. c. 1. §. nullum. 9. quest. 2. c. 1. 11. q. 1. c. in clericorum. 9. 3. cap. cui est. Clementina 2. de re iudicata. fallit, si actor à iudice condemnatus, exceptione proposita utatur: huic enim ea non prodest. 3. q. 8. c. 1. §. cuius. item si publicè ab omnibus iudex competens fuerit existimatus. 3. q. 7. c. 1. in fin. §. si iudex pecunia corruptus sententiam dixerit. extra. sag. comm. 1. §. iustitiam verò. de sentent. excom. 2. q. 6. c. ult. §. Senales. §. si Quidam, non omnes iudicaverint. 2. q. 6. c. ult. §. item si plures. 3. q. 6. c. discutere. Verfic. ita ut nemo ex eis desit. De officio delegati. c. causam. 16. c. uno. 42. §. c. ult. in prin. Verfic. idem quoque, quod fallit, si omnes fuerint presentes: tunc enim, quamvis non omnes consenserint, statur tamen sententia maioris partis. c. 1. in prin. §. c. ult. de iis qui sunt à maiore parte. Planè si utriusque sententia ex arbitrio delegantis, verum est: diversum etiam observatur, si in synodo provinciali disenserint. hoc enim casu ea sententia obtinet, cui metropolitani vicinæ provincie accedit. 6. quest. 4. in prin. cum c. sequente c. si quis episcopus. c. si inter episcopos. in prin. Porro d. c. ult. in fin. cavetur de dissensu arbitratorum compromissariorum. fallit deinde si ita convenit, vel causa delegata sit, ut uno vel pluribus absentibus, ceteri nihilominus iudicare possent. capit. prudentiam. 21. §. adiicimus. c. cum super. 23. Verfic. quamvis solus. de officio delegati. cap. cum plures. 8. in prin. eod. tit. in 6. sed tamen si constitit absentem adesse noluisse vel non potuisse, valet sententia. d. c. prudentiam. 21. in prin. §. c. cum causa. 22. eod. tit. denique valet sententia, si presens subdelegatum absentis admittere noluit. Sed reprobat cap. coram dilecto. 34. eod. tit. §. Nisi iudex Recusatus sententiam rulerit. c. cum super. 23. de officio deleg.

Ex persona eius qui iudicatus est.

Si contra absentem sententia dicta sit, nulla est. c. tenor. 10. de re iudic. c. consultationibus. 10. de officio delegati. c. inter quatuor. 8. de majoritate & obedientia. 2. q. 1. c. in primis. §. sed §. de personis. Verfic. si scriptis iudicatus est. 3. q. 8. c. 1. §. fin. Nisi per contumaciam absens fuit, contra quem iudicatum est. d. cap. consultationibus. 10. in fin. Verfic. nisi is qui possidet. cap. veritatis. 8. de dolo & contumacia. 2. q. 1. c. nomen. §. fin. 3. q. 8. c. 1. §. fin. 24. q. 3. c. de illicita. §. de condensatione. sed tamen contra Absentem contumacem non valet sententia, si ex dispensatione Pontificis abest. Approbat exemplo. c. cum olim. 7. de dolo & contumacia. valet tamen sententia, si iudex probetur circumventus in sententia ferenda, vel ex actis iniquitas sententia constet. Approbat exemplo. c. cum Bartholdus. 18. de re iudicata. Nisi legitima absentia causa probetur. dict. cap. 18. item non valet ferenda si absens non fuerit legitime citatus. §. q. 2. c. 1. sed contra absentem valet sententia, si eam esset presens, à iudice recesserit

appellans. capit. ult. de dolo & contumacia, in 6. Quod etiam verum si cum absentem præfixus esset terminus ad prosequendam appellationem, eam intra terminum non fuerit profecutus: hoc enim casu contra appellantem absentem, etiam non legitime citatum, sententia lata valet. c. sapè contingit. 44. de appellationibus. item sententia non valet, si ante terminum præfixum, vel in ipso termino, partibus non expectatis sententia sit lata. d. c. 44. Verfic. si quis ante terminum. c. ex insinuatione. 50. §. interim autem. §. cap. significante. 69. Verfic. adiciens quod cum de consensu. eod. tit. Nisi ante terminum à lege, non à iudice vel partibus præfixum, iudicatum sit. cap. oblata. 57. d. tit. Nisi iurisdicatio iudicis delegati in termino præfixo expiret. hiis enim casibus valet. ca. consuluit. 24. de officio delegati. præterea sententia contra absentem lata non valet, si absens ad Papam de causa litigiosa iit, vel nuntium misit. c. dilect. 52. de appellationibus. c. unico, de clericis peregrin. extra. sag. comm. Di. sina. 3. de privilegiis. quod fallit si post citationem iter arripuit, vel nuntium misit. c. meminimus. 9. cap. suggestum. 15. §. cap. ad hac. 30. de appellationibus. item si ante sententiam appellans sine rationabili causa, dicat se nuntium misisse. cap. ut debitus. 59. Verfic. non obstante si dicat eodem titulo. Sententia contra absentem valet, etiam si procuratorem non habeat, si post conclusam causam mandatum fuerit revocatum. c. auditus. 8. de procuratoribus. item si ignorante iudice & adversario mandatum sit revocatum. ca. mandato. 13. eod. tit. §. si inter alios, quàm quibus iudex datus est, iudicatum sit, sententia nulla est. cap. Perro. 40. de officio delegati. Nisi alius iurisdictionem iudicis delegati impediatur: in hunc enim aequè ac in eos quibus iudex datus est, iurisdictionem exercere potest. cap. 1. eod. tit.

Ex quibus causis nullitas oriatur.

Si sententia neque Absolutionem neque condemnationem contineat, nulla est. 2. q. 6. c. ult. §. diffinitus. Nisi verbo æquipollenti iudex sit usus. c. in iis qua. 15. de verb. signif. §. si de Alia re iudicatum sit, quàm de qua iudex est datus, nullitas est. approbatur exemplo, c. cum dilecta. 22. §. dictum. de rescriptis. c. cum olim. 32. de officio delegati. Nisi id de quo pronunciatum est, accessorium sit eius de quo iudex est datus. c. prudentiam. 21. §. 6. in fin. de officio delegati. Cujus exemplum habetur d. §. 6. §. si Autoritas superioris contra sententiam imploreitur, nullitas est. 6. q. 4. c. ult. ca. quod bene. Verfic. nisi forte ubi fuerit. Sed hæc exploratio videtur intelligenda de appellatione, vel de in integrum restitutione. §. si contra Canones iudicatum, vide supra eod. Leges. §. si sententia sub Conditione lata, conditio defecerit, nullitas est. 35. q. 9. c. apostolica. §. si Causa sententia falsa sit, vel Contrarium eius, quod sententia quasi factum pronunciatum est, possit probari. sed hoc reprobat 11. q. 3. c. non solum. §. contingit. 35. quest. 9. in prin. cap. loci nostri. §. quia ergo. Contradicit tamen d. c. loci nostri. §. his ira responderur. §. d. q. 9. c. quod quis. c. sententiam. c. sententiam. §. grade. s.

subditus Papæ. *c. per tuas. de majori. & obedien.*
 ¶ Obedire non tenentur inferiores à superiore
 exempti. *cap. inter. cod. tit.* ¶ Obedientiæ jura-
 mentum debet à contumacibus exigi. *capit. cum*
in ecclesiis. cod. tit. ¶ Non obedientes præla-
 tis suis de ecclesia debent ejici. *ibid.* ¶ Obedi-
 re tenentur tam laici, quam clerici, abbati juri-
 dictionem habenti. *capit. dilecta. eodem titulo.*
 ¶ Obedientiæ formam ab abbate episcopo præ-
 standæ vide *ca. ne Dei. de simon.* ¶ Ad obedi-
 entiam plenam quæ exigantur. *cap. his qua. de ma-*
jo. tit. & obed.

Oblationes. *c. causa. 13. §. oblationes. &*
c. cum inter. 29. de Verb. si-
gnif. 12. q. 1. c. videntes. Ver. ipse enim. & Obla-
 tionum appellatione continetur, quicquid dona-
 tur ecclesiæ vel mobile vel immobile in ecclesia
 vel etiam extra ecclesiam. *ds. ca. cum inter nos. 29.*
de Verb. significat.

Quorum Oblationes non recipiendæ.

Oblationes Dissidentium fratrum non accipi-
 endæ. *dist. 90. ca. oblationes. ca. neque.* ¶ Obla-
 tionis Excommunicati vel pro excommunicato
 factæ, non sunt recipiendæ. Sed & hujus regu-
 læ exceptio est: Nisi excommunicatus poenitens,
 antequam absolvetur, morte fuerit preventus,
 dum sacerdotem invenire non potuit. *26. quæst. 6.*
est aliquis in prim. & quæst. 7. c. sacerdos. §. pen-
itentes. Verò. ¶ Oblationes ejus qui Filium suum
 Exhæredaverit, non accipiendæ. *17. quæst. 4. cap.*
ult. in princip. ¶ Oblationes Injustorum non
 accipiendæ. *dist. capit. scriptum.* ¶ Oblati-
 ones eorum qui Pauperes opprimunt, non accipi-
 endæ. *dist. capit. oblationes. & cap. eorum. cad.*
dist. 90. ¶ Oblationes ex rebus Turpiter quelis-
 tis non accipiendæ. *14. quæst. 5. cap. immolantis.*
 Contradicit *dist. quæst. 5. cap. scriptum. §. contra.*
 Solvitur hæc obiectio *ibid. c. seq.*

semel Oblatum Deo, non est revocandum nec
 retinendum. *17. q. 4. ca. sunt qui opes. cum ca. seq.*
Sacrilegium. 13. q. 2. c. cler.

Obligatio ex illicito facto non nascitur.
c. quod latenser. 5. de regul. ju-
ri. ¶ Sed ex contractu & quasi contractu, malefi-
 cio & quasi maleficio regulariter oritur obligatio
 simul & actio: Nisi jussu magistratus fecerit. *capit.*
quod quis. 24. de regulis juris. in 6. item Ni-
si sciente & consentiente adversario fecerit. capit.
scienti. 27. dist. 11. in 6. ¶ Obligatio turpis nec
 de facto, nec de jure valet. *cap. ult. de pact.* ¶ Obl-
 gatio pro ecclesia facta successorem obligatum
 habet. *capit. 3. de solut.* ¶ Obligans ecclesiam
 pro debitis alienis, ipso facto ab administratione
 temporalium & spiritualium est suspensus, nec ad
 solutionem ejus, ecclesia tenetur. *capit. 2. eodem.*
 ¶ Obligatus non est successor pacto antecesso-
 ris irrationabili, qui precario bona ecclesiæ con-
 cessit. *capit. 2. de precat.* ¶ Obligatio ad eum
 transit, qui emolumentum recipit. *capit. ex lite-*
ris. de pig. quia cum onere suo transit ad suum
 possessorem. *capit. 1. de eccles. ad sic.*

Obscuro id sequendum, quod legibus
 in *fn. dist. 14.* vide supra in Dubio.
 contrarium non est. *capit. ult.*

Odio alieno alter non debet prægavari. *cap.*
non debet. 21. d. tit. 1. q. 4. in pr. cum cc.
sequentib. usque ad q. 5.

Oeconomi non sunt constituendi laici,
 sed clerici. *16. quæst. 7. capit.*
in no. a.

Officia publica Pagani non sunt admit-
 ad tendi, vide infra in Pagani.

Officialis ex generali commissione non
 potest inquirere, corrigere, de-
 ponere & punire subditorum excessus. *cap. licet. 2.*
de officio vicarii. in 6. nec beneficia conferre po-
test. ca. ult. eod. tit.

Oleum consecratum potest admisceri non
 consecrato, & totum erit consecra-
 tam: simile est de aqua benedicta. *capit. quod in*
dubis. de consec. alt.

Operibus. *de poenitens. dist. 3. ca. pium*
est. c. si quando. cap. ca. ven-
dum. c. quid ergo. ca. ultim. in princ. de consecrat.
dist. 5. c. nihil enim. cum duob. cc. sequentibus.

Opus novum si laici nuntiatum fuerit, per
 tres menses ab opere desistere debet. *c.*
fn. de op. no. nuntiat. ¶ Operis novi nuntia-
 tio facit, ut quicquid post eam constructum fue-
 rit, demoliri debeat, idque expensis ipsius con-
 struentis. *capit. ul. cum ex injuncto. de oper. no. nuntiat.*

Opinionibus doctorum. *dist. 2.*
c. responsa. Hæc hodiè
 probabilem tantum obtinent auctoritatem, non
 necessariam. *dist. 9. cap. noli meis. c. negare. capit.*
ego solis. c. noli frater. c. neque quorumlibet. item
dist. 20. in prim. cum c. sequente.

De Orationibus.

Oratione præmittatur præfatio. Sur-
 in sum corda, de consecrat. *dist.*
1. cap. quando. ¶ Genua flectenda, vel prostra-
 to corpore orandum. *26. quæst. 7. capit. sacerdos.*
§. debet etiam remissionis. Nisi in die Domi-
 nico, & per omnes dies Paschæ usque ad Pente-
 costem. *dist. 30. cap. ult. §. similiter. dist. 76. ca.*
scire debet. in prim. Verfic. neque ad exorandum.
in De consecrat. dist. 3. c. quoniam sunt. ¶ Non
 verbis tantum, sed & corde orandum. *de conse-*
crat. dist. 5. c. non medio criser. & dist. cap. quan-
do. ¶ Ut oratio Dominica matutinis & vesperti-
 nis subjungatur. *de consecrat. dist. 5. capit. id*
semper. ¶ De oratione pro seculari potestate ha-
 benda. *de consecrat. dist. 1. cap. de hymnis. §.*
componuntur.

Oratoria campanas habere non possunt
 sine episcopi consensu. *c. pascen-*
bus. de privileg.

Oratoria privata permittuntur certo modo. *de*
consecrat. dist. 1. c. unicuique. ¶ In oratoriis pri-
 vatis campanæ publicæ haberi non debent. *c. pas-*
centibus. 10. de privileg.

Ordo clericalis per primam tonsuram confer-
tur. *c. cum contingat. de atar. & qui-
lit. ordin.* Ordinis susceptionem probet advena
antequam admittatur vel ulterius promoveatur.
capit. inter. de cler. peregrin. Ordinat ab
episcopo, sine titulo, ab eodem sustentetur. *capit.
non liceat. de prabend. & dignitat. & capit. epi-
scopus si aliquem. eodem titulo.* Ordinat
ab episcopo qui cessit, quando ministrare possit.
capit. x. de ordin. ab episc. Ordinati extra
statutum tempus, ministrare possunt post poenit-
entiam peractam. *capit. consultations. de temp-
por. ordin.* Cum furtive ordinato potest epi-
scopus dispensare, si non sub excommunicatione
prohibitus accessit, alias non dispensat, nisi reli-
gionem interet. *capit. innovuit. de eo qui furtive.
ordin.* Non ordinatus ministrans, nunquam
ordinetur. *capit. ex literis. de cleric. non ordin.*
Ordinatus à Papa non est ideo à praelati sui ju-
risdictione exemptus. *capit. per tuas. de majori.
& obed.* Ordinem subdiaconatus à Papa re-
cipiens non potest sine ejus licentia ab alio ulte-
rius promoveri. *c. cum quidam. de tempor. ordin.*
Ordinatus in apostasia quando ministrare pos-
sit, *vide in c. ex parte. eod. tit.*

Quinam ordinari debeant vel possint,
& quomodo.

Ordinari non debent spurii. *cap. per venerabilem.
qui fil. sint legitim.* Defectus genitalium ordi-
nandum remouet. *ca. significavit. de corp. & i-
riat.* Ordinari non debet servus, nisi manu-
missus. *cap. i. de serv. non ordin.* Item nec infam-
is ante purgationem. *cap. non debet. de testibus.*
Item nec poenitentes publici. *capit. i. de bigam.*
Item nec ad ratiocinia obligati. *capit. ad ratiocina-
tia. de obliga.* Item nec membris mutilati. *capit.
exposuisti. de corpor. & i. riat.* Ordinari po-
test quis ad suum patrimonium. *capit. tuus quastio-
nib. de preb. & dignit.* Ordinem subdiacono-
natus confert solus Papa, die Dominica. *cap. i. de
temp. ordin.* Ordines omnes quando confer-
ri possint, *vide ibidem.* Ordines minores pos-
sunt episcopi conferre die Dominica & festis præ-
cipuis. *ibidem.* Ordinem suscipiens die non
debito, est ad Papam mittendus. *capit. cum qui-
dam. de tempor. ordin.* Ordinem recipien-
tis sine ætate legitima, & conferentis pena. *capit.
vel non est compos. eodem titulo.* Ordines sa-
cri duo una die conferri non possunt, & pœna con-
ferentis haberetur in *capit. dilectus. eodem titulo.*
De ordinis substantia non est tempus, impe-
dit tamen executionem. *c. consultations. de temp-
ordin.* Prælati & beneficiarii ordines sacros
recipiant, vel amoveantur. *cap. cum in cunctis. de
elect.* *c. queris. de atar. & qualis. ord.* Ordines duos uno die recipiens est suspendendus, po-
test tamen cum eo dispensari poenitentia peracta.
c. 3. de eo qui furt. ord. suscept.

Ordinarius non potest restituere posses-
sionem contumaci, contra
quem missio in poss. facta est à delegato. *capit. pa-*

storalis. de offic. deleg. Ordinarius potest et
officio suo cogere pares, ut stent iusto arbitrio,
& pareant sententiæ arbitratorum. *capit. 2. de ar-
bitr.* Ordinarius non tenetur obedire dele-
gato, nisi ei de commissione constet. *capit. cum in
iure. de offic. judic. deleg.* Ordinarius non
exequente iudicis delegati sententiam, ipse dele-
gatus exequi potest. *c. significasti. eodem titulo.*
Ordinarius retractare debet iniquam senten-
tiam à iudice delegato in causa matrimonialia-
tam. *capit. significasti. eodem titulo.* Ordina-
rius iudicis delegati sententiam exequi tenetur.
capit. in literis. de offic. judic. deleg. Ordina-
rius excommunicare potest, iniuste à delegato
absolutus. *capit. ex parte. de offic. judic. eod.*
Ordinario major est delegatus Papa, quæ-
nus ad cautam sibi commissam. *c. pastoralis. eod.
tit.* Ordinatio præjudicium facere non potest
Papa per mandatum suum. *c. licet. eod. tit.*

Opprimentes pueros nocte quatuordecim
niendi, *vide in c. de
ijs qui fil. occid.*

Ostarius, & de nomine & officio ostia-
rum. *dist. 21. ca. 1. §. fin. dist.
c. 1. §. ad ostiarium.* Ne ostarius ostiarum
tur. *dist. 23. c. non oportet.*

Pactum quid sit, *cap. pactum. 11. de verb.
signifi.* Pactum legis commu-
nitate in pignoris contractu prohibetur. *c. signifi-
cavit. 7. de pignoris.* Pactio privatorum legis
contraria, nullius est efficacia. *c. si aliquem de for-
comper.* Pactum quod ab initio non valet,
per superioris ratificationem valet. *cap. quæstio-
de pact.* Pactum turpe vel impossibile nullum
ligat. *capit. ult. de pact.* Pactum generale nec
de crimine agatur, non valet. *c. quemadmodum.
de iure iur.*

Pædagia & vectigalia nova sine consensu
principis imponere non licet. *c.
innovamus. 10. de censib. vide infra in Pædagia.*
qui Paganis prædicant, postquam ab i-
psis appoliti sunt. *capit. quæ-
sit. 10. in prim. de Iudeis.* Ve is qui idonci
sunt, permittatur Paganis prædicare. *d. c. 10. §. in-
super.* Ne Pagani ad officia publica admi-
tantur. *c. cum sit. 16. §. fin. eod. titul.* Paganis
constitutionibus ecclesie non subjacent. *c. gau-
demus. de d. & i. r. & Paganis arma vendentium
& auxilium vendentium pena. cap. quod aliam. de
Iud. & Sarracens.*

Pallio uti potest archiepiscopus intra quatuordecim
libet ecclesiam suam provinciam. *c. 1. de
usu pall.* Pallium novum habebit transiens
ad novum archiepiscopatum. *capit. bene memo-
ria. 2. de postul.* Pallium alteri archiepiscopo
accommodari non debet. *capit. ad hæc. eod.
titulo.* Pallio non utendum extra ecclesiam
ut in processione & similib. *cap. 1. eod. tit.* Pallio
debet archiepiscopus sepeliri. *capit. 2. eod.
titul.* Pallio consequitur quis plenitudinem
officii, nec prius archiepiscopus appellari debet.
c. nisi specialis. de usu pall. Pallium quid sit, *etc.*

licet. *Et de in cap. ad honorem. eod. tit.* ¶ Pallio
semper & ubique solus utitur Papa. *ibidem.* ¶ Pal-
lio non utatur archiepiscopus extra suam provin-
ciam, nisi ex privilegio speciali, & de licentia ejus,
in cuius ecclesia celebrat. *capit. ex tuarum. eod.*
titul. ¶ Pallio utendum in festis præcipuis, &
diebus privilegiatis ecclesiarum suarum concessis. *capit.*
ex tuarum. eodem titulo. ¶ Pallium archiepi-
scopis dandum accipitur de corpore Sancti Petri.
capit. significasti. eodem titulo. ¶ Pallium reci-
piens fidelitatem jurare tenetur. *ibid.* ¶ Sine
pallio non licet Archiepiscopo confirmato con-
vocare concilium, conficere chrisma, &c. *capit.*
quod sicut. & cap. præterea. de elect. ¶ Palli-
um conferre possunt principales Patriarchæ suffra-
ganeis suis. *cap. antequa. de privileg.*

Papa. *dist. 21. c. 1. §. Pontifex.* ¶ Papa so-
lus potest supra jus dispensare. *c. pro-*
positus. de concess. præb. ¶ Pape soli reservatur
translatio Episcoporum, & depositio. *cap. inter*
corporalia. de translat. ¶ Papa de hæreditate
judicare potest ratione fidei. *capit. iudei. de iud.*
¶ Papa potestatem habet à Deo, Imperator à
Papa. *cap. noscitur. de iud.* ¶ Papa ejusdem est po-
testatis, cuius & beatus Petrus. *capit. illud domi-*
nus. de major. & obed. ¶ Papa Principem secu-
larem deponere potest. *cap. ad abolendam. de hæ-*
ret. ¶ Papa potest legitime illegitimos. *cap.*
per venerabilem. qui filius sit legitimi. ¶ Papa
solus Episcopos fratres suos in literis nuncupat. *c.*
quam græti. de crimin. fals. ¶ Pape potest cum
ratione obviari, etsi absolute jubeat. *c. si quando.*
de refer. præb. ¶ Contra Pape voluntatem nemo
jus in beneficiorum collatione habet. *capit. dile-*
ctus. de præbend. ¶ Papa solus canonizat san-
ctos & sanctorum reliquias. *ibidem.* Idem solus
laico concedit jus eligendi in ecclesia collegiata.
capit. nobis. de jure patron. ¶ Papa solus cau-
sas committit appellatione remota. *capit. super*
questionum. de offic. d. l. g. ¶ Papa solus major
est omni concilio, omnino statuto. *capit. signifi-*
casti. de elect. ¶ Solus Papa Dei vicarius in ter-
ris esse videtur, nullusque major. *capit. licet. eod.*
tit. ¶ *c. quanto. de translat.* ¶ Solus Papa di-
spensare potest, ut filii Presbyterorum ecclesias
paternas immediate habeant. *cap. dil. etus. de fi-*
lius præb. ¶ Papa solus unit & dividit episcopatu-
s. *de translat. omib. per tot. tit.* ¶ Solus Papa
sententiam definitivam mutare potest. *capit. cum*
olim. de sentent. ¶ Papa successori suo legem
imponere non potest, nec potestatem ejus limita-
re. *c. innotuit. de elect.* ¶ Papa cognoscere de-
bet de causa natalium. *c. tuam. de ordin. ognit.*

Paria sunt quid factum non esse, & inutiliter
esse factum. *c. non præstat. §. 2. c. qua con-*
tra. 64. & c. in malis. 69. de reg. juris. in 6. ¶ Pa-
na crimina pari compensatione tolluntur. *ca. 11.*
pen. & utr. de adultr. ¶ Par in parem non habet
imperium. *c. innotuit. de elect.*

De Parochi ordinatione.

Parochus non est ordinandus, nisi in sa-
cris constitutus, qui ad minus

sit subdiaconus. *cap. præterea. §. de arate & qua-*
litate. ¶ Non nisi idoneus moribus, scientiâ,
& qui vicissimum quintum annum ingressus est, in
parochum est ordinandus. *cap. licet canon. 14. de*
electione. in 6.

De Parochi officio.

Parochus ordinatus residere personaliter tene-
tur. *d. c. licet tamen. 14. §. is etiam.* ¶ Parochus
ordinatus intra annum sacerdos fieri debet, sub
pœna privationis. *d. §. is etiam. Vers. & intra*
annum. Nisi ecclesia sit collegiata. *capit. statu-*
rum. 22. eod. tit. item Nisi episcopus loci cum pa-
rocho studiorum causa dispensaverit. *capit. cum*
ex eo. 34. eodem tit. item Nisi annum nondum sit
completus. *capit. commissus. 35. in princ. eod. tit.*
item Nisi ex justa causa fuerit impeditus, quo mi-
nus intra annum parochi sit factus. *d. c. 35. §. an-*
nus autem. item nisi anno elapso eadem ecclesia
eidem rursus conferatur, quod reprobatur. *dist.*
capit. 35. porro. denique si intra annum sacerdos
factus non sit, præter privationem, fructus quo-
que perceptos restituere tenetur, & ordinator ec-
clesiam debet prestare indemnem. *dist. capit. 35.*
§. caterim. ¶ Ne parochialem ecclesiam pa-
rochus alicui non constituto in legitima ætate
& sacerdotio, neque ultra sex menses commen-
det. *capit. nemo. 15. de electione. in 6.*

Parochianum alterius nullus episcopus judicet.
cap. nullus. de paroch. ¶ Parochianum alterius
non admittat presbyter ad divina. *cap. ut domi-*
nicus. eod. tit. ¶ Parochianum alterius non ab-
solvat presbyter, sine ejus perita licentia. *capit.*
omnis. de panis. & remiss. ¶ Parochia non di-
vidantur sine consensu episcopi. *cap. a curia. de*
præbend.

Parochialis ecclesia debet habere aliquid de
bonis parochiani, etiam alibi sepult. *ca. reclarum.*
de sepult. & c. de his. ibid. ¶ Parochialis eccle-
sia nulli debet conferri, qui personatum vel di-
gnitatem habeat cum cura, alioqui non tenet ipsa
collatio ipso facto. *capit. nemo. de offic. jud. ord.*
lib. 6.

Pater. *cap. nam & Rex. 2. de Verb. significat.*
¶ Pater filios Alere debet. *dist. 30. cap. se*
quis reliquerit. etiam si ex injusto matrimonio
sint nati. *ca. cum haberet. §. §. fin. in fine. de eo qui*
duxit in matrimonium quam polluit per adul-
terium. ¶ Pater filium Castigare debet, quod est
charitatis. *23. q. 5. c. non putes.* ¶ Pater conveni-
ri non potest pro filio, neque tenetur. *cap. ali. de*
delictis pueror. item 1. q. 4. c. iudei. in fin.

Patria potestas solvitur, si Alimenta pater de-
negavit, vel si pater filium languidum Exposuit.
c. unico. de infanrib. & languidus expositus. ¶ Epi-
scopalis dignitas filium à patris potestate liberat.
dist. 44. cap. si servus sciente. §. sed & jus patrie.
¶ Hæretici liberos suos in potestate sua non ha-
bent. Ideoque emancipatio ab iis facta nihil
operatur. *capit. quicumque. 2. §. fin. de hæreticis.*
in 6.

Patriarchis & de loco & origine Patriarcharum, *dist. 99. c. 1. & dist. 80. c. 1. cum c. seq.* ¶ Definitio realis. *dist. dist. 99. cap. nulli.* ¶ De nomine & speciebus Patriarcharum. *dist. dist. 21. cap. 1. §. Patriarcha Græca. & §. Patriarcha patrum Princeps.* ¶ Patriarcha & Primas nomine tantum, non re differunt. *dist. 99. in prin. §. primates. & c. 1. Verf. nostras Patriarchas.*

Patronus efficitur quis ecclesiam construens de consensu diocesani. *c. a nobis. de jure patron.* ¶ Patronus potest quis esse multarum ecclesiarum. *capit. veniens. de jurejurand.* ¶ Patronus non disponat de rebus clerici defuncti. *capit. 2. de success. ab int. est.* ¶ Patronus episcopi jus minuire in ecclesia non debet. *cap. cum seculum. eodem tit.* ¶ Patronus filium suum vel nepotem sine episcopi consensu instituire non debet. *capit. consilium. de jure pat.* ¶ Patronus potest ab ecclesia reditus sibi ab episcopo constitutos & designatos exigere. *cap. praterea. eod. tit.* ¶ Univeritate vendita, patronatus jus etiam transit, nisi diserte excipiatur. *cap. ex literis. eod. tit. & capit. cum seculum. eodem.* ¶ Patronus laicus neminem sine consensu episcopi diocesani instituat. *capit. praterea. eodem titul.* ¶ Patronatus liberè donari potest consanguineo, vendi vero per se non potest, sed cum univertitate solum. *cap. ex insinuatione. & capit. de jure. eodem titul.* ¶ Patronus laicus, presentato uno repulsam passo, potest alium exhibere. *capit. pastoralis. eodem titulo.* ¶ Patronus ecclesie vacanti intra quatuor menses provideat, alioqui jus conferendi episcopus habet. *capit. cum propter discordias. eodem titulo.* ¶ Patroni est ad ecclesiam presentare, non conferre. *capit. ult. eod. tit.* ¶ Patronus clericus seipsum presentare non potest. *cap. per nostras. eod. tit.* ¶ Patroni consensus in electione prelati requirendus est. *cap. a nobis. eod. tit.* ¶ Patronus honorandus est, & ab ecclesia fundata sustentandus si egeat. *ibidem.* ¶ Patronatus jus hæredibus dividi non debet. *capit. 1. eodem titul.* ¶ Patroni si plures fuerint, ille presentatus obtineat, qui plurimorum assensu eligitur, si vita & scandalum non contradicant. *ibidem.* ¶ Patronus ecclesiam non vacantem alteri conferre non potest. *capit. ult. prater eundem. eodem titulo.* ¶ Patronus jus patronatus sine episcopo dare potest. *ibidem.* ¶ Patronus non sine episcopo, nec episcopus sine patrono beneficium conferat. *capit. suggestum. eodem titulo.* ¶ Patroni religiosi non possunt ecclesiam in proprios usus convertere propria auctoritate. *cap. sicus nobis. de suppl. neglig. prelat.* ¶ Patronatus causa defini debet per judicem ecclesiasticum. *capit. ul. quanto. de jud.* ¶ De patronatus jure orta questione, neutro conferente, debet episcopus post sex menses beneficium conferre. *capit. ul. se. Verò. & capit. ea re. de jure patronat.*

Peccati definitio. *15. quest. 1. capit. 1. §. fin.* ¶ Dividitur item peccatum in originale & actuale. *de consecrat. dist. 4. c. regeneran-*

te. ¶ Dividuntur peccata in mortalia & venialia. *dist. 25. cap. unum orarium. §. unde Hieronymus. cum sequentibus, usque ad cap. qui in alio.* ¶ Alia dicuntur voluntatis, alia inimitatis. *1. quest. 1. in princip. cap. illa cavenda.* ¶ De tribus generibus peccatorum. *De penitent. dist. c. sicut tribus. cum sequentibus. usque ad cap. super tribus.* ¶ De quatuor generibus peccatorum. *De penitent. dist. 1. c. super tribus.*

Pecunia. *1. quest. 3. c. rotum.*

Pedagia, quidagia, salinaria interdicitur. *c. super quibusdam. 26. §. preterea. de Verb. signific. vide supr. in Pedagia.*

Pensionem solvens alicujus rei, ejus presumitur dominus. *capit. cum venisset. de restit. spoliat.* ¶ Pensione propter sterilitatem terre minuenda est. *cap. propter sterilitatem. de locat. & cond. ut.* ¶ In pensionis solutione antiqua consuetudo est servanda. *capit. quanto creatori. de censibus.* ¶ Pensiones minuire ad clericorum detrimentum, vel augere non licet sine episcopi consensu. *capit. abbas. de prebend. & dignitat.* ¶ Prelatus non potest ecclesiam ultra vite sue tempus pensionem constituere. *c. praterea. de censibus.*

Peremptorie potest quis in prima citatione citari. *c. 1. de citatione citari. c. 1. de citatione.*

Peregrinatione hic regula est non de Hierosolymis hinc se, sed Hierosolymis bene vivisse, laudatorem esse. *12. quest. 2. c. gloria. §. penult.* ¶ Peregrinatio non debet clericus sine licentia episcopi sui, nec episcopus sine licentia Papæ. *capit. magna de veniens. de vot. & vot. red. & Peregrinatio res nullus occupet, quia sunt sub Papæ preedictione. cap. de cler. peregr. & Peregrinatio privilegio gaudet, qui causam Papæ agit. ibidem.* ¶ Peregrinatio in via constituitur tempore interdicti pensionem non est deneganda. *capit. quid in re. de penit. & remiss.* ¶ Peregrini clerici non sunt in ecclesiis instituendi. *c. 1. de cler. propter.*

Perjurus clericus ab officio & beneficio suspendatur, vel beneficio profectus privetur. *c. querelam. de jurjur.* ¶ A perjuro non debet amplius juramentum accipi. *c. literas. de presumpt.*

de Persecutione. *23. q. 4. c. qui servandum. c. alle gladium. §. pariter. capit. nimium. §. item si semper. cum sequentibus. item 23. q. 5. c. non vos. 24. q. 1. c. a re. & c.*

Personalia rescripta vel privilegia personarum non excedunt. *c. mandatum. de rescript. & Personale delictum in damnum ecclesie redundare non debet. c. cum venerabilis. de except. & Personalis concessio cum persona finitur, realis perpetua est. capit. cum venisset. de instit. & Personatus plures in eadem ecclesia, vel diversis, nullus habere debet sine sedis apostolice dispensatione. capit. ab hac. & c. de multa. de prebend.*

de Pietatis studio. *dist. 47. c. comes.*

Pignus recipere potest praelatus à quolibet possessore. *cap. cum contra. de pign.*
 ¶ In pignoris causa fructus in sortem sunt computandi, aliàs censetur usura. *ibid.* Praelatus bona ecclesie pignori dare non potest pro suis debitis. *c. ex presentium. de pign.*

ex Pignoris contractu regulariter competit actio pignoratitia & hypothecaria ad perfequendum pignus: Nisi liber homo pignori sit obligatus. *cap. lator. 2. de pignorib.* item Nisi extraneus possessor rem ufuceperit vel præscripserit. *16. qua. 3. c. placuit. ut. §. præscriptionem. Vers. non solum.* si tamen alius quàm qui rem ufuceperit vel præscripserit, conveniatur, huic alterius præscriptio non prodest. *d. c. placuit. ut. §. si vera ad alium. Vers. sic. nec sibi proderit.*

si Pignori obligata est eadem res duobus vel pluribus, is potior est, qui prior est tempore. *cap. qui prior. 54. de reg. juris. in 6.*

placuit, amplius displicere non potest. *ca. quod semel. 21. de reg. juris. in 6.*

Plagiariorum poena est, utimum supplicium. *c. de furtis.*

de plebiscito. Hujus definitio habetur *dist. 2. c. plebiscita. In str. de jure naturali. §. plebiscitum.*

plus quis petierit, punitur. *cap. unico. de plus petitionibus.* Cui licet quod est Plus, licet utique quod est minus. *c. cui licet. 53. de reg. jur. in 6.*

Pluralis locutio duorum numero contenta est. *c. pluralis. 40. de reg. juris. in 6.*

poenarum inventarum ratio. est emendatio delinquentium. *21. quaest. 2. c. placuit. §. fin. 23. q. 4. c. est injusta. §. fin.*

Quibus Poena remittitur vel temperentur.

Qui sine Culpa, nisi sub sit causa, deliquit, non est puniendus. *c. sine culpa. 23. de reg. juris. in 6.* Sane cause publicorum judiciorum generales enumerantur. *De poenitent. dist. 1. c. aut facta.* Animalbarum si commiserit delictum, non punitur. *15. quaest. 1. capit. firmisimè. §. animalia enim.* si Coactus commiserit, punitur. *15. quaest. 1. c. merito.* si Corruperit reus accusatorem, hoc casu pro convicto habetur. *2. quaest. 3. cap. ult. §. in omnib.* ¶ si Episcopus commiserit, hic accusari nequit, nec damnari. *11. q. 3. ca. irritam. 6. q. 1. ca. qui crimen. §. fin. cum ca. seg. 2. q. 7. ca. accusatio. §. unde liquet.* Contradicit *d. 9. 7. c. presumunt. c. si hareticus. §. in quod dicitur.* ¶ si Furiosus commiserit, non punitur. *3. q. 9. c. indicus. 15. q. 1. in prim. Et cap. illud. §. furor. §. me as vero. item c. aliquos. c. illa ca. n. d. a. Vers. neque enim si per. c. ne si qui. §. fin.* ¶ si Minor etate commiserit, non punitur. *15. q. 1. c. illud. §. fin. c. firmisimè. in prim. item c. intelleximus. 2. de delictis puerorum. nisi Minor doli sit capax. d. §. fin. Vers. nisi rationis sit capax. item c. 1. de delictis puerorum. qui tamen mitius propter etatem punitur. d. c. 1. Vers. quamvis in eis non sit.*

Ex quibus causis Poena remittitur, & vel non.

si Abolitio criminis intervenerit. *2. q. 3. c. ult. §. de hisse. Vers. abolitio enim.* ¶ si eadem Accusatio antea quoque in judicium fuerit deducta, vel ejusdem criminis nomine actum, non potest iterum accusari. *capit. de his. 6. de accusationibus.* Nisi prior accusator fuerit prævaricatus, vel per collusionem reus absolutus. *ca. ult. de collusionem de reg. vel Nisi crimen sit iteratum, de quo postea accusatio instituitur. cap. 1. de poenis.* ¶ si per Cœcitatem commiserit, non punitur. Probatum simul & distinguitur. *15. quaest. 1. c. illud. §. se d. obicitur.* ¶ si accusator Destiterit, reprobatum. *cap. 1. Et 2. de collusionem de regend.* ¶ si sine Dolo malofactum sit, & non injuriæ gratia. *15. q. 1. in prim. item §. cui sententia. item c. non est. item de poenitent. dist. 2. c. sciendum.* Hujus exemplum proponitur, si ratione officii fecit. *23. q. 5. c. cum homo. in prim. Et d. c.* ¶ si per Ebrietatem commiserit, non punitur. *15. quaest. 1. c. sanè diximus. Et c. inebriaverunt.* ¶ si per Infirmitatem vel Ignorantiam commiserit, punitur. *15. q. 1. in prim. §. 1. ca. illud. §. itaque ut ex promissis.* Contradicit *d. 9. 1. c. illa cadenda. §. quinciam ipsius.* ¶ si Iussu ejus cui parere necesse fuit, commiserit, punitur. *c. quod quis. 24. de regul. juris. in 6. item de consecrat. dist. 4. c. quaris à me. in prim.* Contradicere videtur *d. c. merito.* ¶ si reus mortuus sit, poena extinguitur. *33. quaest. 2. c. ad monere. §. Et nunc post mortem. Vers. nec à te post.* Nisi de hæresi quis accusetur. *24. quaest. 2. cap. penult. §. fin. cum c. sequente.* ¶ si accusator Mortuus sit, vel ex alia causa impediatur accusatorem prosequi. *2. quaest. 8. cap. ult. §. fin.* ¶ si crimen propositum non fuerit Perfectum, non punitur: quod tamen reprobatum *de poenitent. dist. 1. c. quisquis. in prim. Et c. aut facta. §. e ventur.* aliàs si crimen ad actum non pervenerit, non punitur. Nam cogitationis poenam nemo patitur. *dist. dist. 1. capit. cogitatio. Et capit. cogitationis.* Hæc quoad hominem. Nam apud Deum distinctio jam dicta non admittitur, à quo etiam cogitatio punitur. *d. dist. 1. c. nunquid. item 17. q. 1. c. videntibus. 32. q. 5. c. sicut enim. cap. si Paulus. c. nec solo. ca. qui & id est. item 32. q. 7. ca. non solum.* ¶ si crimen commissum sit Vulgare & Vilitatum. *23. q. 4. c. si quis potestatem. §. fin. cum c. sequent.* poena sine culpa (nisi sub sit causa) non imponitur. *c. sine culpa. 23. de reg. juris. in 6.*

si in hac vita Poenam sustinuerit, iustificatus per hoc est in altera vita: approbatur simul & distinguitur. *d. 9. 5. cap. quid ergo. de poenitent. dist. 3. cap. sunt plures. §. aut horitas illa. c. ignis successus. cap. quærat.*

Pœnitentia quid. *De poenitent. dist. 1. c. ecce nunc. §. penult. Et ult.* c. tres sunt. §. est enim poenitentia. c. quis aliquando. §. illud autem. Vers. est enim poenitentia. Et d. 3. c. 1. c. poenitentia. c. poenitentiam. §. fin. ¶ Divisio poenitentia trimembris. *De poenitentia dist. 1.*

ca. tres sunt. ¶ & divisio poenitentiae bimembris, in veram & falsam. *De poenitent. dist. 3. c. in tantum. §. fin. C. c. scelerator. §. 1.* ¶ Itidem divisio poenitentiae bimembris in interiorem & exteriorem. *De poenitent. distinction. 1. c. quis aliquando. §. econtra. Vers. est enim poenitentia.* ¶ Exempla poenitentiae. *De poenit. dist. 1. c. convertimini. §. unde post trinitatem. dist. 3. c. totam. c. Achab.* ¶ Quo jure sit introducta poenitentia. *33. q. 2. c. audivimus. §. quia pro omnibus.* ¶ Ad quem causae Poenitentiales pertineant. *c. accedentibus. 12. de excess. praelator. item 9. q. 2. c. placuit ut deinceps.*

Poeta non legendi. *dist. 37. c. idē prohibetur. in prin.*

Pontifex. *dist. 21. c. clericos. §. Pontifex.*

Possessio adquiritur ex consuetudine loci, qua modicum terrae loco rei tradendae datur, vel in extremitate pallii manu apprehendentis sustinetur. *capit. ex literis. 2. de consuetudine.* Per solutionem pensionis res, pro qua pensio solvitur, tradita censetur. *capit. cum venisset. 9. de restitutione spoliator.* ¶ Si vis fiat ei qui in possessionem missus est, datur eo nomine actio: Nisi cum ob latitantem debitorem creditor in possessionem bonorum ejus missus esset, debitor cautionem offerat iudicio sisti & iudicatum solvi. *cap. 1. de dolo C. contumacia.* Vel: Nisi missio tale crimen obiciatur, quo probato possessione esset priyandus, quod tamen reprobatum *c. accedens. 23. de accusationibus.* sine possessione praescriptio non procedit. *c. sine possessione. 3. de reg. juris.*

pro possessore habetur qui dolo desit possidere. *c. pro possessore. 36. d. 111. de regul. juris.* Possessor male fidei ullo tempore non praescribit. *cap. possessor. 2. de reg. juris. in 6.*

Posterorum appellatione in poenis non continentur per foeminas descendentes. *c. ubicunque. 4. de poenis. in 6.*

Postulatio fit irrita, si postulatus interdictum non servavit. *c. 1. de postul.* ¶ Postulationis concessio fit ex gratia. *cap. bona memoria. eod. tit.* ¶ Postulatio, sicut electio, est examinanda. *c. licet. de translat. episcop.* ¶ Majore parte indignum postulante, potestas eligendi ad minorem devolvitur. *c. gratiam gerimus. de postul. praelat.* ¶ Postulatio communi consensu facta, & superiori insinuata, amplius variari non potest. *cap. 1. bona memoria. eod. tit.* ¶ Postulatio vel electio non debet fieri per verba condicionalia vel alternativa. *ca. 2. de elect. in 6.* ¶ Postulari debent praelati ecclesiarum, non eligi. *c. ult. de postu. praelat.* ¶ Postulatio non valet, quae absentibus jus eligendi habentibus contentis fit. *c. bona memoria. eod. tit.*

Præbendas duas non potest quis tenere ex dispensatione archiepiscopi. *c. literas. de concess. præb.* ¶ Præbenda non promitti potest antequam vacet. *capit. 2. de concess. præbend.* ¶ Præbenda non integretur scissione alterius. *capit. cum causam. de præbend.*

¶ Præbendæ proventum quis habere potest, nisi canonicus non sit. *cap. quia nonnulli. de magist. ¶ Præbendarum multitudo a promotione recedit. cap. cum jam dudum. eod. titulo.* ¶ Præbenda carere non debet, qui in canonicum recipi non potest, illa evicta, quam potest dare tenens. *c. inter cetera. eodem titulo.* ¶ Præbenda secunda recepta, prima vacat. *capit. literas. de concess. præbend.* ¶ Præbenda ultra sex menses vacare non debet. *capit. 2. eod. tit.* ¶ Depræbendatus test absens per alium investiri. *capit. accedens. eodem titulo.* ¶ Præbendarum proventus recipiunt studentes in Theologia per quinquentium annos. *cap. fin. de magist. C. cap. licet. de præbend. ¶ Præbenda alteri per Papam collata, præcipitur episcopo potestas conferendi illud beneficium. cap. 1. de concess. præbend.* ¶ Præbendæ & beneficia vacantia in curia Romana, a die vacationis potestatem possunt conferri per eos, ad quos id oneris incumbit, vel absentibus eis, ab eorum generibus vicariis. *capit. statutum. de præbend. lib. 6. ¶ Si præbenda una possunt duæ fieri. capit. vacans. de præbend.* ¶ Si præbenda alicui ratione scripti debeatur, & alteri conferatur, debet illi canonicum recipi & sustentari, donec beneficium vacet. *capit. statutum. de præbend. lib. 6.* ¶ Præbendarum collatio ad quem pertinet, cum episcopus & capitulum debito tempore non concurrant. *capit. postulasti. de concess. præbend.* ¶ Præbendarum collatio ad capitulum sede vacante non spectat. *cap. illa de votatione. ne sed. in.*

Præcentor. *capit. clericos. §. præcentor. dist. 21.*

Prædestinatio. *23. q. 4. c. cum quisque. §. 1. C. de hereticis. §. 1. C. de hereticis. §. 2. C. de hereticis. §. 3. C. de hereticis. §. 4. C. de hereticis. §. 5. C. de hereticis. §. 6. C. de hereticis. §. 7. C. de hereticis. §. 8. C. de hereticis. §. 9. C. de hereticis. §. 10. C. de hereticis. §. 11. C. de hereticis. §. 12. C. de hereticis. §. 13. C. de hereticis. §. 14. C. de hereticis. §. 15. C. de hereticis. §. 16. C. de hereticis. §. 17. C. de hereticis. §. 18. C. de hereticis. §. 19. C. de hereticis. §. 20. C. de hereticis. §. 21. C. de hereticis. §. 22. C. de hereticis. §. 23. C. de hereticis. §. 24. C. de hereticis. §. 25. C. de hereticis. §. 26. C. de hereticis. §. 27. C. de hereticis. §. 28. C. de hereticis. §. 29. C. de hereticis. §. 30. C. de hereticis. §. 31. C. de hereticis. §. 32. C. de hereticis. §. 33. C. de hereticis. §. 34. C. de hereticis. §. 35. C. de hereticis. §. 36. C. de hereticis. §. 37. C. de hereticis. §. 38. C. de hereticis. §. 39. C. de hereticis. §. 40. C. de hereticis. §. 41. C. de hereticis. §. 42. C. de hereticis. §. 43. C. de hereticis. §. 44. C. de hereticis. §. 45. C. de hereticis. §. 46. C. de hereticis. §. 47. C. de hereticis. §. 48. C. de hereticis. §. 49. C. de hereticis. §. 50. C. de hereticis. §. 51. C. de hereticis. §. 52. C. de hereticis. §. 53. C. de hereticis. §. 54. C. de hereticis. §. 55. C. de hereticis. §. 56. C. de hereticis. §. 57. C. de hereticis. §. 58. C. de hereticis. §. 59. C. de hereticis. §. 60. C. de hereticis. §. 61. C. de hereticis. §. 62. C. de hereticis. §. 63. C. de hereticis. §. 64. C. de hereticis. §. 65. C. de hereticis. §. 66. C. de hereticis. §. 67. C. de hereticis. §. 68. C. de hereticis. §. 69. C. de hereticis. §. 70. C. de hereticis. §. 71. C. de hereticis. §. 72. C. de hereticis. §. 73. C. de hereticis. §. 74. C. de hereticis. §. 75. C. de hereticis. §. 76. C. de hereticis. §. 77. C. de hereticis. §. 78. C. de hereticis. §. 79. C. de hereticis. §. 80. C. de hereticis. §. 81. C. de hereticis. §. 82. C. de hereticis. §. 83. C. de hereticis. §. 84. C. de hereticis. §. 85. C. de hereticis. §. 86. C. de hereticis. §. 87. C. de hereticis. §. 88. C. de hereticis. §. 89. C. de hereticis. §. 90. C. de hereticis. §. 91. C. de hereticis. §. 92. C. de hereticis. §. 93. C. de hereticis. §. 94. C. de hereticis. §. 95. C. de hereticis. §. 96. C. de hereticis. §. 97. C. de hereticis. §. 98. C. de hereticis. §. 99. C. de hereticis. §. 100. C. de hereticis.*

non. *c. obrineri. cap. Nabuchodonosor. capit. de magist. §. 1. C. de hereticis. §. 2. C. de hereticis. §. 3. C. de hereticis. §. 4. C. de hereticis. §. 5. C. de hereticis. §. 6. C. de hereticis. §. 7. C. de hereticis. §. 8. C. de hereticis. §. 9. C. de hereticis. §. 10. C. de hereticis. §. 11. C. de hereticis. §. 12. C. de hereticis. §. 13. C. de hereticis. §. 14. C. de hereticis. §. 15. C. de hereticis. §. 16. C. de hereticis. §. 17. C. de hereticis. §. 18. C. de hereticis. §. 19. C. de hereticis. §. 20. C. de hereticis. §. 21. C. de hereticis. §. 22. C. de hereticis. §. 23. C. de hereticis. §. 24. C. de hereticis. §. 25. C. de hereticis. §. 26. C. de hereticis. §. 27. C. de hereticis. §. 28. C. de hereticis. §. 29. C. de hereticis. §. 30. C. de hereticis. §. 31. C. de hereticis. §. 32. C. de hereticis. §. 33. C. de hereticis. §. 34. C. de hereticis. §. 35. C. de hereticis. §. 36. C. de hereticis. §. 37. C. de hereticis. §. 38. C. de hereticis. §. 39. C. de hereticis. §. 40. C. de hereticis. §. 41. C. de hereticis. §. 42. C. de hereticis. §. 43. C. de hereticis. §. 44. C. de hereticis. §. 45. C. de hereticis. §. 46. C. de hereticis. §. 47. C. de hereticis. §. 48. C. de hereticis. §. 49. C. de hereticis. §. 50. C. de hereticis. §. 51. C. de hereticis. §. 52. C. de hereticis. §. 53. C. de hereticis. §. 54. C. de hereticis. §. 55. C. de hereticis. §. 56. C. de hereticis. §. 57. C. de hereticis. §. 58. C. de hereticis. §. 59. C. de hereticis. §. 60. C. de hereticis. §. 61. C. de hereticis. §. 62. C. de hereticis. §. 63. C. de hereticis. §. 64. C. de hereticis. §. 65. C. de hereticis. §. 66. C. de hereticis. §. 67. C. de hereticis. §. 68. C. de hereticis. §. 69. C. de hereticis. §. 70. C. de hereticis. §. 71. C. de hereticis. §. 72. C. de hereticis. §. 73. C. de hereticis. §. 74. C. de hereticis. §. 75. C. de hereticis. §. 76. C. de hereticis. §. 77. C. de hereticis. §. 78. C. de hereticis. §. 79. C. de hereticis. §. 80. C. de hereticis. §. 81. C. de hereticis. §. 82. C. de hereticis. §. 83. C. de hereticis. §. 84. C. de hereticis. §. 85. C. de hereticis. §. 86. C. de hereticis. §. 87. C. de hereticis. §. 88. C. de hereticis. §. 89. C. de hereticis. §. 90. C. de hereticis. §. 91. C. de hereticis. §. 92. C. de hereticis. §. 93. C. de hereticis. §. 94. C. de hereticis. §. 95. C. de hereticis. §. 96. C. de hereticis. §. 97. C. de hereticis. §. 98. C. de hereticis. §. 99. C. de hereticis. §. 100. C. de hereticis.*

¶ Prædicans excommunicatus potest ab eis eleemosinas & victum recipere. *cap. cum voluntate. de sement. excommunicati. re. cap. cum voluntate. de sement. excommunicati.* ¶ Prædicatorum firatum privilegium & Minorum, *c. nimis. de excess. praelat.* ¶ Prædicatores vesci possunt his que eis apponuntur. *capit. quam sit laudabile. de luda.* ¶ Prædicationem facere debet episcopus vel per se, vel per alios. *capit. inter cetera. de offic. ordin.* ¶ Prædicare non licet laico, cujusunque sit ordinis. *capit. sicut uno. de heret.* ¶ Prædicare non debent eleemosynarum quaestores. *capit. cum ex eo. de panis. C. remiss.*

Praelatus esse non potest secularis, vel regulam non professus. *c. cum regulam. de elect. ¶ Praelati non committant vias suas vel ecclesias, sub annuo censu. cap. 1. de praes. §. c. su. ¶ Praelati factum non prajudicat ecclesie. c. cum nostris. de concess. præbend. ¶ Praelati non*

lati non onerent subditos exactiōibus, vel pluribus equorum alimentis in visitatione. *capit. quia plerique. de immunit. eccles. & capit. cum apostolus. de censibus.* ¶ Ad prælaturam se nemo præferre debet. *capit. per nostras. de jur. patr.* ¶ Prælatus plus juris habet in concessione ecclesiæ, quàm patronus in præferatione. *capit. dilectus. de offic. deleg.* ¶ Prælatus est procurator rerum ecclesiasticarum, non dominus. *capit. fraternitatem. de donat. & rerum ecclesiasticarum conditionem meliorem facere potest, deteriorem neutiquam. ibid.* ¶ Prælati inferiorum privilegia diminuere possunt. *capit. ad petri. de accusat.* ¶ Prælati iudicium ferri candelentis subire non debent, nec tali purgationi interesse, vel auctoritatem præstare. *capit. ex literis. de excess. prælari.* ¶ Prælatus tenetur subditio, ad austeriorem religionem migrare volenti, licentiam dare. *capit. licet quidam. de regul.* ¶ Prælati non debent interesse corporali punitio alicujus. *d. capit. ex literis. de excess. prælari.* ¶ Prælaturam amittat, qui ad ordines promovendi non potest. *capit. ut Abbates. de atar. & qualitat. ordin.*

Præpositus. *c. quamvis. 9. de Verborum significatione.*
in Præposito non est ordinandus, nisi presbyter vel diaconus. *dist. 60. c. nullus.*

Præscriptio non valet absque bona fide & iusto titulo, maximè rerum ecclesiasticarum. *capit. quoniam omne. de prescript. & capit. vigilanti. capit. si diligenti. eod.* ¶ Præscriptio quæ sine peccato servari non potest, non valet. *capit. veniens. eodem titulo.* ¶ Præscriptionem non inducit longausurpatio. *capit. causam. eodem titulo.* ¶ Præscriptio nulla contra ecclesiam currit, nisi quadraginta annorum, sola autem centenaria contra Romanam ecclesiam. *capit. illud. capit. ad audientiam. & capit. de quarta. eodem titulo.* ¶ Præscriptionem elidit interruptio. *eodem cap.* ¶ Præscriptio non currit contra obedientiam. *capit. cum non liceat. eodem titulo.* ¶ Præscriptio non currit contra episcoporum constitutionem, & contra procuratorem eis debitam. *capit. accedentes. & capit. cum ex officio. eodem titulo.* ¶ Præscriptio non currit tempore schismatis. *capit. cum nobis. eodem titulo.* ¶ Super præscriptione possunt testes produci. *capit. illud. eod. titulo.* ¶ Laicus non potest decimas nec præscribere, nec detinere. *cap. causam. eodem titulo.* ¶ Præscriptio omnem actionem excludit. *capit. ad aures. eodem titulo.* ¶ Præscribere potest abbas jus episcopale. *capit. auditis. eod. tit.* ¶ Præscriptionem interruptit Synodalis proclamatio. *cap. sanctorum. eod. tit.* ¶ Præscriptio non currit tempore hostilitatis. *c. ex transmissa. eod. tit.*

Præsumptio violenta evidentissimam probationem requirit. *cap. veniens. 3. in fine. de presbytero non baptizato.* ¶ Semel malus, semper præsumitur malus. *cap. semel. 8. de reg. juris, in 6.* ¶ Ignorantia præsumitur, nisi probetur scientia. *c. præsumitur. 47. de reg. juris.* ¶ Qui contra iura mercatur, bo-

nam fidem non habere præsumitur. *c. qui contra. 82. de reg. juris.* ¶ Præsumitur quilibet bonus, nisi probetur contrarium, & quod nemo sit immemor suæ salutis. *cap. dudum. & capit. cum in iuventute. de presump.* ¶ Præsumptio quandoque purgationem inducit, & qualis. *cap. si quis de gradu. de purgat. canon.* ¶ Ex præsumptione violenta potest quandoque sententia ferri, pro veritate enim habetur. *cap. literis. c. nullus dubitat. c. illud quoque. c. xvi. de presump.*

Precarii differentia & precariarum. *cap. ult. de precariis.* ubi dicitur, quod precarium mutata voluntate concedentis, vel ejus cui concedens alienavit, revocari potest: precariæ verò non item. ¶ Solvitur item precarium morte ejus qui precario rogavit. *d. capit. ultim. vers. solvitur quoque.* ¶ Solvi quoque videtur precarium morte concedentis. Sed hæc causa reprobat. *d. c. ult. vers. non etiam concedentis.* de Precariis ecclesiasticis qualiter fieri debeant. *io. quest. 2. capit. precaria a nemine.* ¶ De precariis quolibet quinquennio renovandi cavetur. *d. quest. 2. c. precario de quinquennio. & capit. 1. de precariis.* Nisi ita factum sit precarium, ne unquam revocari possit. quod tamen reprobat. *cap. de precariis. 2. d. titul. dist. 2. capit. de precariis.*

Presbyteri & presbyteræ. *dist. 21. c. clericos. §. presbyter. dist. 32. cap. ult. dist. 84. c. ult.* ¶ Presbyter non celebret vase ligneo, nec de pane fermentato, nec sine aqua & vino, & plus apponat de vino quàm de aqua. *capit. literas. & capit. perniciosus. de celebr. miss.* ¶ Presbyter in fraudem ecclesiæ nil de bonis ejus suo vel alieno nomine emere potest. *capit. presbyter. & capit. inquirendum. de pecul. cler.* ¶ Presbyteris debet concedens beneficium dari. *capit. extirpanda. de preb.* ¶ Presbyter clericum secum habeat, nec sine eo celebret. *capit. ut quisque. de vit. & honest. cleric.* ¶ Presbyteri officium est prædicare. *capit. quod Dei timorem. de statu monach.* ¶ Presbyter duobus digitis amissis non celebret. *c. presbyter enim. de cler. agrot.* ¶ Presbyter res ecclesiæ sine justa causa non pignori det. *cap. 1. de pign.* ¶ Presbyterum interficientis poena. *cap. 2. de panis. & remiss.* ¶ Presbyter qui non jejunus celebravit, beneficio privatur. *c. se constitit. de accus.*

Primas non appellandus est universalis. *dist. 99. c. nullus.* Primas non appellandus est Princeps sacerdotum vel summus. *d. dist. 99. c. prima.* ¶ Archiepiscopi primatibus obedientiam debent, & ab illis ad hos provocatur, non contra. *dist. 99. in prin. §. ab archiepiscopo. & c. 1. vers. ad quos episc.*

Primicerii officio circa acolytos, exorcistas, cantores atque lectores & alia. *dist. 25. c. 1. §. ad primicerium. c. unico. de officio primicerii.*

Primitiarum origo. *cap. 1. §. ar. Verò. de decimis.* ¶ Primitiæ perinde ac decimæ sacerdotibus sunt solvendæ. *dist. 2. c. 1. §. ad primicerium.*

K K K k

lib. 6. § Procuratio debetur archiepiscopo ab omnibus ecclesiis quas visitat. capit. cum ex officio. § de prescrip. & capit. jopira. de censibus.
 § Perenda non est procuratio in sacris seu grangiis monachorum. *capit. ultim. de cens.* § Procuratorem prestare tenetur ecclesia episcopo visitandi. *capit. cum venerabilis. eod. titul.* § Et monachi dicecesano. *capit. venerabili. eod. titul.* nec prescriptio contra hoc currit. *ibidem.* § In constituendis procuratibus requiritur patroni voluntas. *cap. quanto creatori. eod. tit.* § Legatis & nuntis Papæ ab omnibus debetur procuratio, nisi specialiter sint exempti. *capit. accedentes. de prescrip. & capit. cum instantia. de censibus.* § De procuratoribus ecclesiarum noviter conversarum nota formam. *in capit. super ea. de censibus.*

Procurator in quavis causa, in literis mandati clausulam de rato habere debet. *c. cum causam. de juram. calumn.*
 § Procuratoris falsi exceptio post sententiam latam non valet. *cap. in nostra. de procur.* § Procurator ab excommunicatis constitutus an valeat. *vide in capit. consulti. eod. titul.* § Procuratoris confessio obest domino. *capit. 1. de postul.*
 § Procuratoris negligentia non debet obesse domino. *cap. cum venissent. de restitu. in integr.*
 § Pro procuratoris absentia non est dominus puniendus. *capit. 1. ut lit. non contest.* § Procurator illud solum potest, quod sibi committitur. *cap. innotuit. de election.* § Procuratores duo in una causa constitui possunt. *cap. in nostra. de sententia. de procurat.* § Procuratorem constituere nullus cogitur in gravibus. *capit. quare clam. de procurat.* § Procurator non admittitur in causa criminali. *cap. veniens. de accusat.* § Propter procuratoris contumaciam non potest dominus excommunicari. *capit. 1. ut lit. non contest.* § Procuratores prelatorum in conciliis ad negotiorum tractationem sunt admittendi. *capit. simul. de vis qua sunt a prelat.* § Procurator excommunicatus non admittitur. *cap. post sessionem. de probat.* § Procuratorum mandatum revocans in dispendium adversarii, condemnatur in expensis. *capit. auditis. de procur.* § De procuratoribus pluribus datis prior tempore potior jure. *cap. non injuste. eodem. titul.* § Procurator in prima instantia, appellationis causam, nisi velit, prosequi non tenetur. *ibidem.* § Procurator secundus non admittitur, qui primi factum non ratificaverit. *cap. 1. de procur.*

Professione in omni semper intelligitur Papæ autoritas excepta. *c. Deus qui. de rit. & honest. cler.* § Ante professionem exiens liberè redire potest ad statum pristinum. *capit. super eo. de regul. & transeunt.*
 § Professo licet transire ad superiorem religionis statum, venia tamen prius à suo prelato impetrata. *cap. sanè. eod. tit.*

Promissio non infringitur, cum in meliora commutatur. *c. per venit. 2. de jure juran.* § Promissio juramento firmata non tenet, conditione apposita in forma ju-

ramenti non servata. *ibidem.* § In promissione quamvis firmata juramento, superioris auctoritas semper excipitur. *capit. Seniores. eod. titul.*
 § Promissio beneficii, nullo in ecclesia vacante, non valet. *ca. final. de concess. prebend.* § Promissio ecclesiæ obsequii causa est simoniaca. *cap. cum essent. de simon.*

Promotio impeditur propter defectum scientiæ. *cap. congregato. de election.* § Promovens indignum punitur, sicut & promotus. *c. nihil est. eod. tit.* § Promotionem impedit macula in oculo promovendi. *cap. cum de rna. de corpor. viciat.* § Promotus remouetur propter homicidium & simoniam. *cap. inquisitionis. de accusat.*

Protestatio fit, ne ab altero præjudicium juri suo fiat. *cap. subortu. de sentent.* § Factum contra protestationem non valet. *cap. cum accessissent. de constitut. & cap. 1. de vis qua si metus &c.*

Psalmista. *dist. 21. cap. clericos. §. lectores.* § Psalmista oratio uti non debet. *dist. 23. c. non oportet.*

Puberes unde dicantur, quando dicantur tales, & qualiter per corporis aspectum dignoscantur. *cap. puberes. de despons. impub. & quando possint mortaliter peccare. cap. 1. de delict. pu.*

Publicato scrutinio, non possunt electores sua vota variare. *c. publicato. de elect.* § Post publicationem testium possunt alii testes induci, dum prelati de crimine inquirunt. *capit. clamor. de testib.* § Publicatis attestacionibus, non sunt iterato testes interrogandi. *c. per tuas. eod. tit.* nisi in favorem matrimonii. *c. constitutus. 2. de testib.*

Pueris non committatur animarum cura. *c. ex ratione. de etat. & qualis. pre. referent. de delict. puer.*

Purgatorio. *ca. unum. §. unde Augustinus. usque ad fin. cap. qualis. c. qui in alsud. dist. 25. item c. ultim. §. non promittimus ramen, cum sequentib. de penitent. distinct. 7.*

Purgatio propter infamiam indicenda est. *l. cum oporteat. de accusat.* § In purgatione deficiens pro convicto habetur. *capit. innot. de purgat. canon.* § Formam jurandi, in purgatione super simonia. *vide in cap. quoties. de simon.* § In notoriis non est indicenda purgatio, sed condemnatio facienda. *capit. cum dilectus. eod. titul.* § Purgatio indicenda est clerico suspecto. *c. si quis. de rapr.* § Purgare nemo se tenetur, nisi de eo de quo infamatus est. *capit. ult. eod. titulo.* § Purgatio indicenda est infamato, deficientibus accusatoribus & testibus. *cap. nos inter. eod. titul.* § Compurgatores quales sint, *c. cum p. de purgat. canon.* & quid jurare debeant. *c. de testib. eod. titul.* § Purgatio per ferrum candens & similia interdicitur. *cap. dilecti filii. de purgat. vulg.* § Purgatores sunt strictè examinandi, sicut testes. *c. constitutus. de*

purgat. canonic. ¶ Purgatores scire debent vitam & conversationem ipsius purgandi. *cap. cum P. eod. titul.*

Quadragesima non impedit, quin in ipsa famis necessitate liceat carnes comedere. *capitul. 2. de obseruat. jejun.*

Quadrupes damnum dederit, datur actio, ut vel damnum sarciantur, vel quadrupes noxæ dedatur. *capit. ultim. §. quod si animal. de iniuriis.* Secus si fera bestia, vel quæ consuevit nocere, damnum dederit: hanc enim dando dominus non liberatur. *dist. §. quod si animal. Versicul. quod tamen ad liberationem.* vel si culpa domini, quadrupes damnum dederit. *dist. §. quod si animal. Versicul. & quam debuerat. item capi. si bos. 3. & capit. si laferit. 4. eodem titulo.*

Quadrupes quæ nocuit, etiam ordinaria pena punitur. *15. q. 1. c. firmissimè. §. unde etiam de brutis. §. fin. cum c. seq. Mulier.*

Raptores sunt excommunicandi, nec ad poenitentiam recipiendi, nisi bona ablata restituant: poenitentes tamen in morte in cœmeterio sunt sepeliendi. *cap. 1. & 2. de raptor.* ¶ Raptores rerum quæ naufragiorum sunt, ipso jure sunt excommunicati: qui verò quæ nauvi uehebantur rapuerunt, excommunicandi sunt. *c. excommunicat. eod. tit.*

Rasura debet esse in clerico competens. *c. 1. de vit. & honest. cler.* ¶ Rasura in literarum vel instrumentorum locis suspectis, litteras vel instrumentum viciat. *cap. cum olim. 2. de privileg.* ¶ Rasura in instrumento, ipsum non viciat, si per consequens antecedens intelligi possit. *c. ex parte. de fin. instrum.*

Ratione legis cessante, cessat lex. *1. q. 7. ca. quod pro remedio. & ubi eadem ratio, ibi idem jus constituendum est: Nisi aliquid contra jus commune statutum vel introductum sit. hoc enim ad similes casus non est trahendum. cap. qua à jure. 28. de regul. juris. in 6. item Nisi propter necessitatem aliquid statutum sit: nam nec hoc ad similes casus trahendum. c. in argumentum. 78. de reg. juris. in 6. 1. q. 7. ca. quod pro remedio. §. quasi. 1. cap. ordinationes. §. quamvis. capit. cum in cunctis. 7. in princip. Vers. ea propter. de elect. cap. in causis. 19. in fin. de sententia. & re jud.*

Rationes vim legis habere dicuntur à Gratiano. dist. 1. c. consuetudo. §. porro.

Ratum quis habere non potest, quod ipsius nomine non est gestum. *capit. ratum. 9. de regul. juris. in 6.* ¶ Rati habitio retrahitur, & mandato comparatur. *cap. rati habitio. 10. de regul. juris.* ¶ Rati habitio subsequens confirmat contractum præcedentem. *cap. accessit. de spons. impub.* Rati habitio confirmat matrimonium, quod ab initio non fuit. *cap. insuper. qui matrimon. accusar. post.* ¶ Rati habitio confirmat religionem. *capit. cum virum. de*

regular. Item sententiam. *c. cum ad scdm. de restitut. spoliar.* Item confirmat procuratoris transactionem, ita ut eam nemo postea retractare possit. *c. contingit. de transact.*

Recognitio delicti extra iudicium nec, sicuti confessio. *cap. pro inquisitionem. de elect.*

Reconcilientur cœmeteria, in quibus excommunicati sunt sepulti, aqua benedicta solemniter inspecta. *cap. consuevit. de consec. ecclies.*

Reconventionis & exceptionis differentia. *cap. cum lectus. 2. de ordine cognitionum.*

Reconvenire potest reus actorem in eodem iudicio: & conventio & reconventio paribus passibus ambobus debent. *d. ca. cum dilectus. 2. §. nos autem conueniendum. Vers. quanquam in idem. item cap. de mutuis petitionibus.* Nisi interdictio recuperandæ possessionis agatur: huic enim reconventio non potest opponi. *cap. ultim. de ordine cognit. item c. ad ultimum. 2. de causa poffessoria.* Fallit etiam supradicta regula, si excommunicatus reconventionem opponat. *cap. cum inter. §. fin. de exceptionibus.* tertio fallit si apud alium quam actionis iudicem reconventio opponatur. *cap. dispendii. 3. §. reus quoque. de rescriptis. in 6.* Quarto, si apud arbitros causa agatur. *cap. cum dilectus. 6. de arbitris.* ¶ Modus procedendi per rescriptum conventio præscriptus, cuius reconventioni datus intelligitur. *cap. prædictum. 2. de mutuis petitionibus.*

Regula. *dist. 3. c. regula. in princip.*

Religionem intrans, dummodo sit intrans, nil ecclesie parochialis tenetur prestare. *cap. de his. de sepul.* ¶ Religionis habitum potest quis in domo propria suscipere & tenere. *cap. ex parte. de arbitris. in 6. §. jug.* ¶ Religionum diversitas reprobat, maxime mendicantium. *ca. ne nuda de religio. dist. 1. in 6.* ¶ Religionem ingredi non prohibentur conjugati, ante carnalem copulam. *cap. 1. de conuers. conjugat.* ¶ In religionem per annum commoratus, nec ad seculum redire, nec uxorem ducere potest. *capit. consulti. eodem titulo.* ¶ Conjugatus, post carnalem copulam religionem ingredi non potest, nisi de licentia uxoris suæ. *cap. ad apostolicam sedem. de conuers. conjugat.* qui verò ita semel ingressus est, repeti non potest. *capit. dudum. eod. tit.* ¶ Impubes religionem ingredi non potest, nisi de licentia patrum. *cap. 2. de regular.* nec invitatus, vel invitatus non legitima, alias à parentibus extrahi potest. *cap. 1. eodem titulo.* ¶ Religionem intrantem ante quatuordecimum annum consummatam, poenitere potest. *capit. ad nostram. eod. titulo.* ¶ Religio tenuis quæ dicitur, *capit. & si quis abbas. de Simon.* ¶ Cum religiosus facilius dispensatur, quam cum laicis, quoad ordines. *capit. ex literarum. de apostat. & reuer. baptis.* ¶ De religionem ad religionem magis arctam transire potest.

potest. *c. licet. de regula.* ¶ Religionis habitum assumens, etsi vidua, etsi in domo propria, resillire non potest amplius. *c. vidua. de regularib.* ¶ Religiosus de religione ad religionem ex levitate non transeat, aliàs ad arctiorem transire potest. *c. Joannes. eod. tit.* ¶ Religionem intrans, renuntiare potest annali probationi. *c. ad apostolicam. eod. tit.* ¶ Religiosus ante professionem exiens, quando uxorem ducere possit, quando non. *vide in c. consultis. eod. tit.* ¶ Religionem intrans non habet habitum professorum. *ca. statutus. eod. tit.* ¶ Religione exiens ad reditum cogendus est, & per praelatum revocandus. *c. ult. eod. tit.* ¶ Religione ingressus per metum qui in constantem virum cadere potest, non obligatur ad religionem. *c. i. de iis qui se metus. de.* ¶ Religiosis interdicitur chirurgia. *ca. tuanos. de homicid.* ¶ Religiosus nec fidei iurare, nec mutuum accipere potest, sine consensu capituli vel abbatis. *cap. quod quibusdam. de fidei iuss.* aliàs conventus solvere non tenetur. *ibid.*

Religiosus locus, efficitur locus ad hospitalitatis usum deputatus. *c. ad hac. 4. de religios. domib.* ¶ Locus in quem mortuus illatus est, religiosus efficitur: Nisi haereticus eo sit illatus. *c. quicumque. 2. in prin. vers. Et locus ille. de haereticis. in 6.*

Religiosa alienari, obligari, vel civilibus usibus commodari non potest. *12. q. 2. c. nulli. cap. pradia. item de reg. juris. in 6. c. semel. 51.*

Relationem consultationis exemplum litigatoribus e-dendum. *c. in iust. 68. de appellacionib.* ¶ Ne relatione pendente iudex pronunciet, vel aliquid innovec. *c. licet. 5. de officio legat. 2. q. 1. c. nomen. vers. quod nec in negotiis.* ¶ Relatione facta & responso accepto, sententiaque exinde lata, appellatio denegatur. *2. q. 6. c. biduum. §. si.*

Recurrendum si sacrae auctoritas desit. *dist. 20. c. ult.*

Reliquiae non debent exponi venales, & antiquae extra capsam non sunt ostendendae. *c. 2. de reliquis.* ¶ Reliquiae de novo inventae, absque Papae approbatione non sunt venerandae. *c. 1. eod. tit.*

Remedium *c. redintegranda. 3. quaest. 1. c. redintegranda.*

Remissionis literas possunt episcopi concedere: & quantum generales remissiones valeant. *vide in c. nostro. Et c. quod autem. de panit. Et remiss.*

Renuntiare non videtur, qui deceptus aliud facit. *c. l. et de renun-*
ciat. ¶ Renuntians episcopatu quando ad illum resummi possit. *c. post translationem. eod. tit.* ¶ Renuntians beneficio potest ad illud denuo admitti. *capit. veniens. eod. tit.* ¶ Non renuntiat juri suo, qui gratiae se committit. *ibidem.* ¶ Renuntians instrumentis, licet renuntiasse videtur. *capit. cum pridem. de pac.* ¶ Renunciare potest quilibet juri suo. *c. statutus. de regular.* ¶ Renun-

ciare potest quis tacite privilegii sui. *capit. accedentibus. de privileg.* ¶ Renuntians beneficio in manu laici, ipso jure eo privatur. *c. quod in dubiis. de renunciat.* ¶ Renunciatio bene regentis, non est facile admittenda. *cap. nisi cum pridem. eod. titul.* ubi simul notantur causa renunciacionis. ¶ Renunciacione facta, ipso jure irrita sunt instrumenta. *c. san. eod. tit. Et cap. cum pridem. de pat.* ¶ Archiepiscopus renuncians, in illo loco pallio uti non potest. *c. ad supplicationem. de renunciat.* ¶ Renunciare quis potest beneficio sibi concessio, sed non collegio dato. *capit. si diligenti. de foro comper.* ¶ Renunciare quis non debet beneficio absque consensu episcopi, & quando repetere possit renunciacionem. *c. admonet. Et c. san. de renunciat.* ¶ Renuntians beneficio metu vel vi, illud non perdit. *ca. ad audientiam. de iis qui se. ¶ Renuntians beneficio suo coram iudice competenti, illud repetere non potest. cap. accepta. de res. spol.*

Repressalia dantur, quando generalis rerum retentio, auctoritate principis velocitatis, pro damni recompensatione indulgetur. *c. dominus. 23. q. 2.* ¶ Repressalia de jure canonico & civili prohibentur, unde in repressaliis ultra sortem nihil debet accipi. *cap. unsc. lib. 6. de repress.* ¶ Repressalias concedentes contra clericos, vel accipientes, si singulares sunt personae, excommunicationis, si universitas, interdicti sententiam incurrunt, nisi intra mensem retractent. *ibid.*

Rei vindicatio non nisi adversus rei possessorem competit: Nisi dolo deserit possidere: hic enim pro possessore habetur. *cap. pro possessore. 36. de reg. juris.* ¶ Rei vindicatione instituta, regulariter quidem ipsa res venit in condemnationem. Nisi res sit consecrata: tunc enim aestimatio ejus venit praestanda. *14. q. 6. c. 1. §. fin. cum cap. leg. Comperimus.* ¶ Rei vindicatio ibi, ubi res est de qua contenditur, competit. *c. san. §. 3. de foro comperenti.* ¶ In rei vindicatione actor rem quam petit, tenetur specificare ac designare. *c. significanti. 2. de libelli oblatione.* ¶ In rei vindicatione succumbit actor non probans causam ex qua petit, licet post actionem in iudicium deductam ex alia causa dominium sit nactus. *c. abbas. 3. de re iudicata. in 6.* ¶ In rei vindicatione actor reo sumptus, quos in rem bona fide fecit, tenetur restituere. A qua regula excipitur precium, quo rem comparavit. *16. q. 3. c. penult. §. unversus.* ¶ Rei vindicatio longi temporis praescriptione eliditur. *c. cum olim. 18. de praescriptionibus. 16. q. 3. c. placuit ut quicumque. §. praescriptionum.*

Residentiam non faciens canonicus admonitus, nec appellacionem ob hoc factam prosequens, privetur praebenda. *capit. per venit. de appellat.* ¶ Resident intelligitur, qui jura ecclesiae suae prosequitur. *capit. cum dilectus. de cler. non resid.* ¶ Relidere nollens, admonitus, beneficio privetur. *c. ex parte. eod. titulo.* ¶ Resident dicitur, qui in servitio est Papae, vel episcopi, vel iusta de causa abest ex

licentia. *c. ad audiendam. §. c. relatum. eod. tit.*
 ¶ Ad residentiam compelli possunt clerici per
 suos prelatos. *c. cum ad hoc. eod. tit.* ¶ Residens
 studii causa. quantum recipere debeat. *vide in ca.
 licet. de prob.* ¶ Residere debet quilibet per se,
 non per alium. *c. conquirente. eod. tit.* ¶ Non
 residens, post citationem, per sex menses est expe-
 ctandus. *cap. tuc. eod. tit.* ¶ Non residens, et si
 Cardinalis, ecclesia privandus. *c. 2. eod. tit.*

Responsa Prudentum. vide supra in litera
 O. Opiniones.

Restituere in integrum, ad quem spectat,
vide in c. causa. de rest. in in-

tegr. ¶ Restitutio fieri non debet, antequam cite-
 tur reus, si contumax non est. *c. quoniam frequen-*

ter. ut lit. non conest. ¶ Restituenda est possessio
 cum omnibus que interim percipi potuissent. *cap.*

gracis. de restitut. spol. Spoliatis per sententiam
 iniquam bona restituenda sunt. *c. ex insinuatione.*

de procur. ¶ Restitutio prius faciendae est in causa
 possessionis, ante litem ingressum. *c. 1. §. 2. de re-*

stitut. spoliat. ¶ Restitutio in spiritualibus peti
 potest. *cap. cum veniss. de restitut. in integr.*

¶ Restituendus est prædo secundum juris rigorem,
 & de restitutione prius agendum, quam de
 canonica institutione. *c. literis. de restit. spoliat.*

¶ Restitutionem potest petere ecclesia, etiam
 contra latam sententiam. *c. ex literis. de restitut.*

in integr. ¶ Restituta uxore, debent omnia eius
 bona simul restitui. *c. accedens. 2. ut lit. non con-*

testat. ¶ Restitutionem petenti non potest ad-
 versarius crimen opponere. *cap. item cum quis. de*

restitut. spoliat. ¶ Restitutionem petens quid
 probare debeat. *c. olim. 4. eod. tit.* ¶ Ad restitui-

tionem non est cogendus qui non potest. *c. cum*
tu. de usur. ¶ In restitutione matrimonii, ne-

cessesse est probare jus matrimonii, & possessionem
 corporalem per carnalem copulam. *cap. ex parte.*

de restitut. spoliat. ¶ Restitutionem matri-
 monii impedit adulterium publicum. *cap. signi-*

ficasti. de divorciis. ¶ Restitutio denegatur
 mulieri volenti cohabitare viro, cum contumelia
 creatoris. *cap. gaudemus. eod. in titulo.* ¶ Re-

stitutionem mulieris qua impediatur, *vide in cap.*
literas. §. cap. ex transmissa. de restit. spoliat.
 ¶ Restitutionem petere non potest, possessionem
 de jure non habens. *c. ex parte. de restit. spoli.*

¶ Restitutio favorabilis est in causa matrimonii.
cap. ex literis. de in integr. restitut. ¶ Restitui
 potest ecclesia contra aliam ecclesiam. *cap. au-*

ditis. eod. tit. ¶ Restituere quis tenetur omnia
 que medio tempore percepit, si adversarius suum
 jus probaverit. *c. suscitata. eod. tit.*

Res cum suo onere transit. *cap. cum non sit in*
homine. de decim. ¶ Res per quas cau-

sas nascitur, per easdem dissolvitur. *c. 1. de reg. jur.*
 ¶ Non sermone res, sed rei sermo est subiectus.
c. intelligenti. de verb. signific.

Revocatio mandati non valet, prius-
 quam in causa sit conclusum.

c. auditis. de procurat. ¶ Revocationi equiva-
 let certa principis scientia. *cap. pastoralis. de offic.*
delegat. ¶ Revocatio procuratoris non valet,

nisi de ea iudici constet. *cap. ex parte. de restitut.*
 ¶ Revocari potest illicitum mandatum, per
 priorem. *c. quinta. de jur. jur.*

Reus. *c. 10. §. reus. de verb. signific.* ¶ Non
 debet actori licere, quod reo non per-

mittitur. *c. non licet. 32. d. 111. l. non debet. d. 111.*
cod. tit. ¶ Reus condemnatur in expensis actoris
 ex decreto primo in possessionem missio, etiam

lite pendente. *ca. 1. de sequ.* ¶ Reus si post litem
 contestatam non comparuerit, ad sententiam de-

finitivam procedatur. *ca. prout. de dol.* ¶ Reus
 contumax potest adhuc a iudice citari semel. *tit.*

¶ Reus, actore non probante, absolvitur. *ca.*
cedentibus. de privileg. ¶ Reus absolvitur, si
 obscura sunt partium iura. *c. inter. de fid. instam.*

Restitutio in integrum partibus praesenti-
 bus petenda ac decernenda. *c.*

cum ex literis. §. §. tandem deliberatis. de in-
tegr. restit. ¶ Non totius temporis restitutio ten-

enda, sed ejus tantum, quando se latum probat.
Clement. 1. in fin. de in integr. restit. ¶ In integrum
 restitutus meliorationes adversario restitui debet.
c. 1. in fin. de in integr. restit.

Sacerdos. *dist. 21. cap. cleric. §. sacerdos*
 confessum habere debeat. *vide in cap. anno. de*

penit. §. remiss. ¶ Sacerdotis filium carcerem
 ducere non potest baptizatus ab eo. *u. l. de re-*

spir. ¶ Sacerdos cum virgine matrimonio
 contrahens, post penitentiam, dispensationem
 obtinere potest. *c. sane. de cleric. conjug.* ¶ Sa-

cerdos ad vocatus esse non debet. *ca. cum inter-*
ria. de postular. ¶ Contra sacerdotem citatio
 tum qualiter est procedendum. *cap. 1. 2. de pro-*

curat. canon. ¶ Sacerdos confanguineam
 nam in domo non habeat, & suspensio postulatam
 denunciationem excommunicetur. *cap. 1. §.*

2. de cohabit. cler. ¶ Sacerdotis confessionem
 revelantis poena. *cap. 1. omni. de penit. §.*

remiss. ¶ Sacerdos hominem cuius interdictum
 non est doponendus. *cap. interfecti. de homicid.*

¶ Sacerdos puerum disciplina casti peccatoris
 ita ut ictu moriatur, deponendus est. *cap. presby-*

terum. eod. tit. ¶ Sacerdotum innoxia et biga-

mus. *cap. 1. de bigam.* ¶ Sacerdos non habeat
 officium interdictum, vel simile. *c. sacerdotibus.*

ne cleric. vel monach. ¶ Sacerdoti infamato
 purgatio indicitur. *c. significasti. de adulter.*

Sabbathis carnes comedere licet secun-

dum morem patriæ. *c. consulti-*
um. de obseruat. jejun.

Sacrum quod est vel semel Deo dicatum,
 non est ad usus humanos ulterius

transferendum. *c. semel. de reg. jur. in 6.*
§. 3. c. multi. §. sacra-

Sacramentum. *mentum. & De ratio-*
 ne nominis. *d. c. multi. §. sunt autem sacra-*
ta. de res. qua ob id sacramenta. usque ad Ver-
ideo fructuosa. item d. dist. 2. cap. qui manducant
§. ista ideo dicuntur sacramenta. ¶ Debitio
sacramenti. q. 1. cap. multi secularium. §. sacra-
mentum. de consecrat. dist. 2. c. sacrificium. Dele-
rat.

ritur. d. dist. 2. c. signum. ¶ Divisio sacramentorum in sacramenta necessitatis & dignitatis. 1. *capit. remissionem. §. sed notandum est. Species sacramentorum. d. q. 1. capit. multi secularium. §. sunt autem sacramenta. ¶* Sacramenta libere sunt conferenda, absque ullius premii exactione. *c. ad apostolicam. §. c. cum in ecclesia. de simon. ¶* Sacramenta collata ab excommunicato, in excommunicatione vim habent, licet talis confers peccet. *cap. si celebrat. de cler. excommunic. ¶* Si sacramentum est pretermisum, cautè suppleendum est. *cap. 1. de sacram. non iter. ¶* Sacrum trahit se non factum. *c. quod in dubio. de consecrat. eccles. ¶* Sacra non debent laico pignori dari, nisi in necessitate. *c. 1. de pignor. ¶* Sacrum ingredi prohibentur subdiaconi & ministri non sacri. *dist. 23. c. non oportet subdiaconos. §. c. non oportet in sacros.*

Sacrificium. *c. multi. §. sacrificium. de Verbor. signific.*

Sacrilegium quibus modis committatur.

Sacrilegium est quicquid in sacris Deo rebus & episcopis iniuste agitur, pro sacrilegio reputatur. *capit. que multo citens. 7. de reg. jur. 12. q. 2. c. nulli. c. predicta. 13. q. 2. c. qui oblationes. in fin. 17. q. 4. c. qui rapit. cap. si quis contumax. §. sacrilegium ergo. c. quisquis. §. sacrilegium. usque ad finem. etiam si eam privatà è loco sacro quis surripuerit. d. c. si quis contumax. §. sacrilegium ergo. Verfic. del non sacrum. §. d. c. quisquis. §. similiter sacrilegium. §. fin. quod fallit, si sacrum è loco privato surripuerit. 23. q. 4. c. quid ergo. §. fin. ¶* Si res ecclesie alienat, vel alienationi consentit: sacrilegium committit. *17. q. 4. c. omnes ecclesia. ¶* Si ecclesiam non permittat ordinari vel Consecrari, sacrilegium committit. *1. q. 1. c. nullus. §. qui autem. cum c. sequente. ¶* Si de iudicio Imperatoris vel Papæ dubitat, sacrilegium committit. *dist. §. committunt etiam. Verfic. aut qui de principalis. §. fin. cum c. sequ. ¶* Si quis Legata ecclesie retineat, sacrilegium committit. *13. q. 2. c. qui oblationes. in fin. 17. q. 4. c. sacrilegium. ¶* Si diuinam Legem non observat, vel in articulis fidei errat, sacrilegium committit. *17. q. 4. c. si quis suadente. §. committunt etiam. ¶* Si Sacerdotes insequitur sacrilegium committit. *d. q. 4. cap. sicut qui. c. si quis contumax. §. dicitur etiam. c. quisquis. §. 1. Verfic. seu qui injuriam. cap. si quis descep. c. si quis suadente. in prin. ¶* Sacrilegium committitur, si laicus jura ecclesiastica usurpaverit. *c. conquestus. 16. de foro competentis.*

Sacrista & de hujus officio. *c. unico. de officio sacrista.*

Salario & mercede magistris ac doctoribus artium liberalium decernendo. *c. 1. c. quia nonnulli. 4. §. c. ult. §. si de magist. cap. 1. §. salitres.*

Salitor. *vigesima sexta. questione tertia. cap. 1. §. salitres.*

Sapientia. *de penitent. dist. 2. capit. sapiens.*

Satisfactum. *c. ex parte. 23. de Verbor. significat.*

Scandalum non debet bonum faciendum impedire. *capit. nisi. de renunciat. ¶* Ob scandalum ea quandoque sunt omittenda, quæ pro rigore juris sunt statuta. *c. super quodam. de statu monach.*

Scholares canonici plene recipiant fructus præbendarum suarum. *ca. super specula. de magist. ¶* Scholares in universitate possunt statuta facere, & citare, & contumaces punire. *c. ex literis. de constitut. Item possunt constituere procuratorem in curia Papæ. cap. quia in causis. de procurat.*

Secundum. *ca. abbate. 25. de Verborum significat.*

Sede vacante, nil debet innovari vel mutari. *c. 1. ne sed. vacant.*

Senatusconsulti definitio. *dist. 2. ca. senatusconsultum.*

Sententia injusta iudicem potius lædit quam eum in quem temerè fertur. *11. q. 3. ca. nolite. §. fin. ¶* De sententia non præcipienda. *11. q. 3. c. summo opere. ¶* Sententia ab ipso iudice sedente recitanda. *capit. ultim. §. fin. de re iudicata. in 6. fallit in episcopo iudice. d. cap. ult. in prin. ¶* Desententia in plurali, non singulari numero proferenda. *capit. cum ab uno. 4. d. 111. ¶* Desententia ex scripto recitanda. *2. q. 1. c. in primis. §. sed §. de personis. Verfic. si scriptis iudicatum. §. §. fin. cum c. sequente. c. legum. Nisi episcopus in causa clerici sententiam ferat. 11. q. 1. c. si quis cum clerico.*

Sepultura est eligenda apud loca magis religiosa. *c. 3. de sepult. ¶* Sepulturam debet quis eligere in loco parentum suorum. *capit. 1. de sepult. ¶* Sepulturam licet eligere propriam vel alienam. *capit. eodem titulo. ¶* Sepultura negatur torneamentariis. *ibidem. ¶* Sepulturam eligens, parochie rationem habere debet. *cap. 2. de sepult. ¶* Sepulturam eligere potest uxor sicut vir. *capit. de uxore. eodem titulo. ¶* Sepulturam filio minori potest eligere pater. *ib. ¶* De sepulturis hospitaliorum, *cap. in nostra presentia. eod. tit. ¶* Sepelire non licet clerico raptorem, nec in mortali peccato decedentem. *ca. 2. de raptor. ¶* Sepultura conceditur clericis interdictionem servantibus. *capit. quod in re. de penit. §. remiss. Item facinoroso poenitenti. cap. ult. in fin. eod. ¶* In sepulturis non est danda portio canonica, si ad fabricam & ad luminaria quædam data sint. *c. ex parte. 3. de Verbor. significat. ¶* Pro sepultura nil dandum est. *c. abolenda. eod. tit.*

Sequestratio fit rei servandæ causa. *c. 1. eod. tit. Item sequestrationem bonorum impetrare potest mulier, propter inopiam viri. capit. per sequestrat. de donation. Item si etiam propter contumaciam absentis respectu possessoris. capit. ex literis. de dol. §. contum. ¶* Sequestratio injusta revocatur. *capit. 1. de sequestr. poss. §. fruct. ¶* Sequestrantur fructus lite pendente. *c. 2. de sequestr. fruct.*

Si Servus Iudei Christianus fieri desideret, per hoc liber efficitur. *distinction. 54. c. nulla. §. fin. cum c. sequent. usque ad c. si servus absente.* ¶ Si Servus episcopus sit factus, per hoc liber efficitur. *dist. 54. c. si servus sciente. §. episcopalis.* ¶ Servus non ordinatur invito domino, alias deponitur & domino restituitur. *c. 1. 2. c. 5. de serv. non ordin.* ¶ Servus ecclesie quomodo potest manumitti, *vide in c. episcopi. eod. tit.* ¶ Servi & libertæ filius, liber est. *c. dilectus filius. de serv. non ordin.* ¶ Servus matrimonium contrahere potest, domino suo invito. *cap. proposuit. de conjug. serv.* ¶ Servus fugitivus per fraudem ordinatus deponitur. *c. de servorum. de serv. non ordin.* ¶ Servus ad ministrandum domino in sacerdotali ordine constitutus, si renunciat officio, deponatur. *c. nullus. eod. tit.*

de Schismaticis Iacobo, Petro & Ioanne de Columna. *capit. unico. de schismaticis, in 6.*

Sigillo novo non utantur nisi collegiari. *cap. dilectus. de excess. prelat.* ¶ Sigillum non probat, nisi sit authenticum. *cap. 2. de fid. instrum.* ¶ Sigillum capituli dicitur authenticum. *c. 3. de probat.* Item sigillum principis. *c. cum dilectus. de fid. instrum.* ¶ Ex sigillis veritas privilegiorum, vel falsitas dignoscitur. *ibid.* ¶ Sigillo authentico debet sententia excommunicationis corroborari. *c. cum medicinalis. de sentent. excommunic.* ¶ Sigilla falsa confitentium vel fingentium poena. *cap. 3. de crimin. falsi. c. cum olim. de offic. judic. deleg.*

Simonia. *1. q. 7. c. ult. in prin.* ¶ ejus definitio. *1. q. 1. c. qui studet.* Ex hoc canone Simonia definitur studiosa voluntas emendi vel vendendi spiritualia. ¶ Est autem Simonia dicta à Simone mago. *24. q. 3. c. pen. in prin.* Simoniam verò esse hæresin, patet ex d. c. ult. in pr. *1. q. 1. c. ventum. §. fin. cum c. seq. c. cum omnis. c. eos qui. c. placuit. §. ex illa.* Concordat item proposita causa *1. q. 1. c. erga Simoniacos. c. n. nunquam. c. 1. q. 3. c. ea qua. item extravagans. com. 2. de Simonia. extravag. com. 1. de sentent. excom.* Obicitur *1. q. 1. c. placuit. §. item opponitur.* Species seu exempla hujus causæ exponuntur. *non factus. 8. c. cum in ecclesia. 9. de Simonia. qui Signa rebus alienis imponunt, coercendi. 16. q. 6. c. 1.*

Quid sit Simonia, & quomodo committatur.

Simonia est pactio circa spiritualia vel eis annexa. *capit. questum. de rerum permut.* ut promoveri negotium, spe beneficii ecclesiastici promissu. *cap. cum essent. de simon.* item, docere pro mercede, cum salariam ab ecclesia constitutum habeat. *1. t. de magist.* item pro consecratione aliquid ultra procuracionem accipere. *capit. cum sit. de simon.* item, ubicunque spirituale pro temporali venditur. *cap. in tantum. eod. tit.* ¶ Simonia est aliquid pro sepulchris recipere, vel pro exequiis, inthronizatione, vel quocunque sa-

cramento. *cap. cum in ecclesia. eod. tit.* Item per gratiam vel favorem publice peccantem non corrigere, vel denunciare. *capit. nem. eodem titulo.* Item promittere beneficium electori. *capit. de hoc. eod. tit.* Item ecclesiam emere vel redimere. *capit. querelam. eod. tit.* Item poenitentem indignum propter favorem aut gratiam reconciliare, vel poenitentem ex odio repellere. *capit. nemo. eod. tit.* Item homagium petere pro beneficio. *capit. ex diligenti. eod. tit.* Item pro ecclesiastico ministerio aliquid petere. *capit. 2. eod. tit.* ¶ Simonia est omne impemum pro quolibet obsequio in ordinatione. *cap. 1. eod. tit.* ementes & vendentes ecclesiarum administrationem Simoniam committunt. *cap. consilium. eod. tit.* ¶ Simonia est aliquid pro pretio absolute. *c. ad aures. eod. tit.* ¶ Simonia sola intentione committi potest. *capit. sua nos. de simon.* ¶ Simoniam quæ munera, & quando inveniatur. *vide in cap. dilectus filius. eod. titulo.* ¶ In simonia gratia, favor, vel odium loco pretii succedunt. *c. cum essent. eod. tit.* ¶ In simonia coactio tantum valet remittere, quantum dare. *c. inveniens. de sectib.* ¶ Simonia est, quæ bonis suis præbendam constituit, ut ad eam canonice recipiatur. *c. sua nos. de simon.* ¶ Simonia est recipiens pecuniam pro eo ad quod tenetur officio. *c. dilectus filius. de simon.* ¶ Simonia est temporalia dare, spiritualia lucrari. *c. sua nos. eod. tit.* ¶ Simonia non est dare de ecclesia, & postea petere ut recipiatur in ea, nisi corrupta sit intentio & dantis & recipientis. *dist. 1.* ¶ Simoniacus non dicitur episcopus, qui per episcopalia pro annua pensione alteri cedit, maxime ubi Papæ confirmatio accedit. *cap. confirmatio. de religiof. domib.* ¶ Simonia non est, si clericus possessor vexacionem redimit. *capit. dilectus filius. de simon.*

Eorum qui Simoniam committunt poena.

Simoniacus convictus perpetuo est deponendus. *capit. de hoc. eodem titulo.* Debet purgatio beneficii de simonia suspecto, in qua si defecterit, beneficium privetur. *capit. infirmum. eod. tit.* ¶ Similiter beneficio & officio privetur, cuius aliquid recipiens pro chrismate. *capit. non sicut. eodem titulo.* ¶ Simoniaci ordinarius in ecclesia quocumque cantare non potest. *capit. 4. eodem titulo.* ¶ Contra simoniacum admittitur testis servus & criminosus. *c. 2. ant. eodem titulo.* ¶ Quæ sit poena intrantis & recipientis in ecclesia quocumque simoniacæ, *vide in capit. dilectus filius. eod. tit.* ¶ Per simoniam aliquid beneficio privans deponatur. *c. qui alium. eod. tit.* ¶ Contra simoniacum potest agi per certa signa. *c. sicut simoniaca. eod. tit.* ¶ Simoniacus de simonia restitui non potest. *c. si dominus. de simon.* ¶ Simoniaci non possunt scienter intrare, locum illum delectare religionem scienter intrare, locum illum delectare, & arctiorem suscipiat. *c. de regular. eod. tit.* ¶ Simoniacæ promoti, quamvis parvuli per parentes

mentes ignoranter beneficium adepti, illud resignare tenentur. *c. per tuas. 2. eod. tit.* ¶ Circa simoniace accusatum quæ attendenda. *ibidem.* ¶ Simoniaca promissio, promittentem non obligat. *cap. hoc autem. eod. tit.* ¶ Cum simoniaceo aliquando potest dispensari. *c. per tuas. 2. eod. tit.* ¶ Simoniace ex sola intentione committens, non tenetur renuntiare, vel restituere. *cap. mandato. eod. tit.*

Solvitur eo genere quodque, quo colligatum est. *c. 1. de reg. jur.*

Solutio proficit debitori ad liberationem & exceptionem. Nisi alii quam creditori solutum sit. *c. 1. de iurejurando.* item nisi aliud pro alio solvatur vel præstetur. *cap. cum aliquibus. 6. de re iudicata.* ¶ Solutio præterea proficit debitori, si causa de qua iudicatum est, & quæ per sententiam est finita, rursus deducatur in iudicium: nam obstat rei iudicatae exceptio, etiam si cum antea apud ecclesiasticum iudicem actum esset, nunc apud civilem iudicem agatur: vel contra. *cap. ult. de excep. in 6. quod an semper verum sit, vide in 11. quæst. 1. cap. quicunque. fallit supradicta regula, si ex alia causa nunc agatur, quam actum est antea. c. ult. de causa possessionis. c. cum olim. 4. de privilegiis.* Nisi in rem agatur. *cap. abbat. 3. de re iudicata. in 6. Approbatur ibidem. 5. secus autem. fallit secundo, si causa ob quam in priore iudicio reus sit absolutus, in posteriore iudicio cesset. cap. ad versario. 13. de exceptionibus. Clement. ult. de appellacione.* ¶ Tertio fallit si contra alium in iudicio priore actum est, quam contra quem nunc agitur. *cap. cum olim. 7. de causa possessionis.* quod ita est, nisi prior & posterior conventus similibus confortes. *2. q. 6. cap. 1. et qui appellat. 5. quandoque.* Quarto fallit si alius antea egerit, quam qui nunc agit. *cap. cum super. 17. de re iudicata. cap. inter dilectos. 8. §. fin. in fine. de donationibus. cap. 1. §. per presertim. de iure parroch. in 6. proficit tamen prior solutio, si cum posteriori actori actio primum competeret, is alium antea agere passus sit. c. quamvis. 25. de re iudic. ut etiam si posterior actor sit successor ejus qui antea egit. *dist. capit. 25. in fine.* Quinto fallit si alia res petatur nunc, quam antea est petita. *cap. dilectus. 18. de offic. ordinarii. c. cum olim. 7. de causa possessionis.* si pro Solutione debiti pignori bus cavere debitor sit paratus, per hoc exceptione non defenditur. *cap. cum aliquibus. 6. de re iudicata.* ¶ Solvere non tenetur ecclesia debita pro ea non contracta. *cap. 2. de solut.* ¶ Ad solutionem debiti pro ecclesia ab antecessore contracti, tenetur successor. *c. 1. eod. titul.* ¶ Solutionem debiti neganti incumbit probatio. *cap. final. eod. tit.* ¶ Ad solutionem expensarum tenetur, qui diem non servat. *c. cum dilecti. de dolo & contum.**

Sorores duæ possunt duobus fratribus copulari. *cap. quod super. de consanguinit. & affin.*

Sortilegus. 26. quæst. 2. cap. 1. §. fin. cum sequente. c. hi qui de paganis.

c. non exemplo. q. 5. in prin. c. fortes. c. per venit. cap. episcopi. in prin. & q. 7. c. non obferetis. vers. c. fortes. item de sortilegiis. c. 1. Definitio sortilegorum. 26. q. 1. in prin. cum c. sequente. item q. 3. c. 1. §. sortilegi.

Speciale præceptum plus valet quam generale. *c. si adversus nos. de heret. ne die solenni, prætermissio ecclesie conventu*

Spectacula ad eatur. *de conse. dist. 1. c. qui die solenni.*

Spiritus sanctus procedit à Patre & Filio. *cap. unico. de summa trinitate. in 6. de consecrat. dist. 5. cap. de spiritu. & capit. ult. An & quatenus permaneat vel recedat*

Spiritus sanctus. de pan. dist. 2. c. quarendum. cap. por est de scursus.

Spiritualia pro temporalibus commutari non possunt. *cap. exhibitio. de rer. permut.* ¶ De spiritualibus potest in arbitros compromitti. *c. nisi. de prob.* ¶ In spiritualibus non ex legum distinctione, sed ex æquitate canonum proceditur. *c. literas. de juram. calumn.* ¶ In causis spiritualibus non recipitur iuramentum calumnie. *ibidem.*

Spoliantes naufragos incidunt in canonem. *ca. excommunicati. de rapr.*

Spoliatum conveniri non potest, antequam restituitur. *2. q. 6. c. ult. §. appellatore.*

Sponsalia. 30. quæst. 5. c. nostrates. ¶ Dividuntur in sponsalia de presenti & de futuro. *cap. si inter virum. 31. de sponsalibus.* ¶ Sponsalia de futuro solvuntur per sponsalia sequentia de presenti. *cap. 1. de spons. duor.* ¶ Sponsalia dicuntur matrimonium consummatum, si carnalis copula intervenerit. *cap. veniens. de sponsal.* ¶ Sponsalia de futuro solvuntur lepra, vel alia deformatio similis. *cap. ut quem admodum. de iurejur.* ¶ Sponsalia quando inducant publicæ honestatis iustitiam, vide in cap. literas. de despons. impub. ¶ Sponsalia de presenti dissolvi non possunt. *cap. 1. & 2. de spons. duorum.* ¶ Sponsalia ante septennium rite contrahi non possunt. *cap. ad dissolvendum. de despons. impub.* ¶ Sponsalia per vim contracta, etsi sponsa fuerit in domum sponsi deducta, non valent. *cap. ut ex literis. eod. titul.* ¶ Sponsam fratris nemo, etiam fratre mortuo, habere potest, propter publicæ honestatis iustitiam. *cap. ut ad audientiam. de sponsal.* ¶ Sponsa sponsum vagabundum sequi non tenetur, nec eum diu expectare. *cap. de illis. eod. tit.* ¶ Sponsa de presenti, vivente sponso, aliam ducere non potest, nisi prior religionem intret. *cap. 2. de spons. duorum.* ¶ Sponsa duorum dicitur, quæ cum uno per verba de futuro contrahit, cum altero per verba de presenti. *cap. 1. eod. tit.* ¶ Sponsa duorum, lite pendente, cum neutro contrahere potest, donec quæstio decidatur. *cap. tua fraternitas. eod. titul.* ¶ Sponsalibus contractis inter puberem & impuberem, pubes per verba de presenti consentiens dissentire amplius non potest, sed impubes, cum pubes factus erit, poterit dissentire.

cap. de illis. de despons. impub. ¶ Sponsalia sunt, & non matrimonium, quæ ante annos legitimos fiunt. *cap. tua nobis. eodem tit.* ¶ Sponsalia de præfenti contrahens, ad consummationem est cogendus. *capitul. ex literis. eodem titulo.* ¶ Sponsalia de futuro qui contraxerunt, possunt mutuo dissensu separari. *cap. præterea. de sponsalibus.* ¶ Sponsalia sub honesta conditione contracta, non valent ante conditionis eventum. *cap. de illis. de condit. apposi.* ¶ Sponsalia contrahi possunt inter absentes per personam interpositam. *cap. veniens. qui cler. vel Gob.* ¶ Qui sponsalia contraxit cum puella in cunabulis existente, ea mortua matrem ducere non prohibetur. *c. literas. de despons. impub.* ¶ Sponsalia qua ætate dissolvantur, vel consummentur, vide in *cap. ut restationes. eod. tit.* ¶ Sponsaliorum probatio viro incumbit. *c. r. de clandestin. despons.* ¶ Sponsalibus conditio inhonesta apposta, quæ contra substantiam matrimonii fit, ea rumpit & dissolvit. *ca. ult. de condit. apposi.* ¶ Ad sponsalia consummanda hortandus quis potius est quam cogendus. *cap. requisivit. de sponsal.*

Sponsaliorum & Nuptiarum promiscuus usus: ideo 27. q. 2. Gratianus disserit, an sponsalia conjugii appellatione contineantur, seu an sponsus & sponsa conjuges rectè dicantur? cuius quaestionis partem quidem affirmativam primam probat argumentis & auctoritatibus. *dist. quaestio. 2. in prin. cap. sufficiat. §. cum ergo. cap. beata. §. fin. cap. conjuges. cap. conjunx. cap. omne utraque. cap. qui desponsat. in prin. §. §. 1. item cap. si quis desponsaverit. §. fin.* Deinde partem negativam defendit, sponsalia videlicet conjugii appellatione non contineri, & sponsum sponsamque conjuges non rectè dici. *dist. §. fin. cum sequentibus. §. d. q. 2. c. decreta. §. 1. ca. quod autem. §. unde apparet. §. item si sponsa. c. si quis sponsam. §. 1. c. statutum. §. apparet.* Postremo Gratianus hanc canonum contrarietatem conciliare conatur, distinctione facta inter conjugium initiatum & ratum: initiatum appellans, cui carnalis copula non intervenit: ratum appellans, cui copula ista intervenit. *dist. cap. statutum. §. quomodo. §. d. q. 2. c. cum initiatur.*

Sportularum nomine clerici judicantes nihil pro suis sententiis accipere debent. *capit. cum ab omni. 10. de Verba & honestate clericorum.* Taxatio expensarum pro literis cancellariæ dandarum. *extradigan. Iohann. XXII. unica. de sententia excommunicationis.*

Statuta ecclesiæ variari possunt pro tempore. *capit. non debet. de consanguin. & affinit.* ¶ Statuta laicorum super rebus ecclesiasticis non valent, nisi ab ecclesia confirmentur: & statuentes contra ecclesiam sunt excommunicandi, nisi statuta revocent. *capit. noverit. de sentent. excommunic.*

Ex Stipulatione poenali si non fiat quod est, actio datur ad poenam petendam. Nisi matrimonium sub poena sit promissum. *cap. gemma.*

29. de sponsalibus. item nisi pro parte poenitent sit, quod sub poena promissum est, hoc etiam poenalis stipulatio non nisi pro reliqua parte, non in solidum committitur. *c. sumus. de poen.*

Subdelegatus à Principe solus alicuius causam subdelegare potest. *c. cum causam. de appell.* ¶ A subdelegato si fuerit appellatus, delegatus procedere potest si aliquid jurisdictionis sibi retinuerit. *c. super quaestio. de offic. deleg.*

Subdiaconi. *dist. 21. c. clerici. §. hystoricos. cons. §. Subdiaconatus* debet esse minor viginti annis. *dist. 77. ca. subdiaconus.* ¶ Calicem & patenam ad altare diaconi tradit, ut eorum quoque & aquam manile & manutergium tenet, &c. *dist. 25. cap. 1. ad subdiaconum. dist. 23. c. 1. §. de servient.* ¶ Subdiaconus & diaconus simili gaudent privilegio. *capit. miramur. de serv. non ordin.* ¶ Subdiaconus à Papa ordinatus, privilegium habet. *cap. cum in distrib. de tempor. ordin.* ¶ Subdiaconus potest eligi in episcopum, & cura curam ei committi potest. *cap. amulsi. §. cap. præterea. de atat. ordin.*

Succentor. *dist. 21. c. clerici. §. succentor.*

Successor præstat factum prædecessoris nisi perniciosum sit: nec enim mutat. 63. *dist. 1. cap. quia sancta. §. verum. §. mo plus juris ad alium transfert, quam ipse habet. cap. nemo potest. 79. de regulis juris. in c. §. successor uti debet jure sui actoris. cap. si quis aliter. §. si manifesta sit iniquitas. 100. de serv. §. 1.* ¶ Successor justam habet ignorantiam. *cap. cum quis. 14. de reg. jur. in 6.*

Suffraganeus archiepiscopi delegatum in vicem recipere non tenetur. *c. pastorali. de offic. vicari.*

Sui clerici. *cap. sicur. §. de verborum significat. in 6.*

Superstitio est, quicquid infidelium est per homines ad facienda de colenda idola, vel ad colendam sanctam, creaturam. 26. q. 2. c. illud.

Suspensus nec eligi nec eligere potest. *ca. cum dilectum. de consue. nec beneficium conferre. c. celebrat. de elec. excommunic.* ¶ Si celebret, privatur officio & beneficio. *c. cler. eod. tit.*

Suspensionis causa.

Quicumque ecclesiam pro alienis debitis obligat suspenditur. *ca. si quorundam. de solut.* ¶ Suspenditur est quicumque in mortali peccato excommunicatus. *capit. quæsitum. de cohabit. cleric.* ¶ Iudex ecclesiasticus, qui sine scriptis sententiam excommunicationis profert, per mensem suspenditur ab ingressu ecclesiæ: idem de eo qui sententiam ex gratia vel favore in detrimentum alterius profert. *c. 1. de sent. & re judic. lib. 6.* ¶ Clericus qui clandestinis matrimoniis præest vel intercedit, per triennium suspendi debet. *c. cum intercedit. in 6.*

110. de clandest. despons. § Literas capituli qui corrumpit, ab officio & beneficio suspendi debet. c. 1. *de testibus. de testibus.* § Sacerdos concubinaris, cum in iudicio per sententiam vel propriam confessionem condemnatur, suspenditur. c. 6. *de cohabit. cleric. §* Suspendus celebrans est deponendus. c. *Veritatis. de dol. §* Episcopus, clericum alterius diocesis ordinans sine literis dimissoriis, per annum suspenditur. c. *Nullus. de tempor. ordin. in 6.* & clerici episcoporum sic suspendentium, potest sine licentia eorum à vicinis episcopis canonicè ordinari. *ibidem.* § Prælati qui ecclesias, vel bona immobilia ecclesiarum dominio laicorum subijciunt, eos instituendo vel advocatos vel patronos, per triennium suspenduntur; Laici verò, qui ad hoc prælatos aliàsve personas per vim compulerunt, cuiuscunque conditionis sint, excommunicationem incurrunt, & nihilominus ipsum factum ipso jure nullum est. *Gregorius in cap. hoc consultiſſimo. de rebm ecclesi. non alien. lib. 6.* § In suspensionis absolutione, juramentum de stando mandatis ecclesie requiritur, ut & in excommunicatione. c. *Severabili. de sentent. excommun.*

Suspicionem fidelis homo facile venire non debet. 11. *qu. 3. c. absit.* § Suspecto non debet causa committi, nec committi Papa ex certa scientia. *cap. causam. de offic. deleg. § c. cum inter priorem. de except.* § Propter suspensionem, etiam injustam, potest dominus mandatum revocare. *cap. ex parte. de rescrip.* § Ex suspensione potest uxor accusari de adulterio. *cap. maritus. de adul.* § Suspensionis causa non coram suspecto iudice, sed coram arbitrariis est probanda. *cap. secundo requiritur. de appell.* § Suspecti iudicis causa coram quo probanda sit, *vide in c. suspensionis. de offic. deleg. §* Suspicio sola, licet vehemens non condemnat. c. *litteras. de presump.*

de Symbolo predicando. *de cons. dist. 4. c. symbolum.*

Tabellionatus officio uti non debent clerici in sacris ordinibus constituti. *capit. sicut. ne cleric. vel monach.* § Tabellionatus officium *vide in cap. quemadmodum contra falsam. de probat.*

Taciturnitas bona & mala. *43. dist. ca. in mandatis.*

Tempore prior est iure prior. *cap. quia de iurisdictione. de concess. preben. §* Temporis cursus crimen probat, nec currit tempus, nisi à tempore notitiæ. c. *excommunicationis. 1. de heretic.*

Tentatio multiplex: Dei, hominis & diaboli. *de part. dist. 2. §. opponitur. §. s. e contrario.*

Tergiversatio est deceptio, & sine tergiversatione notorium dicitur, quod nulla arte celari potest. *c. cum in paribus. de verb. signific.*

Testamentum unde dictum, definitur. *13. q. 2. c. placuit. §.*

Vel ut quidam. vers. unde §. testam. § Testamentum pupillare paterni testamenti pars est. c. 1. *§. fin. in fine. de testamentis. in 6.* § Testatoris privata dispositio, generalem canonis constitutionem non mutare potest. *capit. requisivisti. de testament.* § Testamentum multis modis dicitur. *capit. cum Martha. de celebrat. Miss.* § Testamentum morte confirmatur. *ibid.* § Relictum testamento episcopo, præsumitur intuitu ecclesie relictum, nisi à propinquo, aut speciatim intuitu personæ datum sit. *capit. requisivisti. de testament.* § In testamenti dispositione & executione consuetudo terrarum est observanda. *capit. Raynatus. de testament.* Testator potest solutioni legatorum penam imponere. *ibidem.* § Testamento legata ab hæredibus sunt præstanda, nisi sit alius executor. *ibidem.* § Testamentum legitimum impediens, excommunicandus est. *cap. si hæredes. eod. tit. §. cap. penultim. eodem.* § Testatoris yota observanda, ubi nec fraus nec dolus intervenit. *capit. requisivisti. eodem titulo.* § De indistinctè ecclesie relictis episcopus canonicam portionem sumere debet. *ibidem.* quæ verò sit ea canonica portio. *vide in capit. ex parte 3. de verbor. significat.* § Testamentum in fraudem ecclesie non valet. *capit. de his. de testament.* § Compellendi sunt per episcopos executores, ut voluntatem testatoris exequantur, & si noluerint, vel negligentes in executione sint, episcopus ipse exequatur. *c. tua nobis. §. capit. Ioannes. de testament.* § Qui extremam voluntatem in alterius dispositionem committit, non videtur decedere intestatus. *cap. cum tibi. de testam.* § Abbatis testamentum de rebus ecclesie condere non potest. *cap. 2. de reb. eccles. non alien.* § Alienatus mente testamentum condere non potest. *cap. ult. de success. ab int. est.* § Testari non potest clericus de bonis mobilibus vel immobilibus ecclesie, sed elemosynas mediocres dare ei permittitur: de propriis verò liberè testatur. *cap. relatum. de testament.* § Testamentum, duorum vel trium testimonio probatur. *ibidem.* § In testamenti causa non secundùm leges, sed secundùm canones est iudicandum. *cap. relatum. de testam.*

Testamenti Veteris & Novi differentia. *31. quest. 1. cap. si quis fuerit. §. sed in veteri.*

Testis. *cap. forum. 10. §. testes. de verborum significatione.* § Testes ad testimonium ferendum cogi possunt. *1. r. de testibus cogend.* § Ad probationem tamen criminis nemo invitatus cogitur. *capit. de testibus. eod. titul.* § Testis ex intervallo dictum mutare non potest. *capit. persuas. de probat.* § Post testium renunciationem, & publicationem testimoniorum peremptoria exceptio probari & opponi potest. *cap. series. de testibus.* § Formam juramenti quod testes præstare debent. *vide in c. quoriet. de testibus.* § Testes possunt super novis articulis produci, attestationibus licet publicatis. *capit. fraternitatis. eod. tit.* § Testis semel in causa jurare debet. *ca. præterea. de testib. cog. §* Testes idonei

idonei iterum recipi possunt. *c. presentata. eodem articulo.* ¶ Testi non creditur nisi jurato. *capit. super nobis. eod. tit.* ¶ Testes etiam absente iudice sumuntur. *capit. significavit. de offic. iud. ordin.* ¶ Testium receptio in causa matrimoniali, & ante & post litem contestatam valet. *cap. accedens. 2. ut lit. non contestat.* ¶ Tertiæ testium productio concedenda est, sed quarta non facillè admittenda, nisi cum juris solemnitate. *capit. in causis. de testibus.* ¶ Testem impediens ne testimonium dicat, excommunicetur. *capit. constitutus. eod. tit.* ¶ Testes producuntur extra iudicium quandoque ad perpetuam rei memoriam. *ca. Albericus. de testib.* ¶ Testes examinari & audiri possunt in alia provincia, quam ubi litigatur, & per alios quam per iudices ipsos. *capit. cum olim. eod. tit.* ¶ Testium reprobatio mutua, tertiam iterationem non excedat. *cap. licet. 3. eod. tit.* ¶ Testium productio quarta quando peti, & quando concedi possit. *vide in cap. penult. eod. tit.* ¶ Testium iuramentum potest à partibus remitti. *cap. rursus questionibus. eod. tit.* ¶ Testium dicta discordantia iudex, quatenus fieri potest, concordare debet, eorumque dicta in benigniorem partem interpretari. *capit. cum tu. de testibus.* ¶ Testes iteratò examinare potest iudex ex officio. *ca. cum clamor. eod. tit.* ¶ Testes nomine instrumentorum continentur. *ca. cum Ioannes. de fid. instrum.* ¶ Secundùm testium dicta iudicandum est. *c. tertio loco. de probat.* ¶ Testes partibus presentibus producuntur, nisi alterutra pars contumaciter ablit. *c. in nomine. eod. tit.*

Qui & quales ad testimonium dicendum admitti debeant, quidq; in eis observandum.

Testes qui dicantur idonei, *vide in cap. forus. de verb. signific.* ¶ In testibus que sint circumstantiæ inquirendæ, *vide in cap. cum causam. de testibus.* ¶ Testes super positionibus sunt diligenter examinandi. *c. 1. de testibus. in 6.* ¶ In causa denunciationis vel correctionis, principalis persona testis legitimi loco habetur. *capit. in omni negotio. de testibus.* ¶ Testes debent infamia, suspicione, & omni denique macula carere. *cap. 1. de except.* ¶ Consanguinei testes requiruntur ad probationem consanguinitatis, hiq; aliis omnibus preferuntur. *cap. quoties. de testibus.* ¶ Testis non potest esse actor & procurator in eadem causa. *c. in super. eod. tit.* ¶ Testium non multitudo, sed qualitas consideranda, & testium auctoritas multitudini preferitur. *ibidem.* ¶ Testium numerus, ubi non exigitur certus, duo vel tres sufficientiunt. *ca. licet universis. de testibus.* & testibus ejusdem honestatis existentibus, prævalet numerus. *ibidem.* ¶ Testium juratorum tantùm valet testimonium. *cap. præterea. de testibus.* ¶ Testes qui perjurii suspecti sunt, non audiri debent. *c. in literis. de testibus.* ¶ Testis unus ad condemnationem solus non sufficit. *c. veniens. eod. tit.* ¶ Testes miraculorum, qualiter examinandi. *c. generalis. eod. tit.* ¶ Testes jejuni deponere debent. *c. 1. de testibus.* ¶ Testis potest esse clericus in cau-

sa ecclesiastica, & religiosus in causa ecclesiastica. *c. cum nuncius. eod. tit.* ¶ Testes plures quam mater & filia requiruntur ad matrimonii probationem. *c. super eo. eod. tit.* ¶ Testis potest esse iudex delegatus in causa sibi commissa. *summo. de officio iudicandi deponat. capit. de testibus. eod. tit.* ¶ Testis minus legitimus in odiosoceptione admittitur. *c. tam literis. eod. tit.* ¶ Testes admitti possunt in causa matrimoniali super uno articulo, testationibus publicatis. *c. ex rem. eod. tit.* ¶ Testis idoneus non dicitur, cui criminalis obiectio fieri potest. *capit. 1. eod. tit.* ¶ Religiosus in ecclesiæ suæ causa testis esse potest, si dō patronus ejus non sit. *capit. in super. de testibus.*

Quibus de causis testes reprobentur.

Testes quibus de causis reprobentur, *vide in cap. quis testium. & ca. ex parte. de testibus.* ¶ Testis in uno iudicio reprobatur, non facit fidem in alio nisi inter easdem personas. *capit. constitutus. de testibus.* ¶ Testis sibi contradicens reprobatur. *c. licet. de probat.* ¶ Testes in probatione famulantes reprobantur. *c. cum dilectum. de elect.* ¶ Testes familiares ad matrimonii dirupcionem non admittuntur. *c. in literis. de testibus.* ¶ Testis in mea causa esse non potest, cuius testimonium in alia causa reprobavi. *c. in super. de testibus.* ¶ Testes quibus crimen obicitur, à testimonio dictione remoyentur. *c. super eo. de testibus.* ¶ Testis cui in modum exceptionis crimen obicitur, aliqua pena affici non debet, sed tantum à testimonio repelli. *ca. 1. de except.* ¶ Testis veniens & vacillans repellitur. *c. cum ecclesia. de caus. possess.* ¶ Qui contra testes aliquid opponit, publicatis attestacionibus, de malitia iurare debet. *capit. presentium. de testibus.* ¶ Testis esse non potest quis criminis, ejusdem criminis accusatus. *c. veniens. eod. tit.* ¶ Testimonium de auditu in causa matrimonii non valet. *cap. licet et quadam. eod. tit.* ¶ Iudeus in causa Christiani testis esse non potest, non e contra. *c. iudeo. de testibus.* ¶ Testes qui testificanda didicerunt reprobantur, nisi in causa matrimoniali. *capit. in super. de testibus. eod. tit.* ¶ Laicus in criminali causa contra clericum testimonium perhibere non potest, accusat tamen pro sua vel suorum injuria. *c. de castro. de testibus.* ¶ Socius criminis, in criminali causa non admittitur ratioque testis. *c. sicut nobis. eod. tit.* ¶ Si crimen testibus obicitur, & iudex nihilominus secundum eorum dicta sententiam ferat, revocanda sententia. *cap. ex parte. A. eod. tit.* ¶ In causa testis idoneus non est, qui confimitem causam habet. *capit. personas. eod. tit.* ¶ Conspiratores ad testimonium dicendum non admittuntur. *capit. cum A. de sentent. & capit. suborta. & capit. per rnas. 2. de simon.* ¶ Testimonio unus perjurus. *2. de simon.*

de **Theologia** studiosis ad scholas tractantibus. *capit. ult. de magistris.*

Thefaurarii officium. *dist. 25. cap. 1. §. ad thefaurarium.*

Timor Dei. *11. quest. 3. c. qui omnipotentem.*

Tonfuram primam potest abbas dare monacho suo. *ca. cum contingat. de stat. & qualis.* ¶ Tonfuram gestare non tenetur clericus uxoratus. *capit. Iohannes. de cleric. conjug.* ¶ Tonfura non privilegiat uxoratos. *c. cum decorem. eod. titul.*

Torneamentis non exercendis. *ca. 1. in prin. de torneamentis. Mutatur ac tollitur hoc extra & cap. Ioun. XXII. unica. eod. tit.*

Toto & pars continetur, & in eo quod plus est continetur minus. *c. plus semper. 35. & in toto. 8. de reg. jur. in 6.*

Traditio Rei praesumitur ex solutione pensionis. *c. cum venisset. 9. de Reftitut. spoliat.*

Transactio non minore auctoritate, quam res iudicata obtinet, omnemque disputationem causa principalis tollit exceptionis ope. *c. x. de transactionibus.* Nisi de beneficio ecclesiastico accepta pecunia sit transactum. *c. cum pridem. 4. de paltis. item nisi de causa matrimoniali sit transactum. c. ultim. Verf. exceptis nimirum. de transactionibus. aliis non rescinditur, etiam si transigentem statim poenituerit. c. quod semel. 21. de regul. jur. in 6. quod si adversa quoque pars fidem transactioni non praestet, & altera eam servat, non tenetur. c. frustra. 75. de reg. jur. in 6.* ¶ Transactio dicitur amicabilem compositio. *c. ex literis. & c. sequenti. de transact.* ¶ Transactio in matrimoniali causa locum non habet. *c. ex parte. eod. tit.* ¶ Transactio super subiectione spiritali non valet, nisi in beneficiis ecclesiasticis. *c. praeterea. & cap. super eo. eod. tit.* ¶ Transactio in spiritalibus, quae fit mediante pecunia, non valet, sed ea per compositionem amicam secundum jus fieri debet. *c. constitutus. cap. praeterea. & cap. de cetero. eod. titul.*

¶ Transactio in decimis locum non habet. *cap. veniens. eod. titul.* ¶ Transactio quae juri non est contraria, ab episcopo rata habetur. *c. de cetero. eod. titul.* ¶ Transactione facta, omnia priora instrumenta cassantur, & praevalent instrumentum transactionis. *cap. 1. eod. tit.* ¶ Transactio fieri non debet super ecclesiastico beneficio: quia speciem continet simoniae talis transactio. *c. constitutus. de transact.* ¶ Transactio super decimis inter personas ecclesiasticas valet, si fiat auctoritate dioecesani. *c. statimimus. eod. titul.* ¶ Transigere non potest praelatus sine literis capituli. *cap. contingit. eod. tit.* ¶ Per transactionem non potest nova pensio ecclesiae imponi per partium pactionem, sine vitio simoniae. *c. praeterea. & cap. 1. de transact.*

Treuga quando servanda, & circa quas personas: item ipsas frangentium poena. *cap. 1. de treug.*

Tributum etiam licite ab ecclesia datur, sed intuitu pacis. *23. q. 1. c. quid.*

Tutela Triplex. *16. q. 1. c. generaliter.* ¶ Tutela & cura excusantur clerici & monachi. *dist. 88. c. ult. 16. q. 1. c. generaliter. 21. q. 3. c. Cyprian.* ¶ Pubertate pupilli finitur tutela. Cui tamen contradicit. *c. puberes. 3. de desponsat. impub.*

Tutor tenetur defendere pupillum, & iudicium nomine eius suscipere. *12. q. 1. c. 1. Nisi tutor esse desierit. c. ex parte. 67. de appellat.*

Vacante sede, status ejus mutari non debet. *c. 1. ne sede vac.* ¶ Vacante imperio, ejus vicem supplet ecclesia, & ad eam appellari potest. *capit. licet. de for. compet.* ¶ Vacantium ecclesiarum custodia ad archidiaconum spectat. *cap. ut archidiaconus. de offic. archidiacon.* ¶ Vacare non debet ecclesia regularis vel cathedralis ultra tres menses. *c. ne pro defectu. de elect.* ¶ Non vacans praebenda nemini promitti debet. *c. relatum. de concess. praebend.* ¶ Vacante sede, nulla praescriptio currit. *capit. illa. ne sede vac.* ¶ Vacante sede, attestaciones contra sedis statum receptae non valent. *c. fin. eod. tit.* ¶ Vacante beneficio ultra id tempus quo conferendi potestas ad episcopum devolvitur, Papa conferendi illud jus habet, vel legatus ejus. *c. 2. de concess. praebend.* ¶ Vacantem episcopatum conferre non potest archiepiscopus, sed quidem minora beneficia. *cap. dilectus filius. eod. titulo.* ¶ Vacante sede, potest capitulum supplere vices episcopi, in quibus episcopo non praedicitur. *capit. his qua. & capit. cum olim. de majorit. & obed.* ¶ Vacante sede metropolitana, potest capitulum suffraganeum confirmare. *ibid.*

Vanitatem & sensus obscuritatem deducit omnis scientia, quae ad tropologiam non confertur. *37. distinction. capit. nonne.*

Vasallus vasalli coram vasallo convenientius est, & non coram domino principali. *capit. ex transmissa. de for. compet.* ¶ Vasallus feudum sine consensu domini alienare non potest. *c. quae in ecclesiarum. de constit.*

Vates. *distinctione vigesima prima, capit. clericos. §. vates.*

Vectigal novum non potest episcopus imponere monasterio. *c. scientes. 3. & c. innoventum. 10. de censibus.*

Velum de manu sacerdotis dari potest. *cap. consultuit. qui cleric. vel & c. contr. poss.*

Venatio quae clericis permissa. *76. distinct. capitul. Esau. de consecrat. dist. 5. c. nunquam.*

Vendendi carius emendique studium, maxime clericis prohibetur. *14. quest. 4. c. canonum.*

Si Venditor deceptus sit ultra dimidium iusti precii, valet quidem venditio, sed venditori datur actio, ut restituito precio rem recipiat. *capit. cum dilection. 3. & capitul. cum causa. 6. de emptione & venditione.* Nisi emptor offerat quod iusto precio deest. *disto capitul. 3.*

Et dist. cap. 6. Et d. dist. 1. repl. 1. ¶ Venditor cogi potest, ne carius vendat merces suas transeuntibus, quam in mercato vendere possit. cap. 1. de emptione. Et venditione. ¶ Venditor vicium rei in vendendo indicare tenetur: alias empti actione vel redhibitoria tenetur. Nisi emptor vicium scivit. capitul. cum qui certus. 31. de regulis juris, in 6.

Re vendita evicta, emptor regressum habet adversus venditorem de praestanda evictione. quod fallit, si emptor conventus non denunciavit venditori, ut defensionem rei adesset. cap. ult. in prin. de emp. Et vend. item fallit si emptor contumaciter abstuit tempore sententiae latae. dist. c. ult. vers. vel contumaciter. Tertiò si per injuriam iudicis emptor victus sit. dist. cap. ult. vers. seu per injuriam.

Venditio celebrata intelligitur, si precium receptum sit, vel fides de eo habita, licet res nondum sit tradita. c. in unum. de simon. ¶ Transeuntibus nil carius vendendum quam incolis. c. 2. de emp. Et vend. ¶ Venditare minus dimidio pretio, in optione emptoris est, venditionem rescindere, vel pretium justum supplere. c. cum delecti. eod. tit. Et c. cum causa. eod. tit. ¶ Vendita res ecclesiastica revocari debet. c. ad nostram. de reb. eccl. non alien. ¶ Venditor tribus casibus emptori non tenetur de evictione. cap. si venditori. de emp. Et vendit. ¶ Vendi vel venales exponi non debent reliquiae sanctorum. c. 1. de reliquiis.

Veniã facilitas incentivum praestat delinquendi. 23. quest. 4. cap. est injusta, in fin. Et cap. si ea. cum seq. 36. quest. 9. capit. loci. 86. dist. c. inferiorum.

Verba cum effectu sunt accipienda. c. relatum. de cleric. non resid. & ex intentione proferentis sunt intelligenda. c. secundo requirunt. de appellat.

Veritas non est omittenda propter scandalum vitandum. c. qui scandalizaverunt. 3. de reg. jur.

Veritate Dei exit, qui à fide & charitate abit. 25. q. 3. c. cum aliquis.

Vestis quae non propter necessitatem, sed propter venustatem accipitur, elationis habet calumniam. 21. q. 4. c. 1.

Vidua. dist. ult. 34. cap. Vidua. cap. presbyteri. 5. Vidua.

Vi publica & privata accusari potest, si quis alicui vim fecerit: hoc iudicio accusari potest. quod fallit si magistratus alicui vim fecerit. 23. q. 5. c. non est. c. qui malos. Et ca. judex. item si iussu magistratus vim fecerit. 23. q. 4. c. duos fratres. fin. cap. cum sequente. ¶ Vim faciens ab eius loci magistratu puniendus est, in quo crimen commisit. c. 1. de raptoribus. ¶ Ex vi facta in litem iuratur taxatione à iudice facta. cap. ult. de his quae sunt metus &c. ¶ Vim inferentis poena ecclesiastica, excommunicatio. d. c. 1. Et c. excommunicatio. 3. eod. tit. item 23. q. 8. cap. si quis membrorum. Et cap. pessimum. De poena huius criminis Lombardica & seculari. 12. quest. 2. cap. cum de Sotissimum. cap. si seculi.

Vicarii officium vide in cap. ad unum. am. de offic. vicar. ¶ Vicarius potest secundo moveri non potest. c. ad hoc. de persona. eod. tit. ¶ Vicarius non potest sibi ipsi committere vicarium. c. clericos. eod. tit. ¶ Vicarius rector debent, & sacerdotes esse. c. ex parte. eod. tit. ¶ Vicarius Papae non habet potestatem excommunicationem. c. tua. eod. tit. ¶ Vicarius Papae obediendi privetur beneficio. c. illud. de excess. prelat. ¶ Vicarius episcopi quam potestatem habeat, vide in cap. petito. de procur. ¶ Vicarius animarum curam in ecclesia recipiens, vicarius officii nunciatus videtur. c. 1. de offic. vicar. ¶ Vicarius successor remove non potest, nec eius reditus minuire. c. ad hoc. eod. tit. ¶ Vicarius Papae plerumque non habet, quam sibi committitur. c. suavit. eod. tit. ¶ Vicarius prelati excommunicatus non est propterea excommunicatus. cap. de sentent. excommunic. ¶ Vicarius presbiter quis habere non potest. capitul. providentia. dist. c. vicar.

Vitiatus enormiter ad ordinem promovendi non potest: & qui presbyteratus non potest, in prelatum vel episcopum magis minus eligi potest. cap. 1. Et cap. expositus. Et cap. de sua. de corpor. vicar.

Viduas tenetur ecclesia defendere. cap. de parte. de for. com.

Viri verbo standum est, dicentes se unum cognovisse, licet illa neget. c. cum unum. de despons. impub.

Visitare non debent episcopi, Praedicatorum & Minores. cap. nunc impia. de excess. prelat. ¶ Visitare potest archiepiscopus ordinario iure provinciam suam, & procuratorem petere. c. Romana. de censu. in 6.

Unctionem facram solus sacerdos conferre potest. c. questus. de verb. signific. ¶ De unctione facta, eius effectus de speciebus, vide c. 1. de sac. unct.

Uniri potest unum monasterium alteri. c. 2. de religiof. dom.

Unitas fidei ubi est nihil contrarium infert diversitas. 7. quest. 1. capitul.

Universitati debetur, non debetur singulari ex universitate. c. cum clericis. 19. de verb. signific.

Voluntas 15. quest. 1. in prin. 5. est voluntas.

Votum non infringitur, cum in modum mutatur. capitul. per servat. de re. jur. ¶ Vovens ex timore non obligatur. cap. veniens. qui cleric. vel vob. ¶ In voto mutandenda. cap. magna de votant. de vot. ¶ Votum dementis non obligat. cap. sicut reor. de regul. ¶ In redemptione voti peregrinationis tendenda est persona & locus. cap. quod super. eodem titulo. ¶ Episcopi votum peregrinationis exequi non possunt, sine licentia Papae. capitul. magna. de vot. ¶ In voto peregrinationis

nis dispensare potest Episcopus, excepto voto transmarino. *capit. 1. & e. non est. de vot.* ¶ Votum castitatis uxori marito invito, facere non potest. *capit. carissimus. de consensu. conjug.* ¶ Votum in pueritia factum non obligat. *capit. Semencus. de vot.* ¶ Vovens temporale, absolvitur per praestationem spiritualis. *c. scriptura. eod. titul.* ¶ Episcopus sine consensu capituli, nec capitulum sine consensu episcopi votum facere potest. *capit. magna de votis. eod. tit.* ¶ Votum religionis vovens, & tempus statutum non observans, transgressor est, nec episcopus fieri potest. *cap. per tuas. eod. tit.* ¶ Votum simplex, matrimonium contrahendum impedit, sed contractum non dirimit. *capit. meminimus. qui clericus. vel vo.* ¶ Votum transmarinum potest vovere vir, etiam uxore invia. *capit. ex multa. de vot.* ¶ Votum defuncti potest superstes implere. *capitul. licet. de vot.* ¶ Praeaus potest votum ultramarinum emittere, & vigesimam proventuum ecclesiae expendere. *capitul. final. eodem titulo.* ¶ Votum religionis vovens, ad illius praestationem compellendus est. *capitul. porrectum. de regular.* ¶ In voti praedicti non statuitur iuramento. *capitul. vidua. de regular.* ¶ Votum peregrinationis potest quis per alium exequi. *capitul. licet. de vot. & vot. redempt.* ¶ Voti reus non habetur, qui agrotus jejuniium frangit. *capitul. quod non est. de regul. jur.* ¶ Votum religionis non valet, invito alteruto conjugue. *capitul. quidam in ira. de consensu. conjug.* ¶ Votum conjugatorum religionem intrantium coram episcopo fieri debet, alias non valet. *c. 1. eod. tit.*

Usurae

debetur ex mora quod fallit si non reus, sed alius moram fecerit: nam reo alterius mora non nocet. *capit. mora. 25. de regulis iuris, in 6.* item fallit si reus interpellatus exceptione se tueri potuit. *c. non est. 60. eod. tit.* ¶ Usurarius utriusque testamenti pagina damnatur. *capit. quia in omnibus. 3. versicul. & qualiter. cap. super eo. 4. in princip. de usuris.* quia omnis negotiatio est prohibita. *capit. ejiciens. in princip. dist. 88.* Obiectio ponitur & solvitur. *d. capit. ejiciens. §. dicit aliquis.* ¶ Usurarius raptori aequiparatur. *decima quarta quaestione. 4. capit. si quis usuram. cap. quid dicam. capit. ultim. versicul. sine ferro.*

Usurarius ex quibus causis accusari potest, vel non.

Si Usuras quis exerceat. *cap. 1. in princip. de usuris. in 6. capit. 2. de vita & honestate cleric.* ¶ Si quis Annonam vel Vinum emat, ut pluris vendat. *14. quaestione. 4. capit. quicumque.* Nisi eum tempus traditionis rei emptae esset dilatum, verisimiliter dubitetur, utrum plus vel minus tempore traditionis res sit valitura. *dist. capitul. ultim. §. ille quoque.* Si Fructus pignoris creditor pro pecunia credita loco usurarum percipiat. *capit. 3. de usuris.* quod fallit si beneficium ecclesiasticum hoc modo a laico redimatur. *dist. capitul. 1. versicul. nisi forte ecclesia beneficium. item si domi-*

nis a vasallo feudum pignori acceperit, remissis ei servitiis. *capitul. 1. de feudis. capitul. conquestus. 8. in fine. de usuris.* Tercio si pro dote maritus pignus acceperit. *capit. salubriter. 16. dist. titul.* ¶ Si quis Plus iusto precio rem suam venderit ob dilatam precii solutionem. *dist. capit. 10. vers. & an negociator poena committitur. item capit. in civitate. 6. eod. titul.* Nisi aliàs non erat rem distrahiturus. *c. ultim. §. fir. de usuris.* ¶ Si Parabolam iuramenti non aliter concedit, quam emolumentum aliquod inde percipiat. *capit. 10. versicul. & utrum eodem casu. de usuris.* ¶ Si quid ultra Sortem recipiatur. *capitul. consultum. 10. de usuris. 14. quaestione. 3. in princip. cum sequentibus. quaest. 4. capit. si quis clericus. in fine. & cap. nullus.*

¶ Usurarius clericus deponitur. *cap. 1. §. quid se post. & cap. praeterea. 7. de usuris. 14. quaest. 4. capit. 1. capitul. si quis oblitus. cap. quoniam.* ¶ Usurarius Testamentum facere prohibetur. *capit. quantum. 2. §. final. de usuris, in 6.* ¶ Ut usurarii peregrini expellantur, nec domus illis locetur. *capitul. 1. §. & quia de usuris, in 6.* ¶ De haereticis usurarii defuncti. *capitul. tua nos. 9. de usuris.* ¶ Usurarii ad usuras restituendas compelli debent. *capitul. cum tu. de usuris.* etiamsi debitor creditori iuraverit, se non petiturum. *capitul. ad nostram. de iurejurand.* ¶ Usurarius contractus quando aestimetur, vide in *capit. in civitate. & capitul. conquestus. de usur.* ¶ Contra usuras constitutio facta ad praeterita trahitur, & ultra sortem nil peti potest. *capitul. cum tu. & capit. naviganti. de usuris.* ¶ Usurarium poena habetur in *cap. quia in omnibus. eod. tit.* ¶ Appellanti usurario deferendum non est. *c. quam permiscimus. eod. tit.* ¶ In usura crimine non potest dispensari. *c. super eo. eod. tit.* ¶ Contra usurarium potest haeres, sicut & dominus, agere. *c. illo vos. de pig.* ¶ Usura non est beneficium ecclesiasticum pecunia redimere. *c. 1. de usur.* ¶ Usura est, rerum hypothecatarum fructus in sortem non computare. *c. quoniam. eod. titul.* ¶ Usuras restituere compelluntur etiam Iudaei. *cap. quanto amplius. eod. tit.* ¶ Contra usurarium potest procedi, deficiente accusatione, ex sola fama. *c. cum in die. eod. tit.* ¶ Usurarius publicis nemo domos locet. *cap. 1. de usur. in 6.* ¶ Usurarius publicus, quomodocunque poeniteat, sepeliri non debet, si quatenus poterit, praesentibus non statim usuras restituat, pro absentibus vero aliqui fide digni ejus parochia, ordinario vel ejus vicario sic obligentur, ut illis actio acquiratur super restitutione facienda. *c. quanquam. eod. tit.* nec religiosi ejusmodi usurariorum testamentis interesse, vel eorum confessionem audiri, nec absolvere debent, nisi satisfaciant quatenus poterunt pro modo facultatum. *c. ult. eod. tit.*

Usus

non debet tolli per abusum. *14. q. 5. c. neque enim. qui non vritur partis. aut male utitur. alienum possidere videtur. 14. q. 4. c. quid dicitur. §. hoc. usique.*

Ufucapione

quoque rerum dominia acquiruntur. *16. q. 2. c. plucis. §. potest.*

Qui

Qui Usucapere non possint.

Qui sciens rem alienam Possederit, rem non usucapit. 34. q. 1. c. si virgo. Vers. sicut in iure. Et c. ult. de preser. etiamsi triginta annorum prescriptio obijciatur. c. vigilanti. s. c. si diligenti. 17. §. si vero dicatur. Et c. ult. de prescriptioibus. c. possessor. 2. de reg. jur. in 6. Qui non suo, sed alieno nomine Possederit. c. si diligenti. 17. in pr. de prescriptioibus. Qui Possessor medio tempore vel post impletam usucapionem privilegium contrarium usucapioni petierit. c. veniens. 19. de preser. si is qui rem usucepit, postea eam rem possidere desierit: si mala fide qui prescripsit, possederit. dict. capit. placuit ut. §. quod si mala. Vers. si vero aliquo.

Que Usucapere non liceat.

Res Ecclesie usucapi non potest. 16. q. 3. c. licet. c. placuit ut. §. potest etiam. Res Fisci vel Imperatoris usucapi nequit. 16. q. 3. c. penultim. §. unum. Vers. in rebus non Possessis non procedit usucapio. cap. cum olim. 18. in fine. de prescriptioibus.

Quemadmodum Usucapio impediatur.

Si causa falsa vel nulla possessionis fuerit. c. 1. de prescript. in 6. c. 1. de reg. jur. in 6. Nisi jus commune, vel prescriptio sit pro possidente. d. c. 1. de prescript. in 6. item nisi tempus sit triginta annorum quo possedit, vel immemorabile. d. c. 1. in fin. Et d. c. placuit ut. §. si autem nullo titulo. Si sine possessione. c. sine possessione. 3. de prescript. in 6. veluti etiam, si non per legitimum tempus possederit, quod fallit si accessione utatur sui authoris. 16. q. 3. c. placuit ut. §. quod si ab eo. Nisi ab eo causam possidendi non habeat possessor, vel ipse mala fide possideat. d. c. placuit ut. §. quod si mala. Vers. nec sibi proderit. Si possessio fuerit interrupta, & res medio tempore non possessa, non usucapitur. d. c. placuit ut. §. hac de prescript. decennis. Nisi a tempore possessionis recuperata triginta anni ex-cesserint. d. §. hac de prescriptio. Vers. quod si per.

Ususfructus

in iis rebus que usu consumuntur, constitui non potest. extra. reg. Joann. XXI. ad conditorum. 3. §. quod autem que ad res. de Verborum signific. De cautione ab usufructuario prestanda. c. ult. de pignoris. Ususfructus est jus utendi fruendi rebus alienis salva earum substantia. c. ult. de pign. Ususfructuarius cautionem dare tenetur. de rebus immobilibus, que usu non consumuntur. c. ult. ead. tit. eamque dare debet ad arbitrium boni viri, primo de rebus honeste fruendis, secundo etiam de eisdem restituendis termino elapso. ibid.

Utile

non debet per inutile vitari. c. utile. 37. de reg. jur. in 6. Uxor ex quibus causis non sit dimittenda. 32. q. 5. c. si uxorem.

Uxor & Viri paria iura quoad castitatem. 32. q. 4. c. nemo. Et c. nec.

Uxorem cognoscens libidinis causa, & immoderato affectu, peccat. 32. q. 4. c. origo. Et c. liberor.

Uxorem in adulterio deprehensam, an liceat occidere. 33. q. 2. c. interfectores. cum sequente.

Uxores duas simul habens de facto, bigamus est, & infamis. c. de bitum. de bigam. Uxores plures semper fuit illicitum habere. ca. gaudemus de d. sort. Uxor que credens virum mortuum religionem ingressa est, eo redeunte marito est restituenda, nec eo postmodum moriente ad religionem cogenda est. c. placet. de convers. conjug. Uxor uxori restitui debet, si illo religionem ingressa non continet. c. praterea. de convers. conjug. Uxor dimitti non debet sine iudicio ecclesie. cap. duo. de despons. impub. Uxor viro ante diffinitivam sententiam non est restituenda, si odium capitale timeatur. c. ex transmissa. de res. spol. Uxoratus beneficio & officio privatur in minoribus ordinibus constitutus. cap. quod a re. de cler. conjugat. Uxor non debet privari dote propter maleficium viri. cap. ca. literis. de pignor. Uxor sine & calumniam vovente, potest vir cum eius licentia religionem ingredi, illa in seculo remanente. cap. cum si. de convers. conjug. Et cap. sane. de cler. conjug. Uxor restituenda est viro religionem egredienti. cap. accedens. de convers. conjugat. Uxorem fornicationis causa amittens, aut contineat, aut ei reconciliatur. cap. ex literis. de d. sort. Uxorem infidelis repudians, si convertitur, non ducatur aliam uxorem. cap. gaudemus. de d. sort. Uxor ante viri reditum alteri nubere non potest, nisi de viri morte constet. cap. in presentia. Et cap. domini. de sponsal. Uxorem propter carnaliter relinquentem eam cogitur recipere, si restitutum petat. cap. quando. de d. sort. Uxor peccata substitutionem repellitur, si notorie fornicata est & maritus continuit: quod si non continuit maritus, sed cum alia adulterium commisit, quamvis fornicata sit, recipere cogitur. cap. significasti. de d. sort. Uxor ecclesie iudicio a viro separata religionem ingredi potest. cap. mulier. de convers. conjug. Uxor viro in monasterio potest. c. iudicante. de res. spol. Uxor in monasterium viri machinata, ei postea nubere non potest. c. si qua. de d. sort. Uxor religionem ingressa, non est uxori adultera restituendus. c. veniens. de convers. conjug. Uxor habitum religionis assumente, potest vir in episcopum consecrari. c. sument. de convers. conjug. Uxoris votum non tenet, nisi vir similiter vocat. c. sane. ead. tit. Uxor ad eius observationem tenetur. c. ex parte. Et cap. charissimus. ead. tit. Uxoratus privilegium clericorum gaudere non debet, nec beneficium ecclesiasticum habere. cap. Joannes. Et c. cum decesserit. de convers. conjug.

Zelus

Indiscretus reprobat. 24. q. 1. c. non in perpetuum.

Zonas de auro vel argento non portantur. c. cler. de vir. Et honeste.

